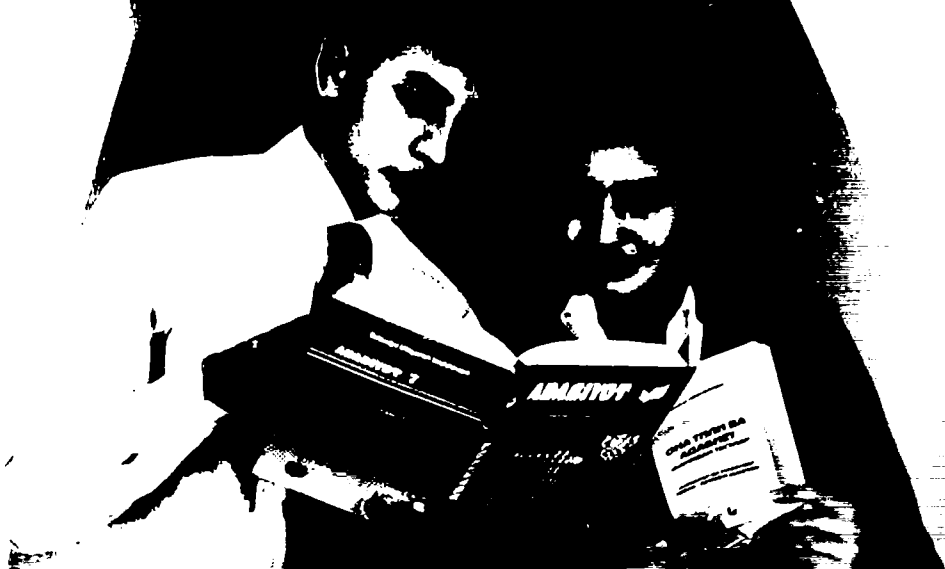

Нилуфар РАСУЛОВА

ОНА ТИЛИ ВА
АДАБИЁТ ФАНИДАН
ТЕСТЛАР

UDK: 811.512.133
BBK: 81.2 O'zb – 93
R – 25

Rasulova N. «Ona tili va adabiyot fanidan testlar». / 5-9-sinflar uchun. –T.: «Yangi asr avlodi», 2011. – 156 bet.

ISBN 978-9943-08-699-9

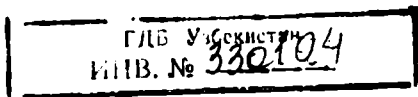
Taqrizchilar:

Tuyg'unoy NIYOZMETOVA,
filologiya fanlari nomzodi.

Hoshimjon AHMEDOV,
filologiya fanlari nomzodi.

Dono USMONOVA,
oliy toifali o'qituvchi

BBK: 81.2 O'zb – 93+74.268.3–93
UDK: 811.512.133

ISBN 978-9943-08-699-9

© Nilufar Rasulova, «Ona tili va adabiyoti fanidan testlar». «Yangi asr avlodi», 2011.

SO'ZBOSHI

Ma'lumki, O'zbekiston bir necha yillardan buyon oliy o'quv yurtlariga qabul test sinovi shaklida uyushtirilmoqda. Bu tizimning afzalliklari ma'lum, abituriyentlar ichidan bilimdonlarini tanlab olishga imkon beradi. Respublikamizda test tuzish bo'yicha yetarli tajriba to'plangan.

Mazkur to'plamning boshqa test kitoblaridan farqi shundaki, undagi qamrab olingan mavzular amaldagi darsliklar mavzulari ketma-ketligiga mos. Bu esa o'quvchilar bilimini nazorat qilishga va undagi bo'shliqlarni to'ldirishga imkon yaratadi.

To'plamni tayyorlashda muallif o'quvchilarning saviyasini hisobga olgan holda mazmunan sodda, aniq va tushunarli testlar tuzgan va DTM tomonidan tayyorlangan test savollaridan foydalangan.

Umumta'lim maktablarida ona tili va adabiyot o'quvchilari "MSNI (Majburiy standart nazorat ishlari)ni o'tkazish bo'yicha tavsiyalari» (Toshkent 2006. M. Abduraimova)ga tayanadilar.

Ushbu to'plam esa o'quvchilarga tanlash imkoniyatini oshiradi va o'quvchilarning chuqur bilim olishi uchun individual yondashishga qulaylik yaratadi. Ayniqsa, o'qituvchilarga qulay va amaliy ko'mak bo'ladi degan umiddamiz.

5- SINF. ONA TILI

1-VARIANT

1. Til nima uchun ijtimoiy hodisa deyiladi?

1. Til jamiyatga xizmat qiladi.

2. Til odamlarning o'zaro munosabatga kirishuviga, aloqa qilishiga xizmat qiladi.

3. Til odamlarning ko'payishiga xizmat qiladi.

A. 2 va 3. B. 2.

C. 1 va 3. D. 1 va 2.

2. Sintaksis nimani o'rgatadi?

1. So'zlarning bir-biriga bog'lanishini.

2. Gap va uning turlarini.

3. Nutq tovushlarini.

A. 1. B. 3. C. 1 va 2. D. 2

3. Tinish belgilari va ularni yozma nutqda to'g'ri qo'llash yo'l-yo'riqlarini o'rgatuvchi tilshunoslik bo'limi qanday nomlanadi?

A. Sintaksis. B. Punktatsiya.

C. Fonetika. D. Grafika.

4. Ohang va fikr tugalligiga ega bo'lib, kesimlik shakllari orqali ifodalalanuvchi so'z va so'zlar qo'shilmasi...

A. Gap. B. So'z.

C. So'z birikmasi. D. Nutq.

5. So'zlarning bog'lanishi necha xil bo'ladi?

A. 5 B. 4 C. 3

D. 2.

6. Teng bog'lanishli birikma qaysi qatorda berilgan?

A. Kitob bilan daftar.

B. Kitobni o'qimoq.

C. Suvni ichmoq.

D. Shirin xotira.

7. **Chiroyli bino.** Ushbu so'z birikmasidagi hokim so'z qaysi qatorda berilgan?

A. Chiroyli. B. Bino.

C. Chiroyli bino.

D. To'g'ri javob yo'q.

8. Undalma ishtirok etgan quyidagi gaplarning qaysi birida tinish belgilari to'g'ri qo'yilgan?

A. Xush kelibsizlar, qo'noqlar, poyqadamingizga hasonot.

B. Xush kelibsizlar qo'noqlar, poyqadamingizga hasonot.

C. Xush kelibsizlar, qo'noqlar poyqadamingizga hasonot.

D. Xush kelibsizlar qo'noqlar poyqadamingizga, hasonot.

9. Qaysi gapda egadan keyin tire qo'yilmagan?

A. Duo olgan omondir.

B. Qarg'ish olgan yomondir.

C. Ota-ona ulug'dir.

D. Aqlli qariya oqib turgan daryo.

10. Qaysi qatordagi so'roq yuklamasi kesimga qo'shib yoziladi?

A. -chi. B. -a. C. -ya. D. -mi.

11. So'zlovchining fikri qaratilgan shaxs yoki narsalarni bildiruvchi so'z yoki so'zlar qanday nomlanadi?

A. Qo'shma gap. B. Kirish so'z.

C. Undalma. D. Uyushiq bo'lak.

12. Qaysi javobda istak gap mavjud?
 A. Do'sting quvonsa, quvon, qayg'ursa, qayg'ur.
 B. Kerak bo'lsa, do'stingni himoya qil.
 C. Do'sting gapirganda diqqat bilan quloq tut.
 D. Onajonim doimo sog' bo'lsalar.
13. Istak gapning oxiriga qanday belgi qo'yiladi?
 A. Nuqta (.) B. Vergul (,)
 C. Undov (!) D. So'roq (?)
14. Gaplar so'zlovchining his-hayajoni qo'shilishi yoki qo'shilmaligiga ko'ra nechta turga bo'linadi?
 A. 4. B. 3.
 C. 2. D. To'g'ri javob yo'q.
15. Gap tarkibida ma'lum so'roqqa javob bo'luvchi mustaqil so'z yoki so'zlar birikmasi...
 A. Gap. B. Gap bo'laklari.
 C. Nutq. D. Matn.
16. Boshqa bo'laklarsiz gap bo'la oladigan bo'lak
 A. Kesim. B. To'ldiruvchi.
 C. Aniqlovchi. D. Ega.
17. Qaysi javobda ot-kesimli gap mavjud?
 A. Ko'z – qo'rqq, qo'l – botir.
 B. Do'st achitib gapiradi.
 C. Elidan ayrilgan o'lguncha yig'lar.
 D. Qushlar sayraydi.
18. Qaysi qatorda holning so'roqlari mavjud?
 A. Kim? Nima?

- B. Kimga? Nimaga?
 C. Kimning? Nimaning?
 D. Qayerda? Qachon?

19. Qaysi qatorda sodda yig'iq gap berilgan?

- A. Men onamga yordamchi.
 B. O'lkamiz tarixini bilasizmi?
 C. Dada, albatta, o'qiyman!
 D. Mening oyim – shifokor.

20. Qaysi qatorda to'ldiruvchining so'roqlari berilgan?

- A. Kimning, nimaning, qanday.
 B. Kimga, nimaga, kimda, nimada.
 C. Qayerga, qayerda, qachon.
 D. Kim, nima, qayer.

21. Saqlay desang o'zingni, yomondan yum ko'zingni. Gapdagi to'ldiruvchilarni aniqlang.

- A. O'zingni, ko'zingni.
 B. Saqlay desang.
 C. Yomondan yum.
 D. Yomondan, o'zingni, ko'zingni.

22. _____ _ _ _ _ _
 Yuqoridagi ko'rinishga mos gapni belgilang.

- A. Bahor juda go'zal fasl!
 B. Komil parkka ukasini olib bordi.
 C. Men nechun sevaman O'zbekistonni.
 D. Alisher she'rini bizga o'qib berdi.

23. Qaysi javobda sifatlovchi aniqlovchilar berilgan?

- O'lkamizning beg'ubor havosi, musafo suvlari bulg'andi.
 A. O'lkamizning, beg'ubor.
 B. Beg'ubor, musafo.

- C. Havosi, suvlari.
- D. Musaffo suvlari.

24. Qaysi qatordagi gapda sifatlovchi aniqlovchi berilgan?

- A. Dangasaning vaji ko'p.
- B. Oq oltin hosili mo'l bo'ldi.
- C. Anvarjon xorijga o'qishga ketdi.
- D. Iste'dodli o'quvchilar taqdirlandi.

25. Mahmud Koshg'ariy : «Botir jangda, dono majlisda sinaladi », — deb aytgandi. Ushbu gap qaysi belgilarga mos tushadi.

- A. «K. — m. — k ». B. M: «K ».
- C. M: «K », — m. D. «K », — m.

26. Qaysi qatorda ko'chirma gap berilgan?

- A. Men «Gulxan» jurnalini o'qidim.
- B. «Qo'rqoqqa qo'sh ko'rinar », — deydi xalqimiz.
- C. Rustam, devorga nima chizayotganligini aytdi.
- D. To'g'ri javob yo'q.

27. Undalmalar gapning qaysi o'rnida kelishi mumkin?

- A. Boshida. B. O'rtasida.
- C. Turli joylarida. D. Oxirida.

28. Bog'lovchilar berilgan qatorni belgilang.

- A. Hatto, faqatgina.
- B. Aloqa, tarmoq, ulamoq.
- C. Uchun, bilan, sayin.
- D. Hamda, chunki, biroq.

29. Qaysi qatorda uyushiq bo'lakli gap berilgan?

- A. Baxting kaliti o'z qo'lingda.

- B. Keng. shinam xonalarda o'qiyimiz.
- C. Maktabimiz binosi yangi qurilgan.
- D. Saxiy quyosh yerga beminnat o'z nurini to'kmoqda.

30. Bir xil so'roqqa javob bo'lib, bir xil vazifada keladigan so'zlar...

- A. Qo'shma gap B. Kirish so'z
- C. Undalma D. Uyushiq bo'lak.

31. Kutubxonamizda A. Oripov, E. Vohidov, U. Azim barcha taniqli shoirlarning asarlari bor. Bu gapdagi umumlashtiruvchi so'zni aniqlang va qanday tinish belgisi tushirilganligini aniqlang.

- A. : B. « » C. , D. —

32. So'zlovchining fikriga ishonch, gumon, taxmin singari ma'nolarni qo'shadigan so'zlar qanday nomlanadi?

- A. Qo'shma gap. B. Kirish so'z.
- C. Undalma. D. Uyushiq bo'lak.

33. Bu ariqning suvlari allaqachon, aniqrog'i, bundan to'rt yillarcha oldin qurib qolgandi. Gapdagi kirish so'zni aniqlang.

- A. Allaqachon. B. Oldin.
- C. Suvlari. D. Aniqrog'i.

34. Ikki yoki undan ortiq sodda gaplarning birikuvidan hosil bo'lgan gap...

- A. Qo'shma gap. B. Kirish so'z.
- C. Undalma. D. Uyushiq bo'lak.

35. Tinish belgilari to'g'ri qo'yilgan gapni aniqlang.

- A. Dunyoda mamlakat ko'p, lekin ona yurt yagona.

- B. Dunyoda mamlakat ko'p lekin, ona yurt yagona.
 C. Dunyoda mamlakat ko'p, lekin, ona yurt yagona.
 D. Dunyoda mamlakat ko'p lekin ona yurt yagona.

36. Ko'chatlarga kim suv quydi?

So'roq gap qaysi so'z yordamida ifodalangan?

- A. So'roq olmoshi yordamida ifodalangan.
 B. So'roq yuklamasi yordamida ifodalangan.
 C. Sifat so'z turkumi yordamida ifodalangan.
 D. Son so'z turkumi yordamida ifodalangan.

2-VARIANT

1. Biror so'roqqa javob bo'lib, ko'pincha atash ma'nosini bildiruvchi, gapda ma'lum bir gap bo'lagi yoki undalma vazifasida keladigan so'zlar...

- A. Mustaqil so'zlar.
 B. Yordamchi so'zlar.
 C. Undalma.
 D. Uyushiq bo'lak.

2. So'roqqa javob bo'lmaydigan, atash ma'nosini bildirmaydigan so'zlar...

- A. Mustaqil so'zlar.
 B. Yordamchi so'zlar.
 C. Undalma.
 D. Uyushiq bo'lak.

3. Ko'plik sondagi otni toping.

- A. Boshlarim. B. Yuraklarim.
 C. Oyimlar. D. Bolalar.

4. Bir turdagi narsa – buyumning nomini bildirgan so'zlar turkumi qanday nomlanadi?

- A. Atoqli ot. B. Turdosh ot.
 C. Tub ot. D. Yasama ot.

5. Qanday qo'shimchalar otlarga qo'shilib, ularni o'zidan keyin kelgan boshqa so'zlarga tobelashtirib bog'lab keladi?

- A. Egalik qo'shimchalari.
 B. Kelishik qo'shimchalari.
 C. Shaxs-son qo'shimchalari.
 D. So'z yasovchi qo'shimchalar.

6. Qanday qo'shimchalar otlarning uch shaxsdan biriga qarashli ekanligini bildiradi?

- A. Egalik qo'shimchalari.
 B. Kelishik qo'shimchalari.
 C. Shaxs-son qo'shimchalari.
 D. So'z yasovchi qo'shimchalar.

7. Ot, sifat, son o'rnida qo'llanib, ularga ishora qiluvchi so'zlar qanday nomlanadi?

- A. Olmosh. B. Fe'l.
 C. Ravish. D. To'g'ri javob yo'q.

8. O'tgan zamon fe'llarini hosil qiluvchi qo'shimchalar qatorini aniqlang.

- A. – gan ekan, – gan edi, – ibdi.
 B. – yapti, – yotir, – moqda.
 C. – adi, – ur, – ajak, – moqchi.
 D. – di, – ajak, – yapti.

9. Harakat – holatni bildiruvchi so'z turkumini aniqlang.

- A. Olmosh. B. Fe'l.
 C. Ravish. D. To'g'ri javob yo'q.

10. Fe'ldan anglashilgan ish-harakat va holatning so'zlovchi, tinglovchi, yoki o'zga tegishli ekanligini bildiruvchi qo'shimchalar qaysi qatorda berilgan?

- A. Egalik qo'shimchalari.
- B. Kelishik qo'shimchalari.
- C. Shaxs-son qo'shimchalari.
- D. So'z yasovchi qo'shimchalari.

11. Qaysi qatorda egalik qo'shimchalari mavjud?

- 1) – ning, – ni, – ga;
 - 2) – im, – ing, – i;
 - 3) – imiz, – ingiz, – i;
- A. 3. B. 1. C. 2. D. 2 va 3.

12. Qaysi qatordagi so'zda imlo xato mavjud?

- A. Huquqi. B. Idroki.
- C. Tuproqi. D. Axloqi.

13. Sifat gapda qaysi gap bo'lagi vazifasida keladi?

- 1. Hol. 2. Kesim. 3. Aniqlovchi.
- A. 1. B. 2. C. 3. D. 2 va 3.

14. Go'zal xulqli qiz oila uchun ulug' boylik va saodatdir. Gapdagi sifatni aniqlang.

- 1. Go'zal. 2. Ulug'. 3. Boylik.
- A. 3. B. 1. C. 2. D. 1 va 2.

15. Qaysi qatorda tartib son mavjud?

- A. Ikkita. B. Ikkovi. C. Ikki. D. Ikkinchi.

16. To'g'ri yozilgan birikmani aniqlang.

- A. 7 – "B" sinf. B. 7 – "b" sinf.
- C. 7 "B" – sinf. D. 7 b – sinf.

17. Harakatning holati, darajamiqdorini bildirgan so'z turkumini aniqlang.

- A. Olmosh. B. Fe'l.
- C. Ravish. D. To'g'ri javob yo'q.

18. Shaxs-son qo'shimchalari berilgan qatorni belgilang?

- A. – gach, – kach, – qach.
- B. – yotir, – yapti, – moqda.
- C. – di, – gan, – gan edi.
- D. Shaxs-son qo'shimchalari berilmagan.

19. Ravish, asosan, qaysi so'z turkumiga bog'lanadi va gapda ko'proq qaysi gap bo'lagi vazifasida keladi?

- A. Fe'lga bog'lanadi, hol vazifasida keladi.
- B. Otga bog'lanadi, aniqlovchi vazifasida keladi.
- C. Sifatga bog'lanadi, to'ldiruvchi vazifasida keladi.
- D. Olmoshga bog'lanadi, ega vazifasida keladi.

20. Biror so'roqqa javob bo'lmay, gap yoki gap bo'laklarini bir-biriga bog'lash uchun xizmat qiladigan so'zlar qanday nomlanadi?

- A. Mustaqil so'zlar.
- B. Yordamchi so'zlar.
- C. Undalma. D. Uyushiq bo'lak.

21. Uyushiq bo'laklarni va qo'shma gap tarkibidagi sodda gaplarni bir-biriga bog'lash uchun xizmat qiladigan yordamchilar qanday nomlanadi?

- A. Bog'lovchi. B. Ko'makchi.
- C. Yuklama. D. Undov va taqlid so'zlar.

22. Qaysi qatorda bog'lovchi berilgan?

- A. Hatto. hattoki.
- B. Bilan, uchun, sayin.
- C. Yilt-yilt, taq-taq.
- D. Ammo, lekin, biroq.

23. Otlarning boshqa so'zlarga tobe bog'lanishi uchun xizmat qiladigan yordamchilar qanday so'z turkumi hisoblanadi?

- A. Bog'lovchi. B. Ko'makchi.
- C. Yuklama. D. Undov va taqlid so'zlar.

24. Ayrim gap bo'lagi yoki butun gapning mazmuniga qo'shimcha ma'no yuklash uchun xizmat qiluvchi yordamchilar qanday nomlanadi?

- A. Bog'lovchi. B. Ko'makchi.
- C. Yuklama. D. Undov va taqlid so'zlar.

25. Qaysi qatorda juft so'z berilgan?

- A. Qo'ziqorin. B. Ota-ona.
- C. Yugur-yugur. D. Gultojixo'roz.

26. Ma'nosi bir-biriga yaqin yoki qarama-qarshi ma'noli ikki o'zakning qo'shiluvidan tashkil topgan so'zlar...

- A. Qo'shma so'zlar.
- B. Juft so'zlar.
- C. Takroriy so'zlar.
- D. Sodda so'zlar.

27. Qaysi qatorda kecha-kunduz so'zining tuzilishiga ko'ra turi to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Qo'shma so'z. B. Takroriy so'z.
- C. Juft so'z. D. Sodda so'z.

28. Bir o'zakning ikki marta takrorlanishidan hosil bo'lgan so'zlar...

- A. Qo'shma so'zlar. B. Juft so'zlar.
- C. Takroriy so'zlar. D. Sodda so'zlar.

29. So'zlarga qo'shib yoziladigan yuklamani aniqlang.

- A. -chi. B. -a. C. -ya. D. -mi.

30. So'zlovchining his-hayajoni, shuningdek, hayvon - parrandalarni biror harakatga undashni ifodalovchi so'zlar turkumi qanday nomlanadi?

- A. Bog'lovchi. B. Ko'makchi.
- C. Yuklama. D. Undov va taqlid so'zlar.

31. Qaysi qatorda holatga taqlidni bildirgan so'z berilgan?

- A. Oh. B. Yalt-yult.
- C. Taq-tuq. D. Eh.

32. So'zlar tuzilishiga ko'ra necha turli bo'ladi?

- A. 7. B. 6. C. 5. D. 4.

33. Ikki yoki undan ortiq o'zaklardan tashkil topib, bitta so'roqqa javob bo'lgan so'zlar...

- A. Qo'shma so'zlar.
- B. Juft so'zlar.
- C. Takroriy so'zlar.
- D. Sodda so'zlar.

34. Qo'shma fe'l va qoshma sonlar qanday yoziladi?

- A. Qo'shib yoziladi.
- B. Ajratib yoziladi.
- C. Chiziqcha bilan.
- D. To'g'ri javob yo'q.

35. Qaysi qatordagi soʻz imlo qoidalariga mos yozilgan?

- A. Oshu-non.
- B. Pastu-baland.
- C. Kecha-yu kunduz.
- D. Bordiyu- keldi.

36. Qaysi qatorda ravish mavjud?

- A. Avval.
- B. Sariq.
- C. Toʻxta.
- D. Mashina.

3-VARIANT

1. Ogʻzaki nutqning tovush tuzilishini oʻrganuvchi tilshunoslik boʻlimi...

- A. Fonetika.
- B. Grafika.
- C. Morfologiya.
- D. Leksikologiya.

2. Yozma nutqning harflar tizimini oʻrganuvchi tilshunoslik boʻlimi qanday nomlanadi?

- A. Orfoepiya. B. Grafika.
- C. Sintaksis. D. Punktualsiya.

3. Soʻz turkumlarini oʻrganuvchi tilshunoslik boʻlimi qanday nomlanadi?

- A. Sintaksis. B. Grafika.
- C. Morfologiya. D. Orfoepiya.

4. Soʻzlash va yozish orqali maʼlum fikr bayon qilishimiz...

- A. Gap. B. Nutq tovushi.
- C. Nutq. D. Harf.

5. Tovushlar zanjiri asosida bayon qilingan nutq qanday nutq hisoblanadi?

- A. Ogʻzaki nutq. B. Yozma nutq.
- C. Harf. D. Tovush.

6. Harflar ketma-ketligi asosida bayon qilingan nutq...

- A. Ogʻzaki nutq. B. Yozma nutq.
- C. Harf. D. Tovush.

7. Ogʻzaki nutqning eng kichik, boshqa mayda boʻlakka boʻlinmaydigan qismi...

- A. Nutq tovushi. B. Harf.
- C. Unli tovush. D. Undosh tovush.

8. Qaysi qatorda lab- tish tovushlari mavjud?

- A. B. m. B. M. p. C. V. f. D. V. m.

9. Burun tovushlarini aniqlang.

- A. Z, d, t. B. Sh, l, r.
- C. M, n, ng. D. X, h, l.

10. Tovushning yozuvdagi ifodasi...

- A. Nutq tovushi. B. Harf.
- C. Unli tovush. D. Undosh tovush.

11. Nutq tovushlari hosil qilishda ishtirok etadigan inson aʼzolari...

- A. Til. B. Lab.
- C. Nutq aʼzolari. D. Tish.

12. Qaysi qatorda lab tovushlari berilgan?

- A. B. m, v, t, d. B. B. p, m, v, f.
- C. M, v, t, z, h. D. D, t, ng.

13. Qaysi qatorda til oldi tovushlari mavjud?

- A. Q, gʻ, x. B. G, k, ng.
- C. Y. D. T, l, s, z.

14. Til o'rtta tovushini aniqlang.

- A. Q. b. m. B. G. v. f.
C. Y. D. T. sh, ch.

15. Qaysi qatorda til orqa tovushlari berilgan ?

- A. J, ch. h. B. G. k, ng.
C. Y. D. G'. l. t.

16. Qaysi javobda chuqur til orqa tovushlari berilgan ?

- A. Q. g'. x. B. B. n. g.
C. P, t. k. D. F, s. h.

17. Qaysi javobda bo'g'iz tovushi mavjud?

- A. x. B. h. C. d. D. t.

18. Harflarning ma'lum tartibda joylashuvi qanday nomlanadi?

- A. Nutq tovushi deyiladi.
B. Harf deb ataladi.
C. Alifbo hisoblanadi.
D. Bo'g'in deyiladi.

19. Qaysi javobdagi so'zda imlo xato mavjud?

- A. Kiprik. B. Rivoj.
C. Klogramm D. Kishan.

20. Qaysi qatordagi so'zda imlo xato mavjud?

- A. Muallif. B. Muattar.
C. Soat. D. Maosh.

21. Og'zaki nutqda bir necha xil talaffuz qilinuvchi tovush, qo'shimcha va so'zlardan adabiy tilga qabul qilingan bittasi...

- A. Imlo me'yori sanaladi.
B. To'g'ri talaffuz me'yorlari sanaladi.

C. Punktuaitsiya deyiladi.

D. Orfografiya deyiladi.

22. Yozma nutqda bir necha xil yoziluvchi tovush, qo'shimcha va so'zlardan adabiy tilga qabul qilingan bittasi...

- A. Imlo me'yori.
B. To'g'ri talaffuz me'yorlari.
C. Orfoepiya.
D. Sintaksis.

23. To'g'ri talaffuz me'yorlarini o'rganuvchi tilshunoslik bo'limi...

- A. Punktuaitsiya. B. Morfologiya.
C. Orfoepiya. D. Leksikologiya.

24. To'g'ri yozish me'yorlarini o'rganuvchi tilshunoslik bo'limi...

- A. Punktuaitsiya deyiladi.
B. To'g'ri talaffuz me'yorlari sanaladi.
C. Orfoepiya deyiladi.
D. Orfografiya deyiladi.

25. Jarangli undoshlarni belgilang.

- A. M, n, ng, r, y. B. P, f, s.
C. K, t, ch. D. Q, sh, h, x.

26. Nutq a'zolari berilgan qatorni aniqlang.

- A. Burun, o'pka, ko'z.
B. Til, quloq, tish.
C. Un paychalari, o'pka, bo'g'iz.
D. Yurak, lab, til.

27. Qaysi qatordagi so'zda imlo xato mavjud?

- A. Qishloqqa. B. Toqqa.
C. Qaymoqqa. D. Toshloqqa.

28. Qaysi qatordagi soʻzda imlo xato mavjud?

- A. Yoʻllanma. B. Oʻn bir.
C. Sumbula. D. Qoʻllanma.

29. Qaysi qatordagi soʻzda imlo xato mavjud?

- A. Gram. B. Million.
C. Artilleriya. D. Metall.

30. Qator kelgan undosh harfli soʻzni toping.

- A. Paxta. B. Oʻsimlik.
C. Nimcha. D. Taxt.

31. Bir havo zarbi bilan aytiladigan tovushlar birikmasi...

- A. Harf. B. Boʻgʻin.
C. Tovush. D. Soʻz.

32. Urgʻu yordamida maʼnosi farqlanadigan soʻzlar qatorini aniqlang.

- A. Sizlar, birlar. B. Togʻlar, uylar.
C. Qoʻllar, bogʻlar. D. Bolalar, doʻstlar.

33. Qoʻsh undoshli soʻzni belgilang.

- A. Chaqqon. B. Metr.
C. Sabr. D. Iim.

34. Qaysi qatorda burun undoshlari mavjud?

- A. B, p, m. B. M, n, ng.
C. V, f, k. D. Q, gʻ, x.

35. Qaysi qatordagi soʻzlarda nuqtalar oʻrniga a harfi qoʻyilishi lozim?

- A. Z...mon, h...mon.
B. H...li, h...zir.
C. K...mil, K...mol.
D. Q...drdon, z...lim.

36. Til undoshlari ishtirok etgan qatorni toping.

- A. Sado, dala. B. Gilam, choynak.
C. Sharq, gʻarb. D. Eshik, qaymoq.

4-VARIANT

1. Aniq bir maʼnoni ifodalash uchun qoʻllanadigan soʻzlar...

- A. Bir maʼnoli soʻzlar.
B. Koʻp maʼnoli soʻzlar.
C. Koʻchma maʼnoli soʻzlar.
D. Oʻz maʼnosidagi soʻzlar.

2. Nutqiy jarayonda ikki va undan ortiq maʼnoda qoʻllanuvchi soʻzlar...

- A. Bir maʼnoli soʻzlar.
B. Koʻp maʼnoli soʻzlar.
C. Shakldosh soʻzlar.
D. Maʼnodosh soʻzlar.

3. Soʻzlarning nutq jarayoniga bogʻliq boʻlmagan atash maʼnosi...

- A. Bir maʼnoli soʻzlar.
B. Qarama-qarshi maʼnoli soʻzlar.
C. Uyadosh soʻzlar.
D. Soʻzlarning oʻz maʼnosi hisoblanadi.

4. Soʻzning nutqda boshqa soʻzlarga bogʻlanib hosil qiladigan yondosh maʼnosi...

- A. Bir maʼnoli soʻzlar.
B. Koʻp maʼnoli soʻzlar.
C. Koʻchma maʼnoli soʻzlar.
D. Oʻz maʼnosidagi soʻzlar.

5. Oʻz va koʻchma maʼno birikib qanday maʼnoli soʻz hosil qiladi?

- A. Bir maʼnoli soʻzlar.
B. Koʻp maʼnoli soʻzlar.
C. Paronimlar.
D. Uyadosh soʻzlar.

6. Qaysi qatorda ko'p ma'noli so'z berilgan?

- A. Daraxt.
- B. Qo'l.
- C. Non.
- D. Kitob.

7. Ko'chma ma'nodagi so'zni belgilang.

- A. Kumush qoshiq.
- B. Buloqning ko'zi.
- C. Qattiq yer.
- D. Ozoda xona.

8. Bir umumiy ma'noni ifodalovchi ikki va undan ortiq so'zlar...

- A. Bir ma'noli so'zlar.
- B. Ko'p ma'noli so'zlar.
- C. Paronimlar.
- D. Ma'nodoshlar.

9. Fikrning to'g'riligini bildiruvchi kirish so'zni belgilang.

- A. Shubhasiz.
- B. Ehtimol.
- C. Xullas.
- D. Birinchidan

10. Qaysi qatorda ibora mavjud?

- A. Sher — o'rmon podshohi.
- B. Tilimning uchida turibdi.
- C. Do'ppi tikdim ipakdan.
- D. Amir Temur — ulug' sarkarda.

11. Aytilishi va yozilishi bir xil turli atash ma'nolarini bildiradigan so'zlar...

- A. Shakldosh so'zlar.
- B. Uyadosh so'zlar.
- C. Paronimlar.
- D. Ma'nodoshlar.

12. Qaysi qatorda shakldosh so'z berilgan?

- A. Tut. oq, yot.

B. Buzoq, qo'zichoq, qo'chqor.

C. Afzal – abzal.

D. Yuz, bet, chehra, oraz.

13. Bir mazmuniy uyaga mansub bo'lgan so'zlar...

- A. Shakldosh so'zlar.
- B. Uyadosh so'zlar.
- C. Paronimlar.
- D. Ma'nodoshlar.

14. Faqat bir tovush bilan farqlanuvchi, lekin bir xil talaffuz qilinadigan so'zlar...

- A. Ko'p ma'noli so'zlar.
- B. Uyadosh so'zlar.
- C. Paronimlar.
- D. Ma'nodoshlar.

15. Ma'nodosh so'zlarni toping.

- A. Shivirladi, gapirdi, baqirdi.
- B. Uzoq – yaqin.
- C. Fol – pol.
- D. G'o'za, chigit.

16. Qarama-qarshi ma'noli so'zlar...

- A. Uyadoshlar.
- B. Paronimlar.
- C. Shakldosh so'zlar.
- D. Zid ma'noli so'zlar.

17. Qaysi qatorda arxaik so'z berilgan?

- A. Amin, mirshab.
- B. Qozi, mingboshi.
- C. Xon, noib.
- D. Oblast, rayon.

18. Hozirgi kunda yangilik belgisini saqlab turgan so'zlar...

- A. Yangi so'zlar.

B. Iboralar.
C. Eskirgan soʻzlar. D. Tasviriy ifodalar.

19. Qaysi qatordagi atama quyidagicha taʼriflanadi? Soʻz eskiradi, tushuncha saqlanadi va u boshqa soʻz bilan nomlanadi.

A. Arxaik soʻzlar. B. Tarixiy soʻzlar.
C. Paronimlar. D. Uyadoshlar.

20. Gumonni anglatuvchi kirish soʻzni belgilang.

A. Darhaqiqat. B. Balki.
C. Xullas. D. Birinchidan.

21. Tilimizning maʼlum davrida qoʻllanilib, hozirgi kunda foydalanilmaydigan soʻzlar...

A. Yangi soʻzlar.
B. Iboralar.
C. Eskirgan soʻzlar.
D. Tasviriy ifodalar.

22. Soʻz oʻzi ifodalagan tushuncha bilan birgalikda eskiradi. Bu qanday soʻzlar?

A. Arxaik soʻzlar.
B. Tarixiy soʻzlar.
C. Yangi soʻzlar.
D. Olinma soʻzlar.

23. Maʼnosi bir soʻzga teng keladigan soʻzlar birikmasi yoki gaplar...

A. Paronimlar.
B. Iboralar.
C. Uyadosh soʻzlar.
D. Tasviriy ifodalar.

24. Xursand boʻlmoq soʻz birikmasiga teng keladigan iborani toping.

A. Belni bogʻlamoq.
B. Doʻppisini osmonga otmoq.
C. Yetti oʻlchab bir kesmoq.
D. Tishini kovagida saqlamoq.

25. Biror narsa va hodisani boshqa bir narsa va hodisaga oʻxshatish orqali tasvirlab ifodalash.

A. Yangi soʻzlar.
B. Iboralar.
C. Eskirgan soʻzlar.
D. Tasviriy ifodalar.

26. Qaysi qatorda Alisher Navoiyga nisbatan tasviriy ifoda qoʻllangan?

A. Moʻyqalam sohibi.
B. Salomatlik posboni.
C. Gʻazal mulkinging sultoni.
D. Hayotimiz qomusi.

27. Qaysi qatorda sherga nisbatan tasviriy ifoda qoʻllangan?

A. Oʻrmon podshohi.
B. Samo lochini.
C. Kumush choyshab.
D. Poʻlat ot.

28. Maʼlum bir fan doirasida qoʻllaniladigan atamalar...

A. Olinma soʻzlar
B. Shevaga xos soʻzlar.
C. Kasbiy atamalar.
D. Ilmiy atamalar.

29. Maʼlum kasb-hunar doirasida aniq bir maʼnoni ifodalash uchun qoʻllaniladigan soʻzlar...

A. Olinma soʻzlar.
B. Shevaga xos soʻzlar.
C. Kasbiy atamalar.
D. Ilmiy atamalar.

30. Kasbiy atamani aniqlang.

- A. Ot. B. Ildiz.
C. Hol. D. Andaza

31. Bir tilning faqat ma'lum hududiga xos bo'lib, boshqa joylarda o'zgacha nom bilan yuritiladigan so'zlar qanday so'zlar hisoblanadi?

- A. Olinma so'zlar.
B. Shevaga xos so'zlar.
C. Kasbiy atamalar.
D. Ilmiy atamalar.

32. Boshqa tillardan o'zbek tiliga kirib o'zlashib qolgan so'zlar...

- A. Olinma so'zlar.
B. Paronimlar.
C. Uyadosh so'zlar.
D. Ilmiy atamalar.

33. Eskirgan so'zlar qatorini belgilang.

- A. Ko'hna, eski, oldingi.
B. Rayon, paranji, qozi.
C. Viloyat, respublika, jamoa.
D. Tushuncha, omad, hozirlik.

34. Uyadosh so'zlar qatorini toping.

- A. Olma, nok, behi, oy.
B. Kitob, daftar, yulduz, ruchka.
C. Oila, aka, uka, buzoq.
D. Quyosh, oy, yulduz, osmon.

35. Bir tildagi so'zning ikkinchi tilda qanday so'zga teng kelishini ko'rsatuvchi lug'at...

- A. Morfem lug'at.
B. Tarjima lug'at.
C. Terminologik lug'at.
D. Chastotali lug'ati.

36. Lug'atlarda so'zlar qanday tartibda joylashtiriladi?

- A. O'zakka qarab.
B. Faollik darajasiga ko'ra.
C. Qo'shimchalarga qarab.
D. Alifbo tartibida.

6-SINF. ONA TILI

1-VARIANT

1. So'zlar qanday tarkib topadi?

- A. Asosdan.
B. Qo'shimchalardan.
C. Asos va qo'shimchalardan.
D. To'g'ri javob yo'q.

2. Mustaqil qo'llana olmaydigan, asosga qo'shilib, unga yangi yoki qo'shimcha ma'no yuklaydigan, shuningdek, so'zlarni bog'lashga xizmat qiladigan qism...

- A. Asos. B. Urg'u.
C. Bo'g'in. D. Qo'shimcha.

3. So'zning asosiy ma'nosini ifodalab, mustaqil qo'llana oladigan qismi...

- A. Bo'g'in. B. Qo'shimcha.
C. Asos. D. Urg'u.

4. Qo'shimchalar vazifasiga ko'ra necha turli bo'ladi?

- A. 2 turli. B. 3 turli.
C. 4 turli. D. 5 turli.

5. Qaysi qo'shimchalar asosga qo'shilib yangi ma'no hosil qiladi?

- A. Shakl yasovchi qo'shimchalar.
B. So'z yasovchi qo'shimchalar.
C. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar.
D. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar.

6. Qaysi qatorda lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar berilgan?

- A. -chi, -dosh, -kor.
- B. -li, -lik, -chilik.
- C. -cha, -xon, -roq.
- D. -ning, -ingiz, -dan.

7. Qaysi qatorda so'z yasovchi qo'shimchalar mavjud?

- A. -paz, -bon, -shunos.
- B. -ni, -da, -ning.
- C. -ingiz, -i, im.
- D. -gach, -gani, -guncha.

8. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalarni belgilang.

- A. -lar, -cha, -xon.
- B. -ga, -da, -dan.
- S. -gi, be-, -siz.
- D. -chi, -lik, -kor.

9. So'zlarning so'rog'i va qanday umumlashgan ma'no ifodalashiga ko'ra guruhlarga bo'linishi...

- A. Gap bo'laklari deyiladi.
- B. So'z turkumlari hisoblanadi.
- C. Sintaksis deb nomlanadi.
- D. Punktuaitsiya deb ataladi.

10. Qaysi qatorda tub so'z berilgan?

- A. Toshloq.
- B. Guldon.
- S. Suhbatlashdi.
- D. Quyosh.

11. Qaysi qatorda yasama so'zlar berilgan?

- A. Sezgir, dorishunos.
- B. Giyohlarni, ajratildi.
- C. Birinchi, kuzda.
- D. Ikkita, mehnatdan.

12. Qaysi qatorda tub so'z berilgan?

- A. Muomalalarimizni.
- B. Bog'bon.
- C. Bug'doyzor.
- D. Beg'ubor.

13. Egallik qo'shimchasi qo'shilganda tovush o'zgarishiga uchragan so'zni aniqlang.

- A. Ishuroki.
- B. Idroki.
- C. Yuragi.
- D. Huquqi.

14. Egallik qo'shimchalari vazifasiga ko'ra qanday qo'shimcha hisoblanadi?

- A. So'z yasovchi qo'shimcha.
- B. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimcha.
- C. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimcha.
- D. Ko'plik qo'shimchasi.

15. Bozor chilarga so'zida qanday qo'shimchalar mavjud?

- 1. So'z yasovchi qo'shimcha.
- 2. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimcha.
- 3. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimcha.
- A. 2, 3.
- B. 1, 2, 3.
- C. 1, 3.
- D. 1, 2.

16. Ma'lum bir so'roqqa javob bo'lib, biror gap bo'lagi vazifasida keladigan so'zlar turkumi qanday nomlanadi?

- A. Undov so'zlar.
- B. Modal so'zlar.
- C. Mustaqil so'zlar.
- D. Yordamchi so'zlar.

17. Qaysi soʻz turkumi nima qilmoq, nima boʻlmoq soʻroqlariga javob boʻlib, shaxs yoki narsalarning harakat, holatini atab keladi?

- A. Ot. B. Sifat.
C. Son. D. Feʼl

18. Qaysi qatorda holat feʼli berilgan?

- A. Kuylamoq. B. Soʻzlamok.
C. Jilmaymoq. D. Yiqilmoq.

19. Qaysi javobda oʻtimli feʼllar mavjud?

- A. Almashmoq, kiymoq.
B. Jiringlamoq, oʻxshamoq.
C. Jilmaymoq, yuzlanmoq.
D. Quvonmoq, joylashmoq.

20. Insonning ichki kechinmalarini ifodalovchi feʼllar nimani atab kelishiga koʻra qanday nomlanadi?

- A. Oʻtimli feʼllar.
B. Oʻtimsiz feʼllar.
C. Harakat feʼllari.
D. Holat feʼllari.

21. Bajaruvchining harakat va holat jarayonida qay darajada ishtirok etishini bildiruvchi feʼl shakllari...

- A. Oʻtimli feʼllar.
B. Oʻtimsiz feʼllar.
C. Feʼl nisbatlari.
D. Feʼl mayllari.

22. Yuvintirishdi soʻzi feʼlning qaysi nisbatida?

- A. Birgalik nisbat.
B. Oʻzlik nisbat.
C. Orttirma nisbat.
D. Majhul nisbat.

23. Qaynatildi soʻzida qaysi nisbatlarni hosil qiluvchi qoʻshimchalar mavjud?

- A. Majhul nisbat.
B. Orttirma nisbat.
C. Orttirma va oʻzlik nisbat.
D. Orttirma va majhul nisbat.

24. Bajaruvchisi nomaʼlum boʻlgan harakat yoki holatni ifodalovchi feʼl shakli...

- A. Aniq nisbat.
B. Oʻzlik nisbat.
C. Majhul nisbat.
D. Orttirma nisbat.

25. *-t, -dir, -gi-, -ar* qoʻshimchalari qaysi nisbat shakli hisoblanadi?

- A. Oʻzlik nisbat.
B. Majhul nisbat.
C. Orttirma nisbat.
D. Birgalik nisbat.

26. Tarandi, kiyindi soʻzlari feʼlning qaysi nisbatli shakli?

- A. Oʻzlik nisbat.
B. Majhul nisbat.
C. Orttirma nisbat.
D. Birgalik nisbat.

27. Qaysi nisbatni hosil qiluvchi qoʻshimchalar bir feʼlga bir necha marta qoʻshilishi mumkin?

- A. Oʻzlik nisbatga.
B. Majhul nisbatga.
C. Birgalik nisbatga.
D. Orttirma nisbatga.

28. Quyidagi feʼllarning qaysi biridan oʻzlik nisbat yasalmaydi?

- A. Qiynamoq.

- B. Kavshamoq.
- C. Yayramoq.
- D. So'kmoq.

29. Fe'l nisbatlarini hosil qiluvchi qo'shimchalar vazifasiga ko'ra qaysi turga mansub bo'ladi?

- A. So'z yasovchi qo'shimchalar.
- B. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar.
- C. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar.
- D. Murakkab qo'shimchalar.

30. Qaysi javobda harakat nomiga to'g'ri ta'rif berilgan?

- A. Fe'lning otga xoslangan shakli.
- B. Fe'lning sifatga xoslangan shakli.
- C. Fe'lning ravishga xoslangan shakli.
- D. Sof fe'l shakli.

31. Qaysi xususiyat harakat nomiga xos?

- A. Harakat nomlari fe'llar kabi tuslanadi.
- B. Harakat nomlari otlar kabi turlanadi.
- C. Harakat nomlari zamonni ko'rsatadi.
- D. Harakat nomlari shaxs-sonni ko'rsatadi.

32. O'qigan maqsadiga yetadi. Ushbu gapdagi sifatdash gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan.

- A. Ega.
- B. Aniqlovchi.
- C. Hol.
- D. Kesim.

33. Qaysi qo'shimchalar bilan yasalgan harakat nomlari *-ma* qo'shimchasini qabul qilmaydi?

- A. *-moq*.
- B. *-(u)v*.
- C. *-(i)sh*.
- D. Harakat nomining uchchala shakli ham *-ma* qo'shimchasini olmaydi?

34. Harakat nomlari gapda qanday gap bo'lagi vazifasida keladi?

- A. Faqat ega vazifasida.
- B. Faqat kesim vazifasida.
- C. Bosh va ikkinchi darajali bo'laklar vazifasida.
- D. Faqat ikkinchi darajali bo'laklar vazifasida.

35. Qaysi qatorda harakat nomi berilgan?

- A. Yaylov.
- B. Boshqaruv.
- C. O'tov.
- D. Qizg'ish.

36. Qaysi so'z turkumiga oid qo'shma so'zlar doimo ajratib yoziladi?

- A. Qo'shma otlar.
- B. Qoshma sifatlar.
- C. Qoshma fe'llar.
- D. Qo'shma ravishlar.

2-VARIANT

1. *-gan*, *-ydigan*, *-yotgan* qo'shimchalari fe'lning qaysi vazifa shakliga kiradi?

- A. Harakat nomi.
- B. Sifatdash.
- C. Ravishdash.
- D. Sof fe'l.

2. Fe'l shakllaridan qaysi biri zamon va shaxs sonni ko'rsatmaydi?

- A. Ko'makchi fe'lli so'z qo'shilmasi.
 B. Harakat nomi.
 C. Sifatdosh.
 D. Ravishdosh.
3. Ko'makchi fe'lli so'z qo'shilmasida tuslovchi qo'shimchalar qaysi so'z tarkibida joylashgan?
 A. Ko'makchi fe'l tarkibida.
 B. Yetakchi fe'l tarkibida.
 C. Yetakchi va ko'makchi fe'l tarkibida.
 D. Tuslovchi qo'shimchalar ham yetakchi, ham ko'makchi fe'llarga birdan qo'shiladi?
4. Ko'makchi fe'llar yetakchi fe'lga asosan qanday shakl yordamida birikadi?
 A. Tuslovchi qo'shimchalar yordamida.
 B. Ohang yordamida.
 C. Ravishdosh qo'shimchasi yordamida.
 D. Sifatdosh qo'shimchasi yordamida.
5. Ko'makchi fe'llar mustaqil fe'ldan tashqari yana qanday so'zlarga bog'lanishi mumkin?
 A. Otga.
 B. Sifatga.
 C. Ravishga.
 D. Hech qaysi so'z turkumiga bog'lanmaydi?
6. O'zbek tilida qaysi so'z turkumidagi so'zlardan qo'shimcha qo'shish bilan fe'l yasab bo'lmaydi?
 A. Otlardan.
 B. Sifatlardan.
 C. Fe'llardan.
 D. Taqlid so'zlardan.
7. Qaysi qatorda fe'l yasovchi qo'shimchalar berilgan?
 A. -chi, -dosh, -kor.
 B. -li, siz, dor.
 C. -la, -sira, -illa.
 D. -xon, -paz, -bon.
8. Qaysi qatorda otdan yasalgan fe'l berilgan?
 A. Yozay. B. Borish.
 C. Oqar. D. Kuchay.
9. -man, -miz, -san kabi qo'shimchalar fe'lning qanday shakllarini hosil qiladi?
 A. Fe'lning nisbat shakllari.
 B. Fe'lning vazifa shakllari.
 C. Fe'lning zamon shakllari.
 D. Fe'lning shaxs-son shakllari.
10. Qaysi javobda sodda yasama fe'l mavjud?
 A. Turdi. B. Yurdi.
 C. Ketdi. D. Gapirdi.
11. Qo'shma fe'l shakllari qanday yoziladi?
 A. Qo'shib yoziladi.
 B. Ajratib yoziladi.
 C. Chiziqcha bilan yoziladi.
 D. Barcha javob to'g'ri.
12. Qaysi qatorda qo'shma fe'l mavjud?
 A. Borib keldi. B. Bordi-keldi.
 C. Achchiqlandi. D. Shodlandi.
13. Fe'lning ma'noviy guruhlari necha turli bo'ladi?
 A. 2. B. 3. C. 4. D. 5.

14. Fahmladi soʻzi feʻlning qaysi maʼno guruhiga kiradi?

- A. Nutqiy faoliyat feʻli.
- B. Aqliy faoliyat feʻli.
- C. Jismoniy faoliyat feʻli.
- D. Holat feʻli.

15. Qaysi qatorda holat feʻli berilgan?

- A. Ovqatlandi.
- B. Chugʻurladi.
- C. Fikrladi.
- D. Xoʻrsindi.

16. Feʻl asosida ifodalangan harakat-holatning uch zamondan birida sodir boʻlishini bildiruvchi shakllar...

- A. Feʻllarning nisbat shakli hisoblanadi.
- B. Feʻllarning vazifa shakli deyiladi.
- C. Feʻl zamonlari shakli deb nomlanadi.
- D. Feʻl mayllari shakli deb ataladi.

17. *-yap, -moqda, -(a)yotir, -(a)yotib* qoʻshimchalari qaysi zamon shakllari hisoblanadi?

- A. Oʻtgan zamon feʻli qoʻshimchalari.
- B. Hozirgi zamon feʻli qoʻshimchalari.
- C. Kelasi zamon feʻli qoʻshimchalari.
- D. Toʻgʻri javob yoʻq.

18. Qaysi qatorda oʻtgan zamon shakllari berilgan?

- A. -yotir, -yotib.
- B. -r, -ar, -y, -a.
- C. -di, -b, -gan.
- D. -moqda, -yap.

19. Feʻl asosida ifodalangan harakat-holat haqidagi xabar, buyruq-istak, shart maʼnolarini ifodalovchi feʻl shakllari...

- A. Zamon shakllari.
- B. Nisbat shakllari.
- C. Mayl shakllari.
- D. Feʻlning vazifa shakllari.

20. Buyruq-istak maylidagi feʻlni toping.

- A. Yashnamoqda.
- B. Kelinglar.
- C. Aytsam.
- D. Gullagan.

21. *-lar* shakli feʻllarga qoʻshilsa qanday qoʻshimcha hisoblanadi?

- A. Koʻplik qoʻshimchasi.
- B. Turlovchi qoʻshimcha.
- C. Tuslovchi qoʻshimcha.
- D. Lugʻaviy shakl yasovchi qoʻshimcha.

22. Tuslanish qaysi soʻz turkumiga xos?

- A. Ot.
- B. Sifat.
- C. Son.
- D. Feʻl.

23. Qaysi qoʻshimchalar tuslovchi qoʻshimchalar hisoblanadi?

- A. Egalik qoʻshimchalari.
- B. Kelishik qoʻshimchalari.
- C. Shaxs-son qoʻshimchalari.
- D. Sifatdosh hosil qiluvchi qoʻshimchalar.

24. Feʻlning shaxs va sonda tuslanganini bildiruvchi qoʻshimchalar ularning vazifasiga koʻra qaysi turiga kiradi?

- A. Soʻz yasovchi.
- B. Negiz hosil qiluvchi.

- C. Lug'aviy shakl yasovchi.
- D. Sintaktik shakl yasovchi.

25. Harakatning so'zlovchi tomonidan bajarilishini bildiradigan fe'l shakllari qaysi qatorda berilgan?

- A. Keldi, o'qidi.
- B. Bording, olding.
- C. Kutdim, aytdik.
- D. Ishladingiz, kuyladingiz.

26. O'yin, qiyin so'zlariga *-a* fe'l yasovchi qo'shimchasi qo'shilganda qanday tovush o'zgarishi yuz beradi?

- A. Tovush tushishi.
- B. Tovush almashishi.
- C. Tovush orttirilishi.
- D. Hech qanday tovush o'zgarishi yuz bermaydi.

27. Son, ot so'zlariga *-a* fe'l yasovchi qo'shimchasi qo'shilganda qanday tovush o'zgarishlari yuz beradi?

- A. Tovush almashadi.
- B. Tovush tushadi.
- C. Tovush orttiriladi.
- D. Hech qanday tovush o'zgarishi yuz bermaydi.

28. Tuslovchilar qo'llangan qatorni aniqlang.

- A. Uylar, ko'chalar.
- B. Daftirim, asaring.
- C. Gulni, maktabga.
- D. Kezdik, sevinding.

29. Qaysi qatordagi so'zlarda tuslovchi qo'shimchalar mavjud emas?

- A. Qaynashim, qaynashing, qaynashi.
- B. Qaynadim, qaynading, qaynadi.

- C. Bordim, bording, bordi.
- D. Bordik, bordingiz, bordilar.

30. So'z yasovchi qo'shimcha qo'shish orqali ko'proq qaysi so'z turkumlaridan fe'l yasaladi?

- A. Otlardan.
- B. Sifatlardan.
- C. Sonlardan.
- D. Taqlid so'zlardan.

31. Qaysi qatordagi so'zda imlo xato mavjud?

- A. Yaltilladi.
- B. Shovilladi.
- C. Inqilladi.
- D. Chirsilladi.

32. Qaysi javobda sodda yasama fe'l berilgan?

- A. Yurmoq.
- B. Qurmoq.
- C. Ketmoq.
- D. Nafratlanmoq.

33. Qaysi qatorda tub fe'l berilgan?

- A. Kechikmoq.
- B. Boyimoq.
- C. Qichqirmoq.
- D. Shildiramoq.

34. Qaysi qatorda qo'shma fe'l berilgan?

- A. Olib chiqdi.
- B. Yiqitib yubordi.
- C. Uxlab yotubdi.
- D. O'tirib tur.

35. Qaysi qatorda taqlid so'zlardan yasalgan fe'llar berilgan?

- A. Shitirla, chiqilla.
- B. G'ijirla, taqirla.
- C. Chug'urla, tiqirla.

D. Barcha javoblarda taqlid soʻzlar-
dan yasalgan feʼllar berilgan?

36. Qaysi qatorda sifatdan yasalgan
feʼllar tovush oʻzgarishiga uchragan?

- A. Oʻyna, angla.
- B. Sana, ata.
- C. Qiyna, pasay.
- D. Yashnat, qiziqtir.

3-VARIANT

1. Shaxs, narsa maʼnolarini, shuning-
dek, joy nomlarini bildirib, kim, nima,
qayer soʻroqlariga javob boʻladigan
soʻzlar...

- A. Feʼl – soʻz turkumi.
- B. Ot – soʻz turkumi.
- C. Sifat – soʻz turkumi.
- D. Son – soʻz turkumi.

2. Koʻksulton soʻzi qaysi soʻz turku-
miga kiradi?

- A. Feʼl – soʻz turkumi.
- B. Ot – soʻz turkumi.
- C. Sifat – soʻz turkumi.
- D. Son – soʻz turkumi.

3. Boychechak soʻzi tuzilishiga koʻra
qanday ot?

- A. Juft ot.
- B. Sodda ot.
- C. Qoʻshma ot.
- D. Takroriy ot.

4. Qaysi qatorda juft ot mavjud?

- A. Kungaboqar.
- B. Gultojixoʻroz.
- C. Savdo-sotiq.
- D. Bugʻdoy-mugʻdoy.

5. Qaysi qatorda atoqli oʻrin-joy oti
berilgan?

- A. Samarqand.
- B. Usmon Nosir.
- C. Boʻribosar.
- D. Olapar.

6. Qaysi qatordagi soʻzda imlo xato
mavjud?

- A. Buloq boshi.
- B. Markaziy Osiyo
- C. Oʻzbekiston Respublikasi.
- D. Jiydakapa.

7. Qaysi qatordagi atoqli otlarda imlo
xato mavjud?

- A. Sogʻliqni Saqlash Vazirligi.
- B. Birlashgan Millatlar Tashkiloti.
- C. Oʻzbekiston Oliy Majlisi.
- D. Oʻzbekiston Milliy universiteti.

8. Qanday otlar bir turdagi shaxs,
narsa, oʻrin-joy, faoliyat-jarayon
nomlarini bildiradi?

- A. Atoqli otlar.
- B. Turdosh otlar.
- C. Tub otlar.
- D. Yasama otlar.

9. Paxtazor soʻzi turdosh otning qaysi
turiga kiradi?

- A. Shaxs otlariga.
- B. Narsa otlariga.
- C. Oʻrin-joy otlariga.
- D. Faoliyat-jarayon otlariga.

10. *-chi, -dosh, -kor, xon* kabi
qoʻshimchalar turdosh otning qaysi
turini hosil qiladi?

- A. Shaxs otini hosil qiladi.
- B. Narsa oti yasaydi.

- C. O'rin-joy oti hosil qiladi.
D. Faoliyat-jarayon oti yasaydi.

11. Qaysi qatorda o'rin-joy oti hosil qiluvchi qo'shimchalar mavjud?

- A. -zor, -iston, -loq.
B. -lik, -chilik, -garchilik.
C. -gich, -don, -oq.
D. -soz, -boz, -vchi.

12. Qaysi javobda faoliyat – jarayon nomini bildiruvchi ot berilgan?

- A. Paxtakop.
B. G'allachilik.
C. Mahalla.
D. Quruvchi.

13. Sezgi a'zolarimiz orqali bilishimiz mumkin bo'lgan otlar qanday otlar hisoblanadi?

- A. Atoqli otlar.
B. Turdosh otlar.
C. Aniq otlar.
D. Mavhum otlar.

14. Qaysi qatorda aniq ot mavjud?

- A. Xayol. B. Aql.
C. Qalam. D. Do'stlik.

15. *-lik, -ch, -inch* kabi qo'shimchalar turdosh otning qaysi turini hosil qiladi?

- A. Shaxs oti yasovchi qo'shimcha.
B. Narsa oti yasovchi qo'shimcha.
C. O'rin-joy oti yasovchi qo'shimcha.
D. Mavhum ot yasovchi qo'shimcha.

16. Qaysi javobdagi ot ko'plik ma'nosida qo'llangan?

- A. Baliqlar. B. Dadamlar.
C. Ko'zlarim. D. Oyimlar.

17. *-cha, -choq, -chak* kabi qo'shimchalar otlarning qanday shaklini hosil qiladi?

- A. Shaxs otlarini.
B. Narsa otlarini.
C. Kichraytirish ma'nosini bildiruvchi otlarni.
D. Erkalash ma'nosini bildiruvchi otlarni.

18. *-gina, -xon, -jon, -oy* qo'shimchalari otning qanday shakli hisoblanadi?

- A. Shaxs oti yasovchi qo'shimchalar.
B. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar.
C. Kichraytirish ma'nosini bildiruvchi qo'shimchalar.
D. Erkalash ma'nosini bildiruvchi qo'shimchalar.

19. Qaysi qatorda narsa otlarini hosil qiluvchi qo'shimchalar berilgan?

- A. -gich, -gi, -don.
B. -lik, -chilik.
C. -soz, -dosh, -boz.
D. -zor, -iston, -loq.

20. Qaysi qatordagi so'z ot turkumiga mansub?

- A. Boychechak.
B. Boyvachcha.
C. Badavlat.
D. Saxiy.

21. Ot turkumiga oid so'zlar nutqda har doim qanday shaklda bo'ladi?

- A. Birlik yoki ko'plik shaklida.
B. Egalik shaklini olgan holda.
C. Kelishik shaklida.
D. Birlik yoki ko'plik va kelishik shaklida.

22. *-lar* qo'shimchasi yordamida otlarda hosil qilinuvchi hurmat ma'nosini ifodalash uchun har doim qaysi qo'shimchani bo'lishi shart?

- A. Kelishik qo'shimchalaridan biri.
- B. Egallik qo'shimchalaridan biri.
- C. Kelishik va egallik qo'shimchalaridan biri.
- D. *-niki* qo'shimchasi.

23. Turlanish hodisasi qaysi so'z turkumiga xos?

- A. Sifat. B. Son.
- C. Ot. D. Ravish.

24. Ot bilan ot, odatda, qaysi kelishik qo'shimchasi bilan birikadi?

- A. Tushum kelishigi.
- B. Jo'nalish kelishigi.
- C. Qaratqich kelishigi.
- D. Chiqish kelishigi.

25. Ot so'z turkumiga kiruvchi so'zlar turlanganda qanday tovush o'zgarishiga uchrashi mumkin?

- 1) tovush tushishi; 2) tovush almashishi; 3) tovush orttirilishi.
- A. 1. B. 2 va 3. C. 1 va 3. D. 1, 2, 3.

26. Qaysi turkumdagi so'zlar otga bog'lanib, uning belgisini bildiradi?

- A. Fe'l – so'z turkumi.
- B. Ot – so'z turkumi.
- C. Sifat – so'z turkumi.
- D. Son – so'z turkumi.

27. Tarkibiy qismlarga bo'linmaydigan sifatlar qanday sifatlar hisoblanadi?

- A. Tub sifatlar.
- B. Yasama sifatlar.

- C. Qo'shma sifatlar.
- D. Takroriy sifatlar.

28. Qaysi qatorda sifat yasovchi qo'shimchalar berilgan?

- A. *-zor, -iston, -loq.*
- B. *-li, -ser, -dor, -siz.*
- C. *-gich, -don, -oq.*
- D. *-soz, -boz, -vchi.*

29. *-chan, -iy (viy), -ma, -no* kabi qo'shimchalar qaysi so'z turkumini hosil qiladi?

- A. Fe'l – so'z turkumini.
- B. Ot – so'z turkumini.
- C. Sifat – so'z turkumini.
- D. Son – so'z turkumini.

30. Qaysi qatorda so'z sifat turkumiga mansub?

- A. Mevali.
- B. Olmazor.
- C. Gullar.
- D. Terim.

31. Qaysi qatorda qo'shma sifat berilgan?

- A. Qizil.
- B. Och qizil.
- C. Qip-qizil.
- D. Katta-kichik.

32. O'zaro yaqin yoki zid ma'noli ikki asosning juft kelishidan hosil bo'lgan sifatlar qanday sifatlar hisoblanadi?

- A. Sodda sifatlar.
- B. Qo'shma sifatlar.
- C. Juft sifatlar.
- D. Takroriy sifatlar.

33. Belgini to'g'ridan-to'g'ri emas, balki boshqa bir tushunchaga nisbatan holda ifodalaydigan va daraja ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'lmagan sifatlar qanday nomlanadi?

- A. Asliy sifatlar.
- B. Nisbiy sifatlar.
- C. Juft sifatlar.
- D. Takroriy sifatlar.

34. Qaysi qatorda nisbiy sifat berilgan?

- A. Devoriy.
- B. Jingalak.
- C. Cho'zinchoq.
- D. Shiddatli.

35. Belgining ortiq yoki kamlik jihatidan farqlanishi qanday ataladi?

- A. Asliy sifatlar.
- B. Nisbiy sifatlar.
- C. Juft sifatlar.
- D. Sifat darajalari.

36. Qaysi qatordagi sifat darajasi *-roq* qo'shimchasi yordamida yasaladi?

- A. Oddiy daraja.
- B. Qiyosiy daraja.
- C. Orttirma daraja.
- D. Ozaytirma daraja.

4-VARIANT

1. Qaysi qatorda ozaytirma darajadagi sifat berilgan?

- A. Qoramtir.
- B. Qora.
- C. Qop-qora.
- D. Tim qora.

2. Sifatlarning ma'no guruhlari necha turli bo'ladi?

- A. 4.
- B. 5.
- C. 6.
- D. 7.

3. Qaysi qatordagi sifat xususiyat-holatni ifodalaydi?

- A. Kamtar.
- B. Qizil.
- C. Achchiq.
- D. Muattar.

4. Qaysi qatordagi sifat hajm-o'lchovni bildiradi?

- A. Katta.
- B. Odobli.
- C. Tonggi.
- D. Xushbo'y.

5. Qaysi qatordagi so'z makon-zamon sifatiga mansub?

- A. Uzun.
- B. Keng.
- C. Qadimgi.
- D. Quvnoq.

6. Qaysi javobda otlashgan sifat berilgan?

- A. Keksalar.
- B. Yoshroq.
- C. A'lochi.
- D. Ilg'or.

7. Quyidagi so'zlardan qaysi biri sifat turkumiga mansub?

- A. Chiroyli.
- B. Ishchi.
- C. Ko'ksulton.
- D. Gultojixo'roz.

8. Sifat turkumidagi so'zlar qanday so'roqlarga javob bo'ladi?

- A. Kim, nima, qayer.
- B. Qanday, qaysi, qanaqa.
- C. Qachon, qayerda, qay tarzda.
- D. Nechta, nechanchi, qanchadan.

9. Belgining odatdagi me'yorda ekanligini bildiruvchi va boshqa darajalar uchun xizmat qilishga asos bo'lgan sifat shakli qanday daraja hisoblanadi?

- A. Oddiy daraja.
- B. Qiyosiy daraja.
- C. Orttirma daraja.
- D. Ozaytirma daraja.

10. Qaysi qatorda sifat turkumiga oid soʻz berilgan?

- A. Yong'in. B. Uchqun.
C. To'liqin. D. Yorqin.

11. Otlashgan sifat qaysi gapda berilgan?

- A. Yaxshi otga bir qamchi, yomon otga ming qamchi.
B. Yaxshi bilan yursang, yetarsan murodga, yomon bilan yursang, qolarsan uyatga.
C. Yaxshi soʻz jon ozig'i.
D. Yaxshi odamning yaxshiligi har yerda tegar.

12. *-in* qoʻshimchasi bilan yasalgan sifat qaysi qatorda berilgan?

- A. Yog'in. B. Qo'shin.
C. Yig'in. D. Erkin.

13. Qaysi qatorda nisbiy sifat berilgan?

- A. Chiroyli. B. Aqli.
C. Oilaviy. D. Chaqqon.

14. *-lar* qoʻshimchasi sonlarga qoʻshilganda sonlarning qaysi turi hosil bo'ladi?

- A. Kasr son. B. Chama son.
C. Tartib son. D. Dona son.

15. Narsalar, belgi-xususiyatlar, harakat-holatlarining miqdori yoki tartibini bildiruvchi soʻzlar qanday soʻz turkumi hisoblanadi?

- A. Fe'l – soʻz turkumi.
B. Ot – soʻz turkumi.
C. Sifat – soʻz turkumi.
D. Son – soʻz turkumi.

16. Qaysi qatorda tartib son berilgan?

- A. Oltinchi. B. Oltita.
C. Oltovlon. D. Oltitadan.

17. *-tacha, -lab, -larcha* kabi qoʻshimchalar sonning qaysi turini hosil qiladi?

- A. Dona son. B. Chama son.
C. Jamlovchi son. D. Taqsim son.

18. Butun miqdorning qismini ifodalovchi sonlar qanday son deyiladi?

- A. Dona son. B. Chama son.
C. Jamlovchi son. D. Kasr son.

19. Qaysi qatordagi birikma to'g'ri yozilgan?

- A. 6 – «b» sinf. B. 6 «B» – sinf.
C. 6 – «B» sinf. D. 6 – «B» sinf.

20. *-ov, -ala, -ovlon* kabi qoʻshimchalar sonning qaysi turini hosil qiladi?

- A. Sanoq son. B. Chama son.
C. Taqsim son. D. Jamlovchi son.

21. Sonning qaysi turi *-tadan* qoʻshimchasi yordamida yasaladi?

- A. Tartib son. B. Dona son.
C. Taqsim son. D. Chama son.

22. Qaysi qatordagi birikma noto'g'ri yozilgan?

- A. VI asr. B. IV asr.
C. 6 - sinf. D. Birinchi o'qituvchi.

23. Yetmishta, qirqta soʻzlari sonning qaysi turiga kiradi?

- A. Tartib son. B. Dona son.
C. Taqsim son. D. Chama son.

24. Gap tarkibida qo'llangan juft sonlar asosan sonning ma'no jihatdan qaysi turiga mansub bo'ladi?
 A. Tartib sonlarga.
 B. Jamlovchi sonlarga.
 C. Chama sonlarga.
 D. Qo'shma sonlarga.
25. Nutqimizda faol ishlatiladigan nechta tub son bor?
 A. 25 ta. B. 23 ta.
 C. 26 ta. D. 24 ta.
26. Qanday sonlar juftlashib kela olmaydi?
 A. Miqdor sonlar.
 B. Chama sonlar.
 C. Jamlovchi sonlar.
 D. Tartib sonlar.
27. Cho'ponlar har kuni tunda bittadan qo'y g'oyib bo'layotganini sezib qolishdi.
 Ushbu gapdagi sonning vazifasini aniqlang.
 A. Ega. B. Kesim.
 C. To'ldiruvchi. D. Aniqlovchi.
28. Harakat-holatning bajarilish tarzi, payti, o'rni, daraja-miqdori kabi belgilarni bildiruvchi so'zlar qaysi turkumga mansub?
 A. Fe'l – so'z turkumi.
 B. Ot – so'z turkumi.
 C. Sifat – so'z turkumi.
 D. Ravish - so'z turkumi.
29. Qaysi qatorda tub ravish berilgan?
 A. Ertalab. B. Astoydil.
 C. Taxminan. D. Qahramonona.
30. Juft ravish berilgan qatorni belgilang.
 A. Oldin-ketin. B. Sekin-sekin.
 C. Oz-oz. D. Ota-ona.
31. Qaysi qatorda ravish yasovchi qo'shimchalar mavjud?
 A. -cha, -lab, larcha, -ona.
 B. -li, -ser, -dor, -siz.
 C. -gich, -don, -oq.
 D. -soz, -boz, -vchi.
32. Quyidagi so'zlardan qaysi biri holat ravishiga mansub?
 A. Yakkama-yakka. B. Doimo.
 C. Tashqari. D. Ancha.
33. Qaysi qatorda miqdor-daraja ravishi berilgan?
 A. Kam. B. Ichkari.
 C. Dastlab. D. Qatorasiga.
34. Qaysi qatordagi so'z payt ravishiga mansub?
 A. Tasodifan. B. Erta-indin.
 C. Olg'a. D. Oz.
35. Ko'p yaxshi o'ylabsiz, ammo zaif saltanatingiz uzoqqa bormasa kerak. Bu gapda qanday so'z turkumlari bor?
 A. Ot, ravish, fe'l, bog'lovchi.
 B. Ot, ravish, fe'l, bog'lovchi, sifat.
 C. Olmosh, ravish, fe'l, bog'lovchi.
 D. Sifat, ravish, fe'l, bog'lovchi.
36. Qaysi qatorda ravish turkumiga mansub so'z berilgan?
 A. Do'stona. B. Go'zal.
 C. Tong. D. Saltanat.

7-SINF. ONA TILI

1-VARIANT

1. Boshqa soʻzlar, shuningdek, soʻz birikmasi va gap oʻrnida almashinib qoʻllanuvchi, ularga ishora qiluvchi yoki soʻroq bildiruvchi soʻzlar qaysi turkumga mansub?

- A. Ot. B. Olmosh.
C. Sifat. D. Son.

2. Qaysi qatorda belgilash olmoshi berilgan?

- A. Hech kim, hech narsa.
B. Kimdir, nimadir.
C. Barcha, bari, har bir.
D. Qancha, necha?

3. Qaysi qatorda kishilik olmoshlariga toʻgʻri taʼrif berilgan?

- A. Oldingi gap, gapdagi biron-bir soʻz, soʻz birikmasi oʻrnida qollanilib, unga ishora qiluvchi yoki biror soʻzni aniqlab keluvchi olmoshlar.
B. Uch shaxsdan biriga ishora qiluvchi olmoshlar.
C. Kishilik olmoshi oʻrnida qoʻllanilib, koʻpincha shaxsni, baʼzan predmetni koʻrsatuvchi oʻz soʻzi.
D. Shaxs, narsa-hodisa, belgi-xususiyat, miqdor, sabab, maqsad, oʻrin, payt haqidagi soʻroqni bildiruvchi olmoshlar.

4. *-Alla* yoki *-dir* kabi qoʻshimchalarni qoʻshish yoʻli bilan qaysi olmoshlar hosil boʻladi?

- A. Belgilash olmoshlari.
B. Gumon olmoshlari.
C. Boʻlishsizlik olmoshlari.
D. Kishilik olmoshlari.

5. Boʻlishsizlik olmoshlari yozuvda qanday yoziladi?

- A. Qoʻshib yoziladi.
B. Chiziqcha bilan yoziladi.
C. Ajratib yoziladi.
D. Vergul bilan yoziladi.

6. *Kamina* soʻzi qaysi soʻz turkumi oʻrnida ishlatiladi?

- A. Ot. B. Sifat.
C. Son. D. Olmosh.

7. Faqat bir asosdan iborat boʻlgan olmoshlar?

- A. Juft olmoshlar.
B. Takroriy olmoshlar.
C. Sodda olmoshlar.
D. Qoʻshma olmoshlar.

8. Belgini aniqlash uchun ishlatiladigan olmoshlar qaysi qatorda berilgan?

- A. Hech qanday, hech qaysi.
B. Har qaysi, har bir.
C. Allanima, allanarsa.
D. Qanday, qanaqa?

9. Tarkibida hech, bir qismlari mavjud boʻlgan olmoshlar?

- A. Juft olmoshlar.
B. Takroriy olmoshlar.
C. Sodda olmoshlar.
D. Qoʻshma olmoshlar.

10. Bir-biriga mazmunan yaqin boʻlgan olmoshlarning birikuvidan hosil boʻlgan olmoshlar?

- A. Juft olmoshlar.
B. Takroriy olmoshlar.
C. Sodda olmoshlar.
D. Qoʻshma olmoshlar.

11. Yo qudratingdan, bu qanday odam? Ushbu gapda olmoshning qaysi turi qo'llanilgan?

- A. Kishilik olmoshi, so'roq olmoshi.
- B. Ko'rsatish olmoshi, so'roq olmoshi.
- C. Belgilash olmoshi, ko'rsatish olmoshi.
- D. Gumon olmoshi, belgilash olmoshi.

12. Bir olmoshning aynan yoki ayrim tovush o'zgarishi bilan takrorlanishidan hosil bo'lgan olmoshlar.

- A. Juft olmoshlar.
- B. Takroriy olmoshlar.
- C. Sodda olmoshlar.
- D. Qo'shma olmoshlar.

13. Bu, shu, o'sha so'zlari olmoshning qaysi turiga kiradi?

- A. Kishilik olmoshi.
- B. Ko'rsatish olmoshi.
- C. Belgilash olmoshi.
- D. Gumon olmoshi.

14. O'zingni er bilsang, o'zgani sher bil. Ushbu gapda olmoshning qaysi turi qo'llanilgan?

- A. So'roq olmoshi.
- B. O'zlik olmoshi.
- C. Belgilash olmoshi.
- D. Bo'lishsizlik olmoshi.

15. Majlisda bu masala haqida hech kim churq etmadi. Bu gapdagi olmoshlar qanday vazifada kelgan?

- A. Ega, aniqlovchi.
- B. Kesim, aniqlovchi.
- C. To'ldiruvchi, aniqlovchi.
- D. Aniqlovchi, hol.

16. Qaysi qatorda tub olmoshlar berilgan?

- A. Kim, nima, allaqanday?
- B. Hamma, barcha.
- C. Allakim, hech bir.
- D. Qaysidir, kimdir.

17. Qaysi so'z turkumi ba'zi so'z turkumlaridan qo'shimchalar qo'shish yoki sintaktik yo'l bilan yasalmaydi?

- A. Ot.
- B. Sifat.
- C. Olmosh.
- D. Fe'l.

18. Bu ko'ylak dugonamga yarashmadi. Ushbu misoldagi olmosh gapning qaysi bo'lagi bo'lib kelgan?

- A. Ega.
- B. Kesim.
- C. To'ldiruvchi.
- D. Aniqlovchi.

19. Qaysi qatorda egalik qo'shimchasini olib, uchchala shaxs kishilik olmoshini ko'rsata oladigan so'z berilgan?

- A. O'z.
- B. Hamma.
- C. O'sha.
- D. Hech kim.

20. Olmoshlar gapda qaysi gap bo'lagi vazifasida kelishi mumkin?

- 1) ega; 2) kesim; 3) to'ldiruvchi;
- 4) aniqlovchi; 5) hol.
- A. 1, 3, 4, 5.
- B. 1, 2, 4, 5.
- C. 1, 2, 3, 4, 5.
- D. 1, 3.

21. Qaysi olmoshlar juft holda ham ishlatilishi mumkin?

- A. So'roq, belgilash olmoshlari.
- B. Bo'lishsizlik, gumon olmoshlari.
- C. Kishilik va ko'rsatish olmoshlari.
- D. Olmoshlarning barcha turlari.

22. *U. bu, shu* olmoshlari qaysi kelishiklar bilan turlanganda kelishik qo'shimchasi oldidan bir *-n* tovushi orttiriladi?

A. Jo'nalish, o'rin-payt, tushum kelishigi.

B. Jo'nalish, o'rin-payt, chiqish kelishigi.

C. Qaratqich, jo'nalish, chiqish kelishigi.

D. Barcha kelishiklar bilan turlanganda.

23. Olmoshlar qaysi so'z turkumi o'rnida kelganida turlanadi?

A. Ot. B. Sifat.

C. Son. D. Fe'l.

24. Qaysi qatorda jamlash, umumlashtirish ma'nosini ifodalovchi olmoshlar berilgan?

A. Hech kim, hech qaysi.

B. Har bir, har qaysi.

C. Barcha, hamma, bari.

D. Allakim, allanima.

25. Turlanish qaysi so'z turkumlariga xos?

A. Ravish, olmosh.

B. Ot, olmosh.

C. Son, sifat.

D. Barcha so'z turkumlari.

26. Men, sen olmoshlari qaratqich kelishigi bilan turlanganda qanday tovush o'zgarishi ro'y beradi?

A. Tovush almashishi.

B. Tovush tushishi.

C. Tovush orttirilishi.

D. Tovush o'zgarishi ro'y bermaydi.

27. Ko'plikdagi kishilik olmoshlarining qaysi biri uslubiy talab bilan birlikni ko'rsatuvchi olmosh o'rnida kelishi mumkin?

A. Ular. B. Biz va siz.

C. Biz, siz, ular. D. Siz.

28. Quyidagi olmoshlardan qaysi biri egalik qo'shimchasi bilan qo'llanmaydi?

A. Nima? B. Kim?

C. Biz. D. O'z.

29. Kishilik olmoshlari quyidagi qo'shimchalardan qaysi birini, odatda, olmaydi?

A. So'z yasovchi qo'shimchalarini.

B. Kelishik qo'shimchalarini.

C. Egalik qo'shimchalarini.

D. Ko'plik qo'shimchasini.

30. Qaysi qatorda olmoshdan yasalgan so'zlar berilgan?

A. Ularga, menimcha, unday.

B. Shunda, shu yerda, shuni.

C. Bugun, butun, birov.

D. Sensira, manmanlik, sizla.

31. Olmoshlarning qaysi turi sodda, qo'shma, juft, takroriy shakllarga ega?

A. O'zlik olmoshi.

B. Belgilash olmoshi.

C. Ko'rsatish olmoshi.

D. Bo'lishsizlik olmoshi.

32. Qaysi so'z turkumlari yasalmaydi, yasalish uchun asos bo'ladi?

1) ot; 2) sifat; 3) son;

4) olmosh; 5) ravish; 6) fe'l;

A. 1, 2. B. 3, 4. C. 5, 6. D. 2, 5.

33. *-day, -dek* qo'shimchalari qaysi so'z turkumlariga qo'shilganda bitta *-n* ortadi?

- A. Otga. B. Sifatga.
C. Songa. D. Olmoshga.

34. Olmoshlarning qaysi turi egalik qo'shimchalari bilan kelib. shaxsning tanholigini ta'kidlaydi?

- A. O'zlik olmoshi.
B. Ko'rsatish olmoshi.
C. Belgilash olmoshi.
D. Kishilik olmoshi.

35. Olmoshning qaysi turida kelishik qo'shimchasidan oldin egalik qo'shimchasining bo'lishi shart?

- A. Kishilik olmoshi.
B. O'zlik olmoshi.
C. Ko'rsatish olmoshi.
D. So'roq olmoshi.

36. Meni, seni olmoshlariga qanday qo'shimcha qo'shilgan?

- A. Egalik qo'shimchasi.
B. Kelishik qo'shimchasi.
C. Shaxs-son qo'shimchasi.
D. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimcha.

2-VARIANT

1. Ismlarning ko'plik. kichraytirish-erkalash, qiyoslash ma'nolarini bildiruvchi qo'shimchalarga ega bo'lgan shakli qanday shakl hisoblanadi?

- A. Lug'aviy shakl. B. Egalik shakli.
C. Kelishik shakli. D. Bog'lamar.

2. Mening onam – shifokor. Gapda qanday munosabat shakli qo'llangan?

- A. Lug'aviy shakl.

B. Egalik shakli.

C. Kelishik shakli.

D. Kelishik va egalik shakli.

3. Viloyat, shahar, tuman, korxonalar, muassasa nomlarida qo'llanilgan III shaxs egalik qo'shimchasi qanday ma'noni ifodalaydi?

- A. Shaxsga qarashlilik ma'nosini.
B. Gumon ma'nosini.
C. Xoslik ma'nosini.
D. So'roq ma'nosini.

4. Qaysi qatorda egalik qo'shimchalari berilgan?

- A. -ning, -ni, -da.
B. -m, -im, -i.
C. -man, -san, -dir.
D. -gan, -kan, -qan.

5. Qorin so'ziga egalik qo'shimchasi qo'shilganda qanday tovush o'zgarishi hodisasi yuz beradi?

- A. Tovush almashishi.
B. Tovush ortirilishi.
C. Tovush tushishi.
D. Hech qanday tovush o'zgarishi hodisasi yuz bermaydi.

6. Qaysi qatordagi qo'shimchalar ismlarning boshqa so'zlarga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qiladi?

- A. Egalik qo'shimchalari.
B. Kelishik qo'shimchalari.
C. Bog'lamar.
D. So'z yasovchi qo'shimchalar.

7. Ozbek tilida nechta kelishik bor?

- A. 4 ta. B. 5 ta. C. 6 ta. D. 7 ta.

8. Qaysi kelishik kim, nima, qayer so'roqlariga javob bo'ladi?

- A. Bosh kelishik.
- B. Qaratqich kelishigi.
- C. Tushum kelishigi.
- D. O'rin-payt kelishigi.

9. Quyidagi qo'shimchalardan qaysi biri otlarning munosabat shakllari hisoblanadi?

1) kelishik qo'shimchalari; 2) egalik qo'shimchalari; 3) ko'plik qo'shimchasi; 4) otlarni kesimga xoslovchi shakllar; 5) so'z yasovchi qo'shimchalar.

- A. 1, 3, 5.
- B. 2, 3, 4.
- C. 1, 2, 4.
- D. 2, 4, 5.

10. Uning hovlisini ko'rib, Saidaning og'zi ochilib qoldi. Ushbu gapdagi qaralmish qaysi javobda berilgan?

- A. Uning, Saidaning.
- B. hovlisini, og'zi.
- C. ko'rib, ochilib.
- D. ko'rib, qoldi.

11. Tushum kelishigi shaklini olgan so'z doimo qaysi fe'lga bog'lanadi?

- A. O'timli fe'lga.
- B. O'timsiz fe'lga.
- C. Bo'lishli fe'lga.
- D. Bo'lishsiz fe'lga.

12. U o'qish niyatida shabarga yo'l oldi. Jo'nalish kelishigi shaklidagi so'z gapda qanday vazifada kelgan?

- A. Ega.
- B. Kesim.
- C. To'ldiruvchi.
- D. Hol.

13. Qaysi qatordagi so'z birikmasida imlo xato mavjud?

- A. Qishloqqa bormoq.
- B. Toqqa chiqmoq.
- C. So'roqqa bormoq.
- D. Bog'ga chiqmoq.

14. Qaysi javobdagi kelishik qo'shimchalari qismni ifodalaydi?

- A. Tushum kelishigi.
- B. Jo'nalish kelishigi.
- C. O'rin-payt kelishigi.
- D. Chiqish kelishigi.

15. -man, -san, -dir kabi qo'shimchalar qanday shakllarni hosil qiladi?

- A. Egalik qo'shimchalarini.
- B. Kelishik qo'shimchalarini.
- C. Ismlarni kesimga xoslovchi shakllarni.
- D. So'z yasovchi qo'shimchalarni.

16. Kitobni o'qidim. Ushbu gapda qaysi kelishik qo'shimchasi qo'llangan?

- A. Bosh kelishik.
- B. Qaratqich kelishigi.
- C. Tushum kelishigi.
- D. O'rin-payt kelishigi.

17. Quyidagi qo'shimchalardan qaysi biri fe'llardagi sintaktik shakl yasovchi qo'shimcha hisoblanadi?

1) nisbat qo'shimchalari; 2) bo'lishsizlik qo'shimchasi; 3) vazifa shakllari qo'shimchalari; 4) zamon qo'shimchalari; 5) ko'makchi fe'llar; 6) mayl qo'shimchalari; 7) harakatning kuchsizlik darajasi, davomiyligini ko'rsatuvchi qo'shimchalar; 8) shaxs-son qo'shimchalari; 9) to'liqsiz fe'l.

- A. 2,4,6,8,9.
- B. 1,3,5,7,9.
- C. 1,4,5,6,7.
- D. 2,3,5,8,9.

18. Ismlarning munosabat shakllari qo'shimchalarning qaysi turiga kiradi?
- A. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar.
 B. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar.
 C. So'z yasovchi qo'shimchalar.
 D. Munosabat shakllari qo'shimchalarning hech qaysi turiga kirmaydi.
19. Qaysi qatordagi qo'shimchalar yangi so'z hosil qilmaydi?
- A. -ga, -da, -dan.
 B. -chi, -dosh, -kor.
 C. -la, -illa, -a.
 D. -zor, -iston, -loq.
20. Grammatik ma'no qaysi so'z turkumlari uchun xos?
- A. Mustaqil so'z turkumlariga.
 B. Yordamchi so'z turkumlariga.
 C. Undov, taqlid, modal so'zlarga.
 D. Barcha so'z turkumlariga.
21. Qaysi qatorda so'z yasovchi qo'shimchalarsiz yasalgan yasama so'z berilgan?
- A. Ko'ksulton. B. Gazetxon.
 C. So'zlovchi. D. Qahramonlarcha.
22. So'zning ma'noli qismlari deganda nima nazarda tutiladi?
- A. So'zning asosi va so'z yasovchi qo'shimchalar.
 B. So'zning asosi.
 C. Asos va qo'shimchalar so'zning ma'noli qismlari hisoblanadi.
 D. So'zning asosi va lug'aviy shakli yasovchi qo'shimchalar.

23. Qanday sodda so'zlar tub so'zlar hisoblanadi?
- A. Tarkibida so'z yasovchi qo'shimchalari bo'lmagan so'zlar.
 B. Tarkibida lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalari bo'lmagan so'zlar.
 C. Tarkibida sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalari bo'lmagan so'zlar.
 D. Sodda so'zlarning barchasi tub so'z hisoblanadi.
24. Kelishik qo'shimchalari qanday vazifani bajaradi?
- A. So'z birikmasi va gaplarda so'zlarni bir-biriga bog'laydi.
 B. Yangi so'z hosil qiladi.
 C. Yangi so'z shakli hosil qiladi.
 D. Juft so'zlarni hosil qiladi?
25. Qaysi qatorda sintaktik shakl yasovchi qo'shimcha qo'shilgan so'z berilgan?
- A. Ko'zim. B. Qo'nim.
 C. Bosim. D. Olim.
26. Qaysi turkumdagi so'zlarda *-ning* shakli doimo qo'llanadi?
- 1) atoqli otlarda; 2) olmoshlarda; 3) sifatdoshlarda; 4) turdosh otlarda.
- A. 1, 2, 3. B. 2, 3, 4.
 C. 1, 3, 4. D. 1, 3.
27. Qaysi kelishik qo'shimchasi butundan qism ma'nosini anglatadi?
- A. Qaratqich kelishigi.
 B. Tushum kelishigi.
 C. O'rin-payt kelishigi.
 D. Chiqish kelishigi.

28. Qo'shimchalarning vazifasiga ko'ra qaysi turi so'zga qo'shilib, uning turkumini o'zgartira oladi?

- A. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar.
- B. So'z yasovchi qo'shimchalar.
- C. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar.
- D. Munosabat shakllari.

29. O'rin-payt kelishigi qo'shimchalarini olgan otlar gapda qanday vazifani bajaradi?

- 1) o'rin holi; 2) payt holi;
- 3) to'ldiruvchi; 4) kesim.
- A. 1, 3, 4. B. 1, 2, 3.
- C. 2, 3, 4. D. 1, 2, 3, 4.

30. Mening, unga so'zlarida kelishik qo'shimchalari qo'shilgandan so'ng qanday tovush o'zgarishi kuza-tilyapti?

- A. Tovush tushishi, tovush orttirilishi.
- B. Tovush almashishi.
- C. Tovush almashishi, tovush orttirilishi.
- D. Tovush o'zgarishi yuz bermayapti.

31. Quyidagi qo'shimchalardan qaysi biri bog'lamalar hisoblanadi?

- 1) -im, -ing, -i; 2) -si, -miz, -lari;
- 3) -ning, -ni, -ga; 4) -man, -san, -dir;
- 5) bo'lmoq, hisoblanmoq, sanalmoq.
- A. 2, 4. B. 1, 2. C. 3, 4. D. 4, 5.

32. Egalik qo'shimchasini olgan so'z o'zi bog'langan so'zda qaysi kelishik qo'shimchasining bo'lishini talab qiladi?

- A. Qaratqich kelishigi.
- B. Tushum kelishigi.

- C. Jo'nalish kelishigi.
- D. O'rin-payt kelishigi.

33. Kechasi ishlaydi, kunduzi uxlaydi. Belgilangan so'zlarda qanday qo'shimchalar mavjud?

- A. Egalik qo'shimchalari.
- B. Shaxs-son qo'shimchalari.
- C. Kechasi so'zidagi -si, kunduzi so'zidagi -i qo'shimchasi vazifasini yo'qotgan.
- D. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalar.

34. Qaysi qatorda berilgan so'zdagi egalik qo'shimchasi III shaxsqa qarashlilikni bildirmaydi?

- A. Maktab bog'i.
- B. Toshkent shahri.
- C. Daftar varag'i.
- D. Ilon zahri.

35. Qaysi qatordagi birikmalarda -i egalik qo'shimchasi qarashlilik ma'nosini bildiryapti?

- A. Farg'ona viloyati.
- B. O'zbekiston Respublikasi.
- C. Mustaqillik maydoni.
- D. O'tkir Hoshimov asartari.

36. Chiqish kelishigini olgan otlar gapda qanday vazifada keladi?

- 1) o'rin holi; 2) payt holi; 3) to'ldiruvchi; 4) sabab holi.
- A. 1, 3, 4. B. 1, 2, 3.
- C. 2, 3, 4. D. 1, 2, 3, 4.

3-VARIANT

1. Atash ma'noli so'zlar yoki ular o'rnida qollanilib, ma'lum so'roqlarga javob bo'luvchi va gapda ma'lum gap bo'lagi vazifasida keluvchi so'zlar...
- A. Mustaqil so'zlar.
B. Yordamchi so'zlar.
C. Alohida so'zlar.
D. Undalmalar.
2. Mustaqil so'z yoki gaplarni bir-biriga bog'lash, ularning ma'nolariga qo'shimcha ma'no yuklash vazifasini bajaruvchi so'zlar...
- A. Tasdiq so'zlar.
B. Inkor so'zlar.
C. Undov so'zlar.
D. Yordamchi so'zlar.
3. Ot, olmosh, harakat nomi va sifatdoshlardan keyin kelib, ularni hokim so'zga bog'lash uchun xizmat qiluvchi bilan, uchun, kabi, singari, orqali, sayin kabi so'zlar qanday so'zlar hisoblanadi?
- A. Ko'makchilar. B. Bog'lovchilar.
C. Yuklamalar. D. Undov so'zlar.
4. Qaysi qatorda sof ko'makchilar mavjud?
- A. Avval, keyin, so'ng.
B. Ost, ust, yon.
C. Bilan, uchun, sayin.
D. Bo'ylab, qarab, ko'ra.
5. Hovlidan oy yanglig' go'zal qiz chiqib keldi. Gapdagi ko'makchining ma'nosini aniqlang.
- A. Chegara ma'nosini ifodalamoqda.
B. Maqsad ma'nosini ifodalamoqda.
C. O'xshatish ma'nosini ifodalamoqda.
D. Yo'nalish ma'nosini ifodalamoqda.
6. Gapning uyushiq bo'laklarini va qo'shma gap tarkibidagi sodda gaplarni o'zaro bog'lash uchun xizmat qiluvchi yordamchi so'zlar...
- A. Ko'makchilar. B. Bog'lovchilar.
C. Yuklamalar. D. Undov so'zlar.
7. Qaysi qatorda zidlov bog'lovchilari berilgan?
- A. Va, hamda, bilan.
B. Ammo, lekin, biroq.
C. Yo ... yo, goh ... goh.
D. Na ... na.
8. O'zaro tobe munosabatda bo'lgan gap bo'lagi va gaplarni bog'lash uchun ishlatiladigan bog'lovchilar qanday bog'lovchilar hisoblanadi?
- A. Teng bog'lovchilar.
B. Ergashtiruvchi bog'lovchilar.
C. Yakka bog'lovchilar.
D. Takror bog'lovchilar.
9. Qaysi qatorda sof bog'lovchi berilgan?
- A. Lekin, ammo. B. Bilan, ham.
C. -u (yu). D. -da, na ... na.
10. O'zaro bog'lanayotgan bo'lak yoki gaplardan birini boshqasidan ayirib ko'rsatuvchi bog'lovchilar...
- A. Biriktiruv bog'lovchi.
B. Zidlov bog'lovchi.
C. Ayiruv bog'lovchi.
D. Ergashtiruvchi bog'lovchi.

**11. Ko'ngil, sen munchalar nega
Kishanlar birla do'stlashding?
Na faryoding, na doding bor,
Nechun sen muncha sustlashding?**
She'rdagi boglovchining turini
aniqlang.

- A. Biriktiruv bog'lovchi.
- B. Zidlov bog'lovchi.
- C. Ayiruv bog'lovchi.
- D. Inkor bog'lovchi.

**12. Agar. basharti, garchi so'zlari
bog'lovchining qaysi turiga kiradi?**

- A. Teng bog'lovchi.
- B. Aniqlov bog'lovchisi.
- C. Sabab bog'lovchisi.
- D. Shart bog'lovchisi.

**13. Chiroylidir go'yo yosh kelin,
Ikki daryo yuvar kokilin,
Qorli tog'lar turar boshida,
Gul vodiylar yashnar qoshida.**

She'rdagi yuklamaning turi qaysi
javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Gumon yuklamasi.
- B. Inkor yuklamasi.
- C. Ayiruv-chegaralov yuklamalari.
- D. O'xshatish-qiyoslash yuklamalari

**14. Bu qizcha shu topda undan jon
so'rasa, balki ayamasdi. Gapdagi
bog'lovchining turini aniqlang.**

- A. Biriktiruv bog'lovchi.
- B. Zidlov bog'lovchi.
- C. Ayiruv bog'lovchi.
- D. Ergashtiruvchi bog'lovchi.

**15. Ko'ksimdagi sevinch shuncha zo'r,
Dumalayman maysada tanho.
Goh tentirab, ketaman uzoq,
Yerni quchib, o'paman goho.**

She'rdagi bog'lovchining turini
aniqlang.

- A. Biriktiruv bog'lovchi.
- B. Zidlov bog'lovchi.
- C. Ayiruv bog'lovchi.
- D. Ergashtiruvchi bog'lovchi.

**16. So'z yoki gaplarga so'roq, ta'kid,
ayirish-chegaralash, gumon, o'xsha-
tish, inkor kabi ma'nolarni yuklovchi
so'z va qo'shimchalar...**

- A. Ko'makchilar. B. Bog'lovchilar.
- C. Yuklamalar. D. Undov so'zlar.

**17. -mi, -chi, -a (-ya) qo'shimchalari
yuklamaning qaysi turiga kiradi?**

- A. So'roq-taajjub yuklamalari.
- B. Kuchaytiruv-ta'kid yuklamalari.
- C. Ayiruv-chegaralov yuklamalari.
- D. O'xshatish-qiyoslash yuklamalari.

**18. Qaysi qatorda so'zga qo'shib
yoziladigan yuklamalar berilgan?**

- A. -ku, -u, (-yu), -da.
- B. -oq, -yoq, -mi.
- C. na ... na.
- D. -chi, -a (-ya).

**19. Qaysi holatlarda -u, -yu
yuklamasi so'zga qo'shib yoziladi?**

- A. -u, -yu yuklamasi barcha hollarda
chiziqcha bilan yoziladi.
- B. -u, -yu yuklamasi barcha hollarda
so'zga qo'shib yoziladi.
- C. -u, -yu yuklamasi juft so'zlar
orasida bog'lovchi vazifasini bajarsa
qo'shib yoziladi.
- D. -u, -yu yuklamalari ikki sodda
gapdan qo'shma gap hosil qilishda
qo'shib yoziladi.

20. Bog'lovchilarning qaysi turi gaplarni ham, uyushiq bo'laklarni ham bog'lab kelishi mumkin.

- A. Teng bog'lovchilar.
- B. Ergashtiruvchi bog'lovchilar.
- C. Teng va ergashtiruvchi bog'lovchilar.
- D. Barcha bog'lovchilar bog'lashi mumkin.

21. Ko'makchiga xos xususiyat qaysi qatorda berilgan?

- A. Ko'makchilar lug'aviy ma'no anglatadi.
- B. Ko'makchilar ma'lum so'roqqa javob bo'ladi.
- C. Ko'makchilar grammatik ma'noga ega.
- D. Ko'makchilar yakka o'zi gap bo'lagi vazifasida kela oladi.

22. Ko'makchilar qaysi kelishikdagi so'zlardan keyin qo'llanadi?

- 1) bosh kelishik;
 - 2) qaratqich kelishigi;
 - 3) tushum kelishigi;
 - 4) jo'nalish kelishigi;
 - 5) chiqish kelishigi;
 - 6) o'rin-payt kelishigi.
- A. 1, 3, 4, 6. B. 1, 3, 4, 5.
C. 1, 2, 5, 6. D. 1, 2, 4, 5.

23. Qaysi qatorda sof ko'makchilar berilgan?

- A. Qarshi, chog'li, doir.
- B. Uzra, qadar, yanglig'.
- C. Muvofiq, o'zga, boshqa.
- D. Osha, bo'ylab, yarasha.

24. Vazifadosh ko'makchilar berilgan qatorni aniqlang.

- A. Bo'yi, chamasi, holda.

- B. Sari, singari, sayin.
- C. Uzra, qadar, yanglig'.
- D. Bilan, uchun, kabi.

25. Garchi, mabodo, basharti bog'lovchilari mazmuniy munosabatlarni qay tarzda ifodalashiga ko'ra bog'lovchilarning qaysi turiga kiradi?

- A. Aniqlov bog'lovchilari.
- B. Sabab bog'lovchilari.
- C. Shart bog'lovchilari.
- D. Teng bog'lovchilar.

26. Qaysi yuklamalar o'zidan oldingi so'zga qo'shib yoziladi?

- 1) -mi; 2) -chi; 3) -oq; 4) -yoq; -5) a;
 - 6) -ya; 7) -gina; 8) -dir; 9) -u; 10) -yu;
 - 11) -da; 12) -ku.
- A. 1, 3, 4, 11, 12. B. 1, 2, 5, 6, 7.
C. 1, 3, 4, 7, 8. D. 8, 9, 10, 11.

27. 32. Ayiruv chegaralov yuklamasi qaysi qatorda berilgan?

- A. -gina. B. -da.
- C. -a. D. -dir.

28. Bosh kelishikdagi so'zlar bilan qo'llanadigan ko'makchilar qatorini aniqlang.

- A. Old, o'rta, yon.
- B. Bilan, uchun, kabi.
- C. Tomon, qadar, ko'ra.
- D. So'ng, avval, keyin.

29. Qaysi qatorda sof ko'makchi qatnashgan gap berilgan?

- A. O'n chog'li odam to'plandi.
- B. Asrlar osha yetib keldi.
- C. Ariq bo'ylab yurishdi.
- D. Sof ko'makchi qatnashgan gap berilmagan.

30. Qaysi qatorda jo'nalish kelishigi-dagi so'zlar bilan qo'llanadigan ko'makchilar berilgan?

- A. Bo'yicha, ichra, degan.
- B. Nari, boshlab, tortib.
- C. Asosan, binoan, muvofiq.
- D. Tapa, ost, tag.

31. 28. Ba'zan u keladi, ba'zan biz boramiz. Ushbu gapda bog'lovchini qaysi turi qo'llangan?

- A. Zidlov bog'lovchi.
- B. Ayiruv bog'lovchi.
- C. Ergashtiruvchi bog'lovchi.
- D. Bog'lovchi qo'llanmagan.

32. Ham, hamda, bilan bog'lovchilari teng bog'lovchilarning qaysi turiga kiradi?

- A. Biriktiruv bog'lovchilari.
- B. Zidlov bog'lovchilari.
- C. Ayiruv bog'lovchilari.
- D. Inkori bog'lovchilari.

33. Qaysi qatorda bog'lovchi berilgan?

- A. Albatta. B. Agar.
- C. Hatto. D. Axir.

34. Qaysi qatordagi gaplarni yoki so'zlarni sof bog'lovchi bog'lagan?

- A. Akam bilan ukam kelishdi.
- B. O'qishga qabul qilishdi ham stipendiya tayinlashdi.
- C. Bundan keyin uning g'ayrati susaymadi, balki yana oshdi.
- D. Agar ishimiz o'ngidan kelsa, bugun qaytib ketamiz.

35. Qaysi qatordagi gaplarni aniqlov bog'lovchisi bog'lagan?

A. Ish o'z vaqtida bajarildi, chunki bunga puxta tayyorgarlik ko'rilgan edi.

- B. U ko'rdiki, kamchiliklar ko'p.
- C. Ular yetib kelsin uchun, Salimjon kutib turdi.
- D. Agar hasharchilar kelishmasa, ishlarimiz chappasiga aylanadi.

36. Sof bog'lovchilar qaysi qatorda berilgan?

- A. Agar, garchi.
- B. Bilan, ham.
- C. na, balki. D. -u, -yu, -da.

4-VARIANT

1. His-hayajon, buyruq-xitobni ifodalovchi so'zlar qanday nomlanadi?

- A. Undov so'zlar. B. Taqlid so'zlar.
- C. Modal so'zlar. D. Tasdiq so'zlar.

2. Yozuvda undov so'zlardan keyin qanday tinish belgisi qo'yiladi?

- A. Tire. B. Vergul.
- C. Ikki nuqta. D. Qo'shtirmoq.

3. O, o'g'lingga sen shafqatni tilding-ku, onajon,

Bundan ko'ra bag'rim o'ysang, bo'lardi-ku, onajon.

She'rdagi undovning turi qaysi javobda ko'rsatilgan?

- A. His-hayajon undovi.
- B. Buyruq - xitob undovi.
- C. Quvonch undovi.
- D. Ishonch undovi.

4. Narsalarning tovushiga va holatiga taqlidni bildirgan so'zlar qanday so'zlar hisoblanadi?

- A. Undov soʻzlar. B. Taqlid soʻzlar.
C. Modal soʻzlar. D. Tasdiq soʻzlar.

5. **Namoz gʻazabi oshib, dagʻ-dagʻ qaltiray boshladi.** Gapdagi taqlid soʻzning turi qaysi qatorda berilgan?

- A. Tovushga taqlid soʻz.
B. Holatga taqlid soʻz.
C. Tasdiq soʻz.
D. Inkor soʻz.

6. **Ifodalanayotgan fikrga soʻzlovchining munosabatini (ishonch, gumon, achinish kabi) bildirgan soʻzlar qanday soʻzlar hisoblanadi?**

- A. Undov soʻzlar. B. Taqlid soʻzlar.
C. Modal soʻzlar. D. Tasdiq soʻzlar.

7. **Xayriyat, odamlarimizga insof va diyonat qaytib kelmoqda.** Gapdagi modal soʻzning maʼnosi qaysi qatorda berilgan?

- A. Gumon. B. Tasdiq.
C. Achinish. D. Quvonch.

8. **Qaysi qatorda tasdiq maʼnosini bildiruvchi modal soʻz berilgan?**

- A. Albatta. B. Darhaqiqat.
C. Masalan. D. Jumladan.

9. **Qaysi qatorda tovushga taqlidni bildiruvchi soʻzlar berilmagan?**

- A. Dik-dik, duv-duv, pildir-pildir.
B. Dup-dup, duk-duk, qult-qult.
C. Pix-pix, parr, viz-viz.
D. Gumbur-gumbur, qagʻ-qagʻ, uv.

10. **Qaysi javobda sof modal soʻz berilgan?**

- A. Albatta. B. Chamasi.
C. Balki. D. Aftidan.

11. **Qaysi qatordagi gapda inkor soʻz qatnashgan?**

- A. - Siz shu maktabda oʻqiysizmi?
- Ha.
B. - Sakkizinchi sinfdami?
- Yoʻq, yettinchi sinfda.
S. - Muzqaymoq yemaymizmi?
- Mayli.
D. - Yuring, salqinga oʻtamiz.
-Xoʻp.

12. - **Gʻozlar, bir soʻz deysizmi?**

- Gʻa – gʻa –gʻa!
- **Totli suli yeysizmi?**
- Ha – ha –ha! Gapda qanday soʻz qoʻllangan.
A. Undov soʻz. B. Inkor soʻz.
C. Modal soʻz. D. Taqlid soʻz.

13. **Javoblarning qaysi birida undov soʻz mavjud?**

- A. Hatto. B. Dagʻ-dagʻ.
C. Iye. D. Beh-beh.

14. **Qaysi qatordagi modal soʻzlar xulosa maʼnosini bildiradi?**

- A. Demak, umuman.
B. Soʻzsiz, shaksiz.
C. Masalan, jumladan.
D. Avvalo, qolaversa.

15. **Qaysi qatorda vazifadosh modal soʻz berilgan?**

- A. Balki, ehtimol, shubhasiz.
B. Afsuski, attang, taxminan.
C. Xullas, masalan, umuman.
D. Shekilli, avvalo, darhaqiqat.

16. **Modal soʻzlar gapda koʻpincha qaysi vazifada keladi?**

- A. Ega. B. Toʻldiruvchi.

C. Hol.

D. Kirish soʻz.

C. Magʻrulanishni.

D. Hayratni.

17. Qaysi qatordagi gapda undov soʻz kirish soʻz vazifasida kelgan?

A. Iye, men kimni koʻryapman?

B. Dod! – ichkaridan dodlagan ovoz eshitildi.

C. Eh! Havo naqadar sof va yoqimli.

D. Shubhasiz, siz gʻolibsiz.

18. Chuh deb otini haydadi. Gapdagi undov soʻz qaysi vazifani bajaryapti?

A. Ega.

B. Aniqlovchi.

C. Hol.

D. Undov soʻzlar gap boʻlagi vazifasida kelmaydi.

19. Qaysi qatorda tasdiq soʻz berilmagan?

A. Xoʻp.

B. Mayli.

C. Boʻpti.

D. Aslo.

20. Shamol gʻir-gʻir esmoqda. Gapdagi taqlid soʻz qanday vazifani bajarmoqda?

A. Ega.

B. Kesim.

C. Toʻldiruvchi.

D. Hol.

21. Qaysi qatorda buyruq-xitob undovlari berilmagan?

A. Hey, tss, chu, hoy.

B. Chu-chu, xoʻsh, labbay.

C. Oh, voh, uh.

D. Kisht, ish-ish, xormang.

22. –Oʻh-hoʻ-oʻ, – dedi Badia. Gapdagi undov soʻz qanday maʼnoni ifodalayapti?

A. Mamnuniyatni.

B. Faxrlanishni.

23. Oh, falak yiqil boshimga. Ushbu gapdagi undov soʻz qanday maʼnoni ifodalayapti?

A. Rohatlanish. B. Zorlanish.

C. Norozilik. D. Achinish.

24. Darhaqiqat, pulsiz hech ish qilib boʻlmaydi. Gapdagi modal soʻz qanday maʼnoni ifodalayapti.

A. Ishonch munosabati.

B. Tasdiq munosabati.

C. Fikrning tartibi.

D. Fikrning dalili.

25. Shunday boʻlsa ham vujudini tutgan qalt-qalt titroqni bosib, hazilomuz qichqirdi. Gapdagi *qalt-qalt* taqlid soʻzi qanday vazifani bajaryapti?

A. Ega.

B. Aniqlovchi.

C. Toʻldiruvchi. D. Hol.

26. Qaysi qatorda sof modal soʻzlar berilgan?

A. Avvalo, shubhasiz, xullas.

B. Haqiqatan, afsuski, attang.

C. Avvalambor, darhaqiqat, jumladan.

D. Masalan, aftidan, chamasi.

27. Soʻzlovchining bayon etilayotgan fikriga taxmin yoki gumonni ifodalab keladigan soʻzlar qanday nomlanadi?

A. Modal soʻzlar.

B. Taqlid soʻzlar.

C. Yuklamalar.

D. Gumon olmoshlari.

28. Modal soʻz mavjud gapni toping.
 A. Obbo, yana ish pachava deng.
 B. Ofarin, azamatlar, ishni doʻndi-ribsiz.
 C. Ehtimol, avtobus bu yerda toʻxtamas.
 D. Bu yil hamma fanlarni aʻlo bilan yakunlashim shubhasiz.
29. Modal soʻzning sintaktik belgisi qaysi qatorda berilgan?
 A. Undalma vazifasida kelishi.
 B. Kirish soʻz vazifasida kelishi.
 C. Ikkinchi darajali boʻlak vazifasida kelishi.
 D. Morfologik jihatdan oʻzgarimaslik.
30. Otlashgan taqlid soʻz qaysi gap tarkibida qoʻllangan?
 A. Yomon ishning oxiri voy.
 B. Suvning shildir-shildiri kuchaydi.
 C. Hovlida yugur-yugur boshlangan.
 D. Tashqaridan shivir-shivir ovozlar eshitilar edi.
31. Feʻl soʻz turkumi soʻz yasovchi qoʻshimchalar orqali asosan qaysi soʻz turkumidan yasaladi?
 A. Ot soʻz turkumidan.
 B. Sifat soʻz turkumidan.
 C. Undov soʻz soʻz turkumidan.
 D. Taqlid soʻz soʻz turkumidan.
32. Holatga taqlid soʻzlar qatorini toping.
 A. Lik-lik, qult, pix-pix.
 B. Yilt-yilt, jiq, dik.
 C. Gurs-gurs, taq-tuq, lip.
 D. Chip, yalt, tap-tap.
33. Voy undovi qanday maʼno nozikliklarini bildiradi?
 A. Havas, zavq.
 B. Qoʻrquv, alam.
 C. Qaygʻu, tashvish.
 D. Yuqoridagilarning barchasi.
34. «Oʻh-hoʻ, buncha katta ketdingiz!» Ushbu gapdagi undov soʻz qaysi maʼnoni anglatyapti?
 A. Magʻrulanish.
 B. Mensimaslik.
 C. Eʼtiroz.
 D. Qoyil qolish.
35. Voyey, bolam boyaqish-ey. Ushbu gapdagi undov soʻz qanday maʼnoni anglatyapti?
 A. Norozilik. B. Achinish.
 C. Zorlanish. D. Xursandchilik.
36. Vuy, juda qoʻrqyapman. Ushbu gapdagi vuy soʻzi qanday soʻz hisoblanadi?
 A. Kirish soʻz. B. Undov soʻz.
 C. Taqlid soʻz. D. Modal soʻz.

8- SINF. ONA TILI

I-VARIANT

1. Otli birikmalar berilgan qatorni aniqlang.

- A. Katta uy, zavodda ishlamoq, vazifani bajarish.
- B. Asalday shirin, hammadan tez, katta bo'lmoq.
- C. Hammaga ayon, kitoblarga to'la.
- D. Mashinada terish, radiodan eshitmoq, futbol o'yinab.

2. So'z birikmasi qaysi qatorda berilgan?

- A. O'rta Osiyo.
- B. Oq ko'ngil.
- C. Ko'zi tushdi.
- D. Va'dasiga vafodor.

3. Otli so'z birikmasini toping.

- A. Og'zi qulog'ida.
- B. Havo rang.
- C. Vazifasini bajargan.
- D. O'qishda birinchi.

4. Bosh so'z ravishdosh bilan ifodalangan fe'lli birikmani toping.

- A. Gulni sevmoq.
- B. Senda ko'p.
- C. Hurmat bilan yondashgan.
- D. Do'stlikni qadrlab.

5. Bosh so'z fe'lining sifatdosh shakli bilan ifodalangan so'z birikmasini toping.

- A. O'qigan bola.
- B. Oldinga yurib.
- C. Guldan nozik.
- D. Qiyinchilik ko'rgan.

6. Teng bog'lanishli so'z qo'shilm qaysi qatorda berilgan?

- A. Chiroyli manzara.
- B. Shoirlar bilan uchrashmoq.
- C. Ishchilar va hasharchilar.
- D. Vahimadan qutulish.

7. So'z qo'shilmasidagi so'zlarni tobe bog'lanishini toping.

- A. Yoritadi, ammo isitmaydi.
- B. Dam qizarib, dam oqardi.
- C. Taklif, mulohazalar.
- D. To'lqinlanib gapirmoq.

8. Ergash so'zlar ko'chma ma'no qo'llangan qatorni aniqlang.

- A. Keng ko'cha, chiroyli uy, achol sovuq.
- B. Kumush qoshiq, temir intizom, ti soat.
- C. Zumrad bahor, sovuq xabar, is yuz.
- D. Tikansiz gul, qo'li gul, g o'tqazdim.

9. Qaysi qatorda so'z birikma qo'llangan?

- A. O'zbekiston Oliy Kengashi.
- B. Va'da bo'yicha.
- C. U keldi.
- D. Shahar bog'i.

10. So'z qo'shilmasidagi so'zlarni bir-biri bilan bog'lanishi qay qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Boshqaruv, moslashuv, bitishuv
- B. Otli birikma va fe'lli birikma.
- C. Bosh so'z va ergash so'z.
- D. Teng bog'lanish va tol bog'lanish.

11. Bosh soʻz sifatdosh bilan ifodalangan soʻz birikmasini aniqlang.

- A. Vazifani bajarib.
- B. Kelajakka umid.
- C. Mehnatda sinalgan.
- D. Muzeysga bormoq.

12. Qaysi qatorda bosh soʻz sifat bilan ifodalangan?

- A. Shunday oʻlka.
- B. Halol ishlamoq.
- C. Kuzgi bugʻdoy.
- D. Qoʻshiqqa ishqiboz.

13. Tobe bogʻlanishli soʻz qoʻshilmasini toping.

- A. Markaziy Osiyo.
- B. Vaʼdasiga vafodor.
- C. Shaftoli va oʻriklar.
- D. Oʻqidi, lekin yozmadi.

14. Qaysi javobda tobe soʻz hokim soʻzga koʻmakchi yordamida birikkan?

- A. Kutubxonaga bormoq.
- B. Havoning soʻlligi.
- C. Doʻsti bilan suhbatlashmoq.
- D. Qulogʻiga shivirlamoq.

15. Soʻz birikmasi berilgan qatorni toping.

- A. Kumush qish.
- B. Oʻzbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.
- C. U oʻqidi.
- D. Olma, oʻrik va shaftoli.

16. Qaysi qatorda soʻz birikmasi mavjud?

- A. Gapiyib bermoq.
- B. Holdan toymoq.

C. Tashrif buyurmoq.

D. Soʻz birikmasi berilmagan.

17. Soʻzlar oʻzaro teng bogʻlanganda, qanday vositalar orqali bogʻlanishi mumkin?

- A. Ohang va teng bogʻlovchilar, teng bogʻlovchilar vazifasidagi yordamchi soʻzlar bilan.
- B. Barcha bogʻlovchilar bilan.
- C. Faqat teng bogʻlovchilar bilan.
- D. Teng bogʻlovchilar va teng bogʻlovchi vazifasidagi koʻmakchi va yuklamalar bilan.

18. Qaysi javobda otli birikma berilgan?

- A. Chiroyli yozmoq.
- B. Yaxshi kayfiyat.
- C. Kitobni oʻqib.
- D. Hikoyani bayon qilmoq.

19. Ergash soʻz bilan bosh soʻzning birikish usullari koʻrsatilgan qatorni aniqlang.

- A. Tobe bogʻlanish va ergash bogʻlanish.
- B. Moslashuv, boshqaruv, bitishuv.
- C. Ergash soʻz va bosh soʻz .
- D. Bosh soʻz bilan ergash soʻzning mosligi.

20. Soʻz birikmalari berilgan javobni toping.

- A. Temir yoʻl, Yaqin Sharq, ish boshi, Uchqoʻrgʻon.
- B. Menga muntazir, nomaʼlum bir qoʻshiq, yangi-yangi kitoblar.
- C. Qirga koʻtarilmoq, poʻstiga somon tiqmoq, Rustam – student . boshini olib chiqib ketmoq.

D. Daryo boshlandi. Alisher o'qidi.
Men keldim.

21. Keltirilgan misollarning qaysi biri
teng bog'lanishli birikma hisoblanadi?

- A. Oppoq paxtazor.
- B. Talabalar o'qimoqdalar.
- C. Tog'lar va adirlar.
- D. Karimning kitobi.

22. So'z birikmasi berilgan qatorni
toping.

- A. Tashrif buyurmoq.
- B. Ko'ngli keng.
- C. Gullar ochildi, qalam bilan.
- D. So'z birikmasi berilmagan.

23. Javoblarning qaysi birida so'z
birikmasi berilgan?

- A. Qalam bilan. B. Dala tomon.
- C. Vatan uchun. D. Bepoyon osmon.

24. Quyidagi atamalarning qaysi biri
sintaksisga tegishli?

- A. Orttirma nisbat. B. Modal so'z.
- C. Taqlid so'z. D. Tobe so'z.

25. Qaysi qatorda so'z birikmasi
mavjud?

- A. Keng paxtazor.
- B. Savlat to'kib.
- C. Qo'l urmoq.
- D. O'qimoq va ishlamoq.

26. Qaysi javobda otli birikma
mavjud emas?

- A. Mayda qirqilmoq.
- B. Anorning ikkitasi.
- C. Mevalarning hammasi.
- D. Shifoli suv.

27. So'z qo'shilmadagi so'zlarning
teng bog'lanishi qaysi qatorda
berilgan?

- A. Nafis tuyg'u, xalq tabobati.
- B. Adolat va insof, suv va havo.
- C. Xom meva, yaxshi o'smoq.
- D. Teng bog'lanish berilmagan.

28. Qaysi qatorda otli birikma
mavjud?

- A. Barkamollikka erishgan, qonib
ichdi.
- B. Kitob haqida suhbatlashib,
oynadek yarqirab.
- C. O'quvchilarning beshtasi, hashar-
chilarning barchasi.
- D. Otli birikma berilmagan.

29. Qaysi javobda so'z birikmasi
berilgan?

- A. Dalalar ko'm-ko'k.
- B. Yerimiz unumli.
- C. Yorug' xona.
- D. Murod indamadi.

30. So'zlarning o'zaro teng bog'la-
nishi qaysi qatorda berilgan?

- A. Muhtasham shaharcha.
- B. Kitobdan foydalanish.
- C. Go'zallik va poklik.
- D. Xushqomat yigitlar.

31. Qaysi qatordagi so'z birikmada
bosh (hokim) so'z fe'lining ravishdoshi
shakli bilan ifodalangan?

- A. To'rtinchi fasl.
- B. Mening o'ylarim.
- C. O'ziga ishonish.
- D. Kelajakni o'ylab.

2-VARIANT

32. Bosh (hokim) soʻz feʻlining sifat-dosh shakli bilan ifodalangan soʻz birikmasini toping.

- A. Yerni zirillatib.
- B. Olomonning ovozi.
- C. Mehnatda sinalgan.
- D. Yaxshi bilmoq.

33. Oʻtli birikma qoʻllanmagan qatorni aniqlang.

- A. Havo bulut.
- B. Shaxsiy ibrat.
- C. Novdalarning har biri.
- D. Stulning toʻrttasi.

34. Gap qaysi qatorda berilgan?

- A. Qop-qora koʻzlar.
- B. Bogʻlar goʻzal.
- C. Katta umid.
- D. Achchiq piyoz.

35. Quyidagi soʻzlardan qaysilari bir-biriga tobe bogʻlanishi mumkin?

- 1) tol, terak; 2) hikoya, oʻqimoq;
- 3) telefon, gapirmoq; 4) katta, oshqovoq; 5) uy, eshik; 6) oʻrik, gʻalla.
- A. 1,2,3,4,5,6. B. 2,3,4,5,6.
- C. 3,4,5,6. D. 2,3,4,5.

36. Soʻzning gapda gap boʻlagi vazifasida kelishi soʻz turkumlarining qanday belgisi hisoblanadi?

- A. Morfologik belgisi.
- B. Sintaktik belgisi.
- C. leksik belgisi.
- D. Uslubiy belgisi.

1. Boshqaruv yoʻli bilan bogʻlangan soʻz birikmalari qatorini aniqlang.

- A. Ilmda oʻtkir, derazani ochmoq, sahroga hujum.
- B. Koʻchaning chetida, chelakka solish, Sharifani koʻrish.
- C. Bogʻ tomonga yurish, kitob oʻqish, keng uy.
- D. Paxta uchun kurash, daraxt bargi, onam uchun olmoq.

2. Qaysi qatorda ergash soʻz bilan bosh soʻzning moslashuvli birikishi berilgan?

- A. Doʻstga sadoqat.
- B. Chiroyli yozmoq.
- C. Maktab hovlisi.
- D. Suv bilan toʻldirmoq.

3. Birga oʻqimoq, zavq bilan kuylamoq kabi birikmalardagi soʻzlar oʻzaro qanday yoʻl bilan bogʻlangan?

- A. Moslashuv usuli bilan.
- B. Koʻmakchili boshqaruv usuli bilan.
- C. Bitishuv usuli bilan.
- D. Kelishikli boshqaruv usuli bilan.

4. Boshqaruv yoʻli bilan birikkan soʻz birikmalari qatorini aniqlang

- A. Kichik korxon, yakuniy baho.
- B. Sanʼat bayrami, dugonamning singlisi.
- C. Olma terish, sayr haqida suhbatlashish.
- D. Valining uyi, paxtakorlar yutugʻi.

5. Soʻz birikmalarida bosh soʻz boshqa soʻzlar bilan qanday yoʻl orqali bogʻlanadi?

- A. Faqat teng bog'lanishi mumkin.
- B. Teng va tobe bog'lanishi mumkin.
- C. Faqat tobe bog'lanishi mumkin.
- D. Kelishiklar va ko'makchilar orqali bog'lanishi mumkin.

6. Qaysi qatorda ergash so'z bilan bosh so'zning faqat moslashuvli birikishi berilgan?

- A. Buloq suvi, oq paxta, ilonning yog'i.
- B. Maktab kutubxonasi, bog' eshigi, bahor havosi.
- C. Tonggi konsert, baxmal ko'rpa, toza ko'ylak.
- D. Yer yong'oq, bizning uy, kitob muqovasi.

7. Qaysi qatordagi ergash so'z bilan bosh so'zning tartibi o'zgartirilsa, gap hosil bo'ladi?

- A. Maqola o'qimoq.
- B. Toza havo.
- C. Yura-yura charchamoq.
- D. Suvga to'ldirmoq.

8. Boshqaruvli bog'lanishda kelishik qo'shimchalari va ko'makchilar odatda qaysi so'zlar tarkibida bo'ladi?

- A. Bosh so'z tarkibida.
- B. Ergash so'z tarkibida.
- C. Bosh so'z yoki ergash so'z tarkibida.
- D. Birikma oxiridagi so'z tarkibida.

9. Bitishuv munosabatidagi birikmalar berilgan qatorni aniqlang.

- A. Yolg'ondan gapirmoq, tezda qaytmoq.
- B. Ko'klam quyoshi, bahor tongi.
- C. O'lkamiz chiroyli, maqtab bordi, ko'l suvi.
- D. Xat yozdi, meva terdi, so'z sehri.

10. Quyidagilarning qaysi biri qaratqichli birikma hisoblanadi?

- A. Oltin soat. B. Qiz ko'rki.
- C. Peshin chog'i. D. Yog'och ko'prik.

11. Moslashuv yo'li bilan bog'langan birikmalarda ergash so'z bosh so'zga qanday vositalar yordamida bog'lanadi?

- A. Ko'makchilar yordamida.
- B. So'z tarkibi va tobe ohang yordamida.
- C. Turli kelishik qo'shimchalari yordamida.
- D. Qaratqich kelishigi va egalik qo'shimchalari yordamida.

12. Yomondan qoch, yaxshiga quchoq och. Ushbu maqolda so'zlarning o'zaro aloqasi qanday yo'l bilan amalga oshgan?

- A. Gapda so'zlar teng va tobe bog'langan.
- B. Boshqaruv va moslashuv yo'li bilan.
- C. Faqat boshqaruv yo'li bilan.
- D. Bitishuv va boshqaruv yo'li bilan.

13. 1. Ko'cha katta. 2. Taklif qilmoq. 3. Sotib olmoq. 4. Kulib gapirmoq. 5. Bir tup o'rik. 6. Maktab tomon. Yuqorida qaysi so'zlar birikuvidan so'z birikmasi hosil bo'lgan?

- A. 1, 2, 4, 5. B. 3, 4, 6.
- C. 3, 4, 5, 6. D. 4, 5.

14. Ergash so'z bilan bosh so'zning ko'makchi yordamida birikishi qaysi qatorda berilgan?

- A. Fabrikada ishlamoq.
- B. Ukasi uchun olmoq.

- C. O'qish orzusi.
- D. Havodagi qushlar.

15. So'z birikmasidagi moslashuv qaysi qatorda berilgan?

- A. Derazani ochmoq.
- B. Moviy osmon.
- C. Ilmda o'tkir.
- D. O'rik danak.

16. Bitishuv yo'li bilan hosil bo'lgan so'z birikmasini aniqlang.

- A. Bolalar haqida g'amxo'rlik.
- B. Maktab hovlisi.
- C. Zilol suv.
- D. Gapirishga oson.

17. Ritorik so'roq gapni toping.

- A. Farmonbibining uylari shumi?
- B. Siz qayerdan, mehmon?
- C. Tokaygacha ezilamiz, ota?
- D. Sen mening gapimga quloq solgin...

18. Onajonim sog' bo'lsalar. Ushbu gap ifoda maqsadiga ko'ra qanday gap hisoblanadi?

- A. Darak gap.
- B. So'roq gap.
- C. Buyruq gap.
- D. Istak gap.

19. Bitishuv yo'li bilan bog'langan so'z birikmasi qatnashgan gapni aniqlang.

- A. Zahar solmoq emish kasbi ilon-ning.
- B. Men uyda qoladigan bo'ldim.
- C. Gulni sevgan tikanni ham sevadi.
- D. Iste'dodli o'quvchilar taqdirlandilar.

20. Egallik qo'shimchalari vositasida qanday birikma hosil bo'ladi?

- A. Moslashuvli birikma.
- B. Teng bog'lanishli birikma.
- C. Boshqaruvli birikma.
- D. Bitishuvli birikma.

21. Moslashuvli birikma qaratqich kelishigi qo'shimchasisiz hosil bo'lgan qatorni belgilang.

- A. Hosil uchun kurash boshlandi.
- B. Maktab kutubxonasi badiiy kitoblar keltirildi.
- C. Baland binolar qad ko'tarib turardi.
- D. Keng dalada ish qizib ketgan edi.

22. Qanday so'z birikmalarida ergash so'z bosh so'zga grammatik vositalarsiz bog'lanadi?

- A. Boshqaruvda.
- B. Moslashuvda.
- C. Bitishuvda.
- D. Boshqaruv va bitishuvda.

23. So'zlarning boshqaruv yo'li bilan bog'lanishi qaysi qatorda berilgan?

- A. Hayotbaxsh modda.
- B. Ukasi uchun olmoq.
- C. Bog'ning eshigi.
- D. Vasvasaga tushdi.

24. Faqat so'roq ohangi yordami bilan hosil bo'lgan so'roq gapni belgilang.

- A. O'tkir Hoshimov asarlarini o'qiganmisiz?
- B. Siz-chi?
- C. Yaxshi qo'shiqni kim yoqtirmaydi?
- D. -Bugun tunda yo'lga chiqamiz. -Tunda?

25. Misollarning qaysi biri ritorik soʻroq gap?

A. Shunday goʻzal yurt dunyoning qayerida bor?

B. Xoʻsh, oʻzingizning ahvolingiz qanday, doʻstim?

C. – Soatim toʻxtab qolibdi?

– Buzilibdimi?

D. Nimadan xafasiz? Kim xafa qildi?

26. Qaysi gapni soʻroq olmoshi yordamida ritorik soʻroq gapga almashtirish mumkin?

A. Togʻ orqasida shamol koʻtarildi.

B. Osmonda yulduzlar chamani porlaydi.

C. Tinch uyda janjal boʻlishini istaydi.

D. Siz odamlarni yaxshi bilasiz.

27. Faqat soʻroq ohangining oʻzi bilan tuzilgan soʻroq gapni aniqlang.

A. Soat toʻrt boʻlibdi?

B. Bugun uni koʻrasiz-a?

C. Sizni qaysi mamlakatlar qiziq-tiradi?

D. Yaxshini kim sevmaydi?

28. Kimga qanday kitoblar zarur? Soʻroq gap qaysi vosita yordamida tuzilgan?

A. Faqat qanday soʻroq soʻzi yordamida.

B. Faqat kim soʻroq olmoshi ishtirokida.

C. Soʻroq yuklamasi vositasida.

D. Soʻroq olmoshlari ishtirokida.

29. Ritorik soʻroq gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Men u odamlarga nima yomonlik qilibman?

B. Oʻqish qachon boshlanadi?

C. Dadang qayerga borib kelganini aytaymi?

D. – Xoʻsh, qanday yangiliklar bor? – dedi Oʻktam.

30. Tashviq mazmunini ifodalovchi buyruq gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Ayajon, menga rahmat ayting.

B. Bu vazifalarning hammasini hozirdanoq bajarishimiz kerak.

C. Salim ketgan joyga uni ham joʻnatish kerak.

D. Ashuladan yana boʻlsin.

31. Mamnunlik mazmunini ifodalovchi his-hayajon gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Barakalla, barakalla, oʻgʻlim!

B. Muncha yaxshi yigit ekansiz!

C. E voh, esiz umr, esiz qizim!

D. Yana sizni koʻrib turganim qanday baxt-a.

32. Soʻroq yuklamali soʻroq gapni aniqlang.

A. Shaharda qayoqdan ish topasan?

B. Umringda birovga yaxshilik qilganmisan?

C. Senga ne boʻldi?

D. Kim kimning onasi boʻladi?

33. Buyurish mazmuniga ega boʻlgan soʻroq gapni toping.

A. Shunaqa soʻzlarni har kimga aytaverasizmi?

B. Olimjonni siz qachondan beri bilasiz? –Olimjonni?

C. Maktab qursa yomonmi?

D. Shomurod akamnikiga ketyap-sizmi?

34. Soʻroq **ilmoshi yordami bilan** hosil boʻlgan soʻroq gapni belgilang.
- A. Bizning toʻgʻrimizda zozyapti, fahmladingmi?
- B. Sobirjon, bugun qayerga bordingʻ?
- C. Ogʻayni, biror kurortga bormadik-
aʻ?
- D. Qorqdingizmiʻ?
35. Faqat soʻroq ohangi yordami bilan tuzilgan soʻroq gapni aniqlang.
- A. Havo bosimi odamga taʻsir qilmaydimiʻ?
- B. Demak, qiz yigit toʻgʻrisida hech narsa bilmaydiʻ?
- C. Sizning qanday arzingiz borʻ?
- D. Toʻgʻri javob yoʻq.
36. Tilakni bildirgan buyruq gapni koʻrsating.
- A. Yangi uyga koʻchish kerak ekan, oyi.
- B. Uni, albatta, oʻzingiz bilan olib keting, oyi.
- C. Oy borib, omon qayt, oʻgʻlim.
- D. U kelishi bilan daftarni, albatta, koʻrsating.

3-VARIANT

1. 1. Quyidagi gapda ega qaysi soʻz turkumi bilan ifodalangan? **Yurgan – daryo, oʻtirgan – boʻyra.**
- A. Ot bilan.
- B. Feʻl bilan.
- C. Otlashgan sifat bilan.
- D. Otlashgan sifatdosh bilan.
2. **Tirishgan togʻdan oshar.** Ega qaysi soʻz turkumi bilan ifodalangan?
- A. Ot bilan.
- B. Otlashgan sifatdosh bilan.

- C. Sifat bilan.
- D. Sifatdosh bilan.

3. **Dilshodning tepa sochi tikka boʻldi.** Ushbu gapda kesim qanday ifodalanganʻ?

- A. Ot bilan.
- B. Sifat bilan.
- C. Soʻz birikmasi bilan.
- D. Iboralar bilan.

4. Gapdagi kesimni aniqlang. **Somon bironniki boʻlsa ham, somonxonalar oʻzingniki boʻlsin.**

- A. Boʻlsa ham.
- B. Boʻlsa ham, boʻlsin.
- C. Oʻzingniki boʻlsin.
- D. Bironniki boʻlsa ham, oʻzingniki boʻlsin.

5. Ega qatnashgan gapni aniqlang.

- A. Jon qizim, oʻzingni ehtiyot qil.
- B. El ogʻziga elak tutib boʻlmaydi.
- C. Aqlni beaqlardan oʻrgan.
- D. Ilm ahllari voqeadan xabardor boʻldilar.

6. Qaysi gap boʻlagi kimning, nimaning soʻroqlariga javob boʻladiʻ?

- A. Ega. B. Toʻldiruvchi.
- C. Aniqlovchi. D. Hol.

7. Qaysi qatorda belgisiz qaratqich aniqlovchi qatnashganʻ?

- A. El ogʻziga elak tutib boʻlmaydi.
- B. Musiqaga eng qiyin, tushkunlikka tushgan paytlarda kishini ruhiy tetiklikka chorlaydi.
- C. Mard maydonda bilinadi.
- D. Bironning aybiga koʻz-quloq boʻlma.

8. Bog'laringni sayr etganida Sen bor eding qallda, vatanim.
Yuqoridagi misralardagi egani aniq-
lang.

- A. Sen. B. Vatanim.
C. Sayr. D. Qallda.

9. Qaysi gapda ega bilan kesim orasida tire ishlatilishi kerak?

- A. Har bir bolaning eng muqaddas burchi o'qishdir.
B. Kulish umrni uzaytirish vositasi.
C. Bu qiz Mahbubaning dugonasi Ozoda edi.
D. Hayot go'zal.

10. Otlashgan so'z bilan ifodalangan to'ldiruvchini toping.

- A. Sen o'zingni maqtama. seni biron maqtasin.
B. Qo'rqqanga qo'sh ko'rinar.
C. Kulgi yuzni go'zal qiladi.
D. Dardsiz odamdan ijodkor chiqmaydi.

11. Ko'pdan quyon qochib qutulmas. Ushbu maqolda to'ldiruvchi vazifasida qo'llangan so'z qaysi so'z turkumiga mansub?

- A. Son. B. Sifat.
C. Ravish. D. Ot.

12. Vositasiz to'ldiruvchi ishtirok etgan gapni toping.

- A. Qaychi olib kelma, pichoq olib kel..
B. Inson go'zallikka intiladi.
C. Yomon bilan yo'ldosh bo'lma.
D. Bu roman Pirimqul Qodirov tomonidan yozilgan.

13. Vositali to'ldiruvchining so'roqlari qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

- A. Kimga. Nimaga. Kimda. Nimada. Kimni.
B. Qayerni. Qayerga. Qayerda. Qayerdan.
C. Kim bilan. Nima bilan. Kimning. Nimaning.
D. Kimga. Nimaga. Kimda. Nimada. Kimdan. Nimadan. Kim bilan. Nima bilan. Kim haqida. Nima haqida. Kim tomonidan.

14. Ko'p o'yla, oz so'zla. Ushbu gapda holning qaysi turi qo'llangan?

- A. Miqdor holi.
B. Vaziyat (ravish) holi.
C. Maqsad holi.
D. Sabab holi.

15. Maqsad holi ishtirok etgan gapni aniqlang.

- A. Biz bahorda tog'ga lola sayliga bordik.
B. U uyalganidan qizarib ketdi.
C. Bizning mardlar ko'kka parvoz qilmoqda.
D. Inson amaliy tafakkurni o'rganishga hamisha ehtiyoj sezadi.

16. Gap bo'laklarining odatdagi tartibi qaysi qatorda qo'llangan?

- A. Gulga to'lsin bu yorug' dunyo.
B. Muhabbat husndir har bir insonga.
C. Dugonam osongina qutulgani uchun behad quvondi.
D. Siz yoqqansiz menga hamisha.

17. Gap bo'laklarining o'zgartirish tartibi qaysi qatorda qo'llangan?

- A. O'z kasbini sevmagan baxtiyor bo'lmaydi.

B. Mehnat ^ʃsharafli yakun bilan fazilatlidir.

C. Nega lablarimda kezar tabassum?

D. Temirchi qoʻshnimizning bu jasorati meni hayratga soldi.

18. Koʻp bilan oz soʻzlar. Ushbu gapdagi holning ifodalanishi qaysi qatorda toʻgʻri koʻrsatilgan?

A. Son bilan. B. Sifat bilan.

C. Olmosh bilan. D. Ravish bilan.

19. Vositasiz toʻldiruvchiga qaysi qatorda toʻgʻri taʼrif berilgan?

A. Tushum va qaratqich kelishigidan boshqa kelishikdagi soʻzlar bilan ifodalangan toʻldiruvchilar.

B. Ayrim koʻmakchilar bilan kelgan soʻzlar orqali ifodalangan toʻldiruvchilar.

C. Tushum kelishigidagi soʻzlar orqali belgili yoki belgisiz ifodalangan toʻldiruvchilar.

D. Narsa-buyum, shaxsning belgisini bildirgan soʻzlar.

20. Orqada qolganlarning holiga voy!.. Ushbu gapda kesim qaysi soʻz turkumi bilan ifodalangan?

A. Undov soʻz bilan.

B. Qoʻshma feʼl bilan.

C. Feʼl bilan.

D. Soʻz birikmasi bilan.

21. Ot kesimli gapni aniqlang.

A. Oʻsha kuni sovuq qattiq edi.

B. Pastak eshik gʻirchillab ochildi.

C. Shoikrom qizining gapini eshitmadi.

D. Xadichaning uzunchoq sargʻish yuzi qizardi.

22. Sifatlovchi oʻz sifatlanmishiga qanday yoʻl bilan birikadi?

A. Moslashuv yoʻli bilan.

B. Bitishuv yoʻli bilan.

C. Boshqaruv yoʻli bilan.

D. Moslashuv yoki bitishuv yoʻli bilan.

23. Nega shuncha goʻzal koʻrinar olam? Ushbu gapda kesimdan oldin kelgan gap boʻlagi qaysi qatorda toʻgʻri koʻrsatilgan?

A. Vositali toʻldiruvchi.

B. Vositasiz toʻldiruvchi.

C. Maqsad holi.

D. Ravish holi.

24. Gapda tufayli koʻmakchisi bilan kelgan soʻzlar odatda holning qaysi turiga mansub boʻladi?

A. Ravish holiga.

B. Oʻrin holiga.

C. Sabab holiga.

D. Payt holiga.

25. Yaxshi qiz – yoqadagi qunduz.

Ushbu gap qanday gap boʻlaklaridan tashkil topgan?

A. Aniqlovchi, ega, toʻldiruvchi, kesim.

B. Ega, hol, kesim.

C. Ega, kesim.

D. Ega, kesim, toʻldiruvchi.

26. Qaysi qatorda ega bilan kesim orasida tire notoʻgʻri qoʻyilgan?

A. Butun umidimiz – sendan.

B. Bilim olish – yuksalish.

C. Besh karra besh – yigirma besh.

D. Hunarlining qoʻli – gul.

27. Qaysi gapda izohlovchi qo'llangan?

A. Kayfiyatsiz kishining ishi qachon o'ngidan kelgan?

B. Xursandchilik kishining hayotga muhabbatini oshiradi.

C. Qish faslining manzaralari zavqli bo'ladi.

D. Vatan – Ona so'zi naqadar laziz!

28. Ot bilan ifodalangan sifatlovchi aniqlovchi qaysi gapda qo'llangan?

A. Bir azobning bir rohati bor.

B. Oltin kuz mevalarni g'arq pishirdi.

C. Supada qator o'tiribmiz.

D. Shu paytda uy eshigi ochildi.

29. Payt holi qo'llangan qatorni aniqlang.

A. Borida g'arra-g'arra, yo'g'ida bandayi bechora.

B. Soy tubida toshlar jimirlab ko'rinadi.

C. Qayotgan tiniq suv quyosh nurida go'yo oynadek yorqiramoqda.

D. Tog'ning ro'parasida ko'z ilg'amas tekisliklar yastanib yotadi.

30. O'rin holi ishtirok etgan gapni toping.

A. Obodonchilik ishlari hali oldinda.

B. Qor yog'ar – osmondan oq ukpar tushar.

C. Biz avtobusda keldik.

D. Daraxtlarning shoxi qushlardan egildi.

31. Otlashgan sifatdosh ega vazifasida qo'llangan misolni aniqlang.

A. Yurgan – daryo, o'tirgan – bo'yra.

B. Tezyurar poyezdda ketdi.

C. Ko'pni yomonlagan ko'muvsiz qolar.

D. Mehr ko'rsatganni hurmat qil.

32. Chiqish kelishigi shaklidagi so'zning to'ldiruvehi vazifasida kelishi qaysi qatorda berilgan?

A. Anvar bolalikdan otlarni sevgan.

B. G'ulomjon uyidan erta chiqib ketgan ekan.

C. Sultonovning gapini chin yurakdan qarshiladi.

D. Uyimiz pishiq g'ishtdan qurilgan edi.

33. Hol qaysi gapda qo'llangan?

A. Insonning ulug'ligi, go'zalligi mehnat tufayli.

B. Qiz yigitning so'zlarini diqqat bilan tingladi.

C. Hamma uning nimalardir gapirishini kutar edi.

D. O'qituvchilar butun insoniyatning kelajagini tarbiyalaydilar.

34. Vositasiz to'ldiruvchi qaysi gap tarkibida qo'llangan?

A. Keldi ochilur chog'ing, o'zliging namoyon qil.

B. Odam mehnatda bilinadi.

C. Inson hamisha go'zallikka intiladi.

D. Yigitga mardlik yarashadi.

35. Ibora bilan ifodalangan to'ldiruvchi qaysi qatorda berilgan?

A. Adashganni yo'lga sol.

B. Erini aldagan och qolar.

C. Og'zi bo'shga ishonib bo'lmaydi.

D. Qo'rqqoqa hurmat yo'q.

36. Aniqlovchi qo'llangan gapni toping.

- A. Mehmon izzati bilan ulug'.
- B. Qo'shiqni zavq bilan tingladik.
- C. Birdan duv-duv gap bo'lib qoldi.
- D. Mehnat insonni ulug'laydi.

4-VARIANT

1. Qaysi qatorda ega ham qatnashgan undalmali gap mavjud?

- A. Asabga zo'r bermang, odamlar...
- B. Salom senga, bahor ko'rki - majnuntol.
- C. Umidaxon, bu kishiga kabinetlarini ko'rsating.
- D. Ko'ngil, sen munchalar nega kishanlar birla do'stlashding?

2. Qaysi javobda yoyiq undalmali gap berilgan?

- A. Behudaga, o'g'lim, egma bosh.
- B. Otello, Otello, sening ishqingdan, Hayratga tushishning o'zi bir sevgi.
- C. Ulug' Mirzom, qo'rqmang, hali susayganim yo'q.
- D. Amudaryo, seni qalbdan kuylayman.

3. Qaysi qatorda uyushiq undalmali gap berilgan?

- A. Baxtiyor yoshlar, to'g'ri yo'ldan adashmang, yoshlikni behuda o'tkazmang.
- B. Buvijon, bobojon, meni tabriklang!
- C. Nazm tuz, Erkin, axir, erkin zanondir bu zamon.
- D. - Menda ixtiyor yo'q, oyijon! - dedi Kumush.

4. Gumonni bildiradigan kirish so'z qaysi qatorda berilgan?

A. Zokir ota, shubhasiz, juda tajribali paxtakor.

B. Menimcha, u bugun-erta o'yini o'ylab olgani ma'qul.

C. Chamamda, hali-beri yetib bormaymiz.

D. Xullas, qo'shiq yana avjga mindi.

5. Qaysi qatorda kirish gap qo'llangan?

A. Yolg'iz borishga, to'g'risini ayt-sam, qo'rqaman.

B. Kecha, desangiz, yomg'ir yog'ib qoldi.

C. To'g'ri, o'zbek adabiyotining tarixi ming yillar bilan belgilanadi.

D. Sharqning kattakon adabiyotini bilish uchun, afsuski, bizning yoshlarimizda intilish yo'q.

6. - Sen daftar oldingmi?

- Oldim.

Ushbu to'liqsiz gapda qaysi gap bo'laklari ifodalanmagan?

A. Ega va to'ldiruvchi.

B. Aniqlovchi va kesim.

C. Ega va kesim.

D. Ega.

7. Qaysi qatorda kirish so'z qatnashgan?

A. Mingboshi o'sha kunni zo'rg'a o'tkazdi.

B. Ko'chalar, odatdagicha, gavjum.

C. Men yer haydashni, ketmon chopishni yaxshi ko'raman.

D. Yer kuch bilan, ter bilan unum beradi.

8. Qaysi javobdagi gapda undalma ishtirok etgan?

A. O'quvchilar gazeta va jurnallarga obuna bo'lmoqda.

B. Bolalar nafasini ichiga tortib o'tirishdi.

C. Xayribibining tarvuzi qo'ltig'idan tushdi.

D. So'zla. ko'zgujon, haqiqatni et bayon.

9. Uyushiq bo'lakli sodda gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Soy guvillab oqar va uning muzdek shamoli qirg'oqda tartibsiz o'sgan o'tlarni silkitar edi.

B. O'qishlik kitob yozish, uning har sahifasini kitobxonga manzur qilish, kitobxonni quvontirish, uning ko'nglini topish oson ish emas (S.Ahmad.).

C. Bahor keldi, gul ochildi. chaman bo'ldi yurtimiz.

D. Ilmli ming yashar, ilmsiz bir yashar.

10. Sodda va qo'shma gaplar, asosan, qaysi xususiyatga ko'ra farqlanadi?

A. Sodda va qo'shma gaplar tarkibidagi bo'laklarning ko'p yoki ozligiga ko'ra.

B. Grammatik asoslar miqdoriga ko'ra.

C. Qo'shma gapda ikki va undan ortiq alohida sodda gaplar ishtirok etishiga ko'ra.

D. A va C.

11. Qaysi javobda undalmaga xos xususiyat berilgan?

A. Undalmalar gap bo'laklari bilan ma'no jihatdan bog'lanmaydi.

B. Undalmalar gap bo'laklari bilan grammatik jihatdan bog'lanmaydi.

C. Gapda undalma va kesim qatnashsa, sodda yoyiq gap hisoblanadi.

D. So'zlovchining fikriga gumon, ishonch, taxmin singari ma'nolarni qo'shadigan so'zlar undalma deyiladi.

12. Undalmalar odatda qaysi shaxsga qaratilgan bo'ladi?

A. I shaxsga. B. II shaxsga.

C. III shaxsga. D. II yoki III shaxsga.

13. Bir bosh bo'lakli gap qaysi qatorda berilgan?

A. Halol mehnat kishini ulug'laydi.

B. Yaxshilar ko'paysin, yomon qolmasin.

C. Yomon bilan yurdim – qoldim uyatga, yaxshi bilan yurdim – yetdim murodga.

D. Aytilgan so'z – otilgan o'q.

14. Qaysi qatordagi gapda yoyiq undalma qatnashgan?

A. Asabga zo'r bermang, odamlar.

B. She'r aytgim kelyapti, aziz do'stlarim... (G'. G'ulom.)

C. Oyi, oyi, menga - chi, tutib bersin bir chumchuq.

D. Archa, archa, archacha, yaproqlaring ninacha.

15. Qaysi qatorda bir bosh bo'lakli gap mavjud?

A. Odamga nisbatan ko'ngilchan, rahmdil bo'lish kerak.

B. Nahotki, bugun yomg'ir yog'sa?

C. Hayotning go'zalligi ham xalqlarning rang - barangligida emasmi?

D. Saida bu suhbatni diqqat bilan kuzatdi.

16. Grammatik asosiga ko'ra gaplar qanday turlarga bo'linadi?

- A. Sodda gap va qo'shma gap.
- B. Yig'iq gap va yoyiq gap.
- C. To'liq gap va to'liqsiz gap.
- D. Bir bosh bo'lakli va ikki bosh bo'lakli gaplar.

17. – Imtihonlarga puxta tayyorgarlik ko'rdingmi?

– Ha, tayyorgarlik ko'rdim. Ushbu gapdagi ha so'zini qanday izohlaysiz?

- A. Gap.
- B. So'z gap.
- C. Kirish so'z.
- D. Atov gap.

18. Ikki bosh bo'lakli sodda gapni aniqlang.

- A. Tuyani cho'mich bilan sug'orib bo'lmaydi.
- B. Hazillashganda ham aqlni ishlatib hazillashing.
- C. Insonni bilish uchun uni sevish kerak.
- D. Yaxshi qiz – yoqadagi qunduz.

19. Qaysi qatorda bir bosh bo'lakli gap qo'llangan?

- A. Qo'rqqoq hamma narsadan mahrum.
- B. Oyni etak bilan yopib bo'lmas.
- C. O'tgan narsa hamisha totli.
- D. Yetmish go'zallikning biri – mehnat.

20. Qaysi javobda shaxsi umumlashgan gap berilgan?

- A. Aruz vaznining ohangini yurak urishiga o'xshataman.
- B. Zo'r quvonchga faqat katta mehnat bilan erishish mumkin.
- C. Bahor. Atrof juda go'zal.
- D. Olim bo'lsang olam seniki.

21. Atov gap qo'llangan qatorni toping.

- A. Haqiqatni yashirib bo'lmaydi.
- B. Ko'p yig'lasang, ko'zdan ajraysan.
- C. May... Ajoyib so'lim bir bahor!
- D. Ishing oldinga surilishini istasang, tabassumli bo'l.

22. So'z – gap qaysi qatorda berilgan?

- A. – Siz ham shunday o'ylaysizmi?
– Aksincha.
- B. – Ertaga teatrga borasanmi?
– Yo'q, borolmayman.
- C. – Avlod uchun otadan ham ulug'roq kishi bormi?
– Bor.
- D. Hayot kitobiga hech qachon yakun yasab bo'lmaydi.

23. Gumon ma'nosini bildirgan kirish so'z qaysi qatorda qo'llangan?

- A. Xullas, o'zbek paxtakori mo'l hosil yetishtirish uchun hamma kuch vositalariga ega bo'lishi kerak.
- B. Darvoqe, bu gap agronomning uyida ham aytilgan edi.
- C. Baxtinga, onajonim omon bo'lsin.
- D. Chamamda, paxtakorlar agronomning fikriga qo'shilishmadi.

24. Qaysi qatorda ikki bosh bo'lakli gap berilgan?

- A. Siz bilan bu haqda gaplashishga to'g'ri keladi.
- B. Siz bilan biz ulug' ishga bel bog'ladik.
- C. Kattaga hurmatda, kichikka izzatda bo'l.
- D. Endi astoydil o'qishga to'g'ri keladi.

25. Ehtiyot bo'lib gapirish kerak.

Qaysi javobda ushbu bir bosh bo'lakli gapning turi ko'rsatilgan?

- A. Shaxsi noma'lum gap.
- B. Shaxsi ma'lum gap.
- C. Shaxsi umumlashgan gap.
- D. Atov gap.

26. Qaysi qatorda bir bosh bo'lakli gap berilgan?

- A. Bu yil olma bilan o'rik hosili mo'l bo'ldi.
- B. Sochilgan urug' tez unib chiqdi.
- C. Ishyoqmasga ish buyursang, senga aql o'rgatar.
- D. Suvlar tiniq, yaproqlar oltin.

27. Kirish so'z ishtirok etgan gap qaysi qatorda berilgan?

- A. Inson tez o'tuvchi orzu-havaslarga o'yinchoq bo'lmasligi kerak, To'g'onbek.
- B. Kunduzi bo'lsa, o'zingdan o'tar gap yo'q, xunukroq ko'rinadi.
- C. Zerikmaslik uchun, menimcha, biror ish bilan mashg'ul bo'lishing kerak.
- D. Eshit, qizim Parizod, chiqaribsan yomon ot.

28. Gapning kesimiga asoslanib, egasini aniqlash mumkin bo'lgan bir bosh bo'lakli gapni toping.

- A. Shaxsi ma'lum gap.
- B. Shaxsi noma'lum gap.
- C. Shaxsi umumlashgan gap.
- D. Atov gap.

29. Dunyoda eng ulug' zot bo'lgan onani kim sevmaydi? Mazkur gap haqidagi qaysi hukm to'g'ri?

- A. Sof so'roq gap.
- B. Ritorik so'roq gap.
- C. His-hayajon gap.
- D. Buyruq gap.

30. Ey Navoiy, dema, qosh-u ko'zining vasfini ayt, Qoshi yosinmu deyin, ko'zi qarosinmu deyin.

Mazkur misralarda undalma kimga qaratilgan?

- A. Tinglovchiga qaratilgan.
- B. So'zlovchiga qaratilgan.
- C. Uchinchi shaxsga qaratilgan.
- D. Jonsiz narsalarga qaratilgan.

31. Sodda yig'iq gap qaysi javobda berilgan?

- 1. Havo salqin.
 - 2. Mard odam boshqalarga qaraganda himmatliroq bo'ladi.
 - 3. Yashamoq – harakat qilmoq.
- A. 1 va 2. B. 2va 3.
 - C. 1. D.1 va 3.

32. Shaxssiz gapni aniqlang.

- 1. Hazilni ham tuzga o'xshab me'yorida ishlatish kerak.
 - 2. Asl donishmanddagi eng zarur belgini uning sabr bardoshidan bilish mumkin.
 - 3. Har holda atamalarni tartibga solishda mantiqli me'yorni unutmaslik kerak.
- A. 1 va 2. B. 2 va 3.
 - C. 1 va 3. D. 1, 2, 3.

33. Tasdiqni ifodalovchi so'z – gap qaysi qatorda berilgan?

- A. – Bu gap esingdan chiqmasin.
– Xo'p, taqsir.
- B. – Mayli o'tgan ishga salovat.

C. – U ham boradimi?

– Yo'q.

D. – Rahmat, rahmat, – dedi uyali b
Nafisa.

34. Aniqlovchi tushirilgan to'liqsiz
gapni toping.

A. – Ukang ketdimi?

– Ketdi.

B. – Salimaning opasi keldimi?

– Opasi keldi.

C. – Akang qachon keladi?

– Ertaga.

D. – Kim vazifani bajarmadi?

– Hamma bajardi.

35. Holli yoyiq gap berilgan qatorni
toping.

1. Sidiqjon ertasiga qushday bo'lib
turdi.

2. Paxtalar qiyg'os ochildi.

3. Ko'zi yaxshi ko'radi.

A. 2 va 3. B. 1 va 3.

C. 1 va 2. D. 1, 2, 3.

36. Eganing asosiy grammatik
shaklini belgilang.

1. Ot turkumiga xos bo'lishi.

2. Kesimdan oldin kelishi.

3. So'zning bosh kelishikda bo'lishi.

A. 1. B. 2.

C. 3. D. 1, 2, 3.

9- SINF. ONA TILI

1-VARIANT

1. Qo'shma gap tarkibidagi sodda
gaplarni o'zaro biriktiruvchi
vositalar qaysi qatorda to'liqroq aks
etgan?

A. Bog'lovchilar.

B. Yuklamalar.

C. Bog'lovchilar, ayrim fe'l shakllari,
yuklamalar, ohang.

D. Fe'lning shart mayli, ravishdosh,
sifatdosh, harakat nomi shakllari.

2. Shu payt to'satdan ko'cha eshigi
sharaqlab ochildi-yu, Zunnunxo'ja
xalloslagan cha kirib keldi.

Ushbu misol bog'langan qo'shma
gapning qaysi turiga mansub?

A. Biriktiruv munosabatli bog'langan
qo'shma gap.

B. Zidlov munosabatli bog'langan
qo'shma gap.

C. Ayiruv munosabatli bog'langan
qo'shma gap.

D. Inkor munosabatli bog'langan
qo'shma gap.

3. Biriktiruv munosabatli bog'lan-
gan qo'shma gap qaysi qatorda
berilgan?

A. Aziz Kamolov minbarga ko'tarildi
hamda ta'sirli nutq so'zladi.

B. Suv keldi – nur keldi.

C. Bahaybat fil xartumini suvga
solishi bilan suvdagi to'lin oy birdan
qalqiy boshladi.

D. Men shunday sekin so'zlaymanki,
hech kim eshitmaydi.

4. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga mansub?

Ro'paradagi g'orning bag'ridan qora tutun ko'tarildi va yerdan yo'tal tovushi eshitildi.

A. Biriktiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

B. Zidlov bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

C. Ayiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

D. Inkor bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

5. Zidlov munosabatli bog'langan qo'shma gapni toping.

A. Ko'nglimni zavq asir etdi-yu, yosh boladay har yon yugurdim.

B. Agar bir kishi bir donadan ko'chat o'tqazsa, diyorimiz bog'-u bo'stonga aylanadi.

C. Dilimizda orzu balandroq edi, lekin ko'klam noqulay keldi.

D. Tong paytida esadi yellar va soylarda suvlar shovullar.

6. Berilgan qo'shma gap qanday bog'lovchi yordamida bog'langan?

Dam kun birdan qizib ketadi, dam bulut kelib jala quyadi.

A. Ayiruv bog'lovchisi.

B. Zidlov bog'lovchisi.

C. Biriktiruv bog'lovchisi.

D. Ergashtiruvchi bog'lovchi.

7. Ayiruv munosabatli bog'langan qo'shma gapni belgilang.

A. Hamma narsaga qiziqishing yo'qolsa, xourangdan ham ayrilasan.

B. Bema'ni fikrlar har kimda ham bo'ladi, faqat aqlli kishigina uni ishlatmaydi.

C. Yo siz keling, yo men boray.

D. Go'zallik kishi uchun katta baxt, ammo mehnatsevarlik bebaho ziynatdir.

8. Biriktiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap ifodalangan qatorni aniqlang.

A. Lolalar uchun oftob yaxshidir.

Bolalar uchun odob yaxshidir.

B. O'ziga berilgan aqlsiz tentak bo'lsa, o'zini bezagan xushro'y satangdir.

C. Qo'zg'olar, ko'pirar tomirlarda qon va portlar hademay bu o'tli vulqon.

D. Haq yo'linda kim senga bir harf o'qitmish ranj ila, aylamak oson emas haqqin ado ming ganj ila.

9. Bu daraxtning bo'yi baland, lekin mevasi kam. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

A. Ayiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

B. Inkor bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

C. Zidlov bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

D. Biriktiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

10. Qo'shma gapning teng huquqli qismlarini bog'lashda ushbu bog'lovchilardan qaysi biri ishtirok etadi?

1) va; 2) hamda; 3) ammo;

4) lekin; 5) chunki; 6) shuning uchun.

A. 1, 2, 5, 6. B. 1, 3, 4, 5.

C. 2, 3, 5, 6. D. 1, 2, 3, 4.

11. Oy tunda kerak, aql esa kunda kerak. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

- A. Ergashgan qo'shma gap.
- B. Bog'lovchisiz qo'shma gap.
- C. Bog'langan qo'shma gap.
- D. Murakkab qo'shma gap.

12. Bog'langan qo'shma gapni aniqlang.

- A. Mashrab shuni yaxshi biladiki, o'rtog'i uni aldamaydi.
- B. Yo urug' aynigan, yo agrotexnika qoidalari buzilgan.
- C. Kim ichkilikdan madad istasa, o'sha go'r atrofida bo'ladi.
- D. Kun issiq edi, shuning uchun u cho'milgani ketdi.

13. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi? **Yo zardo'zi to'ning to'zibmi qoldi, Yoki so'kildimi suvsar telpaging.**

- A. Bog'lovchisiz qo'shma gap.
- B. Murakkab qo'shma gap.
- C. Ergashgan qo'shma gap.
- D. Bog'langan qo'shma gap.

14. Biriktiruv munosabatli bog'langan qo'shma gap qatorini aniqlang.

- A. Mahkam salomlashib o'tib ketmoqchi bo'ldi, biroq Mirsaid to'xtatdi.
- B. Masofa yiroq – ko'ngil yaqin.
- C. Dunyoda biz bormiz – tinchlik buzilmas.
- D. Kuzning o'rtalarida havo bir-ikki daf'a aynidi hamda vodiya qalin tuman tushdi.

15. **Jahl – dushman, aql esa do'stdir.** Berilgan gapning qismlari o'zaro qanday vosita yordamida bog'langan.

- A. Ohang yordamida bog'langan.
- B. Esa so'zi yordamida bog'langan.
- C. Zidlov bog'lovchisi yordamida bog'langan.
- D. Ayiruv bog'lovchisi yordamida bog'langan.

16. **To'g'ri so'z har narsadan yaxshi, biroq yolg'onchi va chaqimchidan eshitilgan to'g'ri so'z ham yoqimsizdir.** Ushbu gap haqidagi qaysi hukm to'g'ri?

- A. Biriktiruv munosabatli bog'langan qo'shma gap.
- B. Zidlov munosabatli bog'langan qo'shma gap.
- C. Ayiruv munosabatli bog'langan qo'shma gap.
- D. Inkor munosabatli bog'langan qo'shma gap.

17. Ayiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap berilgan qatorni belgilang.

- A. Ko'z yoshi yo ko'ngildagi g'am-g'ussaning damini kesish, yo berahmning rahmini keltirish uchun to'kiladi.
- B. Uyatsizlik – hamma narsa uchun ziynatdir.
- C. Hozir uning ko'ksi goh og'rituvchi, goh yupantiruvchi kechinmalar bilan to'la edi.
- D. Dam kun qizib ketadi, dam jala quyadi.

18. Bog'langan qo'shma gapni aniqlang.

- A. Ongli kishi deyilsa, onga ega, aql-idrokli odam tushuniladi.
- B. Shuni bilingki, vaqtning qadriga yetish lozim.

C. Agar shu topshiriqni bajarmasa, obro'yi bir pul bo'ladi.

D. Rostgo'ylik odamni kamolotga yetaklaydi, yolg'onchilik esa uni halokatga olib boradi.

19. Gulchehra «piq» etib kuldi-da, cho'zilib tugunni oldi. Ushbu qo'shma gapning qismlari o'zaro qaysi vosita yordamida bog'langan?

A. Faqat ohang yordamida.

B. Yuklama yordamida.

C. Zidlov bog'lovchisi yordamida.

D. Ayiruv bog'lovchisi yordamida.

20. Zidlov bog'lovchili bog'langan qo'shma gapni aniqlang.

A. Har kimning zari bo'lmasa-da, hunari bo'lsin.

B. Mashhur qora qashqa ayg'irining chilvirini xirmondagi bolalarga tutqazdi-da, dabdurustdan chollar bilan gaplashib turgan Komilaga yuzlandi.

C. To'satdan eshik sharaqlab ochildiyu. Ostonada Eltoyev paydo bo'ldi.

D. Inobat qizishib ketib, pisandaga o'tganini endi payqadi.

21. Odam umrining lazzi – farzand, lekin noqobil farzand ota-onaning umrini qisqartiradi. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi.

A. Biriktiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

B. Zidlov bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

C. Ayiruv bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

D. Inkori bog'lovchili bog'langan qo'shma gap.

22. Qaysi qatorda zidlov bog'lovchisi yordamida bog'langan qo'shma gap berilmagan?

A. Qilgan xatolarini o'lguningcha ko'z o'ngingda tut, ammo qilgan yaxshiliklarini unut.

B. Xalqqa xayr-u ehson qilish naqadar ulug' fazilat, biroq bu xayr-u ehson beg'araz bo'lsa, yana ham yaxshi.

C. Har bir narsa aqlga muhtoj, aql esa tajribaga muhtojdir.

D. O'ylamoq yaxshi narsa, biroq ko'p o'ylab xayolparast bo'lish zararlidir.

23. Zidlov bog'lovchili bog'langan qo'shma gap berilgan qatorni belgilang.

A. Adabiyotga o'g'ri mushukka o'xshab tuynukdan oshib tushadiganlar ham bo'ladi.

B. Taqdirimiz birdir, go'zalim. Gar o'rtada daryo bo'lsa ham.

C. ...odam gapni qay tarzda gapirganligi emas, nima deganiga qaralsa, durust bo'lar.

D. Mol-u puling ketsa ketsin, ammo vaqtini zoye ketkizma.

24. Qaysi qatorda zidlov bog'lovchisi yordamida bog'langan qo'shma gap berilmagan?

A. Jondan ortiq narsa yo'q, lekin do'stlar uchun jonimiz fido.

B. Oradagi masofa yiroq, ammo mehr bizni bog'lab turadi.

C. Kishini tabiat vujudga keltiradi, ammo uni jamiyat kamol toptiradi.

D. Shu onda chiroq o'chdi va birdaniga o'q uzildi.

25. Zidlov munosabati ifodalangan bog'langan qo'shma gapni aniqlang.
A. Na hamdard kishisi bor, na ovuntiradigan mashg'uloti.
B. Kuz tushdi, tog' cho'qqilarini qor bosdi.
C. Kechasi yana qor yoqqan, biroq havo unchalik sovuq emas edi.
D. Iqror bo'lishim kerakki, dehqonchilik mening ishim emas ekan.

26. Ta'lim faqat so'z va o'rgatish bilangina bo'ladi, tarbiya esa amaliy ish, tajriba bilan amalga oshiriladi. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga mansub?
A. Bog'lovchisiz qo'shma gap.
B. Murakkab qo'shma gap.
C. Ergashgan qo'shma gap.
D. Bog'langan qo'shma gap.

27. Botirlari kanal qazadi, Shoirlari g'azal yozadi. Ushbu gapning turini belgilang.
A. Shart ergash gapli qo'shma gap.
B. Yoyiq sodda gap.
C. Uyushiq bo'lakli sodda gap.
D. Bog'lovchisiz qo'shma gap.

28. Bog'langan qo'shma gap qaysi qatorda berilgan?
A. Shuni bilki, odamlar do'stlik tufayli baxtiyordir.
B. Yaxshi fikr tiniq uslubni talab qiladi, uslub esa fikr libosidir.
C. O'z tilingni hurmat qil, u senga keng imkoniyatlar ochib beradi.
D. Dunyo ko'rgan odam bilan hamsuhbat bo'lsang, bahri diling ochiladi.

29. Voqea-hodisalarning o'zaro zidlanish mazmunini ifodalagan bog'langan qo'shma gapni toping.
A. Bu odam to'nkarilib qolgan qo'ng'izga o'xshaydi, o'nglab qo'yadiganlarning qo'lini sasitadi.
B. Do'st yomon kuningda asqotadi, biroq qo'rqoq do'st yaxshi kuningda ham dushmanidan xavflidir.
C. Ba'zi so'zlarda sehr bo'ladi, ba'zi she'rlarda hikmat bo'ladi.
D. Xitoyga borib bo'lsa-da, ilm istangiz.

30. Biriktiruv munosabatli bog'langan qo'shma gap qaysi qatorda berilgan?
A. Oy yoritadi, ammo isitmaydi.
B. Dasturxon ustida dam o'zbek kuylari yangraydi, dam hind qo'shiqlari ijro qilinadi.
C. Unda na hayo bor, na ibo.
D. Sarkarda jangga sovut-dubulg'asiz, qalqonsiz kirar hamda bu jangda uning qo'shini hamisha g'alaba qilarkan.

31. Inkor munosabati ifodalangan bog'langan qo'shma gapni belgilang.
A. Afsuski, bu gappa qoyil qoladigan odam atrofda yo'q edi.
B. Na kunduz oromim bor, Na uyquda halovat.
C. Ikki tirsagim zarang yerga qattiq urildi, lekin og'riq sezmadim.
D. Shaxmat o'ynar ekan, Azizning qo'li goh baland kelar, goh mag'lub bo'lardi.

- 32. Tovus o'zining chiroyli patini ehtiyot qiladi, vijdonli odam esa o'zining sharaf-u shonini saqlaydi. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?**
- A. Murakkab qo'shma gap.
 - B. Bog'langan qo'shma gap.
 - C. Ergashgan qo'shma gap.
 - D. Bog'lovchisiz qo'shma gap.

- 33. Men kuyladim goh dilda qadar, Goh sevinib she'r to'qiyman men. Berilgan gapning turini aniqlang.**
- A. Bog'langan qo'shma gap.
 - B. Bog'lovchisiz qo'shma gap.
 - C. Payt ergash gapli qo'shma gap.
 - D. Natija ergash gapli qo'shma gap.

- 34. Qaysi qatorda bog'langan qo'shma gap berilgan?**
- A. Adab kichkinalar mehrini ulug'lar ko'ngliga soladi va u mehr kattalar ko'nglida abadiy qoladi.
 - B. Haqiqiy olim o'zining ilmi bilan maqtanmaydi, chunki u o'zidan ham zo'r olim va fozil borligini biladi.
 - C. Badanning quvvati – ovqat, aqlning kaliti – hikmat.
 - D. Kimning qalbi pok bo'lsa, u to'g'ri va baxtli hayot kechirishga haqli.

- 35. Ayiruv munosabatni ifodalagan bog'langan qo'shma gapni toping.**
- A. Aka va singil ko'chadagi harakatni goh eshikka chiqib, goh uy derazasidan kuzatishdi.
 - B. Boyagi izg'irin pasaygan, lekin kun sovuq edi.
 - C. Mahbuba shaharga kelib, unga telefon qilganini goh afsuslanib, goh kulib gapirib berdi.

D. Dam jahlim chiqadi, dam kulgim qistaydi.

- 36. Qaysi qatorda bog'langan qo'shma gap berilgan?**
- A. Ilm – bir daraxt, odob esa uning mevasidir.
 - B. Kitob insondan hech narsa tilamaydi, chunki u odob-axloqning koni, bilimning bulog'idir.
 - C. Do'stlikdan o'tadigan hech narsa yo'q, shuning uchun do'st orttirish imkoniyatini sira qo'ldan boy berma.
 - D. O'zingga do'st tanla, chunki bir o'zing baxtli bo'lolmaysan.

2-VARIANT

- 1. Qanday gaplar tarkibida bosh gaplar mavjud bo'ladi?**
- A. Bog'langan qoshma gaplarda.
 - B. Ergashgan qoshma gaplarda.
 - C. Bog'lovchisiz qoshma gaplarda.
 - D. Qo'shma gaplarning barcha turlarida.

- 2. Ergash gapning qaysi turida bosh gapning kesimi ko'rsatish olmoshi bilan ifodalanadi?**
- A. Ega ergash gaplarda.
 - B. Kesim ergash gaplarda.
 - C. To'ldiruvchi ergash gaplarda.
 - D. Natija ergash gaplarda.

- 3. Har kimki o'ziga ehtiyot bo'lsa, bironi o'g'ri tutmas.**
- A. Natija ergash gapli qo'shma gap.
 - B. Sabab ergash gapli qo'shma gap.
 - C. Shart ergash gapli qo'shma gap.
 - D. Ega ergash gapli qo'shma gap.

4. Quyidagi gap ergash gapning qaysi turiga mansub? Xatolari, nuqsonlari ko'p bo'lsa ham ishdan chetlatishmadi.
- Ergash gapli qo'shma gap.
 - Natija ergash gapli qo'shma gap.
 - Sabab ergash gapli qo'shma gap.
 - To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap.
5. Ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.
- Qayerda do'stlik bo'lmasa, shu yerda ishning rivoji ham bo'lmaydi.
 - Muhabbat eski narsa, ammo har bir yurak uni yangilaydi.
 - Orzular buyukdir, umrlar qisqa.
 - Yo'qolgan moddiy boylikning o'rnini to'ldirish mumkin, ma'naviy boylikdan judo bo'lish –ulug' fojia.
6. Ega ergash gapli qo'shma gapni ko'rsating.
- Daraxtni yer ko'kartiradi, odamni el ko'kartiradi.
 - Agar seni aldasa hayot, Sen noumid bo'lma hech qachon.
 - Mirzakarimboy qishloqi jiyani bilan so'zlashishdan to'xtagan bo'lsa ham, fikri yigitni o'rganish bilan mashg'ul edi.
 - Kim mehnatni sevsa, u qadrlil bo'ladi.
7. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.
- U tarixchilar, shoirlar, adabiyotshunoslar, tabiblar, binokorlarni o'z atrofiga yig'di.
 - Yigitlar yuzlarini bekitsa ham, qumlar yuzlariga qadaldardi.
 - Odatim shu: chala ishni yomon ko'raman.

D. Uydagilar nimani buyursa, shuni bajar.

8. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gapni belgilang.

- Sevgi shunday navbahorki, U tikandin gul qilur.
- Biz istaymiz: barcha ellar birbiriga yaqinroq bo'lsin.
- Oq, pushti, sarg'ish, qip-qizil gullarga qara, dilimiz yayraydi.
- Do'stlarning haq so'zi achchiq bo'lsa ham, aqlli odam uni shirin so'zdan ustun qo'yadi.

9. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap qaysi qatorda berilgan?

- Odamlarda insof, iymon, e'tiqod, mulkka egalik huquqi bo'lsa, jinoyatga o'rin qolmaydi.
- Baytni oqib berganimda, uni hech kim sharh qilolmadi.
- Mol ketsa ketsinki, bosh ketmasin.
- Hunar yoddan chiqmaydi, lekin nozik tomonlari unutiladi.

10. Payt ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

- Saida bir lahza nafasi ichiga tushib, noqulay ahvolda qoldi.
- Agar odamlar chekmay qo'yalsar rak kasali uch hissa, yurak kasali to'rt hissa kamaygan bo'lardi.
- Inson o'zi haqida qanchalik kam o'ylasa, u shunchalik baxtliroqdir.
- Bo'ron bo'lsa, zo'r dengizlar chayqalar.

11. Qaysi qatordagi biriktiruvchi vosita payt ergash gapli qo'shma gapga xos emas?

A. -gach, -guncha, -may, -(i)b qo'shimchalari, ravishdosh.

B. —da kelishik qo'shimchasi bilan qo'llangan sifatdosh.

C. —dan qo'shimchali sifatdoshdan keyin buyon, beri, so'ng, keyin kabi so'zlar.

D. —gan qo'shimchali sifatdoshdan keyin, uchun, tufayli kabi ko'makchilar.

12. Javoblarning qaysi birida ravish ergash gapli qo'shma gap berilgan?

A. Oftob tegmay, olma pishmas.

B. Vaqtlar o'tishi bilan ba'zi adabiy shakllar o'z umrini tugatadi.

C. Yuragi hovliqib, ko'chani u boshidan bu boshiga necha marta borib keldi.

D. Er kishini qo'llasa el, iqbol quvar izidan.

13. O'xshatish ergash gapli qo'shma gapni toping.

A. Katta orzu amalga oshmagani uchun Navoiy qattiq qayg'urdi.

B. Yigit kishining boshi egilguncha, ho'kizning shoxi sinsin.

C. Boshda aql bo'lmasa, oyoqda tinim yo'q.

D. Odam qancha ulg'aysa, tashvishlari ham shuncha ko'payadi.

14. Maqsad ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni toping.

A. Yo'lichining ko'ngli quvonch bilan to'la, chunki Gulnor yonida edi.

B. Maqsad aniq bo'lmasa, hech bir ishni ko'ngildagidek bajarib bo'lmaydi.

C. Adirlarga qip-qizil gilam yoyilgandek, lolalar chaman bo'lib ochilib yotibdi.

D. Tol ekdirim suv bo'yiga, Soya oalqin bo'lsin deb.

15. Sabab ergash gapli qo'shma gapni toping.

A. Nonni e'zozlasang, el e'zozlaydi.

B. Bola bir narsa chaqib oldimi, birdan g'ingshib qoldi.

C. Kimning do'sti ko'p bo'lsa, uning nomi yoyiladi.

D. Xullas, Yassaviyning xulosalari shuki, nafs — ichki, lekin juda katta dushman.

16. Shart ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

A. Bilimning osmonga yetgan bo'lsa ham,

Boshqalar ilmiga quloq sol har dam.

B. Dutor chalib o'tirsam, tori uzilib ketdi.

C. Qayerda ahillik bo'lsa, shu yerda baraka bor.

D. Mehnat qilsang, baxting ochiladi.

17. Shart ergash gapli qo'shma gap bo'lmagan qatorni toping.

A. Hamma bir-birining fikriga qo'shilaverganda, hech qanday taraqqiyot bo'lmas edi.

B. O'zgalar g'amini chekmasa odam, Unga noloyiqdir inson degan nom.

C. Agar kasallik bo'lmaganda edi, kishi sog'lik qadrini bilmagan bo'lar edi.

D. Oftob qanchalik bo'lsa ham ravshan.

Bir parcha bulut ham bekitar ba'zan.

18. Natija ergash gapli qo'shma gapni toping.

A. Uning vujudini shunday xursandchilik egallab olgan ediki, u hatto azob-uqubatlarni ham yodidan chiqardi.

B. Yerlar loy bo'ldi, chunki hozirgina do'l yog'ib o'tdi.

C. Do'stlaring har qancha ko'p bo'lsa-da, dushman ortirma.

D. Kimning ruhi tushsa, u albatta yengiladi.

19. Bosh gapda qo'llanmagan to'ldiruvchini izohlab kelgan to'ldiruvchi ergash gap qaysi qatorda berilgan?

A. Biz shuni yaxshi anglaymizki, o'z izzati va qadrini bilgan inson millat ajratmaydi.

B. Bilib qo'yki, seni vatan kutadi.

C. Chaqimchidan qo'rqqin, chunki uning bir soatda buzgan ishini bir yilda ham tuzatib bo'lmaydi.

D. Sen tabiatga to'pponchadan o'q uzsang, tabiat senga to'pdan o'q uzadi.

20. Berilgan gap ergash gapning qaysi turiga mansub? U menga shunday kuch bo'lib tuyuldiki, bu kuch oldida o'lim ham, dushman ham ojiz.

A. Ega ergash gapli qo'shma gap.

B. Kesim ergash gapli qo'shma gap.

C. Natija ergash gapli qo'shma gap.

D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

21. Quyidagi gap ergash gapning qaysi turiga mansub?

Oftob toblanib tursa-da, yomg'ir yog'moqda edi.

A. Sabab ergash gapli qo'shma gap.

B. Shart ergash gapli qo'shma gap.

C. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap.

D. Payt ergash gapli qo'shma gap.

22. Quyidagi gap ergash gapning qaysi turiga mansub?

Bizning turmushimiz unga yoqmasi, shuning uchun men rozi bo'lmayman.

A. Natija ergash gapli qo'shma gap.

B. Maqsad ergash gapli qo'shma gap.

C. Shart ergash gapli qo'shma gap.

D. Sabab ergash gapli qo'shma gap.

23. Mening jismim tirik bo'lsa ham, qalbim o'lik edi. Ushbu gap ergash gapli qo'shma gapning qay biriga mansub?

A. Sabab ergash gapli qo'shma gap.

B. Maqsad ergash gapli qo'shma gap.

C. Shart ergash gapli qo'shma gap.

D. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap.

24. Bosh gapda qo'llanmagan to'ldiruvchini izohlab kelgan to'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gapni toping.

A. Shuni bilingki, moshkichirining yaxshisi, palovdan a'lo!

B. Kun issiq edi, shuning uchun cho'milgani ketishdi.

C. Ona biladiki, endi har nahor.

Butun vatan bo'ylab to'lishar bahor.

D. Yo'qlama tugasa ham, ro'yhatdan nomi chiqmasi.

25. Payt ergash gapli qo'shma gapni toping.

A. Esing borida, etagingni yop.

B. Ming yil chaqmoq chaqsa ham, ulkan tog' gerdayib turaveradi.

C. Qayerda g'o'zaga asalari ko'p yopishsa, o'sha yerda paxta hosili mo'l bo'ladi.

D. Quyoshning jamoli yer yuzini yoritganiday, ilm ham qalblarni yoritadi.

26. Ravish ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

A. Hayotda shunday shodliklar ham bo'ladiki, ketidan g'am, alam, qayg'u. kulfat keladi.

B. Sizdan iltimosim shuki, odamlar bilan juda ehtiyot bo'lib muomala qiling.

C. Nafasi bo'g'ziga tiqilib, Dilshod yugurib keldi.

D. Adirlarga qip-qizil gilam yoyil-gandek, lolalar chaman bo'lib ochilib yotibdi.

27. Shart maylidagi fe'l bilan bosh gapga birikkan aniqlovchi ergash gap qaysi qatorda berilgan?

A. Shunga iqror bo'ldiki, kurashsiz taraqqiyot bo'lmaydi.

B. Shunday ayollar bo'ladi: ular ishqni e'tiqod kabi muqaddas tutadi.

C. Kim birovlariga yaxshilik qilsa, uning obro'yi baland bo'ladi

D. Qaldirg'och shu qadar mayin, shirali, ta'sirli o'qidiki, badanimda chumoli o'rmalaganday bo'ldi.

28. Qish kelib, o'riklar gulladi. Ushbu gap qaysi jihatdan bog'lanmagan?

A. Grammatik jihatdan.

B. Ohang jihatdan.

C. Mazmun jihatdan.

D. Barcha jihatdan bog'langan.

29. Bosh gap tarkibida shunday olmoshi, ergash gap tarkibida esa xuddi, go'yo yuklamasi ishlatilsa, bunday

qo'shma gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga mansub bo'ladi?

A. Ravish ergash gapli qo'shma gap.

B. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

C. O'xshatish ergash gapli qo'shma gap.

D. Kesim ergash gapli qo'shma gap.

30. Berilgan gap ergash gapning qaysi turiga mansub?

Kimki halol mehnat qilsa, vatanimiz tomonidan taqdirlanadi.

A. Shart ergash gapli qo'shma gap.

B. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.

C. Ega ergash gapli qo'shma gap.

D. Natija ergash gapli qo'shma gap.

31. Kun botar-botmas, biz yo'lga chiqdik. Ushbu gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga mansub?

A. Payt ergash gapli qo'shma gap

B. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap

C. Ega ergash gapli qo'shma gap

D. Natija ergash gapli qo'shma gap

32. Biz shuni aniq bilamizki, o'qish – baxtning kaliti. Ushbu misolda ergash gap bosh gapdagi qaysi gap bo'lagini izohlab kelgan?

A. Egani. B. Kesimni.

C. To'ldiruvchini. D. Aniqlovchini.

33. Ega ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

A. Kim mehnat qilsa, u rohat ko'radi.

B. Bu bo'stonda do'stlar bermasa ko'mak,

Nasib bo'lmas maqsad gulini termak.

3-VARIANT

C. Tanlov katta bo'lsa ham, ular ishonch bilan kelishgan.

D. U gapirib, so'zamollik qilayotgani sababli, boshqa qizlar jim turishardi.

34. Qaysi qatorda kesim ergash gapli qo'shma gap berilgan?

A. Yer o'rik emaski, o'zi gullab, o'zi pishsa.

B. El senga etsa nadomat, dunyoda turolmassan salomat.

C. Gulgun uyg'onmasin deb, Qorajon eshikni sekin ochdi.

D. Barglar shu qadar beg'ubor, tiniq ediki, go'yo hozirgina yomg'ir yuvib o'tganday.

35. **Onaxon gap boshlaganda, shovqin yana tindi.** Ushbu misolda ergash gap bosh gapga qaysi vosita yordamida bog'langan?

A. Ravishdosh.

B. Ergashtiruvchi bog'lovchi.

C. Shart maylidagi fe'l.

D. Kelishik qo'shimchasini olgan sifatdosh.

36. O'xshatish ergash gapli qo'shma gap qaysi qatorda berilgan?

A. Eslatamanki, yo'lda nazoratchi bor.

B. Xonaga shunday sukunat cho'k-diki, o'zining yurak urishini o'zi aniq eshita boshladi.

C. Qo'ydek bo'lib ming yil yashaguncha, sherday bo'lib bir kun yashamoq yaxshi.

D. Shular ishini puxta qilsa, u yog'i ketaveradi.

1. Maqsad ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

A. Onalarni qadrlang, chunki dunyoda ulardan mo'tabarroq zot yo'q.

B. Bu hayotni shunday o'tkazish kerakki, so'nggi pushaymon o'zingga dushman bo'lmasin.

C. Atrof xushmanzara bo'lsin deb, manzarali daraxtlar ekkdik.

D. Shunday yashash kerakki, seni qurshagan tevarak-atrofingda hamisha yaxshilik hukm sursin.

2. Ergashtiruvchi bog'lovchi yordami bilan bosh gapga birikkan sabab ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

A. Daraxt yashnab turgani uchun, soyasidan odam arimaydi.

B. Shoshilish kerak emas, chunki bu yil toshqin xavfi yo'q.

C. Gul ochilmasa, bulbul sayramas.

D. Odamlar bilan shunday muomalada bo'lginki, ular sendan rozi bo'lishsin.

3. Fe'lining ravishdosh shakli bilan bosh gapga birikkan sabab ergash gap qatorini belgilang.

A. Ma'rifat borki, odam yaxshilikka intilib yashaydi.

B. Yangi uylar qurilib, ko'p odam ko'chib keldi.

C. Madaniyat yuksak bo'lsa, mehnat ham yuksak qadrlanadi.

D. Salomatlikning bahosi hech qachon pasaymaydi, chunki salomatlik yo'q joyda na farog'at va na halovat bor.

4. Daryo toshganligi uchun ekinning yarmi nobud bo'ldi. Ushbu misol ergash gapli qo'shma gapning qaysi turi?

- A. Maqsad ergash gapli qo'shma gap.
- B. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.
- C. Sabab ergash gapli qo'shma gap.
- D. Payt ergash gapli qo'shma gap.

5. Shart ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni toping.

- A. Daryo qirg'og'ida odam shunchalik ko'pki, oyoq bosishga yer topilmaydi.
- B. U televizorni o'chirdi, shekilli, sukunat cho'kdi.
- C. Ko'zim ilgari ochilgan bo'lsa edi, men o'z yuragimni bo'rilarga yedirar edimmi?
- D. Yomg'ir yoqqanligi uchun, o'tlar yashnab ko'kara boshladi.

6. Qaysi qatordagi ergash gap kelishik qo'shimchasini olgan sifatdash yordamida bosh gapga bog'langan?

- A. Go'yo hamma uning siridan voqif bo'lganday, yigit qizarib ketdi.
- B. Shaxsiy g'arazlar bo'lmasagina, adabiyot yuksaladi.
- C. Laylo she'r o'qiganda, sinf suv quygandek jimjit bo'lib qoldi.
- D. Hayot xotiralardan iborat bo'lgani kabi, adabiyot ham boshdan-oyoq xotiralar xazinasidir.

7. Natija ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

- A. Barglar shu qadar tiniq ediki, go'yo hozirgina yomg'ir yog'ib o'tganday.
- B. U qayerga borsa, xalq ham shu yerga boradi.

C. Yomg'ir shunday quydiki, ekinlar suv tagida qolib ketdi.

D. Imtihonlar boshlanganda, Avaz ularnikiga boradigan bo'ldi.

8. O'zi qari bo'lsa ham, qalbi yosh. Ushbu gapning qanday ergash gapli qo'shma gap ekanligini aniqlang.

- A. Natija ergash gapli qo'shma gap.
- B. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.
- C. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap.
- D. Kesim ergash gapli qo'shma gap.

9. Quyida keltirilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga mansub?

Shunday qilish kerakki, u yerdan qutulib chiqa olmasin.

- A. O'xshatish ergash gapli qo'shma gap.
- B. Ega ergash gapli qo'shma gap.
- C. Shart ergash gapli qo'shma gap.
- D. Natija ergash gapli qo'shma gap.

10. Payt ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni aniqlang.

- A. Konsert boshlanmasdan, yetib keling.
- B. Begona yurtning podshosi bo'l-guncha, o'z yurtning gadosi bo'l.
- C. Tog'day og'ir bilak berdim, yovlarni mushtlasin deb.
- D. Kuz keldi va dalalarda ishlar qizib ketdi.

11. U har ingraganida, Sotiboldi chakkasiga burov solingan kishiday talvasiga tushar edi. Ushbu gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga mansub?

- A. Sodda yōyiq gap.
- B. Kesim ergash gapli qo'shma gap.
- C. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.
- D. Payt ergash gapli qo'shma gap.

12. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni aniqlang.

- A. Xalq qancha harakat qilsa ham, suv chiqmagan.
- B. Kimki o'z kelajagini o'ylasa, yoshlik davrini behuda o'tkazmaydi.
- C. Boshqalarning baxt-saodatini ko'rolmagan hasadchi kishi doimo qayg'u-alam ostida bo'ladi.
- D. Odam bir yo'la muhabbatidan, ham do'stidan ayrilib qolsa, og'ir bo'larkan.

13. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gapni aniqlang.

- A. Bu ish yaxshi bo'ldi. lekin imtihonga tayyorlanishdan ancha qolib ketdim.
- B. Ko'prikdan o'tishi bilan ko'zi chiroyli manzaraga tushdi.
- C. Havo bulut bo'lsa-da yomg'ir yog'madi.
- D. Sandiq shunday puxta bo'lsinki, ichiga suv o'tmasin.

14. Ega ergash gapli qo'shma gapni toping.

- A. Kim ko'p o'qisa, u ko'p narsani biladi.
- B. Hayotdan asli nolimang, chunki uning o'zi turli-tuman qarshiliklardan iborat.
- C. Qissadan hissa shuki, aqlli odam ehtiyotkorlikni qo'ldan bermaydi.
- D. Kimki a'lo o'qisa, uni yaxshi kelajak kutadi.

15. Kimki rostgo'y, samimiy bo'lsa, u el o'rtasida qadr topadi. Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

- A. Ega ergash gapli qo'shma gap.
- B. Kesim ergash gapli qo'shma gap.
- C. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.
- D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

16. Ergashgan qo'shma gap berilgan qatorni aniqlang.

- A. Hunar ado bo'lmas boylikdir, shu sababli yoshlik chog'ingdan boshlab biron-bir hunarni o'rganish payida bo'l.
- B. Chin do'st yurakdan so'zlar, chunki u sening yomon bo'lishingni aslo xohlamaydi.
- C. Bulbul gulzorni izlaydi, boyo'g'li esa doim xarobani ko'zlaydi.
- D. To'g'ri so'z qilichdan o'tkir, shuning uchun hamisha rost so'zlashga odatlan.

17. Qaysi qatorda ergashgan qo'shma gap berilgan?

- A. Ahmoqning yuragi og'zida, aqllining tili esa yuragida bo'ladi.
- B. Oz yesang, ko'p yashaysan, shuning uchun hamisha qorningni ortiqcha to'ydirma.
- C. Siz uni tartibga chaqirib qo'ying, bo'lmasa ustingizdan arz qilaman.
- D. Yomon ot o'z egasini chohga qulatladi, yaxshi ot o'z sohibini halokatdan qutqaradi.

18. Oqsoqol qayerda bo'lsa, o'sha joyda ish bir tartibda borardi.

Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

- A. Payt ergash gapli qo'shma gap.
- B. O'rin ergash gapli qo'shma gap.
- C. Sabab ergash gapli qo'shma gap.
- D. Maqsad ergash gapli qo'shma gap.

19. Qaysi ergashtiruvchi bog'lovchilar gap boshida keladi?

- A. Chunki, negaki.
- B. Go'yo, go'yoki.
- C. Toki, xuddi.
- D. Mabodo, basharti.

20. Qaysi qatordagi ergash gap ko'makchili qurilma yordamida bog'lanmagan?

- A. Odobli odam tabibga o'xshaydi, chunki u bilan suhbatlashish ko'ngildagi g'amni quvadi.
- B. Olim kishilar har yerda aziz va hurmatlidir, shuning uchun har vaqt ilm olish ilinjida bo'l.
- C. Imsiz inson – mevasiz daraxt, shu sababli hamisha ilmlilar safida bo'l.
- D. Ilm saodatga yo'llovchi mash'al, shu tufayli uning insonlar hayotidagi o'rni nihoyatda katta.

21. Donolarning o'giti shundayki, so'zning lazzati uni gapirishda emas, balki eshitishdadir. Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

- A. Kesim ergash gapli qo'shma gap.
- B. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.
- C. Ega ergash gapli qo'shma gap.
- D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

22. Ergash gapning kesimi shart maylidagi fe'l bilan bog'langan qo'shma gapni aniqlang.

- A. Ilm martabasi martabalarining zo'ridir, shu sababli yoshlikdan ilm olish payida bo'l.
- B. Ukalarim bezovta bo'lmasin deb, To'ng'ich botir to'qayning chekkasiga qochdi.
- C. Hamisha to'g'rilar yonida bo'linglar, chunki ular hech qachon sizni noto'g'ri yo'lga boshlamaydi.
- D. Kasalni yashirsang, isitmasi oshkor qiladi.

23. Nisbiy so'zli ergashgan qo'shma gapni aniqlang.

- A. Kim harakat qilsa, u baraka topadi.
- B. Shuni doimo yodda tutish kerakki, nodon odamning gapi ko'p bo'ladi.
- C. Mehmon kelsa eshikdan, rizqi kelar teshikdan.
- D. Odam borki, odamlarning naqshidir, odam borki, hayvon andin yaxshidir.

24. Kimki tinch yashashni istasa, pastkash odam bilan hech qachon do'stlashmaydi. Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

- A. Ega ergash gapli qo'shma gap.
- B. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.
- C. Kesim ergash gapli qo'shma gap.
- D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

25. Qaysi qatorda ega ergash gapli qo'shma gap berilmagan?

- A. Kimki ilm urug'ini sepsa, u ulug'lik mevasini teradi.

B. Shu narsa aniqki, tarixini yaxshi bilmagan odam oxir-oqibatda qul sifatida kun kechiradi.

C. Haqiqat shunday jonki, parдоз uning husnini buzadi.

D. Kim izlansa, u albatta maqsadiga erishadi.

26. Ega ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Yozuvchining mahorati shundaki, butun bahorni atigi chigitdek keladigan g'o'ra ichiga qamrab bera biladi.

B. O'tgan ota-bobolarimizning xulosasi shuki, shirin so'z odamlarning qalbini bog'lovchi zanjirdir.

C. Qayerda ish to'g'ri yo'lga qo'yilgan bo'lsa, o'sha yerda rivojlanish bo'ladi.

D. Shu narsa qiziqki, uyquda ham miya o'z faoliyatini to'xtatmaydi.

27. Qaysi qatorda aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap berilmagan?

A. Biz shunday kutubxona bino qilaylikki, butun el qoshida manzur va mo'tabar bo'lsin.

B. Biz shunday zamondamizki, ilm-texnika yo'li hammaga ochiq.

C. Lekin haqiqiy hayotda shunday voqealar bo'ladiki, bular dahshatli afsonadan ming hissa yomonroq bo'ladi.

D. Shuni bilingki, vaqtning qadriga yetish lozim.

28. Kimki bo'lsa dilozor, undan el-u yurt bezor. Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

A. Ega ergash gapli qo'shma gap.

B. Kesim ergash gapli qo'shma gap.

C. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.

D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

29. Qaysi qatorda hol ergash gapli qo'shma gap berilgan?

A. Dutor chalib o'tirsam, tori uzilib ketdi.

B. Ko'ziga nima ko'rinsa, shu uni qiziqтира boshladi.

C. Kimki taqdirga tan bersa, u hayot to'lqinida g'arq bo'lib ketadi.

D. Vatanni sevishimning boisi shuki, u mening kindik qonim to'kilgan muqaddas zamindir.

30. Qaysi qatorda hol ergash gapli qo'shma gap berilmagan?

A. Qayerda ahillik bo'lsa, o'sha yerda qut-baraka bo'ladi.

B. Kim birovlariga yaxshilik qilsa, uning obro'yi baland bo'ladi.

C. O'simlikni qancha parvarish qilsang, shuncha mo'l hosil olasan.

D. Soy qanchalik tez oqsa, u shunchalik sayoz bo'ladi.

31. Shunday odamlar borki, kelajakni oldindan bashorat qila oladilar.

Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

A. Maqsad ergash gapli qo'shma gap.

B. Payt ergash gapli qo'shma gap.

C. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.

D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

32. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap berilgan qatorni aniqlang.

A. Sevgi shunday navbahorki, u tikandin gul qilur.

B. Kimning quroli bilim bo'lsa, uning kelajagi porloq.

C. Shuni hamisha yodingizda saqlangki, birovg'a yolg'on gapirish eng katta gunohdir.

D. Kim yalqov bo'lsa, uning qo'lida obod yer ham xarob bo'ladi.

33. Qaysi qatorda to'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap berilmagan?

A. Bilingki, jim turib salomat bo'lish, gapirib malomatga qolishdan afzal.

B. Men senga shunday narsalar keltirayki, ularni tushingda ham ko'rmasan.

C. Shuni anglamoq kerakki, ota-ona uchun farzanddan ko'ra yaqinroq kimsa yo'q.

D. Shuni unutmangki, do'stlar bilan suhbat qurmoq gullar orasida sayr qilmoqdan xushdir.

34. Shuni bilib qo'yinginki, sen suyangan tog'ning tagi nurab qolgan.

Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

A. Natija ergash gapli qo'shma gap.

B. Miqdor-daraja ergash gapli qo'shma gap.

C. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.

D. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

35. Qaysi qatorda aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap berilgan?

A. Shundan ehtiyot bo'lingki, biroving ota-onasini haqorat qilgan odam o'zining ota-onasini ham haqoratlagan bo'ladi.

B. Bu o'rinda shuni aytish kerakki, qalandarovlarni o'sha davr hayoti yarata boshlagan edi.

C. Shuni bilib qo'yinginki, bilim baxt keltiradi.

D. Oramizda shunday kishilar borki, ular do'stlar orasidagi samimiyatni buzishni hunar qilib olganlar.

36. Shunday yaxshi odatlarimiz borki, ularga hurmat bilan qarash lozim. Berilgan gap ergash gapli qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

A. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap.

B. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap.

C. Hol ergash gapli qo'shma gap.

D. Ega ergash gapli qo'shma gap.

4-VARIANT

1. Murakkab qo'shma gaplarga xos xususiyatlarni aniqlang.

A. Turli bog'lovchi vositalar yordami bilan o'zaro bog'langan uch va undan ortiq gaplar.

B. Qismlari ergashtiruvchi bog'lovchilar yoki shunday bog'lovchi vazifasidagi so'zlar yordamida bog'langan uch va undan ortiq qo'shma gaplar.

C. A va B javob to'g'ri.

D. To'g'ri javob yo'q.

2. Reja bajarilsa, dasturxon mo'l bo'lsa, yor-u do'st, birodarlar qalin bo'lsa, tantanalar qishgacha davom etaveradi. Ushbu gap murakkab qo'shma gapning qaysi turiga mansub?

A. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gap.

B. Bir necha bosh gapli murakkab qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

3. Bir nechta bosh gapli murakkab qo'shma gapni toping.

A. Xalqimiz shuni istaydiki, yurtimiz tinch bo'lsin, turmushimiz farovon bo'lsin, mustaqilligimiz barqaror bo'lsin.

B. Kimning bilagida kuchi bo'lsa, kim ishning havosini olsa, kim qilayotgan ishidan bir nima chiqishiga ishonsa, o'sha zarbdor bo'ladi.

C. Tol ekdik suv bo'yiga, soya-salqin bo'lsin deb. G'ayrat qilgan botirlar yetib damin olsin deb.

D. Butun dunyoga ma'lumki, siz ham shuni unutmangki, Orolni saqlab qolish hammamizning burchimiz.

4. Quyidagi gap murakkab qo'shma gapning qaysi turiga mansub? **Kimki tez-tez dalalarga chiqib tursa, bahri-dili ochiladi, tanasiga quvvat yuguradi.**

A. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gap.

B. Bir necha bosh gapli murakkab qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

5. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gapni aniqlang.

A. Chindan ham odam yurakdan yayrab kulsa, sog'ligi yaxshilanadi, yengil tortadi, ruhi tetiklashadi, ishtahasi ochiladi, umri uzayadi.

B. Shu narsa ayonki, hamma shu narsani yaxshi biladiki, odobsiz kishilar hech qachon e'tibor qozonmaydi.

C. Boshimda tegirmon toshi yurgizsinlar, etimni nishtar bilan tilsinlar, men sizdan ajralmayman.

D. Shirinsuxanlik shunday boylikki, u senga obro' keltiradi, u orqali bitmagan ishlarining bitadi, do'stlaring ko'payadi.

6. Tarkibida ergashgan, bog'langan yoki bog'lovchisiz qo'shma gaplar mavjud bo'lgan gaplar...

A. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gap.

B. Bir necha bosh gapli murakkab qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

7. Ko'lga yetib kelsak, birdaniga mil-tiq gumburladi va suv yuzida pitirlayotgan ikki-uchta o'rdak ko'rindi.

A. Bog'langan qo'shma gap.

B. Ergashgan qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

8. Quyidagi she'r murakkab qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?

O'zbekning kurashi hamisha halol, Unda yo'qdir g'irrom, yo'qdir yomonlik.

Doimo do'stlarga tilaydi kamol,

Tilaydi barchaga do'stlik, omonlik.

A. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gap.

B. Bir necha bosh gapli murakkab qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

9. Quyidagi ko'chirma gap qaysi javobdagi ko'rinishga to'g'ri keladi?
«Balli Ra'no», – dedi Solih mahdum.
A. «K, - m, - k». B. «K, - m, - k!»
C. «K», - m. D. «K», - M.

10. Aralash murakkab qo'shma gapni aniqlang.

A. Birov sening aybingni yuzingga aytsa, so'zini qaytarma, chunki u sening uchun ko'zgodir; ko'zgu xira bo'lib qolsa, boshqa aybingni ko'rsatadimi?

B. Umr o'tar, vaqt o'tar, Xonlar o'tar, taxt o'tar, Omad o'tar, baxt o'tar...

C. Shuni unutmangki, kelajagimiz va butun umidimiz sizlardan.

D. Kimki ota-onasini hurmat qilsa, u boshqalardan izzat topadi, el orasida yaxshi deb nom qozonadi.

11. Quyidagi she'rmi sintaktik jihatdan turini aniqlang.

Mudom kurash azobini fidoyilar ko'rganlar,

Inqiloblar hosilini muttahamlar o'rganlar,

Siz ham bugun panadasiz,

Jangga bizni qayraysiz...

(Biz bu jangda shahid bo'lsak, avvalo siz yayraysiz).

(E. Vohidov)

A. Bir necha ergash gapli murakkab qo'shma gap.

B. Bir necha bosh gapli murakkab qo'shma gap.

C. Aralash murakkab qo'shma gap.

D. Qismlari uyushgan murakkab qo'shma gap.

12. O'zlashtirma gap qatnashgan qatorni aniqlang.

A. Zamira o'z sinfdoshlari haqida to'lib-toshib gapirdi.

B. Bolalar ko'cha qoidalariga rioya qiling.

C. Nasiba oyoqlari sovuqdan zirqirab og'riyotganini aytdi.

D. «Men to'g'ona boshiga kelganimda, – dedi Sayramov, – u yerda ish qaynamoqda edi».

13. «Chumchuqdan qo'rqqan tariq ekmaydi», – dedi Halil ota odatdagicha kulimsirab. Ushbu misolda nega ko'chirma gapdan keyin vergul va tire qo'yilgan?

A. Ko'chirma gap darak gap bo'lgani uchun.

B. Ko'chirma gap so'roq gap bo'lgani uchun.

C. Ko'chirma gap his-hayajon gap bo'lgani uchun.

D. Ko'chirma gapdan keyin vergul va tire noto'g'ri qo'llangan.

14. Qaysi qatordagi ko'chirma va muallif gaplarida tinish belgilari noto'g'ri ishlatilgan?

A. G'ofir: «Jamila, tur o'ringdan», – dedi.

B. G'ofir dedi: «Jamila, tur o'ringdan».

C. «Jamila, – dedi G'ofir, tur o'ringdan».

D. A va B javoblarda.

15. Misollarning qaysi biri o'zlashtirma gap?

A. Tabassum yaxshilikning belgisidir.

B. Olam ahli. bilingiz: ish emas dushmanlig', yor o'lung bir -biringizgaki erur yorlig' ish.

C. Sinf rabbarimiz maqtanchoq bo'lmalikni uqtirardi.

D. «Kitob – aqlning kaliti», – dedi bobom.

16. Ko'chirma gap bilan muallif gapi-ning o'rni qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A. Ko'chirma gap faqat muallif gapi-
dan oldin keladi.

B. Ko'chirma gap faqat muallif
gapidan keyin keladi.

C. Ko'chirma gap muallif gapidan
oldin, keyin yoki uning ichida, muallif
gapi esa ko'chirma gap orasida kelishi
mumkin.

D. Ko'chirma gap faqat muallif
gapining ichida qo'llanadi.

17. Ko'chirma gap qaysi uslubda
ko'proq qo'llanadi?

A. So'zlashuv uslubida.

B. Rasmiy uslubda.

C. Badiiy uslubda.

D. A va C.

18. Quyidagi rang bildirgan so'zlar-
dan badiiy uslubga tegishlisini
belgilang.

A. Ko'k. B. Zangor.

C. Moviy. D. Havo rang.

19. Qaysi hukm noto'g'ri?

A. Barcha juft so'zlar chiziqcha bilan
yoziladi.

B. Juft fe'llar chiziqcha bilan yoziladi.

C. Barcha takroriy so'zlar chiziqcha
bilan yoziladi.

D. Barcha yuklamalar chiziqcha
bilan yoziladi.

20. Gaplarning qay birida uslubiy
xatoga yo'l qo'yilgan?

A. Tilingni asra, boshing ketmasin.

B. Sening Toshkentda o'qishing kerak.

C. Til – madaniyatimizning ko'zgusi.

D. Odamning husni mehnatda.

21. Nutq madaniyatiga to'liq ta'rif
berilgan qatorni aniqlang.

A. Lug'aviy me'yorlarga rioya qilish.

B. To'g'ri yozish qoidalariga rioya
qilish.

C. Yoqimli so'zlash.

D. Mantiqiy izchillikka va adabiy til
me'yorlariga rioya qilgan holda
to'g'ri, aniq va yoqimli so'zlash.

22. Quyidagi so'zlarning qaysi biri
faqat badiiy uslubga xos?

A. Kabi.

B. Yanglig'.

C. Misoli.

D. Singari.

23. Quyidagi gaplardan ilmiy uslubga
tegishlisini belgilang.

A. Qani endi, barchasi ham senga
o'xshasa.

B. Mayin shamol daraxt yaproqlarini
asta tortqilaydi.

C. Mushfiq onaning hasratlari bir
dunyo edi.

D. Yonishning tashqi belgisi issiqlik
va yorug'lik chiqishidir.

24. Rasmiy uslubda ko'pincha qanday
gaplardan foydalaniladi?

A. Faqat darak gaplardan.

B. Asosan buyruq gaplardan.

C. Asosan buyruq va his-hayajon
gaplardan.

D. Asosan buyruq va darak gaplardan.

25. Ilmiy uslubga xos belgilardan biri noto'g'ri bayon qilingan qatorni belgilang.

A. Undalmali gaplar, his-hayajonli gaplar deyarli qo'llanmaydi.

B. Tilning tasviriy-ta'siriy vositalari ishlatilmaydi.

C. Qo'shma gaplardan foydalanilmaydi.

D. Matn monologik nutq tarzida bo'lib, dialoglar bo'lmaydi.

26. Qaysi qatorda yo'l so'zi uchun ko'makchisi ma'nosida qo'llangan?

A. Yo'lga chiqsang, yo'kdoshing bo'lsin.

B. Bir yo'li oq, bir yo'li qizil shoyi.

C. Yusufjon qiziqning ijodiy yo'li juda murakkab, rang-barangdir.

D. Vatan yo'lida jonni fido qilishga tayyormisiz?

27. Asosan badiiy uslubga xos bo'lgan izn (izn bermoq) so'zining sinonimini toping.

A. Ixtiyor.

B. Ijzat.

C. Erk.

D. Nishona.

28. Uslubiy bo'yoq, ta'sirchanlik mavjud bo'lgan so'zlarni aniqlang.

A. Qizgina, onajon.

B. O'quvchi, qushcha.

C. Kitobcha, suv.

D. To'g'ri javob berilmagan.

29. Fikr hissiy-ta'siriy bo'yoq bilan ifodalangan qatorni aniqlang.

A. Bu o'ylardan Sayyoraning boshi g'ovlab ketdi.

B. Ultar malik Asrorqul Haydar otaning qadr don oshnasi bo'ladi.

C. Bolalar behad quvonishib, Yo'lchining bo'yniga osilishdi.

D. Men sizga aytsam, odamning yomoni bo'lmaydi.

30. Faqat insonlarga nisbatan qo'llanadigan so'zlar qatorini belgilang.

A. Dumaloq, urchimoq, g'ajimoq, chaqirmoq.

B. Bekinmoq, tanovvul qilmoq, ivib ketmoq.

C. Ag'namoq, damlanmoq, bag'ishlamoq, joylamoq.

D. Balandlamoq, tashlamoq, pusmoq, sakillamoq.

31. Ko'plik qo'shimchasini olmaydigan so'zlar qatnashgan qatorni belgilang.

A. Siz, kitob, qalam.

B. Safar, oqshom, u. olim.

C. Quvonch, men, sen.

D. Kun, baliq, ishchi, kiyim.

32. Quyidagi matn qaysi uslubga xos?

Bo'yginangdan onang o'rgilsin!

Baxtingga tasadduq bo'lay,

qizginam! Aspiranturang bittimi?

A. Ommabop uslubga.

B. So'zlashuv uslubiga.

C. Ilmiy uslubga.

D. Rasmiy uslubga.

33. Qaratqich o'rnida tushum kelishigi qo'shimchasi noto'g'ri qo'llangan gapni aniqlang.

A. Paxtaning vil'tga chidamli xillarini yaratish ustida tajriba olib borayotgan olimlarni ko'rdik.

B. Yaxshini maqtasang yarashur,
yomonni maqtasang adashur.

C. Ongni eskirgan, g'arazli maqsad-
lardan tozalash zarur.

D. Ulug' saltanat bilan olamni titrat-
gan Amir Temur o'z ustozini oyoq
tomoniga ko'milishini vasiyat qilgan
edi.

**34. «Obrazlar yoki obrazli tasvirlar
bilan emas, aniq ma'lumotlarning
xolis, umumlashgan xususiyatlarini
ta'riflash, tushunchalarga mos keladi-
gan atamalar bilan ish ko'radigan
uslubdir». Ushbu ta'rif qaysi uslubga
mos keladi?**

- A. Badiiy uslubga.
- B. Ilmiy uslubga.
- C. Rasmiy- idoraviy uslubga.
- D. Publisistik uslubga.

**35. Qaysi uslub turida tilning tasviriy-
ta'siriy vositalari yordami bilan
obrazlar vositasida kishiga estetik
ta'sir ko'rsatiladi?**

- A. Publisistik uslubda.
- B. So'zlashuv uslubida.
- C. Ilmiy uslubda.
- D. Badiiy uslubda.

**36. Badiiy uslubga xos bo'lgan gapni
aniqlang.**

- A. Stakanlarning ikkovida ham
rangli eritma bor.
- B. Ma'lumotnoma tuman hokimiyati-
ga ko'rsatilsin.
- C. Butun osmonni bulutlarning og'ir,
qalin, qoramtir namati qoplagan.
- D. «Kadrlar tayyorlash milliy
dasturi» mustaqillik sharofatidir.

5-SINF. ADABIYOT

I-VARIANT

1. Adabiyot – qanday san'at?

- A. Musiqa san'ati.
- B. So'z san'ati.
- C. Haykaltaroshlik san'ati.
- D. Tasviriy san'at.

**2. «Olam ahli bilingizkim, ish emas
dushmanlig'.**

Yor o'lung bir-biringizgaki, erur
yorlig'ish», misralari kimning
qalamiga mansub?

- A. A.Navoiy. B. Bobur.
- C. Muqimiy. D. Lutfiy.

**3. Marosim qo'shiqlari va she'rlari
xalq og'zaki ijodining qaysi turiga
mansub?**

- A. Epik tur. B. Lirik tur.
- C. Dramatik tur. D. Liro - epik tur.

**4. Ertaklar, hikoya, ocherk so'z san'a-
tining qanday turini tashkil etadi?**

- A. She'riyat. B. Epik tur.
- C. Nasr. D. Liro-epik tur.

5. Fojia bilan tugaydigan asar...

- A. Drama. B. Komediya.
- C. Tragediya. D. Intermediya.

**6. Tragediya so'z san'atining qaysi
turiga mansub?**

- A. Epik tur. B. Lirik tur.
- C. Dramatik tur. D. Maxsus tur.

**7. Qaysi qatorda lirik turga mansub
janrlar berilgan?**

- A. Qit'a, fard, ruboiy.
- B. Hikoya, qissa, roman.

C. Drama, tragediya, komediya.
D. Askiya, latifa, afsona.

8. Ota-bobolarimizning uzoq yillar mobaynida ko'rgan-kechirganlari, tajribalari asosida kelgan xulosa so'zlari...

A. Maqol. B. Topishmoq.
C. Afsona. D. Ertak.

9. Odamlarga xos xususiyatlarni hayvonlarga va narsa-buyumlarga ko'chiruvchi asarlar...

A. Maqol. B. Masal.
C. Afsona. D. Ertak.

10. «Oltovlon ola bo'lsa, Og'zidagin oldirar. To'rtovlon tugal bo'lsa, Unmaganni undirar». Yuqoridagi maqol nima haqida?

A. Ahillik haqida.
B. Sahiylik haqida.
C. Bilim haqida.
D. Vatanparvarlik haqida.

11. Nimaning mo'yluvi oyog'idan uzun?

Topishmoqning javobini toping.

A. Echki. B. Chumoli.
C. Suvarak. D. Ninachi.

12. Mantiqiy fikrlashga, topqirlikka o'rgatadigan janr.

A. Maqol. B. Topishmoq.
C. Hadis. D. Rivoyat.

13. Sen-u, men-u, u-yu, biz. Nechta bo'ldik hammamiz? Topishmoqda nechta olmosh bor?

A. Ikkita. B. Uchta.

C. To'rtta. D. Oluta.

14. Odob-axloqqa o'rgatadigan pand-nasihat ko'rinishidagi nasriy janr...

A. Maqol. B. Topishmoq.
C. Hadis. D. Rivoyat.

15. Payg'ambarimizning hikmatli so'zlari...

A. Maqol. B. Topishmoq.
C. Hadis. D. Rivoyat.

16. Ezop qachon va qayerda yashagan?

A. Miloddan avvalgi V asrda Misrda yashagan.
B. Miloddan avvalgi VI asrda Yunonistonda yashagan.
C. VI asrda Rimda yashagan.
D. To'g'ri javob yo'q.

17. Ezop ko'proq qaysi janrda ijod qilgan?

A. Masal. B. Drama.
C. Doston. D. Ertak.

18. Qaysi qatorda do'stga sodiq qolishni o'rgatuvchi masal berilgan?

A. «Bo'ri bilan Laylak».
B. «Kiyik bilan tokzor».
C. «Yovvoyi echkilar bilan cho'pon».
D. «Eshak bilan baqalar».

19. Qaysi javobda sabr-toqat, shukronalik haqidagi masal berilgan?

A. «Bo'ri bilan Laylak».
B. «Kiyik bilan tokzor».
C. «Yovvoyi echkilar bilan cho'pon».
D. «Eshak bilan baqalar».

20. Vatanni himoya qilgan mard, jasur ajdodlarimiz haqidagi rivoyatlar...

- A. «Uch og'a-ini botirlar».
- B. «Mening o'g'rigina bolam».
- C. «Iskandar Zulqarnayn».
- D. «To'maris», «Shiroq».

21. Hayotiy voqealarni hayotiy uydirmalar vositasida aks ettiruvchi og'zaki ijod turi...

- A. Doston. B. Ertak.
- C. Hadis. D. Rivoyat.

22. Hayot haqiqati bilan bog'liq bo'lib, xayoliy va hayotiy uydirmalar asosida qurilgan, didaktik g'oya tashuvchi og'zaki hikoyalar...

- A. Doston. B. Ertak.
- C. Hadis. D. Rivoyat.

23. «Uch og'a-ini botirlar» ertagida aka-ukalar nima uchun barcha xatarlardan omon chiqdilar?

- A. Podshohning qizlarini yaxshi ko'rib qolganliklari uchun.
- B. Sherni o'ldirgani uchun.
- C. O'talarining o'gitlariga amal qilganliklari uchun.
- D. Bog'bon bilan cho'ponning to'g'riso'zligi uchun.

24. «Susambil» ertagida jonivorlar nima sababdan bo'rilar galasi hujumidan omon qoldilar?

- A. O'zaro ahilliklari sababli.
- B. Sahiyliklari tufayli.
- C. Ho'kizning kuchliligi tufayli.
- D. Bo'rilarning qo'rqqoligi uchun.

25. Qaysi qatorda «Muqanna» nomli tarixiy, «Jinoyat» deb nomlangan

zamonaviy mavzudagi she'riy dramalarni yozgan ijodkor nomi ko'rsatilgan?

- A. H.Olimjon. B. M.Shayxzoda.
- C. Shukrullo. D. A.Qodiriy.

26. «Oygul bilan Baxtiyor» erak-dostonida qaysi qahramon o'z ozodligi, baxt-u saodati yo'lida ko'proq harakat qildi?

- A. Oygul. B. Baxtiyor.
- C. Darxon. D. Tarlon.

27. Shukrullo 70-80-yillarda qaysi she'riy to'plamlarini yaratdi?

- A. «Zarralar», «Suyanchiq», «Yashagim keladi», «Sening baxting».
- B. «Birinchi daftar», «Qalb qo'shiqlari», «Chollar», «Hayot ilhomlari».
- C. «Umrin boricha», «Inson va yaxshilik», «Inson – inson uchun», «Ikki qoya».
- D. «Otash va gul», «26-tongotari», «O'g'rini qaroqchi urdi», «Janjal».

28. «Oygul bilan Baxtiyor» erak-dostonini kim yozgan?

- A. Hamid Olimjon.
- B. Maqsud Shayxzoda.
- C. Usmon Nosir.
- D. G'afur G'ulom.

29. «O'n besh yilning daftari», «Olqishlarim», «Zamon torlari», «Shulla», «Chorak asr devoni» she'riy to'plamlarining muallifi qaysi qatorda berilgan?

- A. M.Shayxzoda. B. H.Olimjon.
- C. Shukrullo. D. G'.G'ulom.

30. Maqsud Shayxzoda «Mirzo Ulugʻbek» tragediyasini qachon yaratgan?

- A. 1960-yil. B. 1962-yil.
C. 1963-yil. D. 1966-yil.

31. Maqsud Shayxzoda 1957-yilda qaysi asarini yaratdi?

- A. «Kapitan Gastello».
B. «Koʻngil deydiki».
C. «Toshkentnoma».
D. «Kurash nechun».

32. Quyidagi ijodkorlardan qaysilari Iskandar Rumiy haqida asar yozishgan?

- 1) Alisher Navoiy; 2) Nizomiy Ganjaviy; 3) Mavlono Lutfiy; 4) Xisrav Dehlaviy; 5) Abdurahmon Jomiy; 6) Maqsud Shayxzoda.
A. 1,2,3,5,6. B. 1,2,4,5,6.
C. 1,2,3,4,6. D. 1,2,3,4,5.

33. Dunyoda hech bir yomonlik jazosiz qolmasligini, tuban ishlarni qanchalik yashirmang, u baribir bir kuni oshkor boʻlishini taʼkidlovchi asar qaysi qatorda koʻrsatilgan?

- A. «Umr haqida ertak».
B. «Bulbul».
C. «Iskandar Zulqarnayn».
D. «Susambil».

34. «Kasalini yashirsang, isitmasi oshkor qiladi» maqolidagi fikr qaysi asarda aks ettirilgan?

- A. «Uch ogʻa-ini botirlar».
B. «Mening oʻgʻrigina bolam».
C. «Iskandar Zulqarnayn».
D. «Bulbul».

35. Shukrulloning birinchi sheʼri qanday nomlanadi?

- A. «Baxt qonuni».
B. «Chollar».
C. «Ikki qoya».
D. «Umrin boricha».

36. Shukrulloning qaysi sheʼriy kitoblari bolalar uchun yozilgan?

- A. «Bahor sovgʻasi», «Yulduzlar».
B. «Umrin boricha», «Inson va yaxshilik».
C. «Inson – inson uchun», «Ikki qoya».
D. «Tabassum oʻgʻrilari», «Hayot ilhomlari».

2-VARIANT

1. Quyidagi asarlardan qaysilari sahna asarlari hisoblanmaydi?

- A. «Xatarli yoʻl», «Toʻydan keyin tomosha».
B. «Tabassum oʻgʻrilari», «Oʻgʻrini qaroqchi urdi».
C. «Janjal», «Unsiz faryod».
D. «Qalb qoʻshiqi», «Chollar».

2. Shukrullo qaysi asarida yer kurrasiga, butun insoniyatning taqdiriga xavf solayotgan urushni, atom, vodorod bombalari kabi qirgʻin qurollarini yaratuvchi kishilarni qoralaydi. Buyuk ilmiy-texnik kashfiyotlar tinchlikka, bunyodkorlikka, hayotimizni farovon va obod etishga xizmat qilmogʻi kerak degan fikr badiiy obrazlarda ifoda etiladi.

- A. «Kafansiz koʻmilganlar».
B. «Tirik ruhlar».
C. «Asr bahsi».
D. «Javohirlar sandigʻi».

3. Shukrullo qanday nasriy asarlar yaratdi?

- A. «Javohirlar sandig'i», «Kafansiz ko'milganlar».
- B. «Chollar», «Hayot ilhomlari».
- C. «Inson – inson uchun», «Ikki qoya».
- D. «Umrin boricha», «Inson va yaxshilik».

4. Shukrulloning ustozlari va donishmandlar tilidan hikoya qiluvchi asari qanday nomlanadi?

- A. «Javohirlar sandig'i».
- B. «Kafansiz ko'milganlar».
- C. «Asr bahsi».
- D. «Unsiz faryod».

5. Shukrulloning Sibir lagerlarida o'zi ko'rgan dahshatli voqealarni qalamga olgan xotira-qissasi qaysi javobda berilgan?

- A. «Unsiz faryod».
- B. «Asr bahsi».
- C. «Kafansiz ko'milganlar».
- D. «Javohirlar sandig'i».

6. Birinchi o'zbek yuristi Ubaydulla Xo'jayevning hayoti va faoliyati haqida Shukrullo qanday asar yozgan?

- A. «Inson – inson uchun».
- B. «Unsiz faryod».
- C. «Asr bahsi».
- D. «Tirik ruhlar».

7. Andersenning «Bulbul» ertagidagi haqiqiy bulbul hayotdagi qanday odamlarning ramziy timsoli?

- A. Vafodor do'stlarning.
- B. Imperator amaldorlarining.
- C. Ikkiyuzlamachi do'stlarning.
- D. Loqayd insonlarning.

8. Soxtalik, tilyog'lamalik, sun'iylikni qoralovchi asarni ko'rsating.

- A. «Uch og'a-ini botirlar».
- B. «Mening o'g'rigina bolam».
- C. «Iskandar Zulqarnayn».
- D. «Bulbul».

9. Qaysi javobda 1938-yil 4-oktabrda nohaq otib o'ldirilgan yozuvchi ko'rsatilgan?

- A. Hamid Olimjon.
- B. Abdulla Qodiriy.
- C. Usmon Nosir.
- D. G'afur G'ulom.

10. Quvonch bilan o'lim yonma-yon tasvirlangan asar...

- A. «Mening o'g'rigina bolam».
- B. «Iskandar Zulqarnayn».
- C. «Uloqda».
- D. «Fanorchi ota».

11. Shukrulloning qaysi asarida inson o'z umrini behuda, keraksiz narsalarga emas, aksincha, ezgu ishlarga, ulug' maqsadlarni amalga oshirishga sarflamog'i lozimligi ta'kidlangan?

- A. «Umr haqida ertak».
- B. «Umrin boricha».
- C. «Inson va yaxshilik».
- D. «Inson – inson uchun».

12. Andersenning ilk yirik asari qanday nomlanadi?

- A. «Improvizator».
- B. «Tarixlar».
- C. «Suv parisi».
- D. «Qor malikasi».

13. Andersenning qaysi ertaklarida jonsiz ashyolar harakatga kelib, odamlarday soʻzlaydi?

- A. «Bronza toʻngʻiz». «Kumush tangacha».
- B. «Yangi ertaklar», «Bolalarga aytilgan ertaklar».
- C. «Tarixlar», «Yangi ertaklar va tarixlar».
- D. «Dyumchaxon», «Suv parisi».

14. Qaysi yozuvchi nomida Eng yaxshi bolalar yozuvchisi uchun Xalqaro mukofot taʼsis etilgan?

- A. Andersen.
- B. Sent-Ekzyuperi.
- C. Janni Rodari.
- D. A.C.Pushkin.

15. Qaysi ertakda jodugar gʻalati koʻzgu yasaydi?

- A. «Bulbul».
- B. «Qor malikasi».
- C. «Bronza toʻngʻiz».
- D. «Kumush tangacha».

16. Andersenning «Bulbul» ertagidagi soxta bulbul asardagi qaysi obrazlarning ramziy timsoli?

- A. Imperator amaldorlarining.
- B. Imperatorning.
- C. Oshpaz qizning.
- D. Sayyohlarning.

17. Yozuvchi tomonidan kuzatilgan, idrok etilgan ibratli voqea va hodisalarni ixcham shaklda badiiy ifoda etuvchi nasriy asar...

- A. Hikoya. B. Rivoyat.
- C. Doston. D. Masal.

18. Qalbi mehr-shafqatga toʻla, insoniy hislarga limmo-lim obrazni koʻrsating.

- A. Nodira.
- B. Qosim choʻloq.
- C. Fanorchi ota.
- D. Esonboy.

19. Gʻafur Gʻulom qissa janrida qanday asarlar yaratdi?

- A. «Netay», «Yodgor», «Tirilgan murda».
- B. «Sogʻinish», «Onalar», «Sum bola».
- C. «Kuzatish», «Sen yetim emassan», «Vaqt».
- D. «Bilib qoʻyki seni vatan kutadi», «Koʻkan», «Shum bola».

20. Gʻafur Gʻulom qachon Akademik unvoniga sazovor boʻlgan?

- A. 1940-yilda. B. 1941-yilda.
- C. 1942-yilda. D. 1943-yilda.

21. «Hayot sharobidan bir qultum yutay,

Damlar gʻanimatdir, umruzoq soqiy misralari qaysi sheʼridan olingan?

- A. «Sen yetim emassan».
- B. «Bilib qoʻyki seni vatan kutadi».
- C. «Vaqt».
- D. «Kuzatish».

22. «Shum bola», «Mening oʻgʻrigina bolam» asarlarini kim yozgan?

- A. Hamid Olimjon.
- B. Abdulla Qodiriy.
- C. Usmon Nosir.
- D. Gʻafur Gʻulom.

23. «Mening o'g'rigina bolam» hiko-
yasidagi Karimqori boyning kasbi...
A. Pudratchi. B. Chitfurush.
C. Ko'nchi. D. Konchi.
24. Usmon Nosirning «Esingdami,
g'arib ona, u qishlarning zabri?»
misralari qaysi she'ridan olingan?
A. «Oq yuvib, oq tarab».
B. «Bolaligimga».
C. «Yurganmisiz birga oy bilan».
D. «Yoshlik».
25. «Bolaligimga» she'rida bolalik
nimaga o'xshatiladi?
A. Kapalakka.
B. Asalariga.
C. Gulga, barglari ko'm-ko'k palak-
ka, malakka.
D. Suvga.
26. Quyidagi she'riy to'plamlardan
qaysilari Usmon Nosir qalamiga
mansub? 1) «Quyosh bilan suhbat»
(1932); 2) «Safarbar satrlar» (1932);
3) «Yoshlik» (1933); 4) «Traktor-
obod» (1934); 5) «Yurak» (1935);
6) «Mehrim» (1936).
A. 1, 2, 3, 5, 6. B. 1, 3, 4, 5, 6.
C. 1, 2, 4, 5, 6. D. 1, 2, 3, 4, 6.
27. «Bolaligimga» she'rida shoir
o'zini nimaga o'xshatadi?
A. Bulbulga. B. Chaqmoqqa.
C. Asalariga. D. Kapalakka.
28. «Eng dahshatli sukunat – shoir jim
yursa!» degan fikrni kim aytgan?
A. Xurshid Davron.
B. Usmon Nosir.
C. E. Vohidov. D. A. Oripov.
29. Usmon Nosirning qaysi sheri bir
xil misralar bilan boshlanib, bir xil
misralar bilan yakunlanadi?
A. «Gulzor –chaman...».
B. «Yurak».
C. «Yur, tog'larga chiqaylik».
D. «Bolaligimga».
30. «Yur, tog'larga chiqaylik»
she'rida yoshlik nimaga o'xshatiladi?
A. Buloqqa. B. Suvga.
C. Soyga. D. Sharsharaga.
31. Usmon Nosirning «Tun qancha
qora bo'lsa, oy shuncha yorug'»
misralari qaysi asaridan olingan?
A. «Bolaligimga».
B. «Yoshlik».
C. «Yurganmisiz birga oy bilan».
D. «Nil va Rim».
32. Usmon Nosir necha yoshida
gamoqqa olingan?
A. 24 yoshida. B. 30 yoshida.
C. 32 yoshida. D. 35 yoshida.
33. Pushkinning «Boqchasaroy
fontani», Lermontovning «Iblis»,
Dobrolyubovning «Haqiqiy kun
qachon keladi», Krilovning «Ulug'
kun» asarlarini qaysi ijodkor o'zbek
tiliga tarjima qilgan?
A. Cho'lpon.
B. Fitrat.
C. Usmon Nosir.
D. Abdulla Qodiriy.
34. «Gulzor –chaman...» deb
boshlanuvchi she'rida shoir kimga
murojaat qilyapti?
A. Yoriga. B. Vataniga.
C. Onasiga. D. She'riga.

35. «Men mast bo'lib qoldim bir kecha.

Sil o'pkamni ancha yayratdim.

Uxlamasdan to tong otguncha,

Dilginamni rosa sayratdim».

Usmon Nosirning ushbu misralari qaysi she'ridan olingan?

A. «Yurganmisiz birga oy bilan».

B. «Yur tog'larga chiqaylik».

C. «Yo'lchi».

D. «Yoshlik».

36. Ohang jihatidan ma'lum bir tartibga solingan, his-tuyg'u ifodasi sifatida yaratilgan hissiy nutq...

A. She'r. B. Topishmoq.

C. Maqol. D. Rivoyat.

3-VARIANT

1. She'r uchun uch xususiyat – ezigulik, go'zallik, donolik shart bo'lishini kim ta'kidlagan?

A. N.A.Dobrolyubov.

B. A.P.Chexov.

C. A.S.Pushkin.

D. I.A.Krilov.

2. «Gamlet», «Otello», «Mirzo Ulug'bek» asarlari qaysi vaznda yozilgan?

A. Aruz vazni. B. Nasriy she'r.

C. Oq she'r. D. Sarbast she'r.

3. Ramziy tasvir uslubi ustun, fikriy umumlashma kuchli, his-hayajon baland, ritorik qaytariqlar ko'p, o'ziga xos ritmik tuzilishi va pauzalari ko'p. Yuqoridagi belgilar she'rning qaysi shakliga taalluqli?

A. Nasriy she'r.

B. Sarbast she'r.

C. Oq she'r.

D. Aruz vaznida yozilgan she'r.

4. Qanday shakldagi she'rlar *mansuralar, sochmalar* deb ataladi?

A. Barmoq vaznidagi she'rlar.

B. Aruz vaznidagi she'rlar.

C. Nasriy she'rlar.

D. Sarbast she'rlar.

5. Hijolarning sifati va miqdoriga asoslanuvchi, she'riy nutqni nasriy nutqdan farq ettiruvchi she'riyat asoslaridan biri...

A. Vazn. B. Misra.

C. Turoq. D. Radif.

6. Masnaviy, ruboiy, g'azal qaysi vaznda yoziladi?

A. Barmoq vazni. B. Aruz vazni.

C. Erkin vazn. D. Nasriy she'rda.

7. O'tkir Hoshimovning birinchi kitobi qanday nomlanadi?

A. «Cho'l havosi».

B. «Po'lat chavandoz».

C. «Dunyoning ishlari».

D. «Muhabbat».

8. Manas» qirg'iz xalq eposi, «Qirg'iz qiz» qoraqalpoq xalq dostonlarini o'zbek tiliga kim tarjima qilgan?

A. O'.Hoshimov. B. Mirtemir.

C. G'.G'ulom. D. Oybek.

9. Mirtemirning birinchi she'ri qanday nomlanadi?

A. «Tanburim ovozi».

B. «Shu'lalar qo'ynida».

C. «Zafar».

D. «Qaynashlar».

10. O'tkir Hoshimovning dramatik asarlari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Ikki karra ikki besh», «Nur borki, soya bor».
- B. «Dunyoning ishlari», «Tushda kechgan umrlar».
- C. «Shamol esaveradi», «Odamlar nima derkin».
- D. «Inson sadoqati», «To'ylar muborak».

11. O'tkir Hoshimovning ona haqidagi asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Dunyoning ishlari».
- B. «Nur borki, soya bor».
- C. «Inson sadoqati».
- D. «Odamlar nima derkin».

12. O'tkir Hoshimov asarlari qatorini aniqlang.

- A. «Dunyoning ishlari», «Daftar hoshiyasidagi bitiklar».
- B. «Mening o'g'rigina bolam», «Shum bola».
- C. «O'g'ri», «Bemor».
- D. «O'tmishdan ertaklar», «Yodgor».

13. Qaysi javobda «Dunyoning ishlari» asarining muallifi ko'rsatilgan?

- A. G'afur G'ulom.
- B. Q'Imas Umarbekov.
- C. O'tkir Hoshimov.
- D. Maqsud Qoriyev.

14. O'tkir Hoshimovning «Cho'l havosi» qissasini o'qib, «sof, samimiy, tabiiy, iliq, rohat qilib o'qiladi»gan asar deb ta'riflagan yozuvchi kim?

- A. E.Vohidov.
- B. A.Qahhor.
- C. S.Ahmad.
- D. G'.G'ulom.

15. O'zbekiston Qahramoni Said Ahmad aytganidek, «...dostondek o'qiladi»gan asar qaysi?

- A. «Dunyoning ishlari».
- B. «Muhabbat».
- C. «Inson sadoqati».
- D. «To'ylar muborak».

16. O'tkir Hoshimovning qaysi asarida alla haqida hikoya berilgan?

- A. «Dunyoning ishlari».
- B. «Ikki eshik orasi».
- C. «Bahor qaytmaydi».
- D. «Shamol esaveradi».

17. «Dunyoning ishlari» asaridagi qaysi hikoyada ona kamtargina nafaqasini qo'shnilarining xursandchiligi uchun sarflaydi?

- A. «Iltijo».
- B. «Qarz».
- C. «Gilam paypoq».
- D. «Haqqush».

18. Mirtemimning ilk she'riy to'plami qaysi qatorda berilgan?

- A. «Shu'lalar qo'ynida».
- B. «Tanburim ovozi».
- C. «Tong».
- D. «Bong».

19. Mirtemir umrining oxirida qanday she'riy to'plam tayyorladi?

- A. «Poytaxt».
- B. «O'ch».
- C. «Surat».
- D. «Yodgorlik».

20. Mirtemirning qaysi she'ri «Qishlog'im» she'ring mantiqiy davomi hisoblanadi?

- A. «Bulut».
- B. «Baliq ovi».
- C. «Shudring».
- D. «To'rg'ay».

21. «Esimda go'daklik – unutilmas choq, O'sha kunlarimdan qalbmida bor xat...» misralari qaysi she'rdan olingan?

- A. «Qishlog'im». B. «Baliq ovi».
C. «Bulut». D. «To'rg'ay».

22. «Shudring» she'rida «Kechasi onam tag'in yig'labdi-da, chamasi» misralaridagi Ona so'zi orqali nima nazarda tutilayotir?

- A. Shoirning onasi. B. Ona tabiat.
C. Ona yurt. D. Ona tili.

23. Qaysi qatorda «Bulut», «To'rg'ay», «Shudring» she'rlarining muallifi ko'rsatilgan?

- A. Hamid Olimjon.
B. Mirtemir.
C. Usmon Nosir.
D. G'afur G'ulom.

24. «Toj mahal», «Temur haqida hikoyalar» asarlari muallifi qaysi qatorda ko'rsatilgan?

- A. Mirtemir. B. O'tkir Hoshimov.
C. M.Qoriyev. D. A.Qahhor.

25. Maqsud Qoriyev 20 yil davomida respublikaning qaysi gazetasida ish-ladi?

- A. «Qizil O'zbekiston».
B. «Mehrigiyo».
C. «Toshkent haqiqati».
D. «O'zbekiston adabiyoti va san'ati».

26. Sent-Ekzyuperining 1931-yilda «Femina» mukofotiga sazovor bo'lgan asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Chippolinoning sarguzashtlari».
B. «Jelsamino yolg'onchilar mamla-katida».
C. «Televizorga kirib qolgan Jip».
D. «Tungi parvoz».

27. Qaysi qatorda Sent-Ekzyuperining birinchi hikoyasi berilgan?

- A. «Uchuvchi».
B. «Harbiy uchuvchi».
C. «Kichkina shahzoda».
D. «Shahzoda Plombir».

28. Sent-Ekzyuperining ilk yirik asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Janub chopari».
B. «Tungi parvoz».
C. «Uchuvchi».
D. «Osmondagi tort».

29. «Kichkina shahzoda» asarida Kichkina shahzoda qiyofasida qanday kuch namoyon bo'ladi?

- A. Yovuzlik.
B. Shuhratparastlik.
C. Yolg'onchilik.
D. Ezgulik.

30. «Kichkina shahzoda» asaridagi yovuzlik timsoli nima?

- A. Boabab daraxti.
B. Firuza guli.
C. Kichkina shahzoda.
D. Uchuvchi.

31. Sent-Ekzyuperi qaysi asari uchun Fransiya Akademiyasi tomonidan eng yaxshi roman uchun beriladigan Gran Pri mukofotiga sazovor bo'lgan?

- A. «Kichkina shahzoda».
B. «Harbiy uchuvchi».

- C. «Erkaklar zamini».
D. «Tungi parvoz».

32. Fransiyaning Lion shahri markazida qaysi yozuvchiga haykal o'rnatilgan?

- A. Antuan De Sent-Ekzyuperiga.
B. Hans Kristian Andersenga.
C. Nodar Dumbadzega.
D. Ernest Seton Tompsonga.

33. Xamsa» yozgan ijodkorlar qaysi qatorda berilgan?

- A. Nizomiy Ganjaviy, Sa'diy Sheroziy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.
B. Nizomiy Ganjaviy, Xisrav Dehlaviy, Lutfiy, Alisher Navoiy.
C. Nizomiy Ganjaviy, Xisrav Dehlaviy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.
D. Nizomiy Ganjaviy, Fuzuliy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.

34. Qaysi qatordagi tarixiy romanlar Maqsud Qoriyev qalamiga mansub?

- A. «Ko'hna dunyo», «Ulug'bek xazinasi», «Navoiy».
B. «Zulmat ichra nur», «Singan sektor», «O'tror».
C. «Ibn Sino», «G'aznaviylar», «Spitamen».
D. «To'maris», «Shiroq», «Temur Malik».

35. «Qaldirg'ochlar bahorda keladi» hikoyasida sadoqat va oqibat borasida kimdan o'rnak olish kerak?

- A. Nodiradan.
B. Nodiraning dadasidan.
C. Qaldirg'ochlardan.
D. To'g'ri javob yo'q.

36. «Tangri insonni sirlar xazinasi darajasiga ko'targan ekan, uni so'zlash qobiliyatiga ega bo'lgani uchun hayvonlardan ortiq qilib yaratdi». Ushbu nasriy bayon Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror» dostonining qaysi misralariga taalluqli?

- A. So'z guharig'a erur oncha sharaf – Kim bo'la olmas anga gavhar sadaf.
B. Tengriki, insonni qilib ganji roz, So'z bila hayvondin anga imtiyoz.
C. Donai dur so'zini afsona bil, So'zni jahon bahrida durdona bil.
D. To'rt sadaf gavharining durji ul, Yetti falak axtarining burji ul.

4-VARIANT

1. A.Navoiyni qaysi hukmdorlar qo'llab-quvvatlagan?

- A. Abusaidmirzo, Husayn Boyqaro.
B. Abulqosim Boburmirzo, Husayn Boyqaro.
C. Amir Temur, Shohruhmirzo.
D. Boburmirzo, Ulug'bek.

2. A.Navoiy forscha she'rlariga qanday taxallus qo'yar edi?

- A. Navoiy. B. Foniy.
C. Binoiy. D. Forsiy.

3. «Hayrat ul-abror» dostonining 10-maqolati nima haqida?

- A. Rostgo'ylik va to'g'rilik.
B. Odob va kamtarlik.
C. Qanoat haqida.
D. Vafo haqida.

4. Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror» dostoni qachon yaratilgan?

- A. 1482-yil B. 1483-yil.
C. 1484-yil. D. 1485-yil.

5. «Sher bilan Durroj» masalida qanday illat qoralangan?

- A. Dangasalik.
- B. Manmanlik.
- C. Yolg'onchilik.
- D. Ziqnalik.

6. Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror» dostoni necha bob va necha maqolatdan iborat?

- A. 63 bob 20 ta maqolatdan.
- B. 60 bob 20 ta maqolatdan.
- C. 75 bob 25 ta maqolatdan.
- D. 68 bob 19 ta maqolatdan.

7. «Hayrat ul-abror» dostonining 10-maqolatida nay, nayza, sham, parvona timsollarida shoir qanday g'oyani yoritadi?

- A. Ishyoqmaslik va dangasalik.
- B. Ahillik va qo'shnicilik.
- C. To'g'rilik va egrilik.
- D. Sahiylik va baxillik.

8. Sen gulsen-u men haqir bulbul-durmen.

Sen shu'lasen, ul shu'lag'a men kuldurmen.

Nisbat yo'qdur, deb ijtinob aylamakim,

Shahmen elga, vale senga quldurmen!

Bu o'tli misralar kimning qalamiga mansub?

- A. Alisher Navoiy.
- B. Zahiriddin Muhammad Bobur.
- C. Muqimiy.
- D. Sa'diy Sheroziy.

9. «Har kimki, vafo qilsa, vafo topqusidir.

Har kimki, jafu qilsa, jafu topqusidir.

Yaxshi kishi ko'rmagay yomonlik hargiz.

Har kimki, yomon bo'lsa, jazo topqusidir».

Ruboiydagi radifni toping.

- A. Har kimki.
- B. Vafo, jafu, jazo.
- C. Topqusidir.
- D. Yomon bo'lsa.

10. Hind diyorida yashab, o'z vatanini qo'rsab o'tgan shoir kim?

- A. Alisher Navoiy.
- B. Mirzo Bobur.
- C. Muqimiy.
- D. Usmon Nosir.

11. «Bobur» so'zi arab tilida qanday ma'noni anglatadi?

- A. She'r.
- B. Sher.
- C. Yo'lbars.
- D. Bulbul.

12. Mirzo Bobur Hindistonni qachon zabt etdi?

- A. 1524-yil.
- B. 1525-yil.
- C. 1526-yil.
- D. 1527-yil.

13. «Sayohatnoma» asarida Muqimiy qaysi qishloqni «qaroqchizor ekan» deydi.

- A. «O'ltarma».
- B. «Do'rmancha».
- C. «Zohidon».
- D. «Roshidon».

14. «Sayohatnoma» asarida Muqimiy qaysi qishloqning bog'larini jannat bog'iga qiyoslaydi?

- A. «Roshidon».
- B. «Vodil».
- C. «Rafqon».
- D. «Nursux».

15. Muqimiyning bizgacha yetib kelgan ijodiy merosining umumiy hajmi necha misradan iborat?

- A. 5000 misra.
- B. 10 000 misra.
- C. 15 000 misra.
- D. 20 000 misra.

16. «Anhor-u soy-u cho'llari,
Oynab kelôdur suvlari,
Shirinki zardolulari,
Qand-u asal bekor ekan».
Qaysi javobda'ushbu misralar muallifi
ko'rsatilgan?
A. Hamid Olimjon.
B. Muqimiy.
C. Usmon Nosir.
D. G'afur G'ulom.

17. «Guliston va Bo'ston» asarlari
kimning qalamiga mansub?
A. Alisher Navoiy.
B. Zahiriddin Muhammad Bobur.
C. Muqimiy.
D. Sa'diy Sheroziy.

18. Qaysi ma'rifatparvar shoirni
toshbo'ron qilib o'ldirishgan?
A. Maqsud Shayxzoda.
B. Abdulla Qodiriy.
C. Usmon Nosir.
D. Hamza.

19. Hamzaning qaysi asarlari roman
janrida yozilgan?
A. «Yangi saodat», «Uchrashuv».
B. «O'ch», «Ilm hidoyati».
C. «Ishq qurbonlari», «Maysaraning
ishi».
D. «Ochlik qurbonlari», «Farg'ona
fojiasi».

20. Qaysi javobda milliy g'ururimizni
aks ettiruvchi she'rlar berilgan?
A. «Shudring», «To'rg'ay».
B. «Yurak», «Yoshlik».
C. «O'zbekim», «O'zbekiston».
D. «Qishlog'im», «Bulut».

21. «Hiloliya» va «Tuhfatul afkor»
qasidalarining muallifi kim?
A. Alisher Navoiy.
B. Sa'diy Sheroziy.
C. Bobur.
D. Muqimiy.

22. Quyidagi misra qaysi she'rdan
olingan?
Tarixing bitmakka xalqim mingta
Firdavsiy kerak...
A. «O'zbekim».
B. «Ozbekiston».
C. «Sayohatnoma».
D. «Qishlog'im».

23. «Men buyuk yurt o'g'lidurman,
men bashar farzandiman...» misralari
kimning qalamiga mansub?
A. Abdulla Oripov.
B. Erkin Vohidov.
C. G'afur G'ulom.
D. Oybek.

24. Qaysi she'rda Xristofor Kolumb-
dan salkam 500 yil oldin Amerika
qit'asini bashorat qilgan olim haqida
fikir yuritilgan?
A. «Hayrat ul-abror» dostoni.
B. «Ozbekiston».
C. «Jonlarning jononi vatan».
D. «O'zbekim».

25. «Bobolardan so'zladim, ammo
Bir zot borkim, baridan suyuk:
Buyuklarga baxsh etgan daho,
Ona xalqim, o'zingsan buyuk».
Yuqoridagi misralar kimning qala-
miga mansub?
A. Abdulla Oripov. B. Erkin Vohidov.
C. G'afur G'ulom. D. Oybek.

26. «Qizimga maktublar» kimning asari?

- A. Abdulla Oripov.
- B. Erkin Vohidov.
- C. Gʻafur Gʻulom.
- D. Oʻlmas Umarbekov.

27. Yanguli. Jamol qaysi asar qahramonlari?

- A. «Hellados» hikoyasi.
- B. «Qizimga maktublar» asari.
- C. «Qaldirgʻochlar bahorda keladi» hikoyasi.
- D. Toʻgʻri javob yoʻq.

28. Paygʻambarimizni koʻrgan va u kishi bilan suhbatda boʻlganlar kimlar deyiladi?

- A. Sahobalar. B. Tobeinlar.
- C. Muhaddislar. D. Roviylar.

29. Forscha soʻzdan olingan boʻlib, fantastika, sehr-jodu hamda hayotiy uydirmalarga asos boʻlgan nasriy hikoyalar qanday nomlanadi?

- A. Afsona. B. Rivoyat.
- C. Ertak. D. Masal.

30. Inson oʻz umrini behuda, keraksiz narsalarga emas, aksincha, ezgu ishlarga, bunyodkorlikka, ulugʻ maqsadlarni amalga oshirishga sarflamogʻi lozimligi qaysi asarda taʼkidlanadi?

- A. «Umr haqida ertak».
- B. «Shiroq».
- C. «Dunyoning ishlari».
- D. «Qor malikasi».

31. Qaysi ertakda bir jodugar gʻalati koʻzgu yasaydi?

- A. «Bulbul». B. «Qor malikasi».

- C. «Kichkina shahzoda».
- D. «Susambil».

32. Birinchi boʻlib Mustaqillik ordeniga munosib koʻrilgan adib kim?

- A. U.Nosir. B. Oybek.
- C. A.Qodiriy. D. Gʻ.Gʻulom.

33. Mirtemirning qaysi sheʼri «Baliq ovi» sheʼrining mantiqiy davomi hisoblanadi?

- A. «Bulut». B. «Shudring».
- C. «Qishlogʻim». D. «Toʻrgʻay».

34. M.Qoriyevning 60-70-yillarda yozgan asarlarining asosiy mavzusi nima haqida?

- A. Yoshlar haqida.
- B. Tarixiy mavzuda.
- C. Vatan haqida.
- D. Urush va tinchlik haqida

35. Tuz oh. Zahiriddin Muhammad Bobur.

Yuz oh. Zahiriddin Muhammad Bobur!
Sarrishtai ayshdin koʻngulni zinhor
Uz, oh. Zahiriddin Muhammad Bobur!
Ushbu ruboiy qanday badiiy tasvir vositalaridan tashkil topgan?

- A. Qofiya va takror.
- B. Qofiya va radif.
- C. Qofiya va tashbeh.
- D. Tajnis va ishtiyoq.

36. Oʻz hayoti uchun uyatli boʻlmaslikka, odamlar qalbida yaxshi iz qoldirishga daʼvat etilgan asami aniqlang.

- A. «Qizimga maktublar».
- B. «Uloqda».
- C. «Sher bilan durroj».
- D. «Bolalik».

6-ŞINF. ADABIYOT

I-VARIANT

1. Xudoyberdi To'xtaboyev ijodiga taalluqli asarlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. «Besh bolali yigitcha». «Sariq devni munib».
- B. «Mening o'g'rigina bolam». «Shum bola».
- C. «O'g'ri». «Bemor».
- D. «O'tmishdan ertaklar». «Yodgor».

2. Xudoyberdi To'xtaboyev 12 yil davomida turli gazeta nashrlarida ishlaganda ko'proq qaysi janrda faoliyat ko'rsatadi?

- A. Felyeton. B. Maqola.
- C. Ocherk. D. Esse.

3. «...Bola va o'smir ruhidagi go'zallikni himoyalashga e'tibor» berib kelayotgan yozuvchi kim?

- A. Xudoyberdi To'xtaboyev.
- B. O'tkir Hoshimov.
- C. Tohir Malik.
- D. Erkin Vohidov.

4. «Sariq devni minib» asari qachon yozilgan?

- A. 1974-yil. B. 1973-yil.
- C. 1968-yil. D. 1976-yil.

5. «Sariq devni minib» asaridagi sehrlı qalpoqcha hayotda kimlarning yoki nimaning ramziy timsoli?

- A. Ota-onalarning.
- B. Tuganmas boylikning.
- C. Omadning.
- D. Sehrlı qalpoqcha hech kimning va hech narsaning ramziy timsoli emas.

6. «Sariq devni minib» asarining qahramonlari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Hoshimjon. Mirobiddinxo'ja. Qosimjon.
- B. Omon. Hoji bobo. Hoshimjon.
- C. Shoikrom. Hoshimjon. Xadicha.
- D. Sotiboldi. Oysha. Dono.

7. «Sariq devni minib» asaridagi Hoshimjon o'qiydigan maktab direktorining ism-familiyasi kim?

- A. Akbar Nosirov.
- B. Otajon Azizovich.
- C. Xursanali Sharafiddinovich.
- D. Hayitvoy Qosimov.

8. «Sariq devni minib» asarida Hoshimjonni Mirzacho'ldagi 6-sovxoza kimning tavsiyasi bilan agronom qilib ishga olishadi?

- A. Sovhoz direktori Akbar Nosirovning tavsiyasi bilan.
- B. Suvchi Polvon tog'aning maslahati bilan.
- C. Bo'lim boshlig'i O'rmon akaning tavsiyasi bilan.
- D. Brigadir Murodixon akaning maslahati bilan.

9. Xudoyberdi To'xtaboyevning «Sariq devni minib» romani qahramoni – Hoshimjon Ro'ziyev ilmsizligi uchun agronom, injener, shoir bo'lolmaydi. Ammo u ilmi bo'lib qaysi sohada shuhrat topadi.

- A. Sartaroshlikda.
- B. Shoirlikda.
- C. Militsionerlikda.
- D. Sportda.

10. «Sariq devni minib» asarida Hoshimjon Ro'ziyevga maslahatlar bergan shoimning nomini ko'rsating.

- A. Mamarasul Bolta.
- B. Jo'ra Juman.
- C. Erkin Hamid.
- D. Toshqin Obid.

11. Qahramonlari hajv va yumor bilan tasvirlangan roman qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. «Uloqda».
- B. «Fonarchi ota».
- C. «Sariq devni minib».
- D. «Mening o'g'rigina bolam».

12. Xudoyberdi To'xtaboyevning «Sariq devni minib» romani qahramoni – Hoshimjon Ro'ziyev «bir xatoga yo'l qo'yib, butun maktabga sharmandayi sharmisor» bo'ladi. Shu voqea nima edi?

- A. Maktab direktori nomiga ariza yozishi.
- B. O'zi va do'sti Qosimjonga yettita fandan a'lo baho qo'yib, chorak bahosini chiqarishi.
- C. Bir partada o'tiradigan do'sti Orif bilan janjal qilishi.
- D. Kuchuk tufayli sinfdoshlari bilan janjallashib qolishi.

13. Xudoyberdi To'xtaboyevning «Sariq devni minib» romani nechta tilga tarjima qilingan?

- A. 22 ta.
- B. 23 ta.
- C. 30 dan ortiq.
- D. 24.

14. «Sariq devni minib» asariga qaysi mashhur yozuvchi yuksak baho bergan?

- A. Janni Rodari.
- B. Jonatan Svift.
- C. Hans Kristian Andersen.
- D. Antuan de Sent-Ekzyuperi.

15. G'afur G'ulomning quyida keltirilgan asarlaridan qaysi biri yorqin avtobiografik xarakterga ega?

- A. «Tirilgan murda».
- B. «Yodgor».
- C. «Shum bola».
- D. «Mening o'g'rigina bolam».

16. «Shum bola» qissasida «har gapga bir maqol o'qiydigan, ezmaroq tabiatli, ammo ko'ngli ochiq, baxilligi yo'q, hisobga no'noqroq oltita narsani ketma-ket sanamoqchi bo'lsa, to'rtidan keyin yanglishib ketadigan» kishi kim?

- A. Sariboy.
- B. Hoji bobo.
- C. Omon.
- D. Usta Salim.

17. G'afur G'ulom «Shum bola» asarini qachon yozishni boshlagan?

- A. 1936-yilda.
- B. 1940-yilda.
- C. 1942-yilda.
- D. 1945-yilda.

18. «Hazrat bo'lsa, o'zini umr bo'yi o'likdan boshqa narsani yuvmagan kishiday qilib ko'rsatishga harakat qilar edi». Keltirilgan parcha qaysi asardan olingan?

- A. «Shum bola».
- B. «Mening o'g'rigina bolam».
- C. «Yodgor».
- D. «Netay».

19. Aziz asrimizning aziz onlari Aziz odamlardan so'raydi qadrin. Fursat g'animatdir shoh satrlar-la

Bezamoq chog'idir umr daftarin.

Yuqoridagi she'riy parcha G'afur G'ulomning qaysi she'ridan olingan?

- A. «Vaqt». B. «Sog'inish».
C. «Kuzatish». D. «Onalar».

20. «Shum bola» qissasida Sariboy «innaykeyin» shum bolaning qaysi gapidan keyin hushidan ketadi?

- A. O'g'li Bo'riboyvachchaninig o'lganini eshitib.
B. Qo'rg'onga o't ketganini eshitib.
C. Ombor yonib, otlar ham o'lganini eshitib.
D. Adol opaning chaqalog'i Badal aravakashga o'xshaganligini eshitib.

21. «Shum bola» qissasi ilk bor kitob holidan chop etilganda, u qanday nomlangan edi?

- A. «Shum bolaninig sarguzashti».
B. «Dovdirash».
C. «Shumlik».
D. «Shum bola».

22. Zamonaviy o'zbek qo'shiqchilik san'ati rivojiga salmoqli hissa qo'shgan ijodkorni ko'rsating.

- A. G'afur G'ulom.
B. Abdulla Oripov.
C. Turob To'la.
D. Oybek.

23. Turob To'laning dastlabki she'riy to'plami qachon, qanday nom bilan chop etilgan?

- A. 1939-yilda «She'rlar».
B. 1938-yilda «Shodligim».
C. 1940-yil «Tabassum».
D. 1948-yil «Baxt tongotari».

24. Quyidagi asarlardan qaysi birini Turob To'la o'zbek tiliga tarjima qilgan?

- A. «Faust».
B. «Otello».
C. «Qiyiq qizning quyilishi».
D. «Yevgeniy Onegin».

25. Qaysi ertakda dunyodagi har bir mavjudot, avvalo, inson o'zini, o'zligini tanishi kerak degan g'oya bor?

- A. «Shahzoda Plombir».
B. «Hurishni eplolmagan kuchukcha».
C. «Qutbdagi gunafsha».
D. «Hech qayoqqa olib bormaydigan yo'l».

26. «Sumbula», «Ko'chalar», «Do'ppi tikdim», «Sartarosh qo'shig'i», «Hayo bilan» qo'shiqlari muallifi kim?

- A. Turob To'la.
B. Muhammad Yusuf.
C. Bobur Bobomurod.
D. Iqbol Mirzo.

27. "Yetti zog'ora qissasi" dan olingan "Donan" hikoyasida otga chuqur mehr qo'ygan, uni sadoqatli do'sti sifatida ko'rgan qahramon kim?

- A. Fayzi dasturxonchi. B. Toshtemir.
C. Baxshilla. D. Do'non.

28. "Yetti zog'ora qissasi" asaridagi "Do'non" hikoyasi so'ngida ozib ketgan, qovurg'alari sanalib qolgan bechora otning taqdiri nima kechadi?

- A. Bolani sog'inib halok bo'ladi.
B. Yemish yemay ozib halok bo'ladi.

C. Ot mehmonning uyidan qochib ketadi.

D. Mehmon otni olib kelib beradi.

29. «Chippolinoning sarguzashtlari». «Televizorga kirib qolgan Jip» asarlarining muallifi kim?

A. Andersen.

B. A.S.Pushkin.

C. Janni Rodari.

D. Sent-Ekzyuperi.

30. Janni Rodari qanday mukofotga sazovor bo'lgan?

A. Nobel mukofoti.

B. Hans Kristian Andersen mukofoti.

C. «Femina» mukofoti.

D. «Oltin Yulduz» ordeni.

31. Qaysi qatorda Janni Rodari ertaklari berilmagan?

A. «Telefonda aytilgan ertaklar», «Osmondagi tort».

B. «Rim ertaklari», «Uchtadan oxiri bor ertaklar».

C. «Hurishni eplolmagan kuchukcha», «Shahzoda Plombir».

D. «Bulbul», «Qor malikasi».

32. Jahon ertakchiligida yangi bir usulni yaratgan, voqealar yechimi uch xil yakun topuvchi, har bir yakun o'zining boshqasidan tubdan farq qiladigan mazmun-mohiyatiga ega bo'lgan asarlar muallifi kim?

A. Aka - uka Grimlar.

B. Hans Kristian Andersen.

C. Janni Rodari.

D. Sharl Perro.

33. Muqimiyning ijodiy merosi qancha hajmni tashkil etadi?

A. 8 000 misradan iborat.

B. 10 000 misradan iborat.

C. 15 000 misradan iborat.

D. 12 000 misradan iborat.

34. Muqimiyning ilk devoni qanday nomlanadi?

A. «Muqimiy bayozi».

B. «Devoni Muqimiy».

C. «Muqimiy maa hajviyot».

D. «Lirika i satira».

35. Quyidagi hajviy asarlardan qaysilari hikoya janrida yozilgan?

A. Hamzaning «Maysaraning ishi», «Tuhmatchilar jazosi» asarlari.

B. Chexovning «Yovuz niyatli kishi», «Qiyshiq oyna» asarlari.

C. Ilf va Petrovlarning «O'n ikki stul» va «Oltin buzoqcha» asarlari.

D. A.Qahhorning «Og'riq tishlar», Gogolning «Revizor» asarlari.

36. «Maskovchi boy ta'rifida», «Saylov», «Dodhohim» asarlari qaysi shoirning qalamiga mansub?

A. Furqat. B. A. O'tar.

C. Muqimiy. D. A.Qahhor.

2-VARIANT

1. Abdulla Qahhorning bolaligi to'g'risida batafsil hikoya qilingan avtobiografik asar qaysi qatorda berilgan?

A. «O'tmishdan ertaklar».

B. «Bolalik».

C. «Shum bola».

D. «Sarob».

2. A.Qahhor dastlab qaysi qissasini yozgan?

- A. «Sinchalak».
- B. «Qishloq hukm ostida».
- C. «O'tmishdan ertaklar».
- D. «Muhabbat».

3. A.Qahhorning komediya janrida yozgan asarlari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Qo'shchinor chiroqlari», «Sarob».
- B. «Sinchalak», «Muhabbat».
- C. «Shohi so'zana», «Tobutdan to'vush», «Og'riq tishlar».
- D. «O'tmishdan ertaklar», «Ayajonlarim».

4. Abdulla Qahhorning «Bemor» hikoyasida qanday g'oya ifodalangan?

- A. Mustamlakachilik zulmi qoralangan.
- B. Qo'li kalta qashshoq kishining nochor holati ko'rsatilgan.
- C. Mahalliy boylar tanqid qilingan.
- D. Chor amaldorlari zulmi ko'rsatilgan.

5. Qaysi hikoyada «uyquga to'ymagan ko'zlari-yu, hali aniq shakl olmagan jujuq tilida onaizoriga tuni bilan xudodan shifo tilab chiquvchi begunoh go'dak» obrazi berilgan?

- A. «Urushning so'nggi qurboni».
- B. «Mening o'g'rigina bolam».
- C. «Bemor».
- D. «Dunyoning ishlari».

6. Sotiboldi Abdulla Qahhorning qaysi asari qahramoni?

- A. «O'g'ri». B. «Bemor».
- C. «Anor». D. «Dahshat».

7. Abdulla Qahhorning «Bemor» hikoyasi zamirida aslida kim bemor?

- A. Sotiboldining xotini bemor.
- B. Butun jamiyat bemor.
- C. Abdug'aniboy bemor.
- D. Sotiboldi bemor.

8. «Tanobchilar» satirasida qanday g'oya ifodalangan?

- A. Amaldorlarni ulug'lash.
- B. Dehqonlarga zulm o'tkazgan mahalliy amaldorlar kirdikorlarini fosh etish.
- C. Boylarni tanqid qilish.
- D. Dehqonlarni yer solig'idan ozod qilish.

9. E.Vohidov dramaturgiya sohasida qanday asarlar yaratdi?

- A. «Oltin devor», «Istanbul fojiasi».
- B. «Quyosh maskani», «Ishq savdosi».
- C. «Ruhlar isyoni», «Umr daryosi».
- D. «Orzu chashmasi», «Ko'ngil nidosi».

10. Erkin Vohidovning xalqlar, millatlar, dinlar o'rtasidagi nizolar bashariyatga naqadar katta falokatlar olib kelishi teran tasvirlangan asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Nido».
- B. «Ruhlar isyoni».
- C. «Quyosh maskani».
- D. «Orzu chashmasi».

11. Janni Rodari qaysi ertagida reklamaning ajobtovur xususiyatini muammolar yechimiga asos qilib olgan?

- A. «Shahzoda Plombir».

- B. «Qutbdagi gunafsha».
C. «Hurishni eplolmagan kuchukcha».
D. «Hech qayoqqa olib bormaydigan yo'l».

12. Janni Rodarining «Shahzoda Plombir» ertagidagi qahramon shahzoda Plombirga qaysi javobda to'g'ri ta'rif berilgan?

- A. Oydan tushgan o'zga sayyoraliklarning ulkan shahzodasi.
B. Rim imperiyasining qiroli.
C. «Qo'shaloq qutb» firmasining boshlig'i.
D. Samoviy kelgindilar – Marsliklarning kichik shahzodasi.

13. Odil Yoqubovning dastlabki yirik asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Tengdoshlar» povesti (1951-y).
B. «Diyonat» romani (1947-y).
C. «Ulug'bek xazinasi» romani (1953-y).
D. «Muqaddas» qissasi (1961-y).

14. Odil Yoqubov qaysi yillarda respublika Yozuvchilar uyushmasini boshqardi?

- A. 1982-1987-yillarda.
B. 1975-1982-yillarda.
C. 1987-1991-yillarda.
D. 1991-1996-yillarda.

15. Odil Yoqubov Abu Rayhon Beruniy haqida qanday asar yozgan?

- A. «Ko'hna dunyo».
B. «Adolat manzili».
C. «Bir koshona sirlari».
D. «Er boshiga ish tushsa...».

16. «Muzqaymoq» hikoyasida qanday g'oya ifodalangan?

- A. Otasining o'g'liga muzqaymoq olib berishi haqida.
B. Pionerlar hayoti tasvirlangan.
C. Odil Yoqubov o'z otasi misolida qatog'on davri dahshatlarini aks ettirgan.
D. Odil Yoqubovning qatog'on qilinishi haqida.

17. Quyidagi asarlardan qaysi birini Erkin Vohidov o'zbek tiliga tarjima qilgan?

- A. «Faust».
B. «Otello».
C. «Qiyiq qizning quyilishi».
D. «Yevgeniy Onegin».

18. Erkin Vohidov bir she'rida choynak va piyola harakatlari orqali qanday fazilatni ulug'lagan?

- A. Kamtarlikni.
B. Mehribonlikni.
C. Sahiylikni.
D. Xushmuomalalikni

19. «Hayqiraman tog'lar bag'ridan, Gumburlagan sado keladi, Ona yerning otash qa'ridan «O'g'lim» degan nido keladi» misralari qaysi muallif qalamiga mansub.

- A. U. Nosir. B. A. Oripov.
C. M. Yusuf. D. E. Vohidov.

20. «Nido» dostonida qaysi urush tasvirlangan?

- A. I jahon urushi.
B. II jahon urushi.
C. Dunyoda bo'lgan barcha urushlar.
D. To'g'ri javob yo'q.

21. «Nido» dostoni orqali shoir aytmoqchi bo'lgan eng asosiy muddao nima?

- A. Dushmanidan qasos olish.
- B. Bir-biri bilan urushayotgan qo'shni davlatlarga o'q-dori qurollaridan yordam berish.
- C. Urushda otasi halok bo'lgan bolaning iztiroblarini aks ettirish.
- D. Tinchlik uchun, insoniyatning baxtli kelajagi uchun kurashish.

22. O'tkir Hoshimovning birinchi kitobi qanday nomlanadi?

- A. «Cho'l havosi».
- B. «Po'lat chavandoz».
- C. «Dunyoning ishlari».
- D. «Muhabbat».

23. O'tkir Hoshimovning dramatik asarlari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Ikki karra ikki besh», «Nur borki, soya bor».
- B. «Dunyoning ishlari», «Tushda kechgan umrlar».
- C. «Shamol esaveradi», «Odamlar nima derkin».
- D. «Inson sadoqati», «To'ylar muborak».

24. O'tkir Hoshimovning ona haqidagi asari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Dunyoning ishlari».
- B. «Nur borki, soya bor».
- C. «Inson sadoqati».
- D. «Odamlar nima derkin».

25. O'tkir Hoshimov asarlari qatorini aniqlang.

- A. «Dunyoning ishlari», «Daftar hoshiyasidagi bitiklar».

B. «Mening o'g'rigina bolam», «Shum bola».

C. «O'g'ri», «Bemor».

D. «O'tmishdan ertaklar», «Yodgor».

26. Rossiyaning Orenburg gubernasida tug'ilgan. II jahon urushida nemislar qo'liga asir tushib, fashistlar tomonidan qatl etilgan shoir kim?

- A. Musa Jalil.
- B. A.S.Pushkin.
- C. Lermontov.
- D. A.P.Chexov.

27. «Urushining so'nggi qurboni» asarida Umri xolaning qotili kim?

- A. Shoikrom.
- B. Xadicha.
- C. Shone'mat.
- D. Urush.

28. Qaysi ijodkorlar «O'zbekiston Qahramoni» unvoniga sazovor bo'lishgan?

- 1) Abdulla Oripov; 2) Erkin Vohidov;
 - 3) Said Ahmad; 4) Ozod Sharafiddinov; 5) Ibroyim Yusupov.
- A. 1, 2, 3, 4.
 - B. 1, 2, 4, 5.
 - C. 1, 2, 3, 5.
 - D. 1, 2, 3, 4, 5.

29. Quyidagi ijodkorlardan qaysi biri «xalq dushmani» degan tuhmat bilan qamalgan?

- A. Abdulla Oripov.
- B. Erkin Vohidov.
- C. Said Ahmad.
- D. Ibroyim Yusupov.

30. Said Ahmadning ilk asari qanday nomlanadi?

- A. «Ishqiboz».
- B. «Muhabbat».
- C. «Er yurak».
- D. «Hukm».

31. Qaysi qatorda Said Ahmadning dramatik asarlari berilgan?

- A. «Qadrdon dalalar», «Hukm».
- B. «Jimjitlik», «Ufq».
- C. «Kelinlar qo'zg'oloni», «Kuyov».
- D. «Tortiq», «Muhabbat».

32. Laganbardorlik, xushomadgo'ylik qoralangan asarni aniqlang.

- A. «Sobiq». B. «Qoplon».
- C. «Muzqaymoq». D. «Bemor».

33. Qaysi hikoyaning qahramoni eng ilg'or paxtakor bo'lib, asosiy ishini yig'ishtirib, turli kerak-nokerak majlis, kengash, yig'ilishlarga borishga majbur bo'lgan?

- A. «Sobiq». B. «Qoplon».
- C. «Muzqaymoq». D. «Bemor».

34. Badiiy asarda keng ma'noda kishilardagi yoki ma'lum bir jamiyatdagi nuqson va kamchiliklarni keskin tanqid qilish, masxaralab bartaraf etish maqsadida qo'llaniladigan asarlar...

- A. Satirik asarlar.
- B. Yumoristik asarlar.
- C. Ocherklar.
- D. Publisistik asarlar.

35. Musa Jalilning dastlabki to'plami qanday nomlanadi?

- A. «Biz boramiz».
- B. «O'rtoqqa».
- C. «Ordenli millionerlar».
- D. «Xat tashuvchi».

36. «Netay, axir do'st pistoletim So'nggi so'zdan to'sat bosh tortdi. Kishan soldi dushman qo'limga Va erksizlik qa'riga otdi». Ushbu misralar qaysi she'rdan olingan?

- A. «Ishonma». B. «Kechir yurtim».
- C. «O'rtoqqa». D. «Biz boramiz».

3-VARIANT

1. Qaysi qatorda mehnat qo'shiqlari berilgan?

- A. «Yor-yor». «Kelin salom».
- B. «Maydagul». «Churey-churey».
- C. «Boychechak». «Chittigul».
- D. «Kuyovsalom», marsiyalar.

2. Savol-javob tarzidagi xalq qo'shig'i qaysi qatorda berilgan?

- A. «Boychechak».
- B. «Chittigul».
- C. «Maydagul».
- D. «Boshginam og'riydi».

3. «Boychechak» qo'shig'ida boychechak nimaning ramzi?

- A. Yoshlik, jo'shqinlik ramzi.
- B. Qut-baraka ramzi.
- C. Mehr-oqibat ramzi.
- D. Tinchlik, osoyishtalik ramzi.

4. «Xamsa» yozgan ijodkorlar qaysi qatorda berilgan?

- A. Nizomiy Ganjaviy, Sa'diy Sheroziy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.
- B. Nizomiy Ganjaviy, Xisrav Dehlaviy, Lutfiy, Alisher Navoiy.
- C. Nizomiy Ganjaviy, Xisrav Dehlaviy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.
- D. Nizomiy Ganjaviy, Fuzuliy, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy.

5. Alisher Navoiyning «Xamsa» asariga kiruvchi dostonlarning to'g'ri tartibi qaysi qatorda berilgan?

- A. «Sab'ai sayyor», «Farhod va Shirin», «Layli va Majnun», «Hayrat ul-abror», «Saddi Iskandariy».
- B. «Saddi Iskandariy», «Farhod va Shirin», «Layli va Majnun», «Hayrat ul-abror», «Sab'ai sayyor».
- C. «Farhod va Shirin», «Layli va Majnun», «Hayrat ul-abror», «Sab'ai sayyor», «Saddi Iskandariy».
- D. «Hayrat ul-abror», «Farhod va Shirin», «Layli va Majnun», «Sab'ai sayyor», «Saddi Iskandariy».

6. «Shogird agar shayx ul-islom, agar qozidur, Agar ustod andin rozidur – tengri rozidur». Ushbu misralar Alisher Navoiyning qaysi asaridan olingan?
- A. «Hayrat ul-abror».
- B. «Mahbub ul-qulub».
- C. «Majolis un-nafois».
- D. «Lison ut-tayr».

7. Alisher Navoiyning «Mahbub ul-qulub» asari qachon yozilgan?
- A. 1500-yilda. B. 1488-yilda.
- C. 1483-yilda. D. 1501-yilda.

8. «Senga mendan xabar bersalar, «Shoir o'ldi endi» desalar, Yo'q, ishonma, jonim! Bu so'zni – Do'stlar aytmas, meni sevsalar». Ushbu o'tli misralar qaysi shoir qalamiga mansub?
- A. Turob To'la. B. Musa Jalil.
- C. G'afur G'ulom. D. E. Vohidov.

9. «Mahbub ul-qulub» asarining bosh mavzusi qaysi qatorda berilgan?
- A. Ikki tilning xususiyatlari.

- B. Pand-nasihat, axloqiy qarashlar.
- C. Lug'atshunoslik haqida.
- D. Shoirlar haqida ma'lumot berilgan.

10. «Tangri insonni sirlar xazinasi darajasiga ko'targan ekan, uni so'zlash qobiliyatiga ega bo'lgani uchun hayvonlardan ortiq qilib yaratdi». Ushbu nasriy bayon Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror» dostonining qaysi misralariga taalluqli?
- A. So'z guharig'a erur oncha sharaf – Kim bo'la olmas anga gavhar sadaf.
- B. Tengriki, insonni qilib ganji roz, So'z bila hayvondin anga imtiyoz.
- C. Donai dur so'zini afsona bil, So'zni jahon bahrida durdona bil.
- D. To'rt sadaf gavharining durji ul, Yetti falak axtarining burji ul.

11. Arab tilida to'rtlik ma'nosini anglatuvchi so'z bo'lib, mumtoz she'riyatda falsafiy, axloqiy, diniy va ishqiy mavzularda yoziladigan aruz vaznidagi to'rt misradan iborat lirik she'rni aniqlang.
- A. Fard. B. Tuyuq.
- C. Qit'a. D. Ruboiy.

12. «Jonimdag'i «jim» ikki dolingg'a fido, Andin so'ng «alif» toza niholingg'a fido» misralari kimning qalamiga mansub va aruz vaznining qaysi janriga taalluqli?
- A. Alisher Navoiy, ruboiy.
- B. Alisher Navoiy, qit'a.
- C. Zahiriddin Muhammad Bobur, ruboiy.
- D. Muqimiy, tuyuq.

13. «Kamol et kasbkim olam uyidin Senga farz o'lmag'ay g'amnok chiqmoq

Jahondin notamom o'tmak biaynih Erur hammomdin nopok chiqmoq».

Ushbu misralar aruz vaznining qaysi janrida yozilgan?

- A. Ruboiy. B. Tuyuq.
C. Qit'a. D. Fard.

14. Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror» dostoni necha bobdan iborat?

- A. 63. B. 64. C. 65. D. 66.

15. 1942-yil iyun oylarida janglarda yaralanib, fashistlar qo'liga asir tushib, Berlindagi Moabit turmasiga olib ketilgan, keyinchalik vahshiy-larcha o'ldirilgan vatanparvar, iste'dodli shoir kim?

- A. Usmon Nosir. B. Musa Jalil.
C. Oybek. D. Turob To'la.

16. Alisher Navoiyning axloqiy-falsafiy yo'sindagi uch qismga bo'lingan pandnoma asarini belgilang.

- A. «Muhokamat ul-lug'atayn».
B. «Hayrat ul-abror».
C. «Mahbub ul-qulub».
D. «Majolis un-nafois».

17. Alisher Navoiy «Mahbub ul-qulub» asarida bitta kulchani o'zi yemay muhtoj odamga berganni kim deb atagan?

- A. Himmatli. B. Saxovatli.
C. Saxiy. D. Axiy.

18. Alisher Navoiy «Mahbub ul-qulub» asarida axloqli odamlarning qimmatbaho libosi va u kiyim turla-

rining eng chidamli matosi deb nimani ko'rsatadi?

- A. Saxiylikni. B. Hilmni.
C. Ahillikni. D. Oddiy libosni.

19. «Mahbub ul-qulub» asarida saxovatsiz odamlar nimalarga o'xshatiladi?

1) insoniyat bog'ining hosildor daraxti; 2) daraxtning foydali mevasi; 3) odamiylik mulkining dengizi; 4) yoqimsiz bahor buluti; 5) hidi yoq mushk-anbar; 6) mevasiz daraxt; 7) Kalxat; 8) saxiy bulutlar; 9) baxil chumolilar; 10) Lochin; 11) Shunqor; 12) nursiz sadaf.

- A. 4, 5, 6, 7, 9, 12.
B. 1, 2, 3, 8, 10, 11.
C. 4, 5, 6, 9, 12.
D. 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11.

20. Alisher Navoiyning «Mahbub ul-qulub» asarida keltirilgan quyidagi fikrning davomini aniqlang.

«Yaxshilik qila olmasang ... »

- A. «... yaxshilarg'a qo'shil».
B. «... yaxshilar tegrasida evril».
C. «... yomonliq ham bore qilma».
D. «... sabr qil, bir kun yaxshilik qilasan».

21. Hikmatli so'zga berilgan ta'rifni aniqlang.

1) aforizm; 2) hikmatli so'z – maqol; 3) xalq maqollaridan farqlanadi; 4) muallifi aniq bo'ladi; 5) qaysi manbadan kelib chiqqani, kim tomonidan aytilgani ma'lum emas; 6) shakl jihatidan mukammal bo'ladi; 7) ko'pchilik tomonidan qo'llana boshlagach, maqolga aylanib ketadi.

A. 1, 2, 3, 6 B. 1, 3, 6, 5
C. 1, 2, 3, 5, 6. D. 1, 3, 4, 6, 7.

22. «Hazratim, ochlikdan o'ldim, yegani non ber menga», deb boshlanuvchi g'azal muallifi kim?
A. Gulxaniy. B. Muqimiy.
C. Furqat. D. Zavqiy.

23. Bizning davrimizgacha Gulxaniyning nechta g'azali yetib kelgan?
A. 12 ta g'azali.
B. 43 ta g'azali.
C. 50 ta g'azali.
D. 35 ta g'azali.

24. «Zarbulmasal» asariga nechta maqol, matai, naql kiritilgan?
A. 200 ga yaqin.
B. 300 dan ortiq.
C. 400 ga yaqin.
D. 500 dan ortiq.

25. «Zarbulmasal» asari qahramoni Gunashbonuning otasi qaysi javobda ko'rsatilgan?
A. Boyo'g'li.
B. Yapoloqqush.
C. Kulonkirsulton.
D. Malikshohin.

26. «G'ayri tilini sa'y qiling bilgali, yoshlar, Kim ilm-u hunarlar bilonki ondin ayondir» misralari orqali xorijiy tillarni bilish kishi va jamiyat hayotiga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatishini bashorat qilgan shoir kim?
A. Mirtemir. B. Oybek.
C. G'afur G'ulom. D. Avaz O'tar.

27. «Zarbulmasal» asarini kim yozgan?
A. Gulxaniy. B. Rabg'uziy.
C. Muqimiy. D. Furqat.

28. «Zarbulmasal» asarida qo'lidan kelmagan ishga uringan odam, albatta, sharmanda bo'ladi degan fikr ifodalangan masalni aniqlang.
A. «Toshbaqa va chayon».
B. «Tuya bilan Bo'taloq».
C. «Maymun va Najjon».
D. «Kabutar bilan Zog'».

29. Do'st tanlashda adashmaslik haqidagi fikr «Zarbulmasal» asarining qaysi masalida ifodalangan?
A. «Toshbaqa va chayon».
B. «Tuya bilan Bo'taloq».
C. «Maymun va Najjon».
D. «Kabutar bilan Zog'».

30. Erki o'zida bo'lmagan kishining fojiasi «Zarbulmasal» asarining qaysi masalida ifodalangan?
A. «Toshbaqa va chayon».
B. «Tuya bilan Bo'taloq».
C. «Maymun va Najjon».
D. «Kabutar bilan Zog'».

31. Sipohi pora istar,
Mulla ijora istar,
Bechora chora istar.
Bir chora zamon bormu?
Ushbu misralar kimning qalamiga mansub?
A. Gulxaniy. B. Muqimiy.
C. Avaz O'tar. D. Furqat.

32. Xonlar tomonidan 200 darralab savalanib, ma'naviy va jismoniy

qiynoqlardan muttasil azob chekib, uzoq yashay olmay, 35 yoshida vafot etgan shoir kim?

- A. Avaz O'tar. B. Gulxaniy.
C. Muqimiy. D. A.Navoiy.

33. Avaz O'tarning «Maktab», «Til» she'rlari qaysi janrda yozilgan?

- A. G'azal. B. Qit'a.
C. Fard. D. Ruboiy.

34. Avaz O'tar «Til» she'rida qanday g'oyani ilgari surgan?

- A. Tilga e'tibor berish.
B. Ona tilini Davlat tili darajasiga ko'tarish.
C. Chet tillarni o'rganishga da'vat qilish.
D. O'z tilini chuqur o'rganish.

35. Xalq og'zaki ijodi namunasi bo'lmish o'lanlarni yozma adabiyotga olib kirgan shoir kim?

- A. Abay. B. Maxtumduli.
C. Avaz O'tar. D. Muqimiy.

36. «Boy bolasi bilan kambag'al bolasi», «Ilm o'rgan» she'rlari, «Naqliya so'zlar» asari muallifi kim?

- A. Gulxaniy. B. Muqimiy.
C. Avaz O'tar. D. Abay.

4-VARIANT

1. «Naqliya so'zlar» asari necha bo'limdan iborat?

- A. 40 bo'limdan.
B. 44 bo'limdan
C. 50 bo'limdan.
D. 55 bo'limdan.

2. Abayning «Naqliya so'zlar» asari o'zbek tilida qanday nom bilan mashhur?

- A. «Nasihatlar».
B. «Hikmatlar».
C. «Nasihat so'zlar».
D. «Hikmatli so'zlar».

3. Qozoq mumtoz adabiyotining asoschilaridan biri Abay asarlarini o'zbekchaga tarjima qilgan ijodkorlarni aniqlang.

- A. Mirtemir, Uyg'un, Nosir Fozilov.
B. E.Vohidov, A.Qahhor, Tog'ay Murod.
C. G'.G'ulom, T.To'la, S.Ahmad.
D. A.Oripov, O'.Hoshimov, P.Qodirov.

4. Abayning «Naqliya so'zlar» asarida G'ayrat, Aql va Yurak har qaysisi o'z hunarini maqtab, aytilib, tortishib qolishadi-yu, ilmning oldiga kelib, undan hakamlik qilishni so'rashadi.

Ilm shunday javob beradi:

– Bordi-yu uchovingiz ola bo'lsangiz, bir kelishinga kelisha olmasangiz – u holda men faqat ...ning tarafini yoqlayman, – deydi.

Nuqtalar o'rnida qaysi so'z tushirilgan.

- A. Aql. B. G'ayrat.
C. Yurak. D. Bilim.

5. Abay « Naqliya so'zlar» asarida «or-nomusning dushmani, aql bilan ilmga putur yetkazadigan omil» deb nimani ko'rsatgan?

- A. Beparvolik, beg'amlik.
B. Sergaplik, baxillik.

- C. Ochko'zlik, ilmsizlik.
D. Maqtanchoqlik, nodonlik.

6. Xalqaro «Nilufar», Javoharlal Neru nomidagi mukofotga kim sazovor bo'lgan?

- A. Pirimqul Qodirov.
B. Zulfiya.
C. Said Ahmad.
D. Erkin Vohidov.

7. Zulfiya 1953-yildan 1980-yilgacha qaysi jurnalning bosh muharriri bo'lgan?

- A. «Sharq yulduzi».
B. «Saodat».
C. «Fan va turmush».
D. «Jahon adabiyoti».

8. Shoira Zulfiyaning «Men o'tgan umrga» she'rida qanday g'oya yoritilgan?

- A. Turmush o'rtog'ining erta ko'z yumgani uchun hayotdan nolish.
B. She'rdagi lirik qahramonning o'tgan umriga achinish hissi yoritilgan.
C. Havas qilsa arzigulik hayot yo'li haqida.
D. Yaxshi va yomon kunlarini xotirlash orqali o'tgan umridan afsuslanish.

9. Zulfiyaning «Men o'tgan umrga» she'ridan qanday xulosa chiqadi?

- A. Lirik qahramon o'tgan umrga achinadi.
B. Kunlari ayriliqda o'tganidan afsuslanadi.
C. Farzandlari otasiz qolganidan kuyunadi.
D. Havas qilsa arzigulik hayot yo'li haqida.

10. Zulfiyaning birinchi she'riy to'plami qanday nomlanadi?

- A. «Hayot varaqlari».
B. «She'rlar».
C. «Qizlar qo'shig'i».
D. «Kuylarim sizga».

11. O'zbekiston qizlariga fan, ta'lim, madaniyat, sport sohalaridagi yutuqlari uchun qaysi shoira nomidagi O'zbekiston Davlat mukofoti ta'sis etilgan?

- A. Saida Zunnunova.
B. Nodirabegim.
C. Zulfiyaxonim.
D. Uvaysiy.

12. «Bas, bas ezgu onalar qalbi, Yashay olsin bexavf, baxt bilan. Mehnatimiz, g'azab, sevgimiz Tinchlik deydi butun xalq bilan».

Ushbu misralar Zulfiyaning qaysi she'ridan olingan?

- A. «Tun».
B. «Bahor keldi seni so'roqlab».
C. «Ko'rganmidim ko'zlarimda yosh?»
D. «O'g'lim, sira bo'lmaydi urush».

13. Ernest – Seton Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» asarini qaysi yozuvchi o'zbek tiliga tarjima qilgan?

- A. Tog'ay Murod.
B. Zohir A'lam.
C. Shukur Xolmirzayev.
D. Odil Yoqubov.

14. Abay «Nasihatlar» asarida inson bolasini zamona parvarish qilishini aytadi. Kimda-kim yomon bo'lsa, ayb kimda deydi?

- A. Ota-onasida.
- B. Zamondoshlarida.
- C. Ustozlarida.
- D. Do'stlarida.

15. «Qora ko'zlar», «Olmos kamar» asarlari muallifi kim?

- A. Tog'ay Murod.
- B. Pirimqul Qodirov.
- C. Odil Yoqubov.
- D. O'tkir Hoshimov.

16. Bir xil janrga mansub asarlar qaysi qatorda berilgan?

- A. «Yulduzli tunlar», «Uch ildiz».
- B. «Avlodlar dovoni», «Meros».
- C. «Erk», «Olmos kamar».
- D. «Qadrim», «Qora ko'zlar».

17. Pirimqul Qodirov qaysi asarida neft konlarini izlovchilar haqida yozgan?

- A. «Najot». B. «Studentlar».
- C. «Qadrim». D. «Meros».

18. Pirimqul Qodirov qaysi yozuvchi ijodi yuzasidan ilmiy ishlar olib bordi?

- A. A.Navoiy. B. Furqat.
- C. Muqimiy. D. A.Qahhor.

19. Pirimqul Qodirovning dastlabki kitobi qaysi qatorda ko'rsatilgan?

- A. «Yayra institutga kirmoqchi».
- B. «Studentlar».
- C. «Najot».
- D. «Meros».

20. Qaysi yozuvchilar o'z asarlarida tarixni yorqin gavdalantirishgan?

- A. P.Qodirov, M.Osim, M.Qoriyev.
- B. G'.G'ulom, X.To'xtaboyev, A.Qahhor.

- C. O'.Hoshimov, S.Ahmad, T.Murod.
- D. O'.Umarbekov, T. To'la, S.Ahmad.

21. «Avlodlar dovoni» asarida boburiylar Sherxondan yengilish arafasida Nizom Humoyunga qanday karomat ko'rsatdi?

1) Humoyunda qasdi borligi uchun ko'nglini bir zum shaytoniy hislar egalladi; 2) otasini zindonband qildirgani uchun Humoyunning suvga cho'kishini kuzatib turdi; 3) Humoyun sevgilisi Hamidabonuga uylanmoqchi bo'lganligi uchun. Nizom vaziyatdan foydalanib, shohning suvga cho'kishini kuzatib turdi; 4) Humoyunni mesh ustiga yotqizib, daryodan olib o'tdi.

- A. 1, 2, 3. B. 1, 3. C. 1, 2. D. 1, 4.

22. Inson hayotini jamiyat bilan bog'lab, keng ko'lamda tasvirlovchi yirik epik janr...

- A. Hikoya. B. Qissa.
- C. Roman. D. Ertak.

23. 1974 – 1975-yillarda Jek Londonning «Boyning qizi» dramasi va ko'plab hikoyalarini, shuningdek, 1989-yilda Ernest – Seton Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» kitobini mahorat bilan o'zbek tiliga tarjima qilgan ijodkor kim?

- A. Jumaniyoz Jabborov.
- B. Turob To'la.
- C. Tog'ay Murod.
- D. Said Ahmad.

24. Tog'ay Murodni iste'dodli yozuvchi sifatida ko'rsatgan dastlabki yirik asari qaysi?

- A. «Yulduzlar mangu yonadi».
- B. «Momo yer qo'shig'i».
- C. «Bu dunyoda o'lib bo'lmaydi».
- D. «Ot kishnagan oqshom».

25. «Men o'zbek xalqiga haykal qo'yaman!» degan yozuvchi kim?

- A. Pirimqul Qodirov.
- B. Tog'ay Murod.
- C. Said Ahmad.
- D. Azim Suyun.

26. Qoplonbek va Oymomo qaysi asar qahramonlari?

- A. «Otamdan qolgan dalalar».
- B. «Ot kishnagan oqshom».
- C. «Yulduzlar mangu yonadi».
- D. «Oydinda yurgan odamlar».

27. Jumaniyoz Jabborov qalamiga mansub pyesalar qaysi qatorda berilgan?

- A. «Maysaraning ishi», «Boy ila xizmatchi».
- B. «Tobutdan tovush», «Ayajonlarim».
- C. «To'ylar muborak», «Inson sadoqati».
- D. «Neksiya», «Otabek va Kumush-bibi».

28. Quyidagi misralar Ibroyim Yusupovning qaysi she'ridan olingan?
– Ota, narvon bo'пти anov qo'sh terak!
– Bolam, terak emas bu umr-ku, bu!

- A. «Mening yigit vaqtim».
- B. «Qadrdon so'qmoqlar».
- C. «Qora to'l».
- D. «Turnalar».

29. Berdaq nomidagi Qoraqalpog'iston Davlat mukofoti sohibi, «O'zbe-

kiston Qahramoni» unvonini olgan. 30 dan ortiq she'riy va nasriy kitoblar muallifini aniqlang.

- A. Ibroyim Yusupov.
- B. Maxtumquli.
- C. Abay.
- D. Musa Jalil.

30. Sharqda al-Farg'oniy, G'arbda esa Alfraganus nomi bilan mashhur bo'lgan. IX asrda tabiiy fanlar yo'nali-shida jahon ilm – fani ravnaqida buyuk kashfiyotlari bilan dunyo tarixiga kirgan, jumladan, astronomiya fanida yaratgan osmon jismlari jadvali va Misrda Nil daryosi suv sathini o'lchash uchun qurgan insho-oti hozirga qadar dunyo olimlarini hayratga solib kelgan alloma haqida she'riy drama yozgan shoirni aniqlang.

- A. Tog'ay Murod.
- B. Musa Jalil.
- C. Turob To'la.
- D. Jumaniyoz Jabborov.

31. J. Jabborovning qaysi she'rida Sharq-u G'arb adabiyoti namoyondalarini yonma-yon tasavvur etish, dunyo yagonaligi, adabiyot, badiiy so'z, chegara bilmaydigan umumin-soniy hodisa degan g'oya ifodalangan?

- A. «Sizniki».
- B. «Kitob javonim».
- C. «Vatanimni kuylayman».
- D. «Ilhom daqiqalari».

32. Jumaniyoz Jabborovning ilk she'riy to'plami qanday nomlanadi?

- A. «Vatanimni kuylayman».

- B. «Bahor nafasi».
- C. «Maqsad yo'lida».
- D. «Tog'lar sadosi».

33. Odamni o'zi singari odam zulmidan himoya qilish uchun odam topilmaydi, najot faqat hayvonda qoladi!.. Ushbu fikrlar Tog'ay Murodning qaysi asarida berilgan?

- A. «Ot kishnagan oqshom».
- B. «Bu dunyoda o'lib bo'lmaydi».
- C. «Momo yer qo'shig'i».
- D. «Yulduzlar mangu yonadi».

34. Tog'ay Murod asarlari qatorini belgilang.

- A. «Yulduzli tunlar», «Avlodlar dovoni», «Qora ko'zlar».
- B. «Ikki karra ikki besh», «Ikki eshik orasi», «Dunyoning ishlari».
- C. «Otamdan qolgan dalalar», «Ot kishnagan oqshom», «Oydinda yurgan odamlar».
- D. «Ulug'bek xazinasi», «Diyonat», «Ko'hna dunyo».

35. O'zbeklarning qon-qoniga singib ketgan, ming yillar mobaynida unutilmay, elda ardoqlanib kelayotgan tarixiy qadriyat – halol kurash va kurashchi polvonlar, ziddiyatli hayotiy muammolar aks ettirilgan asarni belgilang.

- A. «Oydinda yurgan odamlar».
- B. «Yulduzlar mangu yonadi».
- C. «Otamdan qolgan dalalar».
- D. «Ot kishnagan oqshom».

36. Ibroyim Yusupovning dramatik asarlari qaysi qatorda berilgan?

- A. «Qirq qiz», «Aktrisaning iqboli», «Umirbek laqqi».

B. «Qora tol», «Turnalar», «Mening yigit vaqtim...»

C. «Dala armonlari», «Oltin qirg'oq», «Cho'l to'rg'ayi».

D. «Mangu buloq», «Buloqlar qaynaydi», «Gilamchi xotin haqida».

7- SINF. ADABIYOT

I-VARIANT

1. Badiiy asarlarning ta'sirchanligi sababi to'g'ri izohlangan javobni belgilang.

A. Badiiy asarlarda hayot ilmiy jihatdan to'g'ri yoritiladi.

B. Badiiy asar hayot hodisalari natijasida yuzaga kelgan kechinma, hissiyot va munosabatlar mahsuli.

C. Ularda ijodkorning shaxsiy mulohazalari aks etadi.

D. Badiiy adabiyotda qiziqarli voqealar tasvirlanadi.

2. Badiiy adabiyotning asosiy quroli nima?

- A. Kitob.
- B. So'z.
- C. Ohang.
- D. Ma'no.

3. San'atning asosiy turlari ko'rsatilgan qatorni belgilang.

A. Musiqa, tasviriy san'at, kino, badiiy adabiyot, teatr.

B. Haykaltaroshlik, ilm-fan, kino, musiqa, satira.

C. Musiqa, lof, kino, raqs, qo'shiqchilik, askiya.

D. Teatr, fojia, askiya, kino, tasviriy san'at.

4. Badiiy adabiyot ifoda xususiyatiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?

- A. Lirik, epik, dramatik, maxsus tur.
- B. Og'zaki va yozma adabiyot.
- C. Liro-epik, maxsus tur.
- D. Lirik, epik, dramatik tur.

5. «Tushuntirish» va «tasvirlash» so'zlariga berilgan to'g'ri izohni belgilang.

- A. Tushuntirish fanga ham, adabiyotga ham xos.
- B. Tasvirlash fanga ham, adabiyotga ham xos.
- C. Fan tasvirlaydi, adabiyot tushuntiradi.
- D. Fan «nima bo'lganini» tushuntiradi, adabiyot «qanday bo'lganini» tasvirlaydi.

6. Ijodkorning fikr, tuyg'u, hissiyot va kechinmalari singdirilgan manzara tasviri qanday nomlanadi?

- A. Badiiy obraz.
- B. Mubolag'a.
- C. Ilmiy axborot.
- D. Peyzaj.

7. «Adabiyot – hayotning in'ikosi». Ushbu fikrni mantiqan to'g'ri davom ettirgan jumlaning belgilang.

- A. Shuning uchun ham unda hamma narsa boricha aks etadi.
- B. Unda hayotdagi voqealar aynan ko'rsatib beriladi.
- C. Ammo uning suratga tushirilgan ayni nusxasi emas.
- D. Faqat unda hayotdagi ijobiy hodisalar tasvirlanadi.

8. Qay tarzda yaratilganligi va kishilik xotirasida qaysi shaklda saqlanib qolganligiga ko'ra badiiy adabiyot qanday turlarga ajratiladi?

- A. Og'zaki va yozma adabiyot.

- B. Lirik, epik, dramatik tur.
- C. Badiiy adabiyot, ilmiy adabiyot.
- D. Mumtoz adabiyot, zamonaviy adabiyot.

9. 1913-yilda birinchi o'zbek teatr truppasi – «Turon» to'garagini tashkil etgan, o'z atrofiga Nizomiddin Xo'jayev, birinchi o'zbek rejissori Mannon Uyg'ur, Mirshohid va Mirahmad Miroqilov singari yoshlarni yig'ib, o'zbek milliy teatriga asos solgan. Behbudiy, Hamza, Qodiriy, ozarbayjon dramaturglarining hamda o'zining pyesalarini shu san'at fidoyilari bilan sahnaga olib chiqqan dramaturg kim?

- A. A. Avloniy.
- B. Shuhrat.
- C. Ch. Aytmatov.
- D. M. Osim.

10. Qaysi qatorda Abdulla Avloniyning maktablari uchun yaratgan darslik va qo'llanmalari berilgan?

- A. «Birinchi muallimim», «Ikkinchi muallimim», «Turkiy Guliston yoxud axloq», «Adabiyot yoxud milliy she'rlar».
- B. «Yengil adabiyot», «O'qish kitobi».
- C. «Qiroat kitobi», «Ustodi avval».
- D. «Adibi avval», «Adibi soniy».

11. Abdulla Avloniy dramaturgiya sohasida qanday asarlar yaratdi?

- A. «O'ch», «Zaharli hayot yoxud ishq qurbonlari».
- B. «Ilm hidoyati», «Mulla Normhammad domlaning kufr xatosi», «Ochlik qurbonlari».
- C. «Muxtoriyat avtonomiyasi», «Kim to'g'ri», «Tuhmatchilar jazosi».

«Loshmon fojiasi», «Fargʻona fojiasi».

D. «Advokatlik osonmi?», «Pinak», «Biz va Siz», «Ikki muhabbat», «Portugaliya inqilobi».

12. Abdulla Avloniy qaysi asarida quyidagi fikrlarni bayon qilgan? «Alhosil tarbiya bizlar uchun yo hayot – yo mamot, yo najot – yo halokat, yo saodat – yo falokat masalasidir».

A. «Adabiyot yoxud milliy sheʼrlar».
B. «Ustodi avval».
C. «Oʻqish kitobi».
D. «Turkiy Guliston yoxud axloq»

13. Taʼlim sohasiga qator yangiliklar kiritgan, mavjud maorif tizimini takomillashtirgan, Turkistonda birinchilardan boʻlib, maktabga geografiya, kimyo, handasa, fizika fanlari kiritilishiga taʼsir koʻrsatgan, maktablar uchun yozilgan ilk darslik va qoʻllanmalar muallifi qaysi javobda koʻrsatilgan?

A. Hamza. B. A.Qodiriy.
C. A.Avloniy. D. Choʻlpon.

14. A.Avloniyning quyidagi misralari kimga qaratilgan?

Onamizsan Bizning mushfiq onamizsan...

Seni sotmoq mumkinmidir, oʻzing oʻyla...

A. Sevimli yorga. B. Onaga.
C. Ona tiliga. D. Vatanga.

15. «Uch qiz afsonasi», «Guldursun», «Qora va oq aravacha haqida ertak» balladalarini qaysi adib qalamiga mansub?

A. A. Avloniy. B. Shuhrat.
C. M. Osim. D. A. Muxtor.

16. Qaysi asarda Vyetnamda borayotgan urushga qarshi turgan fransuz qizi jasorati madh etiladi?

A. «Raymonda».
B. «Mardlik afsonasi».
C. «Jamila».
D. «Guldursun».

17. 30-yillarda Shuhrat qaysi asarlarini yaratgan?

A. «Orzu va qasos» dostoni, «Mehrol» ertak-dostoni.
B. «Farzand», «Soʻlmas chechaklar» dostonlari
C. «Raymonda», «Jamila».
D. «Ona va farzand», «Mashrab».

18. Shuhratning qaysi asarida Shoʻro tuzumining eng adolatsiz, eng chirkin bosqichi boʻlmish qatogʻon davri mahorat bilan aks ettirilgan?

A. Mashrab. B. Oltin zanglamas.
C. Farzand. D. Orzu va qasos.

19. Qaysi qatordagi asarlar Shuhrat qalamiga mansub?

A. «Navoiy», «Quyosh qoraymas», «Singan umid».
B. «Shinelli yillar», «Oltin zanglamas», «Jannat qidirganlar».
C. «Tushda kechgan umrlar», «Shamol esaveradi», «Odamlar nima derkin».
D. «Bahor qaytmaydi», «Qatogʻon», «Inson sadoqati».

20. Shuhratning «Mardlik afsonasi» balladasi qaysi mard qahramonning shijoati haqida?

- A. To'maris.
- B. Shiroq.
- C. Spitamen.
- D. Jaloliddin Manguberdi.

21. O'zbek adabiyotida birinchi bo'lib, chet eldagi o'zbeklar hayoti aks ettirilgan asar qaysi javobda berilgan?

- A. «Jannat qidirganlar».
- B. «Mashrab».
- C. «Oltin zanglamas».
- D. «Guldursun».

22. Arab qizining fransuz bosqinchilariga qarshi kurashi qaysi asarda aks ettirilgan?

- A. «Jamila».
- B. «Ona va farzand».
- C. «Raymonda».
- D. «Uch qiz afsonasi».

23. She'riyatning o'ziga xos janri, fransuzcha so'zdan olingan bo'lib, "raqs qo'shig'i" ma'nosini anglatadi. Hajman u qadar katta bo'lmagan bu xil asarlarda shoir o'z his-tuyg'ularidan tashqari ana shu tuyg'ularga sabab bo'lgan voqealarni ham tasvirlaydi. Ushbu ta'rif adabiy turning qaysi janriga berilgan.

- A. Doston.
- B. Masal.
- C. Afsona.
- D. Ballada.

24. «Hech kim o'z-o'zidan yozuvchi bo'lib qolmaydi: yillar sabog'i, qilingan mehnat, badiiy adabiyotga bo'lgan qiziqish va e'tiqod orqali bunga erishish mumkin». Ushbu fikrlar qaysi ijodkorga taalluqli?

- A. Shuhrat.
- B. M.Osim.
- C. Ch.Aytmatov.
- D. A.Avloniy.

25. «1937 - yil mening otam – partiya xodimi, Moskvadagi qizil professura institutining tinglovchisi – qatog'on qilindi». Bu faktlar qaysi mashhur yozuvchining o'zi haqidagi tarjimai holidan olingan?

- A. Shuhrat.
- B. A.Avloniy.
- C. Ch.Aytmatov.
- D. M.Osim.

26. "Oq kema" asaridagi kamdankam uchraydigan baxtli odam kim?

- A. Mo'min chol.
- B. O'rozqul.
- C. Bekey.
- D. Seydahmad.

27. 1930-yilda Moskva davlat pedagogika institutining tarix-iqtisod fakultetini tugallab, tarix fanidan qo'llanma, tavsiya, darsliklar yaratgan yozuvchi qaysi qatorda berilgan?

- A. Ch. Aytmatov.
- B. Shuhrat.
- C. M.Osim.
- D. A.Muxtor.

28. Qaysi javobda Stalin qatog'onining begunoh ma'naviy qurbonlari berilgan?

- A. Shuhrat, M.Osim, Oybek, S.Ahmad.
- B. Zulfiya, Hamid Olimjon.
- C. G'afur G'ulom, Jumaniyoz Jabborov.
- D. Sharof Rashidov, Abdulla Qahhor.

29. Qaysi yozuvchi quyidagi fikrlarni aytgan?

«Ona tili! U haqda nihoyatda ko'p gapirilgan. Lekin uning sirli mo'jizasini tasvirlab bo'lmaydi».

- A. M.Osim.
- B. A.Avloniy.
- C. Ch.Aytmatov.
- D. Shuhrat.

30. Qaysi javobdagi badiiy tasvir vositasi quyidagicha ta'riflanadi?

**Badiiy adabiyotda keng foydalani-
ladigan tasvir usullaridan biri bo'lib,
aniq tasavvur etish qiyin bo'lgan
hodisa yoki tushunchalarni odamning
ko'z oldiga yaqqol keltiradigan
narsalar orqali ifodalashni bildiradi.**

- A. Portret. B. Peyzaj.
C. Ramz. D. Istiora.

31. Quyidagi obrazlar qanday ramziy ma'nolarda ifodalanadi?

1) tulki; 2) bo'ri; 3) chumoli; 4) ka-
butar; 5) sariq gul; 6) tun; 7) burgut;
8) gul; 9) may.

a) mehnatsevarlik ramzi; b) ochko'zlik
ramzi; d) tinchlik ramzi; e) hasrat
ramzi; f) ayriliq ramzi; g) ayyorlik
ramzi; h) hayot ramzi; i) ma'shuqa
ramzi; j) mag'rurlik ramzi.

- A. 1-b, 2-a, 3-g, 4-e, 5-d, 6-f, 7-h, 8-j, 9-i.
B. 1-a, 2-b, 3-f, 4-d, 5-e, 6-g, 7-i, 8-h, 9-j.
C. 1-g, 2-b, 3-a, 4-d, 5-f, 6-e, 7-j, 8-i, 9-h.
D. 1-f, 2-e, 3-d, 4-a, 5-g, 6-b, 7-i, 8-h, 9-j.

32. Qaysi asarda dunyodan faqat
ezgulik qidirgan va yaxshilikka intil-
gan, ammo hayotning shafqatsizligi
tufayli erta halok bo'lgan norasida
bolaning taqdiri ifoda etilgan?

- A. Asrga tatigulik kun.
B. Qiyomat.
C. Dunyoning ishlari.
D. Oq kema.

33. «Oq kema» asarida bola uchun
quyidagi obrazlar qanday ramziy
ma'noga ega?

1. Shoxdor ona bug'u. 2. Oq kema.
3. Baliq.

a) to'kislik, mehr-u oqibat, diydor
ramzi;

b) ezgulik, yaxshilik, olijanoblik,
mehr-oqibat timsoli;

c) erk va qudrat ramzi.

- A. 1-a, 2-b, 3-c. B. 1-b, 2-a, 3-c.
C. 1-c, 2-b, 3-a. D. 1-c, 2-a, 3-b.

34. Qaysi javobda Mirkarim Osim-
ning O'rta asrlar tarixidan hikoya
qiluvchi asarlari berilgan?

- A. «Zulmat ichra nur», «Temur
Malik», «O'tror».
B. «To'maris», «Elchilar».
C. «Shiroq», «Ibn Sino qissasi».
D. «Jayhun ustida bulutlar»,
«Aljabrning tug'ilishi».

35. Qaysi qatorda Mirkarim Osim-
ning tarjimai hol tarixiy asarlari
berilgan?

- A. «Zulmat ichra nur», «Ibn Sino»,
«Singan setor».
B. «O'tror», «Temur Malik»,
«Aleksandr va Spitamen».
C. «Mohlaroyim va Xonposhsha»,
«Karvon qo'ng'irog'i», «Elchilar».
D. «Astrobod», «Badarg'a»,
«To'maris».

36. Qaysi qatorda Mirkarim Osim-
ning qahramonlik mavzusidagi
asarlari berilgan?

- A. «Mohlaroyim va Xonposhsha»,
«Karvon qo'ng'irog'i», «Elchilar».
B. «Jayhun ustida bulutlar», «Ibn Sino
qissasi», «Aljabrning tug'ilishi».
C. «Astrobod», «Alisher Navoiy»,
«Singan setor».
D. «O'tror», «Temur Malik»,
«Aleksandr va Spitamen».

2-VARIANT

1. «Zulmat ichra nur» asarining «Yoshlik ayyomining ilk bahori», «Yazd cho'li», «Qushlar tili» hikoyalari orqali yosh Alisherning qobiliyatda va shaxs sifatida o'ziga xos xislatlarini aniqlang.

1) 4 yoshligida Qosim Anvor g'azallarini tushunib yod olar edi;

2) qilichbozlikka qiziqar edi;

3) mashhur tarixchi olim Sharafiddin Ali Yazdiy savollariga burro-burro javob berdi;

4) davlatni boshqarishga qiziqdi;

5) Farididdin Attorning «Mantiq ut-tayr» asari yosh Alisherni o'ziga maftun qildi;

6) Alisher maktabda faqat domlasi bergan topshi-riqlarni a'lo darajada bajarar edi;

7) Kimsasiz cho'lda otasidan Hirotning kun chiqish, Iroqning kun botish tomonda ekanligini eshitgan Alisher kun chiqish tomonga yura boshladi.

A. 1, 2, 3, 7. B. 1, 3, 5, 7.

C. 1, 4, 5, 7. D. 1, 2, 5, 6.

2. Qaysi qatorda Mirkarim Osimning Alisher Navoiy haqidagi asarlari berilgan?

A. «Astrobod», «Badarg'a».

B. «Astrobod», «O'tron».

C. «Ulug'bek va Navoiy», «Singan setor».

D. «A. Navoiy va Darvishali», «Karvon qo'ng'irog'i».

3. «Sharq yulduzi», «Guliston» jurnallarida bosh muharrir bo'lib ishlagan, O'zbekistonda birinchi

haftalik gazeta – «O'zbekiston adabiyoti va san'ati»ga asos solgan ijodkor kim?

A. M.Osim. B. Shuhrat.

C. A.Muxtor. D. A.Avloniy.

4. Qaysi qatorda Asqad Muxtor asarlari berilgan?

A. «Jamila», «Asrga tatigulik kun», «Qiyomat».

B. «Chinor», «Opa-singillar», «Buxoroning jin ko'chalari».

C. «Oq otli», «To'lqinlar», «Qush tili».

D. «Cho'loq turna», «Tuproq ko'chalan», «Bulut to'sgan oy».

5. «Yo'l» she'rida shoir (Asqad Muxtor) uchun yo'l qanday mazmun kashf etgan?

A. Ayрилиq.

B. Ijod.

C. Turmushdagi muammolar.

D. Uzoq safarga sayohat.

6. Asqad Muxtorning «O'zimniki emas bu umr» she'ridagi «Yengil-yelpi o'tsa umrdan bir dam, Rozi-rizo bo'lmas egasi», misralarida gap kim haqida boryapti?

A. Shoirming o'zi haqida.

B. O'z vatandoshlari uchun jon fido qilgan insonlar haqida.

C. Shoirming ota-onasi haqida.

D. Yurt uchun xizmat qilayotgan fidoyi insonlar haqida.

7. Shukur Xolmirzayevning «O'zbeklar» hikoyasida Ergashning hali tanimagan cho'pon xonadoniga birdan ko'ngli ilinganligi sababi nimada edi?

A. Ergashning bolalikdan chorvadorlik muhitida yashaganligi.

B. Shamollab qolganida dorilikka ituzum berganliklari.

C. Uni o'rtoqlari bilan mehmonga chaqirishgani.

D. Surxondaryoda qolgan otanasiga o'xshaganliklari.

8. Qaysi qatorda A. Muxtorning hozirgi hayot, ma'naviyat, madaniyat va badiiy ijod borasidagi mulohazalarini aks ettiruvchi eng so'nggi kitobi berilgan?

A. «Uyqu qochganda».

B. «Amu».

C. «Kumush tola».

D. «Tug'ilish».

9. Qaysi qatorda Asqad Muxtor romanlari berilgan?

A. «Tug'ilish», «Chinor».

B. «Davr mening taqdirimda», «Kumush tola».

C. «Amu», «Quyosh belanchagi».

D. «Opa-singillar», «Karvon qo'ng'irog'i».

10. Sofoklning «Shoh Edip» asarini o'zbek tiliga o'g'irgan adib kim?

A. Asqad Muxtor.

B. Shukur Xolmirzayev.

C. M. Osim.

D. Ch. Ayumatov.

11. O'zbek she'riyatiga arab va fors she'riyatidan kirib kelgan misralardagi hijolarning qat'iy miqdori, qat'iy guruhlanishidan tashqari qat'iy sifati, ya'ni qisqa, cho'ziq va o'ta cho'ziqligi ham muhim ahamiyatga ega.

Yuqoridagi ta'rif qaysi she'riy vaznga berilgan?

A. Aruz vazni. B. Barmoq vazni.

C. Erkin vazn. D. Oq she'r.

12. Qaysi qatorda «she'r»ga ta'rif berilgan?

A. Ohangdosh so'zlar.

B. Misralarning oxirida takrorlanuvchi bir xil so'zlar.

C. Shoirning ichki kechinmalari ifodasi bo'lib, ma'lum bir qolipga solingan ritmik nutq.

D. His-tuyg'ularga sabab bo'lgan voqealar tasviri.

13. Barmoq vaznining qanday turlari bor?

A. Sodda vazn, qo'shma vazn.

B. Juft vazn, takroriy vazn.

C. Aruz vazni, erkin vazn.

D. Oq she'r, mansur she'r.

14. Qaysi qatorda sodda barmoq vaznining xususiyatlari berilgan?

A. Misralardagi hijolarning qat'iy miqdori, qat'iy guruhlanishidan tashqari, qisqa, cho'ziq va o'ta cho'ziq holda qo'llanadi.

B. Vazndan vaznga ko'chishga asoslangan she'riy tizim.

C. Qofiyasiz she'rlar.

D. She'rning boshidan oxirigacha misralardagi bo'g'inlar miqdori bir xil bo'ladi.

15. Qaysi javobda turoqqa ta'rif berilgan?

A. She'rning har bir satr yo'li.

B. Ohangdosh so'zlar.

C. Misralarning oxirida takrorlanuvchi bir xil so'zlar.

D. Misralardagi bo'g'inlarning muayyan guruhlarga bo'linishi.

16. Bog'laringni sayr etganimda

Sen bor eding qalbd, Vatanim,

Bog' husniga she'r bitganimda

Uni dastlab senga atadim.

Ushbu she'rdagi turoqlar va bo'g'inlar miqdorini aniqlang.

A. $5+4=9$. B. $2+2+5=9$.

C. $4+5=9$. D. $3+3+3=9$

17. Bir xil janrga mansub asarlar qaysi qatorda berilgan?

A. "Yovvoyi gul", "Yashil niva", "Xumor".

B. «Bahor o'tdi», «Olabo'ji», «Ustoz».

C. «O'zbeklar», «So'nggi bekat», «Ozodlik».

D. «Bitiktosh», «Dinozavr», «Ko'k dengiz».

18. Shukur Xolmirzayevning «O'zbeklar» hikoyasida Ergashning: «Lekin buni tan olmas edik. Qanday ablah ekanmiz!» tarzidagi iqroriga sabab nima?

A. Botir cho'ponning qo'zisini o'g'irlaganlari.

B. Odamlarning faqirona hayotini ko'rib, ko'rmaganga olganlari.

C. Shundoq ham kambag'al oilaning nasibasiga sherik bo'lganlari.

D. Cho'ponga bor haqiqatni aytmaganlari.

19. Shukur Xolmirzayevning «O'zbeklar» hikoyasida hali bola Abduqodirning: «Yo'q, Eshimboyning ordeni bor. Lekin qo'yi kam...»

so'zlarida uning qanday tuyg'ulari ifodalangan?

A. Hamqishlog'i Eshimboyning yomon ko'rishi.

B. Bolaning Eshimboydan faxrlanishi.

C. Shunday odamlarning qishloqda borligidan quvonishi.

D. Jamiyatdagi adolatsizlikdan noroziligi.

20. Shukur Xolmirzayevning «O'zbeklar» hikoyasida paxtadan qaytayotgan Ergash avtobusda nima uchun yig'ladi?

A. Mehmondo'st oilaga xiyonat qilganlariga.

B. Mashaqqatli og'ir kunlar ortda qolganiga.

C. Qadrdon bo'lib qolgan qishloqdan ketgisi kelmayotganiga.

D. Xalq orasida shunday bag'ri keng, olijanob insonlar borligidan quvonib.

21. Shukur Xolmirzayevning «O'zbeklar» hikoyasida Ergash nima uchun Botir cho'ponning uyida hech narsa yemadi?

A. Ishtahasi yo'q edi.

B. Uy egalari kambag'alligini ko'rib, ularni teng ko'rmadi.

C. Ularni mensimadi.

D. Ovqatlar sifatsiz edi.

22. Qaysi javobda Shukur Xolmirzayev qalamiga mansub romanlar berilgan?

A. «Kumush tola», «Tug'ilish», «Amu».

B. «Qoraqalpoq qissasi», «Jar yoqasidagi chaqmoq», «Davr mening taqdirimda».

C. «So'nggi bekat». «Qil ko'prik». «Olabo'ji».

D. «O'zbeklar». «Yashil niva». «Yovvoyi gul».

23. Qaysi ijodkor xotiralaridan birida:

“Kurashsiz, mehnatsiz shodlik, kulguni

O'g'irlik mol deyman, qilaman hazar.

Qalbinning parchasi singmasa agar. Rozimasman, birov hadya etsa zar” misralarini keltirib, «Bu satrlar Saidaxonning she'rd a chizilgan suratiga o'xshaydi». – degan edi.

A. Said Ahmad.

B. Shukur Xolmirzayev.

C. Rasul Hamzatov.

D. Asqad Muxtor.

24. «Yo'qlatmagan har kuning yilcha bo'lurmi hay - hay» deb boshlanuvchi, sevimli qo'shiq bo'lib kuylanayotgan ushbu misralar qaysi sho'iraning qalamiga mansub?

A. Zulfiya.

B. S.Zunnunova.

C. Nodirabegim.

D. Uvaysiy.

25. Xalq dostonlarida qahramonning harakati tezlashgan holatlar necha bo'g'inli barmoq vaznida kuylanadi?

A. On bir hijoli vaznda.

B. To'qqiz bo'g'inli vaznda.

C. Sakkiz bo'g'inli vaznda.

D. Yetti hijoli vaznda.

26. Saida Zunnunovanning «Yer uzra qo'ndi oqshom» she'ridagi

«Dudog'ing guld an xushbo'y, Yuzlar ing undan xushro'y» tasviri kimga qaratilgan?

A. O'quvchiga.

B. Qiziga.

C. Sevgilisiga.

D. Hamma javob to'g'ri.

27. Saida Zunnunovanning «Buvilar duoga qo'llarin ochib» she'rida «Boshi toshdan bo'lsin jigarlar ingizning. Ammo tosh bo'lmasin ko'ksida yurak» satrlaridan kelib chiqadigan ma'noni ayting.

A. Boshi toshday qattiq bo'lsin-u, ammo yuragi toshday bo'lmasin, odamlarni tushunadigan, ularni ayaydigan bo'lsin.

B. Boshi toshdan bo'lgan odam gapga tushunmaydi.

C. Yurakdagi tosh kasallik keltiradi.

D. Bunday odamga gap ta'sir qilmaydi.

28. “She'riyat, mazlumga homiylik qilding.

Qaroli bo'lmading zo'ravonlarning.

Olding panohingga notavonlarni.

Zolimlarni esa dushman deb bilding”.

Ushbu misralar qaysi ijodkor qalamiga mansub?

A. Said Ahmad.

B. Saida Zunnunova.

C. Asqad Muxtor.

D. Rasul Hamzatov.

29. «Go'ro'g'li» turkumidagi dostonlarning soni qancha?

A. 100 dan ortiq.

B. 150 ta.

C. 40 ta.

D. 90 ta.

30. Sharq bozorining o'ta tabiiy, jozibador tasviri qaysi dostonda berilgan va u necha misradan iborat?
 A. «Ravshan» dostoni, 150 misradan iborat.
 B. «Ravshan» dostoni, 145 misradan iborat.
 C. «Kuntug'mish» dostoni, 90 misradan iborat.
 D. «Kuntug'mish» dostoni, 95 misradan iborat.

31. «Ravshan» dostonining nasriy qismida ko'proq qaysi she'riy san'atdan foydalanilgan?
 A. Saj. B. Mubolag'a.
 C. Ko'chim. D. Tashbeh.

32. Qaysi javobda Rasul Hamzatov she'riyatining yetakchi mavzusi berilgan?
 A. Milliy g'urur.
 B. Muhabbat.
 C. Urush va tinchlik.
 D. O'z millatini boshqalardan afzaliligini tasdiqlash.

33. Rasul Hamzatov «Ona tilim» she'rida «Ko'ksimda qo'rg'oshin quyosh tig'ida, Tog'lar orasida yotibman bejon» misralaridagi «tog'lar» so'zi qaysi tushunchaga ishora qilmoqda?
 A. Mavhum bir makon.
 B. Shoirning vatani Dog'istonda.
 C. Qabr.
 D. Yer sayyorasi.

34. Rasul Hamzatovning «Ona tilim» she'ri qaysi o'zbek shoirining shu mavzudagi she'riga mazmunan va ruhan yaqin?

- A. Rauf Parfi. B. Cho'lpon.
 C. Sh.Rahmon. D. Muhammad Ali.

35. Xorazmda doston aytuvchilar kim deyiladi?
 A. Xalfa. B. Baxshi.
 C. Shoir. D. Oqin.

36. Qaysi javobda «Ravshan» dostonidagi aka-uka kallarning alohida qobiliyatlari to'g'ri ko'rsatilgan?
 1) Aynoq kal; 2) Jaynoq kal;
 3) Ersak kal; 4) Tersak kal.
 a) mergan; b) masxaraboz; c) polvon;
 d) sinchi.
 A. 1-a, 2-c, 3-d, 4-b.
 B. 1-b, 2-d, 3-c, 4-a.
 C. 1-c, 2-b, 3-a, 4-d.
 D. 1-d, 2-a, 3-b, 4-c.

3-VARIANT

1. «Ravshan» dostonida nima uchun Avazxon qizini Ravshanga berishni istamadi?
 A. Manmanligi sababli Avazxon o'zini Hasanxondan ortiq hisoblardi.
 B. Gulonor boshqa yigitni sevardi.
 C. Avazxon bilan Hasanxon o'rtasida adovat bor edi.
 D. Ravshanning Zulxumorni sevishini bilardi.

2. «Ravshan» dostonida uzukni ko'rgan Zulxumor nima uchun Ravshanni qabul qildi?
 A. Uzukning qimmatbaho ekanligini sezdi.
 B. Uzukning sehiriligini ko'rgach, qo'rqdi.
 C. Uzukdagi yozuvda o'z qismatini ko'rdi.

D. Ravshanni tushida ko'rib, sevib qolgandi.

3. «Ravshan» dostonida aka-uka kallarga xos bo'lgan xarakter belgilarini ko'rsating.

A. Vatanparvarlik, o'z shohiga sadoqat.

B. Manfaatparastlik, amal-mansabni suyish.

C. Sevigiga sadoqat, vafodorlik.

D. Mardlik, haqiqatgo'ylik, o'z ishiga mohirlik.

4. Obraz tushunchasi qanday ma'nolarda ishlatiladi?

A. Uch ma'noda: keng, tor, ko'chma.

B. Ikki ma'noda: ijobiy va salbiy.

C. Ikki ma'noda: yaxshi va yomon.

D. Ikki ma'noda: keng va tor.

5. Badiiy obraz qanday xususiyatlarga ega bo'lishi kerak?

A. Namuna bo'ladigan, ishonarli.

B. Ijodkor his-tuyg'usini ifodalashi, hayotni aks ettirishi, ta'sir ko'rsatishi, umumlashma xususiyati bor shaxsni ifodalashi.

C. Ishonarli, ijobiy.

D. Esda qoladigan, qiziqarli.

6. Mubolag'a nimaga xizmat qiladi?

A. Obrazga xos belgilarni bo'rttirib, kuchaytirib ko'rsatishga.

B. Tasvirning qiziqarli bo'lishiga.

C. Boshqa timsollarni qo'rqitishga.

D. O'quvchini chalg'itishga.

7. Mumtoz adabiyotda aqlga sig'maydigan darajadagi mubolag'a qanday ataladi?

A. Litota.

B. Tafrit.

C. G'ulu.

D. Ig'roq.

8. Navoiyning adabiyotshunoslikka oid asarlarini ko'rsating.

A. «Muhokamat ul-lug'atayn». «Sab'atu abhur».

B. «Xazoyin ul-maoniy», «Xamsat ul-mutahayyirin».

C. «Tarixi muluki ajam», «Xamsat ul-mutahayyirin».

D. «Majolis un-nafois», «Mezon ul-avzon».

9. Navoiy shoh G'oziy orqali kimning timsolini yaratgan?

A. Temuriy hukmdorlar.

B. Orzusidagi hukmdor.

C. Husayn Boyqaro.

D. Afsonaviy pahlavon Rustam.

10. Navoiyning «Shoh G'oziy» hikoyatida kampir nima uchun o'z da'vosidan kechib, uzr so'radi?

A. Katta boylik olgani uchun.

B. Shoh adolatiga iqrar bo'lib.

C. Yanglishganini bilib.

D. Shohni jazolash mumkin emasligini tushungach.

11. Navoiyning «Shoh G'oziy» hikoyatida qozining talabiga ko'ra kampir keltirgan ikki guvoh ko'rsatilgan javobni belgilang.

A. Ikki qo'shnisi.

B. Shoh navkarlari.

C. Shohning qahri va mehri.

D. Shohning adolati va insofi.

12. «Mehr va Suhayl» hikoyasida Jobir dengizda kemalar ko'ringanidan qanday xabar topadi?

- A. Diydonlar orqali.
B. O'zi kuzatib yotardi.
C. O'rgatilgan qushlar xabar berardi.
D. Kemandagi josuslar orqali.

13. «Mehr va Suhayl» hikoyasida «Mehr» so'zi qizning ismini bildirish bilan birga yana qanday ma'noni anglatardi?

- A. Yulduz. B. Oy.
C. Quyosh. D. Shafqat.

14. «Mehr va Suhayl» hikoyasida «Mayni qo'yki, volayi zor ul, Jon berib vasliga xaridor ul» misralarida kim haqida so'z ketyapti?

- A. Jobir. B. Mehr.
C. Suhayl. D. Navdar.

15. «Mehr va Suhayl» hikoyasida «Taxtani uyla kov-kov etti

Ki, suv yo'lini nechukki nov etti» satrlarida gap nima haqida ketyapti?

- A. Suhaylning Jobir bilan urushi.
B. Mehrning iztiroblari.
C. Jobirning hiylasi.
D. Diydonning hiylasi.

16. «Mehr va Suhayl» hikoyasida mas'uliyatli damda shaxsiy ishtiyoqi tufayli asirga tushgan obrazni ko'rsating.

- A. Navdar. B. No'mon.
C. Mehr. D. Suhayl.

17. «Mehr va Suhayl» hikoyasida qahramonlar ruhiy holati va tashqi tasvirini berishda, asosan, qaysi rangdan foydalanilgan?

- A. Oq rang. B. Qora rang.
C. Sariq rang. D. Moviy rang.

18. «Sen agar zohir etting itlikni. Men senga ko'rguzay yigitlikni». Ushbu misralar qaysi qahramonning nutqidan olingan?

- A. Mehr. B. Jobir.
C. Suhayl. D. Navdar.

19. «Shohni derlar sipoh birlan shoh. Shoh emasdur yo'q ersa anda sipoh» misralari kimga nisbatan aytilgan?

- A. Navdar. B. No'mon.
C. Suhayl. D. Jobir.

20. Har kishikim birovga qozg'ay choh,

Tushgay ul choh aro o'zi nogoh.

Ushbu misralarda qanday she'riy san'at qo'llangan?

- A. Tashbeh. B. Irsoli masal.
C. Tanosub. D. Mubolag'a.

21. O'xshamish, o'xshatilmish, asos, vosita kabi unsurlar qaysi she'riy san'atning yuzaga kelishida ishtirok etadi?

- A. Tashbih. B. Tanosub.
C. Irsoli masal. D. Tazod.

22. Lutfiy qalamiga mansub quyidagi misralarda qanday she'riy san'atdan foydalanilgan?

Sen husn ila boysan, senga chun farz durur haj

Qil Tengri uchun Ka'bai ko'nglumni ziyorat.

- A. Tanosub. B. Tazod.
C. Irsoli masal. D. Tashbih.

23. Turdi Farog'iyning qancha she'ri yetib kelgan?

- A. 18 ta. B. 16 ta. C. 20 ta. D. 19 ta.

24. «Tor ko'ngullik beklar» g'azalida qaysi fikr ilgari suriladi?

- A. Beklarni o'zaro ahillikka undash.
- B. Milliy birlik, o'zaro totuvlik.
- C. Qo'shni davlatlar bilan tinchlikda yashash.
- D. Mardlar bilan maydonda birga bo'lish.

25. Uvaysiy g'azalidagi «Vujudum dardga to'ldi, emdi darmonimni sog'indim» misrasidan anglashiladigan ma'noni belgilang.

- A. Dard – kasallik, darmon – dori.
- B. Dard – musofirlik, darmon – vatanga qaytish.
- C. Dard – zulm, darmon – qasos.
- D. Dard – sog'inch, darmon – diydor.

26. Shoiraning kecha-yu kunduz o'g'lining nomini takrorlab, uni o'ylab yurishi qaysi ifodada aks etgan?

- A. Uyimning ziynati, ko'zimning ravshani...
- B. Tilimning zikri-yu ko'nglimning fikri...
- C. Qorong'u bo'ldi olam ko'zima...
- D. Vujudim dardga to'ldi...

27. Uvaysiy g'azallaridan tashqari yana qaysi she'riy janrda shuhrat qozongan?

- A. Ruboiy.
- B. Muxammas.
- C. Tuyuq.
- D. Chiston.

28. Qaysi misrada «tashxis» she'riy san'ati qo'llangan?

- A. Sindirib gumbazni qizlar holidin olsam xabar.

B. Yuzlarida parda tortig'liq turarlar bag'ri qon.

- C. Ul na gumbazdur eshigi, tuynugidin yo'q nishon.
- D. Ikkisining o'rtasiga, do'stlar, qil sig'magan.

29. Quyidagi she'r misralaridagi qofiya qaysi qatorda ko'rsatilgan?

**Sahni ajoyib xushhavo,
Ham ruhparvar jonfizo.**

- A. Ajoyib, ruhparvar.
- B. Xushhavo, jonfizo.
- C. Sahni, ham.
- D. Ajoyib, xushhavo.

30. Raviy bilan tugallangan qofiya qanday nomlanadi?

- A. Muqayyad qofiya.
- B. Mutlaq qofiya.
- C. Murdaf qofiya.
- D. Mumtoz qofiya.

31. Qaysi qatorda ohangdoshlikni hosil qiluvchi unli yoki undosh bo'lgan tirkak tovushning nomlanishi ko'rsatilgan?

- A. Raviy. B. Radif.
- C. Qofiya. D. Refren.

32. Tuz oh, Zahiriddin Muhammad Bobur,

Yuz oh, Zahiriddin Muhammad Bobur!

Sarrishtai ayshdin ko'ngulni zinhor
Uz, oh, Zahiriddin Muhammad Bobur!

Qaysi qatorda yuqoridagi ruboiyning radifi berilgan?

- A. Bobur.
- B. Zahiriddin Muhammad Bobur.

C. Tuz, yuz, uz.
D. Oh, Zahiriddin Muhammad Bobur.

33. «Shohimardon xotirasi» she'rida bayon qilinishicha,

Zavqiying Shohimardonda ko'p turmasligi sababi nimada?

A. Tabiati yoqmadi.

B. «Badjahl, badxo', badnomo» odamlar ko'pligi uchun.

C. Ko'proq turishiga o'rtoqlari qo'yishmadi.

D. Shohimardonda chiroyli, sayroqi qushlar yo'qligi uchun.

34. Zavqiying «Shohimardon xotirasi» she'ri bilan qaysi shoirning she'ri o'rtasida o'zaro mushtaraklik mavjud?

A. Asqad Muxtorning «Yo'lb» she'ri.

B. Boburning «Boburnoma» asari.

C. Xorazmiyning «Muhabbatnoma» asari.

D. Muqimiyning «Sayohatnoma» asari.

35. Ba'zi she'rlariga Firog'iy taxallusini qo'llagan shoir nomi qaysi qatorda ko'rsatilgan?

A. Zavqiy. B. Maxtumquli.

C. T. Farog'iy. D. A. O'tar.

36. «Adolat yaxshi» she'rida beklar, shohlar qanday xislatlarga ega bo'lishi, odam o'zidan ojizlarga qanday himmat ko'rsatishi, shuningdek, dushmanlar bilan munosabatda qay holatda yo'l tutish kerakligini Maxtumquli qanday izohlaydi?

1. Qullarga. 2. Shohga. 3. Dushmaningga. 4. Omonlik deganga. 5. Bekka.

a) siyosat; b) adolat; c) diyonat; d) saxo; e) himoyat.

A. 1-e, 2-d, 3-b, 4-a, 5-c.

B. 1-d, 2-b, 3-e, 4-c, 5-a.

C. 1-b, 2-c, 3-a, 4-d, 5-e.

D. 1-e, 2-b, 3-a, 4-c, 5-d.

4-VARIANT

1. Maxtumqulining «Namasan» she'ri kim haqida?

A. Sevgan yori haqida.

B. Olloh haqida.

C. Vatan haqida.

D. Go'zal qizlar haqida.

2. Abdulla Qodiriy «Mehrobdan chayon» romanida «mehrobdagi chayonlar» deb kimlarni nazarda tutgan?

A. Xudoyorxon, Solih maxdum, Qobilboy.

B. Muhammad Rajabbek, Abdurahmon, Xudoyorxon.

C. Xudoyorxon, Abdurahmon, Kalonshoh mirzo, Shahodat mul'ti.

D. Sultonali, Kalonshoh mirzo, Nasim.

3. «Mehrobdan chayon» romanida Anvarning ismini kim qo'ygani?

A. Otasi.

B. Onasi.

C. Opasi Nodira.

D. Imom.

4. Anvarning: «...zero, zulmi naqadar kuchaysa, uning umri shuncha qisqa bo'lishi tajribalar bilan sobitdir», – so'zlari kimga nima maqsadda aytilgan?

A. Ra'noga sabr qilish zarurligini tushuntirish uchun.

B. Abdurahmon domlaga tanbeh berish maqsadida.

C. Sultonliga qochish to'g'risida maslahat so'rab.

D. Qobilboyga o'ziga yordam berishlarini uyushtirish ilinjida.

5. «Mehrobdan chayon» romanida Anvarning jonajon do'sti kim edi?

A. Nasim. B. Nozim.

C. Abdulla. D. Azizbek.

6. Anvarni o'z ixtiyori bilan xon huzuriga borishdan qaytarolmagan Qobilboy nima uchun ukasining xayrlashuviga javob bermay chiqib ketadi?

A. Gapiga kirmagan Anvardan xafa bo'ladi.

B. Nima qilishini bilmay gangib qolgan edi.

C. Do'stlari bilan ahdlashganday ukasini qutqarish haqida o'ylagandi.

D. Maslahatlashmoq uchun do'stlarining oldiga ketgandi.

7. Xon tomonidan Anvar o'limga buyurilgan lavhada kimning xatti-harakatini jasorat sifatida baholash mumkin?

A. Muhammad Niyoz.

B. Sultonali.

C. Jallod.

D. Xudaychi.

8. Cho'lponning «Go'zal» she'rida lirik qahramon nima uchun o'zini «yo'qsil» deb ataydi?

A. Kambag'alligi uchun.

B. Yorining visoliga yetolmaganidan.

C. Go'zalning husni va fazilatlarini oldida o'zini qusurli bilganidan.

D. U istagan go'zalning bu dunyoda yo'qligini bilganidan so'ng.

9. Cho'lpon qanday yurtni "buzilgan o'lka" deb ataydi?

A. Amaldorlari manfaatparast bo'lgan mamlakatni.

B. Fuqarosi halol va haromni ajratmaydigan jamiyatni.

C. Mustamlaka asoratiga tushib qolgan va shunga ko'nikkan o'lkani.

D. Yoshlari boshqa mamlakatga ketishga majbur bo'lgan davlatni.

10. «Buzilgan o'lkaga» she'rida «Nega sening qalin tovushing "ket" demaydi ularga» satridagi «qalin» so'zi qaysi ma'noni bildiradi?

A. Qat'iyatli, isyonkor.

B. Hayiqqan, qo'rquvli.

C. Ehtiyotkor.

D. Baland, yo'g'on.

11. «Binafsha» she'rida qanday ruhiy holat ifodasi bo'rtib turadi?

A. Tanbeh berish.

B. Nafrat.

C. Isyon.

D. Dardkashlik.

12. Qaysi qatorda Abdulla Qahhorning komediyalari berilgan?

A. «Sarob», «Qo'shchinor chiroqlari».

B. «Muhabbat», «O'tmishdan ertaklar», «Sinchalak».

C. «O'g'ri», «Bemor», «Dahshat».

D. «Shohi so'zana», «Tobutdan tovush», «Ayajonlarim».

13. Abdulla Qahhorning «O'g'ri» hikoyasidagi "o'g'rilar" kimlar?

1) ellikboshi; 2) Qobil bobo; 3) amin; 4) pristav.

A. 1, 2, 4. B. 1, 3, 4.

C. 1, 2, 3. D. 2, 3, 4

14. «Og'ri» hikoyasida amin Qobil boboga «Yo'qolmasdan ilgari bormidi?», «Qanaqa ho'kiz edi?», «Yaxshi ho'kiz birov yetaklasa keta beradimi?» kabi savollarni nima uchun beradi?

A. Qobil boboning rost gapirayotganini aniqlash uchun.

B. Ellikboshi bergan ma'lumotlarni tekshirish maqsadida.

C. Qobil boboning ustidan kulish uchun.

D. Pristavga xabar yetkazish maqsadida.

15. Abdulla Qahhor asarlari to'g'ri sanalgan javobni toping.

A. «O'g'ri», «Bemor», «Shum bola», «Anor».

B. «O'tmishdan ertaklar», «Tirilgan murda», «Anor», «Bemor».

C. «Anor», «O'tmishdan ertaklar», «O'g'ri», «Bemor».

D. «Bemor», «O'g'ri», «Sehrli qalpoqcha», «Anor».

16. «Mehrobdan chayon» romanida Qobilboy va uning ikki do'sti qanday qilib Anvarni qutqarishga muvaffaq bo'lishdi?

A. Jazo maydonida yasovullar oz edi.

B. Yasovullar ham Anvarning qatlini xohlashmas edi.

C. Tahorat olish bahonasida Anvar ular bilan qochishga muvaffaq bo'ldi.

D. Xalq ularga yordam berdi.

17. Inson qadri, shaxs erkinligi barcha narsadan ustun ekanligi «Dahshat» hikoyasidagi qaysi jumlada aks etgan? A. Hozir kim go'ristonga borib, Asqarponsotning qabriga pichoq sanchib keladi?

B. Biitta qo'yni nazarlari ilmaydi.

C. O'lsin nokas odam ekan, bitta qo'yni deb... Koshki arziydigan narsa bo'lsa!

D. Mayli, mayli! Lekin lafzingizdan qaytmaysiz...

18. «Dahshat» hikoyasida qanday fikr ilgari surilgan?

A. Erning o'z xotiniga zulm qilishi dahshatli illat ekanligi.

B. Ayolning eriga isyon qilishi fojiga olib kelishi.

C. Inson erki, shaxs hurligini ulug'lash.

D. Insonning o'zi qodir bo'lmagan ishga qo'l urmasligi.

19. «Dahshat» hikoyasida «...tiriklar go'ristoni» deb ta'riflangan joy qayer?

A. Qabriston.

B. Olimbek dodxonning uyi.

C. Asqar ponsotning uyi.

D. Masjid yaqinidagi uy.

20. Mirtemirning «Bu – men tug'ilgan tuproq» she'rida uchramaydigan tasvirni ko'rsating.

A. Vatan o'tmishi.

B. Yurt go'zalligi.

C. Do'stlar bilan sayohat.

D. Dushmanlarga nafrat.

21. Mirtemirning «Onaginam» she'rida qaysi tuyg'u izhori berilgan?

- A. Ona oldidagi burchini ado etolmagan farzand armoni.
- B. Onasini ko'rgani borolmayotgan o'g'il sog'inchi.
- C. El xizmatida bo'lib, onadan xabar ololmayotgan o'g'il o'tinchi.
- D. Onasini vaqtida rozi qilolmagan o'g'ilning qalb qiynoqlari.

22. Mirtemirning «Onaginam» she'ridagi lirik qahramon onasiga qilolmagan xizmatni elga qay yo'l bilan baxshida etmoqchi bo'ladi?

- A. Boyligi.
- B. Ijodi.
- C. Tinimsiz mehnati.
- D. Muhabbati.

23. Mirtemirning «Toshbu» she'ridagi «Burmaliq ko'ylak ham nimchayu g'ijim.

Sirg'alar sandiqqa tushdi. Bardosh bu...» satrlari orqali anglatilgan ma'noni toping.

- A. Toshbuning ayol sifatidagi achchiq iztiroblari.
- B. Urush sharoitida bezak, kiyimlar ko'ziga yomon ko'ringanligi.
- C. Toshbuning mavjud sharoitdan noroziligi.
- D. Qiyinchilik yillari ularni sotib yubormoqchi bo'lganligi.

24. Mirtemirning «Shudring» she'rida «Kechasi onam tag'in Yig'labdi-da, chamasi» misralaridagi Ona so'zi orqali kim ko'zda tutilayotir?

- A. Shoiming onasi.
- B. Ona tabiat.
- C. Ona yurt.
- D. Ona tili.

25. «Bir qo'shiq bo'laman daryoday yurakning eng chuqur yerida», – deya orzu qilgan shoir kim?

- A. Shavkat Rahmon.
- B. Mirtemir.
- C. Cho'lpon.
- D. R. Hamzatov.

26. Qaysi qatorda Lorkaning «Eng qayg'uli shodlik» she'riy to'plamini bevosita ispan tilidan o'zbek tiliga o'g'irgan shoir nomi berilgan?

- A. Mirtemir.
- B. Sh. Rahmon.
- C. A. Muxtor.
- D. M. Osim.

27. Shavkar Rahmonning «Tungi manzara» she'rida «...qora zindon naqadar chuqur» ifodasidagi «qora zindon» nimani anglatadi?

- A. Lirik qahramon tashlangan choh.
- B. Asir askar qamalgan joy.
- C. Lirik qahramonning tushkun, g'amgin holati.
- D. Tunda adashgan yo'lovchi iztiroblari.

28. Shavkat Rahmonning «Tong ochar ko'zlarim...» she'rida qaysi obrazga salbiy munosabat kuzatiladi?

- A. O'rgimchak.
- B. Xonqizi.
- C. Qurbaqa.
- D. Chigirtka.

29. Ernest Seton – Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» hikoyasida mujasamlashgan g'oya qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Yangilikka intilish.
- B. Fermerlarni ulug'lash.
- C. Erkinlik, ozodlik.
- D. Johillik.

30. Ernest Seton – Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» kitobini o'zbek tiliga qaysi yozuvchi tarjima qilgan?

- A. Tog'ay Murod.
- B. Shukur Xolmirzayev.
- C. Nazar Eshonqul.
- D. Odil Yoqubov.

31. Ernest Seton – Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» hikoyasida Yovvoyi yo'rg'ani kim qo'lga tushirdi?

- A. Jo. B. Qari chol Tom.
- C. Charli. D. Foster.

32. Hikoya so'ngida qora yo'rg'aning taqdiri qanday yakun topdi?

- A. Umrbod qari chol Tomning shaxsiy mulkiga aylandi.
- B. Jo otni sotib, katta boylikka erishdi.
- C. Qora ayg'irni hech kim tutolmadi.
- D. Yovvoyi yo'rg'a o'zini halok qildi, ozod bo'ldi.

33. Qaysi javobda Ernest Seton – Tompson asarlarining yetakchi mavzusi berilgan?

- A. Milliy g'urur
- B. Tabiat.
- C. Muhabbat.
- D. Urush va tinchlik.

34. Ernest Seton – Tompson qaysi asari uchun Amerikada eng yaxshi ilmiy ishlar uchun beriladigan «Elliot» oliy darajali oltin medaliga sazovor bo'ldi.

- A. «Mitti yovvoyilar».
- B. «Quvg'indilar taqdiri» asari.
- C. «Yovvoyi hayvonlar» kitobi.
- D. «Jonivorlar haqida hikoyalar» kitobi.

35. Tabiat... uch olam (rassomlik, badiiy adabiyot va ilm) nuqtayi nazaridan kelib chiqib aks ettiriladi. Ernest Seton – Tompson tabiatni qaysi soha vakili bo'lib tasvirlaydi?

- 1) rassom; 2) yozuvchi; 3) olim.
- A. 1. B. 2.
- C. 3. D. 1, 2, 3.

36. «Og'ri» hikoyasida ellikboshining og'ilga kirib qilgan harakatlaridan maqsad nima edi?

- A. Tasalli berish.
- B. Yordam ko'rsatish.
- C. O'g'rini aniqlash.
- D. Ta'magirlik.

8- SINF. ADABIYOT

1-VARIANT

1. O'zbek adabiyotida qaysi asrlardan boshlab yirik dostonchilik maktablari paydo bo'lgan?

- A. XV – XVI asrlarda.
- B. XIX – XX asrlarda.
- C. XI – XIII asrlarda.
- D. XIV – XV asrlarda.

2. Dostonchilik taraqqiyotida eng rivojlangan davr qaysi javobda berilgan?

- A. XIX – XX asrlar.
- B. XIV – XV asrlar.
- C. XV – XVI asrlar.
- D. XI – XIII asrlar.

3. «Alpomish» dostonining 1000 yilligi jahon miqyosida qachon nishonlandi?

- A. 1997-yilda. B. 1999-yilda.
- C. 2000-yilda. D. 1996-yilda.

4. 8-sinf darsligida «Kuntug'mish» dostonining qaysi baxshidan yozib olingan nusxasi keltirilgan?

- A. Bekmurod Jo'raboy o'g'lidan.
- B. Nurmon Abduvoy o'g'lidan.
- C. Egamberdi Ollamurod o'g'lidan.
- D. Ergash Jumanbulbul o'g'lidan.

5. «O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan xalq baxshisi» unvoni qachon ta'sis etilgan?

- A. 1998-yil 12-martda.
- B. 2001-yil 15-martda.
- C. 1999-yil 13-martda.
- D. 2000-yil 14-martda.

6. Xolbeka sovchilarga qanday shart qo'yadi?

- A. Nard o'yini.
- B. Shaxmat o'yini.
- C. Kamonbozlik.
- D. Kurash tushish.

7. «Kuntug'mish» dostonida xiyonatkor obraz kim?

- A. Buvraxon. B. Azbarxo'ja.
- C. Qoraxon. D. Xolmo'min.

8. Azbarxo'ja Xolbekani Buvraxonga olib kelganda, podshoh Xolbekaga nisbatan qanday hukm chiqardi?

- A. Otning dumiga bog'lab sudrattirdi.
- B. Xolbekani Xolmo'minga topshirdi.
- C. Badarg'a qildi.
- D. Zindonga tashladi.

9. «Kuntug'mish» dostonida «Gurkiboyning zotin aytсам sizlarga. Gurki desam mening ko'nglim buzilar». deb kim aytgan?

- A. Kuntug'mish. B. Cho'pon.
- C. Xolbeka. D. Xolmo'min.

10. Hijriy 462-yil, ya'ni milodiy 1069–1070-yili Koshg'arda yozib tugallangan, hajmi 6 ming 409 baytdan iborat asar qaysi javobda ko'rsatilgan?

- A. «Qutadg'u bilig».
- B. «Devonu lug'otit turk».
- C. «Hibatul haqoyiq».
- D. «Devoni hikmat».

11. Abdurauf Fitrat «Qutadg'u bilig» asari nomini qanday o'g'irgan?

- A. «Baxtliklanish bilimi».
- B. «Saodatga yo'llovchi bilim».

- C. «Baxtga eltuvchi bilim».
D. «Shohlar haqidagi asar».

12. «Kuntug'mish» dostonidagi quyidagi misralar kimga tegishli?
«Analhaq deb Mansur senga osildi,
Assalomu alaykum, dorning
og'ochi...»

- A. Mohiboy. B. Gurkiboy.
C. Xolmo'min. D. Xolbeka.

13. Yusuf Xos Hojib «Qutadg'u bilig» dostonini tugallagach uni kimga taqdim etadi?

- A. Eltarish xoqonga.
B. Nosiriddin To'qbo'g'axonga.
C. Tavg'ach Ulug' Bug'ra Qoraxonga
D. Bo'g'u Tarxonga.

14. «Qutadg'u bilig» asari haqidagi bir-biriga mos javoblarni belgilang.

- 1) Vena nuxsasi; 2) Qohira nuxsasi;
3) Namangan nuxsasi.

a) sharqshunos Valizoda hisobotida Muhammad hoji Eshon Lolaresh degan kishining qo'lida asarning bir nuxsasi borligi haqida ma'lumot beradi. Abdurauf Fitrat 1924-yili qo'lyozmani fanga taqdim etadi.

b) U milodiy 1439-yili Hirotda uyg'ur yozuvi bilan ko'chirilgan. Kitob Turkiyaning Tugot shahriga. 1474-yili esa Istanbulga keltiriladi. 1823-yili fransuz sharqshunosi Jaubert Amedee uni ilm ahliga tanishtiradi.

c) 1896-yili asar arab yozuvi asosida Turkiy alifboda ko'chirilgan.

- A. 1-a, 2-b, 3-c.
B. 1-c, 2-a, 3-b.
C. 1-b, 2-c, 3-a.
D. 1-c, 2-b, 3-a.

15. «Qutadg'u bilig» asari qaysi vaznda yozilgan?

- A. Ramali musammani maqsur.
B. Hazaji musammani mahzuf.
C. Rajazi musammani solim.
D. Mutaqoribi musammani mahzuf.

16. A.Navoiy «Majolis un-nafois» tazkirasida qaysi ijodkorni «...o'z zamonasining malik ul-kalomi erdi...» deb ta'riflaydi.

- A. Yusuf Xos Hojibni. B. Lutfiyni.
C. Xorazmiyni. D. Atoiyni.

17. Turli xalqlar «Qutadg'u bilig» asarini qanday nomlashgan? Bir-biriga mos javoblarni belgilang.

1) chinliklar; 2) mochinliklar; 3) eronliklar; 4) turonliklar; 5) Sharq elining ulug'lari:

a) «Shohnomayi turkiy»; b) «Amin ul-mamlakat»; c) «Adab ul-muluk»; d) «Ziynat ul-umaro»; e) «Qutadg'u bilig».

- A. 1-c, 2-b, 3-a, 4-e, 5-d.
B. 1-a, 2-b, 3-d, 4-c, 5-e.
C. 1-d, 2-c, 3-e, 4-a, 5-b.
D. 1-b, 2-e, 3-c, 4-a, 5-d.

18. «Bu yerga yetti so'z oxir bo'ldi. Burun o'n dedim, u o'n bir bo'ldi» misralari qaysi asardan olingan?

- A. «Qutadg'u bilig».
B. «Muhabbatnoma».
C. «Hibatul haqoyiq».
D. «Devoni hikmat».

19. Qaysi shoir o'z g'azallaridan birida yuzi azbaroyi hijron azobini chekaverganidan sarg'ayib ketib, oltinni yashiradigan darajaga yetga-

ni. buning oldida tilloning sariqligi hech narsa bo'lmay qolganini aytadi?

- A. Lutfiy. B. Navoiy.
C. Xorazmiy. D. Nodira.

20. «Qutadg'u bilig» asaridagi qahramonlar qanday ramziy ma'noga ega?

Bir-biriga mos javoblarni belgilang.

1) Kuntug'di; 2) Oyto'ldi; 3) O'gdulmish; 4) O'zg'urmish.

a) qanoat. ofiyat, ya'ni sog'lomlik ramzi; b) aql va zakovat ramzi; c) adolat ramzi; d) baxt va davlat ramzi.

- A. 1-c, 2-d, 3-b, 4-a.
B. 1-c, 2-a, 3-d, 4-b.
C. 1-a, 2-d, 3-c, 4-b.
D. 1-b, 2-c, 3-b, 4-d.

21. Xorazmiyning «Muhabbatnoma» asari qaysi hukmdorga bag'ishlangan?

- A. Muhammad Xojabekka.
B. Nosiriddin To'qbo'g'axonga.
C. Tavg'ach Ulug' Bug'ra Qoraxonga
D. Bo'g'u Tarxonga.

22. 1) milodiy 1432-yili Yazd shahrida Mir Jaloliddin degan kishi taklifi bilan Boqi Mansur degan xattot tomonidan uyg'ur yozuvida ko'chirilgan;

2) milodiy 1508–1509-yillarda arab yozuvi asosidagi turkiy alifboda ko'chirilgan nusxa. Bu nisbatan to'laroq – jami 473 baytdan iborat;

3) 1896-yili asar arab yozuvi asosida Turkiy alifboda ko'chirilgan.

Yuqoridagi ma'lumotlardan qaysi biri «Muhabbatnoma» haqida?

- A. 1,3. B. 2,1.
C. 2. D. 1, 2.

23. «Muhabbatnoma» asarida nomadan tashqari yana qanday janrlar bor?

1) g'azal; 2) tuyuq; 3) soqiynoma; 4) ruboiy; 5) masnaviy; 6) qit'a; 7) fard.

- A. 1, 2, 4, 5, 7. B. 2, 4, 5, 6, 7.
C. 1, 3, 5, 6, 7. D. 1, 2, 3, 4, 5.

24. XIX asrning birinchi yarmida Nodira Lutfiyning qaysi g'azaliga o'xshatma yozgan?

- A. «Xoh inon, xoh inonma».
B. «Ayoqingga tushar har lahza gisu».
C. «Bu ko'nguldur, bu ko'ngul».
D. «Haq ul kunkim jamoling bor etibdur».

25. Lutfiy «Mem shaydo qiladurg'on» deb boshlanuvchi g'azalida ishq bobida barcha «ayb»ni kimga yoki nimaga qo'yadi?

- A. Ma'shuqaga. B. Ko'ngilga.
C. Ko'zga. D. Oshiqqa.

26. Mumtoz she'riyatimizda asosiy tasvir manbai nima?

- A. Jon. B. Bag'ir.
C. Ko'z. D. Ko'ngil.

27. Lutfiyning «Xoh inon, xoh inonma» g'azali ta'sirida qaysi shoir bir g'azal yaratgan.

- A. Nodira. B. Mashrab.
C. Furqat. D. Ogahiy.

28. Lutfiy qaysi g'ozalida pari, falakning qamari, tog' kakligi, Misr navvot-u shakari, Xitoy go'zallari timsollarini keltiradi?

- A. «Ne bo'lursan».
B. «Haq ul kunkim jamoling bor etibdur».

- C. «Ayoqingga tushar har lahza gisu».
D. «Xoh inon, xoh inonma».

29. Qaysi qatorda faqat turkiy she'riyatgagina xos bo'lgan janr berilgan?
A. Gʻzal. B. Tuyuq.
C. Qit'a. D. Fard.

30. «Muhabbatnoma» asarida «olam podshohi», «gulchehralar molik riqobi», «shohi qaboyil», «ohu nazarlar shahriyori» deb ta'riflangan qahramon kim?
A. Nosiriddin To'qbo'g'axon.
B. Tavg'ach Ulug' Bug'ra Qoraxon.
C. Muhammad Xojabek.
D. Bo'g'u Tarxon.

31. Navoiyning «Muhokamat ul-lug'atayn» risolasidagi quyidagi misralar kimning asaridan olingan? Aningkim, ol enginda meng yaratti, Bo'yi birla sochini teng yaratti.
A. Navoiyning.
B. Lutfiyning.
C. Xorazmiyning.
D. Atoiyning.

32. Bir-biriga mos javoblarni belgilang.
1) Xo'jandiy; 2) Yusuf Amiriy; 3) Said Ahmad; 4) Sayyid Qosimiy.
a) «Haqiqatnoma»; b) «Latofatnoma»; c) «Sadoqatnoma»; d) «Dahnom»; e) «Taashshuqnom».
A. 1-b, 2-d, 3-c, 4-a, 4-e.
B. 1-a, 2-c, 3-b, 4-d, 4-e.
C. 1-b, 2-d, 3-e, 4-a, 4-c.
D. 1-c, 2-e, 3-d, 4-a, 4-b.

33. Qaysi qatorda hazaji musaddasi mahzuf vaznida yozilgan, boshidan oxirigacha har bir baytida irsoli masal san'ati qo'llangan g'azal berilgan?
A. «Ne bo'lursan».
B. «Xoh inon, xoh inonma».
C. «Haq ul kunkim jamoling bor etibdur».
D. «Ayoqingga tushar har lahza gisu».

34. Qaysi javobda tuyuq janrining asosiy qoidasiga aylangan adabiybadiiy talablar berilgan?
1) tuyuq albatta to'rt misradan iborat bo'lishi kerak; 2) tuyuq misralari xuddi ruboiy kabi, a-a-a-a yoki a-a-b-a tarzida qofiyalanishi zarur; 3) tuyuq qat'iy ramali musaddasi mahzuf (yoki maqsur) vaznida bo'lishi shart; 4) tuyuqda qofiyaga olingan so'zlar tajnisli bo'lishi darkor.
A. 1, 2, 3, 4. B. 1, 3, 4.
C. 1, 2, 4. D. 1, 2, 3.

35. A. Navoiy «Nasoyim ul-muhabbat...» asarida Lutfiy haqida shunday yozadi: «...yoshida olamdan o'tdi, qabri ... , o'z maskani erdi».
Qaysi qatorda nuqtalar o'rnidagi tushirilgan so'z berilgan?
A. Oltmish uch, Hirotdadur.
B. Bir yuz uch, Samarqanddadur.
C. To'qson to'qqiz, Dehkanordadur.
D. Oltmish yetti, Xurosondadur.

36. «Ne bo'lursan» gʻzalida qanday she'riy san'at qo'llangan?
A. Irsoli masal, tafrit.
B. Kitobot, tajnis.
C. Talmih, tanosub.
D. Tazod, ishtiyoq.

2-VARIANT

1. A.Navoiyning «Kelmadi» radifli g'azalida, asosan, qanday she'riy shan'atdan foydalanilgan?

- A. Tazod. B. Talmih.
C. Irsoli masal. D. Ishtiyoq.

2. Qaysi qatorda Navoiyning zamondoshlariga yo'llagan xatlari yig'ilgan to'plam nomi qayd etilgan?

- A. «Mufradot».
B. «Munshaot».
C. «Vaqfiya».
D. «Xamsat ul- mutahayyirin».

3. A.Navoiyning bir g'azalida «deyin» so'zi necha marta takrorlanadi?

- A. 25 B. 10 C. 15 D. 20

4. Navoiy qaysi g'azalida radd ulmatla san'atidan foydalangan?

- A. «Kelmadi».
B. «Bo'ldum sanga».
C. «Deyin».
D. «Qilg'il».

5. «Jonga chun derman ...» deb boshlanadigan g'azalda lirik qahramon bilan munosabatda bo'lgan tan a'zolari qaysi qatorda to'g'ri tartib bilan berilgan?

- A. Jon, jism, ko'z, bag'ir, ko'ngil.
B. Jon, jism, bag'ir, ko'ngil, ko'z.
C. Ko'z, ko'ngil, bag'ir, jism, jon.
D. Ko'ngil, jism, bag'ir, ko'z, jon.

6. Alisher Navoiy «Bolalik lirikasi» to'plamini qanday nomlagan?

- A. «Navodir ush-shabob».
B. «Favoyid ul-kibar».

C. «G'aroyib us- sig'ar».

D. «Badoye ul-vasat».

7. «Jonga chun derman ...» g'azalidagi oshiq halokatining bosh sababchisi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A. Yurakning o'rtanib yonishi oqibatida jismga o't tushishi.

B. Ishq deb atalgan ilohiy bir chaqmoq chaqilishi oqibatida ko'ngilga ishq ofati tushishi.

C. Haqiqiy gunohkor bir sho'x mahvashtir, agar u o'z yuzini ko'rsatmaganda, ko'z uni ko'rmagan bo'lardi.

D. Aslida aybdor ko'z, agar u ma'shuqani ko'rmaganda, ko'ngilga o't tushmas edi.

8. «Xazon sipohiga, ey bog'bon, emas mon'e.

Bu bog' tomida gar ignadin tikan qilg'il».

Alisher Navoiyning ushbu baytida qanday timsollar berilgan?

A. Bog'bon – yaratuvchi, bog' – mavjud borliq, xazon sipohi – o'lim lashkari.

B. Bog'bon – bog'ni parvarish qiluvchi, bog' – mavjud borliq, xazon sipohi – ma'shuqaning oshiqqa bergan azoblari.

C. Bog'bon – oshiq, xazon sipohi – ma'shuqaning oshiqqa bergan azoblari.

D. Bog'bon – ma'shuqa, bog' – uning visoli.

9. «Firoq tog'ida topilsa tufrog'im, ey, charx,

Xamir etib yana ul tog'da ko'hkan qilg'il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidagi “ko’hkan” nimaning badiiy timsoli?

- A. Ayriliq va visolning.
- B. Dard, g’am – alamning.
- C. Firoq; ranj, hajr va dardning.
- D. Hijron va azoblarning.

10. «Yuzung guliga ko’ngil ravzasin yasa gulshan, Qading niholig’a jon gulshanin chaman qilg’il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidagi «yuzung guli» iborasi qanday ma’noni anglatadi?

- A. Haq (Olloh) jamoli.
- B. Go’zal chehra.
- C. Gul.
- D. Yuz.

11. «Yuzung guliga ko’ngil ravzasin yasa gulshan, Qading niholig’a jon gulshanin chaman qilg’il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidagi «jon gulshani» iborasini qanday tushunmoq kerak?

- 1) yor visoli;
 - 2) oshiq vujudi, bag’ri;
 - 3) «Alif» harfining maskani bo’lmish «jon» so’zi ma’shuqa javlongohi.
- A. 1. B. 1 va 2.
 - C. 1 va 3. D. 2 va 3.

12. «Takovaringg’a bag’ir qonidin xino bog’la,

Itingg’a g’amzada jon rishtasin rasan qilg’il». Ushbu baytida Alisher Navoiy nima demoqchi?

- 1. Otingning tuyog’iga bag’rim qonidin xino bog’lagin, toki u qoshimdan shitob bilan o’tib ketmasin.
- 2. Itingga hijron g’amidan zada bo’lgan jonim iplarini arqon qilib

bog’lagin, toki bizning diydorlashuvimizga xalaqit bermasin.

3. Oyoqlaringga bag’rim qonidan xino bog’lagin, itingga esa jonim iplarini arqon qilib bog’la.

- A. 1. B. 2 va 3.
- C. 1 va 3. D. 1 va 2.

13. «Qaro ko’zum, kelu mardumlig’ emdi fan qilg’il, Ko’zum qarosida mardum kibi vatan qilg’il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidan qanday ma’no anglashiladi?

- 1. Ma’shuq sevinchi, muhabbati.
 - 2. Jamol orzusi, Ollohning lutfu tajallisidan umidvorlik.
 - 3. Ma’shuqaga iltijo, visol ilinji.
- A. 1. B. 1 va 2.
 - C. 1 va 3. D. 2 va 3.

14. «Xazon sipohiga, ey bog’bon, emas mon’e.

Bu bog’ tomida gar ignadin tikan qilg’il».

Ushbu baytida Alisher Navoiy qanday fikr-g’oyani ifodalagan?

- A. Bog’bon qanchalik urinmasin, kuzning tajovuziga mone’lik (to’sqinlik) qilolmaydi.
- B. Xazon fasli (qarilik) yetgach, o’limga qarshi hech qudrat, chora-tadbirlar to’sqinlik qilolmaydi.
- C. Xazon fasli yetsa ham, yor vasliga yetishishga hech narsa to’sqinlik qilolmaydi.
- D. Xazon fasliga hech qanday tikanlar to’sqinlik qilolmaydi.

15. Alisher Navoiy o’z ijodida Sharq she’riyatidagi necha xil janrdan foydalangan?

- A. 10 xil janrdan.
- B. 12 xil janrdan.
- C. 16 xil janrdan.
- D. 21 xil janrdan.

16. Mumtoz adabiyotda har bir bandi sakkiz misradan tashkil topgan she'riy janr

- A. Muxammas. B. Musaddas.
- C. Musabba'. D. Musamman.

17. Alisher Navoiyning, matla'si bir lirik asar mazmuniga teng keluvchi, deb ta'riflangan mashhur g'azali ...

- A. "Ko'ksumni tig'i mehnat ila yora aylangiz ..."
- B. "Orazin yopqoch ko'zumdin sochilur har lahza yosh".
- C. "Ko'ngul jon bila ketdi hamrahing".
- D. "Kecha kelgumdir debon ul sarvi gulro' kelmadi."

18. «O'git» she'ri zamirida qanday ma'nolar bor?

- A. Chaqiruv, da'vat, uyg'otish.
- B. Pand, nasihat, maslahat.
- C. Ishq, muhabbat, sadoqat.
- D. Hijron, dard, ayriliq.

19. Nodiraning turkiy devonida nechta g'azal mavjud?

- A. 189 ta. B. 169 ta.
- C. 150 ta. D. 192 ta.

20. «Yuzida terni ko'rub o'lsam, ey rafiq, meni Gulob ila yuvu gul bargidin kafan qilg'il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidagi «gulob» va «gul bargi» nimalarning ramzi?

A. Gulob – ma'shuqa yuzidagi ter, gul bargi -- yuzning ramzi.

B. Gul –sharbat, gul bargi ham o'z ma'nosida qo'llangan.

C. Gulob – ma'shuqa chehrasi, gul bargi – visol.

D. Gulob -- ayriliq sharobi, gul bargi – visol.

21. «Yuzida terni ko'rub o'lsam, ey rafiq, meni

Gulob ila yuvu gul bargidin kafan qilg'il».

Alisher Navoiyning ushbu baytidan kelib chiqadigan xulosa..

1. Oshiq jasadi ma'shuqa terlari bilan yuvilsa, ma'shuqa yuziga burkalsa, demak, u uning diydoriga yetishgan bo'ladi.

2. Oshiq jasadi gulob bilan yuvilib, gul bargidan qilingan kafanga o'ralgani yaxshi.

3. Oshiqning maqsadi Oллоh diydoriga erishishdir.

- A. 1. B. 2 va 3.
- C. 1 va 3. D. 1 va 2.

22. Nodira «Eshit» radilli g'azalida kimga murojaat qiladi?

1. Oллоhga. 2. Amir Umarxonga.

3. O'g'liga.

- A. 1. B. 1 va 2. C. 1 va 3. D. 2 va 3.

23. Nodiraning «Firoqnoma» asari qanday she'riy shaklda bitilgan?

- A. Musamman. B. Muxammas.
- C. Muashshar. D. Musallas.

24. Nodiraning «Firoqnoma» asarida radif qay tarzda qo'llangan?

- A. Barcha bandlarida radif bor.

- B. Ayrim bandlarida radif bor. ayrim bandlarida yo'q.
 C. Asarda radif qo'llanmagan.
 D. Radif omonim tarzida qo'llangan.

25. Nodiraning «Firoqнома» asari bilan qaysi shoirning she'ri o'rtasida bog'liqlik bor?

- A. Abdulla Oripovning «Ayol» she'ri.
 B. A.Oripovning «Onajon» she'ri.
 C. M.Yusufning «O'zbekning ayollari» she'ri.
 D. M.Yusufning «Turkistonning onalari» she'ri.

26. Qaysi qatorda Fitratning dastlabki yirik asari berilgan?

- A. «Oila». B. «Begijon».
 C. «Munozara». D. «O'qu».

27. Fitrat "Chig'atoy gurguni" deb nomlangan tashkilotni qachon tashkil etdi?

- A. 1920-yilda. B. 1919-yilda.
 C. 1918-yilda. D. 1917-yilda.

28. Qaysi qatorda Fitrat asarlari berilgan?

- A. «Mirrix yulduziga», «Xalq».
 B. «O'git», «Go'zal».
 C. «Sayha», «Sarf», «Nahv».
 D. «Go'zalim, bevafo gulistonim». «Kishan».

29. Qaysi javobda Fitratning dramalari berilgan?

- 1) «Yorqinoy»; 2) «Mushtumzo'r»;
 3) «Hujum»; 4) «O'rtoq Qarshiboyev»; 5) «Chin sevish»;
 6) «Abulfayzxon»; 7) «O'g'uzxon»;
 8) «Shaytonning tangriga isyoni»;

9) «Arslon».

- A. 2, 3, 4, 5, 6. B. 1, 2, 3, 4, 5.
 C. 5, 6, 7, 8, 9. D. 1, 3, 5, 7, 9.

30. Fitrat quyidagi misralarida kimga murojaat qilyapti?

- «Bormi senda qorin-qursoq yo'lida
 Elin, yurtin, borin-yo'g'in sotqonlar?»
 A. Turkiyadagi vatandoshlariga.
 B. Oyga.
 C. Yulduzga.
 D. Quyoshga.

31. O'zbek milliy she'riyati, prozasi, maorifi, tilshunosligi, adabiyotshunosligi, jamiyatshunosligi singari o'nlab sohalar rivojlanishiga hissa qo'shgan ijodkor nomi qaysi qatorda ko'rsatilgan?

- A. Cho'lpon. B. A.Qodiriy.
 C. Behbudiy. D. Abdurauf Fitrat.

32. Faqat turkiy adabiyotga xos bo'lgan janrni belgilang.

- A. Tuyuq. B. Qit'a.
 C. Fard. D. Ruboiy.

33. Musammatlar qaysi xususiyatlariga ko'ra mustaqil va tazmin musammatlarga bo'linadi?

- A. Yaratilish xususiyatiga ko'ra.
 B. Bandlardagi misralarning soniga ko'ra.
 C. Musammatlarning qofiya tizimiga ko'ra.
 D. Musammatlardagi oxirgi ikki misra barcha bandlarda aynan takrorlanishiga ko'ra.

34. Arabcha «ipga terilgan marvarid» degan lug'aviy ma'noni anglatuvchi

she'riy shakl qaysi qatorda berilgan?

- A. Masnaviy. B. Musammat.
C. Musallas. D. Muxammas.

35. «Bo'lak, parcha, qism» ma'nosini anglatuvchi she'riy shakl qaysi qatorda berilgan?

- A. Fard. B. Qit'a.
C. Tuyuq. D. Ruboiy.

36. Musammatlarning uchlikdan o'nlikkacha bo'lgan turlari tartib bilan to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang.

- 1) muxammas; 2) murabba;
3) mustasnc; 4) musallas;
5) musamman; 6) muashshar;
7) musabba; 8) musaddas.
A. 4, 2, 1, 8, 6, 7, 3, 5.
B. 2, 4, 6, 8, 1, 3, 5, 7.
C. 8, 7, 6, 1, 2, 3, 4, 5.
D. 4, 2, 1, 8, 7, 5, 3, 6.

3-VARIANT

1. H. Hakimzoda dramalari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. «Zaharli hayot yohud ishq qurbonlari». «Burungi qozilar yoki Maysaraning ishi». «Yangi saodat».
B. «Paranji sirlaridan bir lavha yoki yallachilar ishi». «Maysaraning ishi». «Qizil gul».
C. «Boy ila xizmatchi». «Tuhmatchilar jazosi». «Chin sevish».
D. «Tuhmatchilar jazosi». «Jahon sarmoyasining eng oxirgi kunlari». «Boy ila xizmatchi».

2. «Zaharli hayot yohud ishq qurbonlari» asarining qahramonlari qaysi javobda to'g'ri qayd etilgan?

- A. Mirzahamdamboy, Abdurahmonboy, Olimjon, Maryamxonim.
B. Maryamxonim, Mirzahamdamboy, Abduqodirboy, Mahmudxon.
C. Mahmudxon, Abduqahhorboy, Xolisxon, Maryamxonim.
D. Abduqodirboy, Ahmadjon, Xadicha, Olimxon.

3. «Zaharli hayot»da Hamza Hakimzoda kimlarni «ishq qurbonlari» sifatida tasvirlaydi?

- A. Mahmudxon va Maryamxonimni.
B. Olimjon va Maryamxonimni.
C. Rustambek va Xolisxonimni.
D. Olimjon va Nazokatxonimni.

4. «Zaharli hayot yohud ishq qurbonlari» dramasiidagi eng faol obraz qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Abduqodirboy.
B. Mirza Hamdamboy.
C. Zaynab.
D. Maryamxon.

5. Hamzaning «Zaharli hayot yohud ishq qurbonlari» dramasiining so'nggi to'rtinchi sahnasi qanday tugaydi?

- A. Maryamxonning zahar ichib o'lishi bilan.
B. Maryamxonning onasi – Soraning oh-u nolalari bilan.
C. Yozuvchi izohi bilan.
D. Mahmudxonning Maryamxon qabri oldida o'zini o'ldirishi bilan.

6. G'afur G'ulomning qaysi she'rida shuhrat qozonmoq uchun Gerostatdek ibodatxonaga o't qo'yish shart emasligi bayon qilingan?

- A. «Sog'inish». B. «Vaqt».

- C. «Sen yetim emassan».
D. «Kuzatish».

7. «Yetimlik nimadir, bizlardan so'ra, O'ninchi yillarning sargardonligi, Isitma aralash qo'rqinch tush kabi Xayol ko'zgasidan o'chmaydi sira...» satrlarining muallifi kim?

- A. G'. G'ulom. B. Cho'lpon.
C. H. Olimjon. D. U. Nosir.

8. G'afur G'ulomning qaysi she'rida «o'zbek otasi»ning bo'rtma, umumiy, hamma uchun tanish siymosi yaratilgan?

- A. «Kuzatish».
B. «Sog'inish».
C. «Sen yetim emassan».
D. «Vaqt».

9. «Mirzo Ulug'bek» fojiasida Ulug'bekning o'ldirilishi qayerda ro'y beradi?

- A. Ko'ksaroyda.
B. Kohak tog'ida.
C. Oqsaroyda.
D. Ota Murodning hovlisida.

10. G'afur G'ulomning bolalar uchun yaratgan asarlari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. «Shum bola», «Bolalik», «Nortojining kurak tishi».
B. «Bilib qo'yki seni Vatan kutadi», «Bari seniki», «Shum bola».
C. «Shum bola», «Bari seniki», «O'tmishdan ertaklar».
D. «Tirilgan murda», «Sehrli qalpoqcha», «Shum bola».

11. G'afur G'ulomning «Sog'inish» she'rida qanday g'oya ifodalangan?

- A. Bahorni sog'ingan ko'ngil holati.
B. Musofirlikda yurib, yurtini sog'ingan odamning kayfiyati.
C. Insonning insonga mehri, yashashga chanqoqlik mehri.
D. Yorini sog'ingan oshiq intiqligi.

12. Qaysi adib Alisher Navoiy haqida jiddiy ilmiy tadqiqotlar yaratgan?

- A. G'. G'ulom.
B. H. H. Niyoziy.
C. M. Shayxzoda.
D. E. Vohidov.

13. Maqsud Shayxzodaning «Mirzo Ulug'bek» asarida ifodalangan tarixiy shaxslar obrazi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Mirzo Ulig'bek. Sakkokiy, Abdurazzoq Samarqandiy, Otamurod.
B. Feruza, Abdulatif, Ali Qushchi, Mirzo Ulug'bek, Xo'ja Ahror.
C. Shayxulislom Burhoniddin, Mirzo Ulug'bek, Abbos, Sakkokiy.
D. Xo'ja Ahror, Ali Qushchi, Abdulatif, Piri Zindoniy.

14. Maqsud Shayxzodaning asarlari to'g'ri sanalgan javobni toping.

- A. «Toshkentnoma», «Muhammad to'pchi», «Jontemir».
B. «Kapitan Gastello», «Toshkentnoma», «Yo'q men o'lgan emasman», «On birlar», «Kurash nechun».
C. «Yo'q men o'lgan emasman», «Bilib qo'yki seni Vatan kutadi», «Toshkentnoma».
D. «Kurash nechun», «Nil va Rim», «Kapitan Gastello», «Muhammad to'pchi».

15. «Bu kurash hayotning qonuni uchun,

Bu chorak asrning yakuni uchun ...

Bu elning go'dagi, choli, go'zali,

Navoiy misrasi, Bobur g'azali,

Dutorning bemalol unlari uchun ...»

parchasi qaysi mashhur she'rdan olingan?

A. «Bilib qo'yki seni Vatan kutadi».

B. «Yo'q men o'lgan emasman».

C. «Kurash nechun».

D. «Kapitan Gastello».

16. Usmon Nosirning qaysi she'rini ikki og'iz so'z bilan «Erk haqida madhiya» deb atash mumkin?

A. «Monolog». B. «Nil va Rim».

C. «Yurak». D. «Mehrim».

17. Usmon Nosirning "Nil va Rim" she'ri mazmunini, g'oyasini aks ettirmaydigan xulosani toping.

A. Erk madhiyasi.

B. Tarixga nazar.

C. Tarixni ulug'lash.

D. Qullar qismatiga achinish.

18. «Tilak», «Tong edi», «Totli damlar» singari she'riy asarlar muallifi kim?

A. Asqad Muxtor.

B. Shuhrat.

C. Shukrullo.

D. M.Shayxzoda.

19. «Mirzo Ulug'bek» fojiasida Ulug'bekni Abbas va Abdulatif sipohlaridan himoya qilgan navkar yigitlarning ismlari qaysi javobda to'g'ri qayd etilgan?

A. Yigitali, Berdiyori.

B. Ota Murod, Abdurazzoq.

C. Ali Qushchi, iroqlik talaba.

D. Piri Zindoniy, Berdiyori.

20. Maqsud Shayxzodaning. «Mirzo Ulug'bek» fojiasida ozodlik uchun boshini dorga qo'ygan – sarbadorlar farzandi bo'lmush adolatsevar obraz qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A. Piri Zindoniy. B. Ali Qushchi.

C. Ota Murod. D. Berdiyori.

21. «Mirzo Ulug'bek» fojiasida bir donishmandning 90 olim va talaba huzurida nutq so'zlab, ilmini namoyon qilgani aytiladi. U mashhur alloma kim edi?

A. Beruniy. B. Forobiy.

C. Xorazmiy. D. Zamaxshariy.

22. «Samarqandda bir yo'talsam buning zarbidan

Yorilardi xalifayi Bog'dodning o'ti.

Bir na'ramdan kular edi shohlarning toji,

Poytaxtinga oqar edi dunyoning boji...» (M. Shayxzoda)

Mazkur misralarda kim ta'riflangan?

A. Bobur.

B. Ulug'bek Mirzo.

C. Shayboniyxon.

D. Amir Temur.

23. «Eshitganman, o'taketgan fozil ekansiz,

Ammo asli shoh o'g'lisiz, shu uchun har dam,

Ko'zingizni qamashtirar toj yaltirog'i... (M.Shayxzoda)

Ulug'bek Mirzo bilan jiddiy munozara qilgan bu personaj nomi

qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
A. Berdiyov. B. Ali Qushchi.
C. Hasan Ohangar. D. Abdulatif.

24. «Istasangiz, tiz cho'kayin oyog'in-gizga.

Sizga buyuk qalbli inson, ulug'munajjim.

Ammo Sul-ton Ulug'bekka, sohibi tojga.

Bosh egmayman, egolmayman, yo'q ega olmayman». (M. Shayxzoda)

Piri Zindoni-ning yuqoridagi so'zidan Mirzo Ulug'bekka bo'lgan qanday munosabatni angladingiz?

A. Piri Zindoni-y shoh Ulug'bekni emas, olim Ulug'bekni qadrlaydi.

B. Bobosi Temur tufayli Ulug'bekni ham yomon ko'radi.

C. Ulug'bekka bosh egishni istamaydi.

D. Ulug'bekni shoh sifatida qadrlaydi.

25. Usmon Nosirning she'ridan keltirilgan quyidagi misralar kimga yoki nimaga aytilgan?

«Sen orada ko'prik bo'lding – da, Geyne bilan o'rtoq tutindim.

Lermontovdan ko'mak o'tindim, Butun umrim sening bo'yingda,

Saharda qon tupursam, mayli...»

A. Do'stiga. B. Sevgilisiga.

C. She'riyatga. D. Davrga.

26. «Ufq» romani qahramonlari qaysi javobda to'g'ri qayd etilgan?

A. Tursunboy, Azizxon, Nizomjon, Zebixon.

B. Ikromjon, Sodiq, Nizomjon, Nurxon.

C. Nizomjon, Mirsalim, Jannat xola Azizxon.

D. Jannat xola Ikromjon, Boltaqul, Sodiq.

27. «Ufq» romanida Ikromjon va Jannat xolaga farzandlik qilgan. Zebixonning sevgisiga sazovor bo'lgan yigit kim?

A. Tursunboy. B. Azizxon.

C. Sodiq. D. Nizomjon.

28. Said Ahmadning «Ufq» romani necha kitobdan iborat va bunday roman qanday nomlanadi?

A. Ikki kitobdan – dialogiya.

B. Uch kitobdan – trilogiya.

C. To'rt kitobdan – tetralogiya.

D. Besh kitobdan – pentalogiya.

29. «Ufq» romanida Tursunboy sevgan qizning ismini ko'rsating.

A. Shoirra. B. Manzura.

C. Shohida. D. Zebi.

30. «Rim yalang'och izlaydi», «Shoh Yuliy Sezar tilla qadahda qon ichadi», «Nil – qullar to'kkan ko'z yosh» kabi tashbehtar qo'llagan va o'zini «isyonning so'lmas avlodi» deb yozgan ijodkor nomi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A. Usmon Nosir. B. Cho'lpon.

C. Fitrat. D. Abdulla Qodiriy.

31. Usmon Nosirning «Nil va Rim» she'ridagi bosh g'oyani toping.

A. Sof sevgi va sadoqat uchun qurbon bo'lish.

B. Chet el bosqinchiligi-ga qarshi kurash.

C. Mamlakat obodonchiligi uchun qayg'urish.

D. Erk, ozodlik uchun kurash.

32. «Odam deb o'lgan odam – doim tirik». «O'zini deb yashagan – o'lik». Mazkur gaplar qaysi badiiy asardan olingan va qaysi badiiy obrazlar tilidan aytilgan?

A. S. Ahmad. «Ufq» – Tursunboy, Ikromjon.

B. A. Muxtor. «Chinor» - Bektemir, Azimjon.

C. N. Dumbadze. «Hellados» – Xrista Aleksandrid, Yanguli.

D. A. Muxtor. «Chinor» – Ochil buva, Akbarali.

33. Said Ahmadning «Ufq» roman – trilogiyasi qaysi asarlardan tarkib topgan?

A. «Ufq», «Qirq besh kun», «Hijron kunlarida».

B. «Qirq besh kun», «Hijron kunlarida», «Ota».

C. «Hijron kunlarida», «Qochoq», «Qirq besh kun».

D. «Qirq besh kun», «Hijron kunlarida», «Ufq bo'sag'asida».

34. «Ufq» romanida urushdan qochgan yigit kim?

A. Ikromjon. B. Nizomjon.

C. Tursunboy. D. Azizxon.

35. Said Ahmadning «Qoplon» hikoyasida qanday g'oya ifoda qilingan?

A. Zotdor itning egasiga sadoqati ifoda qilingan.

B. Manfaatparast, xushomadgo'y kimsalarning har xil qiyofaga kirishi ko'rsatilgan.

C. Itga mehr qo'ygan kishi holatlari ko'rsatilgan.

D. Egasidan ranjigan itning holatlari ifoda qilingan.

36. Said Ahmadning «Ufq» romaniga oid xulosalarni belgilang.

1. Ota askarlikdan qochgan o'g'lini otadi va: «Xayriyat, o'q tegmadi», – deydi.

2. Odamlar qo'lidagi bir burda nonning yumshoq joyini jangchilarga ilinadi.

3. Urush kasofati onaning o'limiga sabab bo'ladi.

4. Jannat xola qochoq o'g'lidan voz kechadi.

5. Nayman cho'llarida dushmanga qarshi yana bir mehnat fronti ochiladi.

A. 1, 2, 3.

B. 1, 2, 4, 5.

C. Hamma javoblar to'g'ri.

D. 1, 2, 3, 5.

4-VARIANT

1. Qaysi qatorda «O'zbekiston Qahramoni» unvoni sohiblari berilgan?

A. O. Sharafiddinov, S. Ahmad, I. Yusupov.

B. A. Muxtor, M. Yusuf, M. Shayxzoda.

C. G'. G'ulom, U. Nosir, A. Fitrat.

D. Sh. Xolmirzayev, R. Parfi, O. Matjon.

2. O. Sharafiddinovning tarjima asarlarini belgilang.

A. P. Koeloning «Alkimyogar».

A. Savelaning «To'xtatung samolyotni tushib qolaman» asarlari.

B. E.Seton-Tompsonning «Yovvoyi yo'rg'a» asari.

C. Pushkinning «Yevgeniy Onegin», «Kapitan qizi» asarlari.

D. Shekspirning «Otello», «Qirol Lir» asarlari.

3. Lev Tolstoyning «Iqronoma» asarini o'zbek tiliga kim tarjima qilgan?

A. O.Sharafiddinov.

B. I.G'ofurov.

C. N.Komilov.

D. A.Qahhor.

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tashabbusi bilan yurtimiz tarixida birinchi marta «Jahon adabiyoti» jurnali tashkil etgan adabiyotshunos olim kim?

A. U.Normatov.

B. N.Xudoyberganov.

C. B.Qosimov.

D. O.Sharafiddinov.

5. «... Vatan muhabbati ... shunday pokiza, oliyjanob, beminnat bo'lmo-g'i, har qanday maqtanchoqlikdan, sun'iylikdan, pisandadan xoli bo'lmo-g'i kerak...» degan vatanparvar inson kim?

A. E.Vohidov. B. S.Ahmad.

C. O.Sharafuddinov. D. M.Yusuf.

6. To'ra Sulaymonning «Iltijo» she'ridagi bahor nimaning ramziy timsoli bo'lib gavdalanadi?

A. Vatan, barcha tiriklikka jon ato etguvchi muqaddas yurt timsoli.

B. Yasharish va yangilanish timsoli.

C. Sadoqatsiz do'st va bevafo yor timsoli.

D. Barcha go'zalliklarning umum-lashma timsoli.

7. Qaysi shoir ko'nglida yotgan armonni cho'kib qolgan nortuyaga, quyosh tushmaydigan yerdagi erimay qolgan qorga qiyoslab ta'riflagan?

A. Shavkat Rahmon.

B. To'ra Sulaymon.

C. Mirtemir.

D. Abay.

8. To'ra Sulaymonning qaysi she'rida har bir fasl nomi ramziy ma'noni ifodalab kelgan?

A. «Iltijo».

B. «Tavallo».

C. «Armon».

D. «Gul bir yon, chaman bir yon».

9. Muhammad Yusufning qaysi she'ridagi lirik qahramon «Uyg'on-sam – ko'rpam kul,

Yig'lar sevgilim ...

Ayiq bosgan gulday

Ezildi ko'nglim», deya yozg'iradi?

A. «Surab».

B. «Yig'lar yuragim».

C. «Ko'nglimda bir yor».

D. «Mehr qolur».

10. To'ra Sulaymonning birinchi she'riy to'plamini aniqlang.

A. «Istar ko'ngil».

B. «Alhazar».

C. «To'yboshi».

D. «Gulshan».

11. Qaysi qatorda Muhammad Yusuf she'riy to'plamlari ko'rsatilmagan?

A. «O'zbekim», «Birinchi muhabbatim»

- B. «Iltijo», «Uyqudagi qiz».
C. «Ishq kemasi», «Erka kiyik».
D. «Yolg'onchi yor», «Bevafo ko'p ekan».

12. To'ra Sulaymonning qaysi she'rida farzandi uchun chin dildan iztirob chekuvchi faqat ona ekanligi tasvirlanadi?
A. «Armon».
B. «Iltijo».
C. «Tavallo».
D. «Gulshan».

13. To'ra Sulaymonning «Iltijo» she'ridagi ramziy timsollarning to'g'ri talqin qilingan qatorini aniqlang.
1) saho; 2) tog'-u tosh; 3) Bahor; 4) shudring.
a) bahor fasli; b) ezgulik ramzi; d) vatan; e) qilmishi qing'ir zotlar; f) vatangado kimsalar; g) ko'z yoshlar.
A. 1-f, 1-a, 2-e, 3-d, 4-g, 4-b.
B. 1-g, 2-d, 3-a, 4-e, 4-f, 4-b.
C. 1-b, 1-d, 1-g, 2-f, 3-a, 4-e.
D. 1-f, 2-e, 3-a, 3-b, 3-d, 4-g.

14. To'ra Sulaymonning quyidagi misralari qaysi she'ridan olingan?
«Bir mard bilan nopokning taqdirin tutash ko'rsam...
Bir betayin kimsaning oyog'ida bosh ko'rsam...»
A. «Armon». B. «Iltijo».
C. «Tavallo». D. «Gulshan».

15. «Qurboning bo'layin, ey onajonim,
Sening faryodlaring – mening fig'onim...» misralari kimning qalamiga mansub?

- A. To'ra Sulaymon.
B. Muhammad Yusuf.
C. Usmon Nosir.
D. G'afur G'ulom.

16. Qaysi shoirning ijodi o'zbek qo'shiqchiligi rivojida muhim o'rin tutadi?
A. T. Sulaymon.
B. M. Yusuf.
C. I. Mirzo.
D. A. Oripov.

17. M.Yusufning birinchi she'riy to'plami qachon nashr qilingan?
A. 1985-yil.
B. 1974-yil.
C. 1979-yil.
D. 1980-yil.

18. M.Yusuf dostonlari berilgan qatorni aniqlang.
A. «Osmonning oxiri», «Qora quyosh».
B. «Erka kiyik», «Yolg'onchi yor».
C. «Uyqudagi qiz», «Ishq kemasi».
D. «Iltijo», «Mehr qolur».

19. «O'g'lim desang osmonlarga G'iro't bo'lib uchgayman.
Chambil yurtida Alpomishga Navkar bo'lib tushgayman» misralari M.Yusufning qaysi she'ridan olingan?
A. «Dunyo».
B. «O'zbekmomo».
C. Vatanim.
D. «Xalq bo'l elim».

20. M.Yusuf «Qorachug'da porlagan o'sha, Iqboliga chorlagan o'sha...» misralari orqali nimani nazarda tutadi?

- A. Oshiq sevgisini.
- B. Visolni.
- C. Ma'shuqa muhabbatini.
- D. Mehrni.

21. M.Yusufning quyidagi misralariga o'xshash satrlar yana qaysi shoir ijodida uchraydi?

- O'zing ayt senday qiz yana qayda bor
Kipriklari uzun kokillaridan?..
- A. Cho'lpon.
 - B. U.Nosir.
 - C. Fitrat.
 - D. U.Azim.

22. «Yonib ketsin chirsillab qalvim,
Sevish kerak ... yashash shart emas!»
misralari kimning qalamiga mansub?

- A. Rauf Parfi.
- B. E.Vohidov.
- C. M.Yusuf.
- D. A.Oripov.

23. «Eron bilan Turon bir edi doim,
Nizo bilmay yashar erdi ko'p qoyim.
...Faridundek oqil bo'lsak, bo'lmasmi,
mi,

Jahonni beurush bo'lsak, bo'lmasmi?!
Avf etib yuz bursak ezgulik tomon,
Urush unutilsa, yo'qolsa yomon».

Ushbu misralar qaysi asardan olingan?

- A. «Shohnoma».
- B. «Zarbulmasal».
- C. «Yusuf va Zulayho».
- D. «Ming bir kecha».

24. «Shohnoma»ning 1000 baytini kim yozgan?

- A. Daqiqiy.
- B. Ahmad Balxiy.
- C. Gadoiy.
- D. Ma'sud Marvaziy.

25. «Shohnoma» necha ming baytni o'z ichiga oladi?

- A. 50 000 bayt.

- B. 60 000 bayt.
- C. 45000 bayt.
- D. 30 000 bayt.

26. «Shohnoma»da Eronda hukm surgan nechta sulola va qancha hukmdor haqida ma'lumot berilgan?

- A. 2 ta sulola 60 ta hukmdor.
- B. 6 ta sulola, 45 ta hukmdor.
- C. 4 ta sulola, 50 ta hukmdor.
- D. 3 ta sulola, 40 ta hukmdor.

27. «Eshikka ko'p qarayberma san,
Gulbog'ingga. baribir, yo'l bor...
Oqshom menga niqob ostidan
Ohu ko'zin suzdi gulruksor» misralari kimning qalamiga mansub?

- A. Pushkin.
- B. S.Yesenin.
- C. M.Yusuf.
- D. E.Vohidov.

28. Firdavsiyning «Shohnoma» dostonida pahlavon Rustam kimning makr-hiylasidan o'ldi?

- A. Kova.
- B. Rudoba.
- C. Shog'od
- D. Zahhok.

29. Firdavsiy «Shohnoma» dostonini necha yilda yaratadi?

- A. 30 yil mobaynida.
- B. 28 yil mobayhida.
- C. 25 yilda.
- D. 35 yilda.

30. «Gitanjali» she'rlar to'plami uchun Nobel mukofoti berilgan. qo'shig'i respublika madhiyasi bo'lgan. «mamlakat vijdoni» deb atalgan ulug' adibning nomi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A. Yesenin.
- B. Ch.Aytmatov.
- C. A.Nesin.
- D. R.Thokur.

I-VARIANT

31. Rabindranat Thokurning «Nur va soyalar» hikoyasi qahramoni – Shoshibushonning dushmani kim edi?

- A. Giribala.
B. Hukmron jamiyat.
C. Xorkumar.
D. Sohob.

32. Rabindranat Thokurning «Nur va soyalar» hikoyasidagi haqiqatparast, isyonkor yigit obrazini ko'rsating.

- A. Xorkumar. B. Kumar.
C. Najib. D. Shoshibushon.

33. Sharqni eslatib turuvchi «choy-xona», «choy», «shohi ro'mol», «ohu ko'z», «lolagun» kabi so'zlar S.Yeseninning qaysi she'rida uchraydi?

- A. «Dog'lar ketmish majruh ko'n-gildan».
B. «Xurosonda bir darboza bor».
C. «Bu dunyoda men bir yo'lovchi...».
D. «Ona ibodati».

34. S.Yeseninning «Bu dunyoda men bir yo'lovchi» she'ri kimga atalgan?

- A. Onasiga. B. Otasiga.
C. Opasiga. D. Singlisiga.

35. Sergey Yesenin she'rlarini va Gytotening «Faust» asarini o'zbekchaga kim o'g'irgan?

- A. Cho'lpon. B. U.Nosir.
C. G'.G'ulom. D. E.Vohidov.

36. S.Yesenin «Ona ibodati» she'rida ona va o'g'il timsoli orqali qanday mavzuni yoritgan?

- A. Iltijo. B. Hijron.
C. Oila. D. Vatan.

1. «Alpomish» dostonida Hakimbek mehmonning izzat-hurmatini joyiga qo'yish, marhumlar haqqiga duo qilish va zakot berish saxiylik ekanligini kimga aytadi?

- A. Boybo'ribiyga. B. Boysaribiyga.
C. Barchinga. D. Qorajonga.

2. «Alpomish» dostonida Boysari-biyning Boysun-qo'ng'iro't elida qancha yilqisi bor edi.

- A. 90 to'qay. B. 100 to'qay.
C. 10 000 ta. D. 50 000 ta.

3. «Alpomish» dostonida Boysaribiy 10 ming uyli Boysun-Qo'ng'iro't eli bilan ko'chayotganda Barchin nechta tuyaga sepini ortdi?

- A. 40 ta. B. 50 ta.
C. 60 ta. D. 70 ta.

4. «Alpomish» dostonidagi Surxayl kampir o'g'illarining ismini belgilang.

- 1) Ko'kaldosh; 2) Ko'kaman;
3) Ko'kqashqa; 4) Boyqashqa;
5) Jonqashqa; 6) Toyqashqa;
7) Qo'shquloq; 8) Qorajon.

- A. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8.
B. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
C. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8.
D. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8.

5. «Ko'kaldosh alp (ukalariga) turib aytdi: O'rtada javlik xotinli bo'lib qolaylik». «Alpomish» dostonidan olingan yuqoridagi parchada berilgan «javlik» so'zining ma'nosi qaysi qatorda ko'rsatilgan?

A. Alohida. B. Tezda.
C. Shoshilinch. D. Yoppasiga.

6. «Alpomish» dostonida qalmoqlar Barchinga sōvchi boʻlib kelishganida Yortiboy oqsoqol Boysaribiyga qanday maslahat berdi?

A. Barchinni qalmoqlarga berishni.
B. Sovchilarga shart qoʻyishni.
C. Barchinni faqat Alpomishga berishni.
D. Qalmoqlarga Barchinni bermaslikni.

7. Paygʻambarlar hayotidan hikoya qiluvchi Nosiriddin Toʻqbugʻaning iltimosiga koʻra hijriy 709-(milodiy 1309–1310) yilda yozilgan asarni belgilang.

A. «Al jome as-sahih».
B. «Qissasi Rabgʻuziy».
C. «Nasoyim ul-muhabbat».
D. «Arbain».

8. «Qissasi Rabgʻuziy» asarida Iblis nima uchun Ollohga osiy boʻlib, uning huzuridan laʼnatlanib quvildi?

A. Kibrga berilgani uchun.
B. Hasadgoʻyligi uchun.
C. Yolgʻonchiligi uchun.
D. Ayyorligi uchun.

9. «Qissasi Rabgʻuziy» asarining muallifi taʼrif va tavsif oʻrinlarida qanday sheʼriy sanʼatdan foydalangani?

A. Mubolagʻa. B. Tashbeh.
C. Talmeh. D. Saj.

10. «Matlaʼ ul-anvor», «Shirin va Xusrav», «Majnun va Layli», «Hasht

behisht», «Oyinayi Iskandariy» dostonlarini yaratgan ijodkor kim?

A. Nizomiy. B. Jomiy.
C. Xusrav Dehlaviy. D. Navoiy.

11. «Qissasi Rabgʻuziy» asarida quyidagi soʻzlarni kim aytgan?

«Ey Azroil, bu kundin qiyomatga tegi maning ummatlarimga jon bermak qattiqligi bor ersa ul qattiqliklarni manga yuklagil. Ul qattiqliklar manga boʻlsin, ummatlarimga boʻlmasun».

A. Ibrohim alayhissalom.
B. Muhammad alayhissalom.
C. Iso paygʻambar.
D. Nuh paygʻambar.

12. Kun hamalgʻa kirdi ersa, keldi olam navroʻzi.

Kechdi bahman zamharir qish, qolmadi qori, buzi misralari bilan boshlanuvchi gʻazal kimning qalami-ga mansub?

A. Rabgʻuziy. B. Navoiy.
C. Ogahiy. D. Furqat.

13. Asli shahrisabzlik turkiy urugʻlardan boʻlgan Xusrav Dehlaviy Nizomiydan keyin necha yildan soʻng «Xamsa» asarini yaratdi?

A. 100 yildan soʻng.
B. 150 yildan soʻng.
C. 200 yildan soʻng.
D. 250 yildan soʻng.

14. A.Navoiyning «Xamsa» asaridagi dostonlarning ketma-ketligini toʻgʻri belgilang.

1) «Farhod va Shirin»; 2) «Layli va Majnun»; 3) «Sabʼai sayyor»:

4) «Hayrat ul-abror»; 5) «Saddi Iskandariy».

- A. 1, 2, 3, 4, 5. B. 4, 1, 2, 3, 5.
C. 4, 5, 1, 2, 3. D. 3, 1, 2, 4, 5.

15. Olamdagi barcha narsa «Yaral!» soʻzidan paydo boʻlgandir degan tushuncha «Xamsa»ning qaysi dostonida berilgan?

- A. «Hayrat ul-abror».
B. «Farhod va Shirin».
C. «Layli va Majnun».
D. «Sabʼai sayyor».

16. «Hayrat ul-abror» dostonining 10-maqolotida qaysi mavzu haqida fikr yuritilgan?

- A. Iymon haqida.
B. Rostgoʻylik va toʻgʻrilik haqida.
C. Qanoat haqida.
D. Xayr-u ehson haqida.

17. «Farhod va Shirin» dostoni qahramonlari haqidagi bir-biriga mos javoblarni belgilang

- 1) Moniy; 2) Boniy; 3) Qoran.
a) meʼmor; b) naqqosh; c) tosh yoʻnuvchi.
A. 1-b, 2-a, 3-c. B. 1-a, 2-b, 3-c.
C. 1-c, 2-b, 3-a. D. 1-c, 2-a, 3-b.

18. «Farhod va Shirin» dostonida Xusrav Farhodan: «Qachondan boshlab bu ishqqa muhtalo boʻlding?», - deb soʻrganida Farhod qanday javob beradi?

- A. Tugʻilmasimdan oldin bu ishqqa muhtalo boʻldim.
B. Esinmi taniganimdan boshlab muhabbatga muhtalo boʻldim.
C. Oynada Shirinni koʻrganimdan soʻng bu ishqqa giriftor boʻldim.

D. 14 yoshimdan boshlab ishqqa asir boʻldim.

19. «Farhod va Shirin» dostonida Yunonistondan qaytgan Farhod sandiqdagi oynaga qaragach, unda qanday tasvirlarni koʻrdi?

1) qandaydir bir yurtni; 2) togʻ kesish bilan mashgʻul odamlarni; 3) Farhod oʻzining ariq qaziyotganini; 4) Shirinni koʻradi.

- A. 1, 2, 3, 4. B. 1, 2.
C. 1, 2, 4. D. 2, 4.

20. «Farhod va Shirin» dostonida Farhod tilidan aytilgan:

Hunarni asrabon netgumdir oxir
Olib tufroqqamu ketgumdir oxir
misralari orqali qaysi hunar haqida gap bormoqda?

- A. Meʼmorlik.
B. Naqqoshlik.
C. Tosh yoʻnuvchilik.
D. Qilichbozlik.

21. «Farhod va Shirin» dostonidagi quyidagi misralar qaysi qahramonga taalluqli?

Menga ne yor-u ne oshiq havasdir.
Agar men odam oʻlsam, ushbu basdir
A. Farhod. B. Shirin.
C. Mulkoro. D. Mehinbonu.

22. Tasavvuf adabiyotida Nafsnı yengish quroli nima?

- A. Ishq. B. Iroda.
C. Sabr-toqat. D. Iymon.

23. «Farhod va Shirin» dostonidagi ajdarho. Axraman dev, temir odam qanday timsollar hisoblanadi?

- A. Xayoliy timsollar.
- B. Afsonaviy timsollar.
- C. Ramziy timsollar.
- D. Realistik timsollar.

24. «Xamsa» dostonlaridan qaysi birida Navoiy ruhiyat tasviriga alohida e'tibor qaratadi?

- A. «Farhod va Shirin».
- B. «Layli va Majnun».
- C. «Sab'ai sayyor».
- D. «Saddi Iskandariy».

25. «Boqay desa, dog'i quvvati yo'q, Boqmay desa, dog'i toqati yo'q, - misralari qaysi asardan olingan?

- A. «Hayrat ul-abror».
- B. «Farhod va Shirin».
- C. «Layli va Majnun».
- D. «Sab'ai sayyor».

26. Qaysi qahramon o'z muhabbati uchun kanizlari oldida yer o'padi?

- A. Shirin.
- B. Layli.
- C. Dilorom.
- D. Mehr.

27. As'hobg'a mayli lolav-u bog'. Ul ikki ichinda loladek dog' misralaridagi «Ul ikki» deganda kimlar nazarda tutilgan?

- A. Farhod va Shirin.
- B. Bahrom va Dilorom.
- C. Layli va Majnun.
- D. Mehr va Suhayl.

28. «Layli va Majnun» dostonida Laylining otasi nima uchun qizini Qaysga bermaydi?

- A. Qays bilan Layli nasl-nasabda teng emas edi.

- B. Yigit malomatga qolgani uchun.
- C. Qays kambag'al edi.
- D. Layli Ibn Salomga nazr qilingan edi.

29. Qays bilan Layli bir-birlariga qanday rishta orqali bog'langanlar?

- A. Sof sevgi rishtalari orqali.
- B. Majoziy ishq orqali.
- C. Dunyoviy ishq orqali.
- D. Ilohiy ishq orqali.

30. «Sab'ai sayyor» asari qanday doston?

- A. Axloqiy-falsafiy doston.
- B. Ishqiy-sarguzasht doston.
- C. Romantik doston.
- D. Jangnoma doston.

31. Oshiqlik va shohlik bir tanga sig'masligini Navoiy qaysi qahramon orqali ko'rsatgan?

- A. Farhod. B. Xusrav.
- C. Bahrom. D. Iskandar.

32. «Sab'ai sayyor» dostonida Bahromning taqdiri qanday yakunlanadi?

- A. Dilorom bilan baxtli hayot kechiradi.
- B. Bahrom va Dilorom o'z jonlariga qasd qilishadi.
- C. Bahrom va Dilorom qayta topisha olmay ayriliqda hayot kechirishadi.
- D. Qurigan botqoqning ko'zi qayta ochilib, Bahrom va saroy ahlini yer yutadi.

33. «Sab'ai sayyor» asaridagi moviy qasrda aytilgan beshinchi qissa qahramonlari qaysi javobda berilgan?

A. Shoh Jo'na va saxiy Mas'ud haqida.

B. Farrux va saxiy Axiy haqida.

C. Mehr va Suhayl haqida.

D. Sa'd jasorati haqida.

34. A.Navoiyning «Xamsa» asaridagi hajm jihatdan eng katta doston qaysi?

A. «Farhod va Shirin».

B. «Layli va Majnun».

C. «Sab'ai sayyor».

D. «Saddi Iskandariy».

35. «Saddi Iskandariy» dostonida Iskandar devori ramziy ma'noda nimani anglatadi?

A. Dushmanlarga qo'yilgan to'siq.

B. Mamlakatni chegaralovchi devor.

C. Vatanni tashqi dushmanlardan himoyalovchi vosita.

D. Ezgulik va yovuzlik o'rtasidagi devor.

36. «Saddi Iskandariy» dostonida Iskandar qanday inson sifatida tasvirlanadi?

1) oqil siyosatchi; 2) odil shoh;

3) tanti inson; 4) johil hukmdor;

5) zolim podshoh.

A. 1, 2, 3. B. 4, 5.

C. 1, 5. D. 2, 3.

2-VARIANT

1. Yangi yozuv kashf etgan, musiqa bilan shug'ullanib, «Chorgoh» maqomiga «savt»lar bitgan ijodkor kim?

A. Navoiy. B. Bobur.

C. Ogahiy. D. Mashrab.

2. Insoniyat tarixidagi ikki buyuk sulola tutashgan nuqtada dunyoga kelgan jahonning eng mashhur shaxslaridan biri qaysi javobda berilgan?

A. Alisher Navoiy.

B. Amir Temur.

C. Iskandar Zulqarnayn.

D. Bobur.

3. Zahiriddin Muhammad Bobur qaysi yillari Samarqand shahrini egallaydi?

A. 1494, 1497, 1498-yillar.

B. 1495, 1498, 1499-yillar.

C. 1496, 1499, 1500-yillar.

D. 1497, 1500, 1501-yillar.

4. Zahiriddin Muhammad Bobur qachon Hindistonni zabt etadi?

A. 1507-yili. B. 1526-yili.

C. 1503-yili. D. 1501-yili.

5. Zahiriddin Muhammad Bobur qalamiga mansub asarlarni belgilang.

1) «Mubayyin al-zakot»; 2) «Muxtasar»; 3) «Mubayyin»; 4) «Harb ishi»; 5) «Musiqqa ilmi».

A. 1, 2, 3, 4, 5. B. 1, 2, 4, 5.

C. 2, 3, 4, 5. D. 1, 2, 3, 4.

6. Zahiriddin Muhammad Bobur she'rlarining soni qaysi qatorda ko'rsatilgan?

A. 200 dan ortiq.

B. 300 dan ortiq.

C. 400 dan ortiq.

D. 500 dan ortiq.

7. Zahiriddin Muhammad Bobur qancha g'azal, nechta ruboiy yozgan?

- A. 119 ta g'azal, 231 ta ruboiy.
- B. 120 ta g'azal, 230 ta ruboiy.
- C. 115 ta g'azal, 235 ta ruboiy.
- D. 118 ta g'azal, 200 ta ruboiy.

8. Bobur devonidan o'rin olgan janrlarni belgilang.

- 1) g'azal; 2) tuyuq; 3) fard;
- 4) masnaviy; 5) qit'a; 6) muammo;
- 7) tarje'band; 8) tarkibband.

- A. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8.
- B. 1, 3, 4, 5, 7, 8.
- C. 1, 2, 3, 4, 5, 6.
- D. 1, 2, 4, 5, 6, 7.

9. Zahiriddin Muhammad Bobur g'azallarining aksari qanday xususiyatga ega?

- A. Vatan haqida.
- B. Muhabbat haqida.
- C. Hasbi hol xususiyatiga ega.
- D. Yo'l xotiralari haqida.

10. «Agarchi sensizin sabr aylamak ey yor mushkuldur.

Sening birla chiqishmoqlik dag'i bisyor mushkuldur» misralari kimning qalamiga mansub?

- A. Nizomiy. B. Jomiy.
- C. Bobur. D. Navoiy.

11. «Sendek menga bir yori jafokor topilmas.

Mendek senga bir zori vafodor topilmas».

Zahiriddin Muhammad Boburning ushbu misralarida qanday she'riy san'at qo'llangan?

- A. Tarse. B. Tashxis.
- C. Talmeh. D. Tadrij.

12. Zahiriddin Muhammad Bobur «Raftori-yu qaddig'a ravonim sadqa» deb boshlanuvchi ruboiysida oshiq va yor go'zalligining qaysi jihatlariga o'zidagi nimalarni sadqa-yu sarf qilmoqchi bo'ladi? Bir-biriga mos javoblarni belgilang.

- 1) yurishiga, qaddi-qomatiga;
- 2) bir boqishiga; 3) og'ziga, beliga;
- 4) ko'ziga, labiga.
- a) jism-u joni sadqa; b) bor-u yo'g'i sadqa; c) ikki jahoni sadqa; d) ravoni (tirikligi) sadqa.
- A. 1-a, 2-b, 3-c, 4-d.
- B. 1-c, 2-a, 3-d, 4-b.
- C. 1-b, 2-d, 3-a, 4-c.
- D. 1-d, 2-c, 3-b, 4-a.

13. «Boburnoma»dagi qaysi shaharda to'qqiz ariqning suvi kirishi va birortasining ham chiqib ketmasligi haqidagi tasvir bor?

- A. Samarqand. B. Andijon.
- C. Hirot. D. Kobul.

14. «Qovun mahalida poliz boshida qovun sotmoq rasm emas». «Boburnoma»dagi qaysi viloyatda shunday odat bor?

- A. Koshg'ar. B. Xo'jand.
- C. Kesh. D. Andijon.

15. Zahiriddin Muhammad Bobur «Boburnoma»dagi qaysi shaharning tabiati va xalqini tasvirlaganda quyidagi fikrlarni aytgan?

«Ov qushi dog'i ko'p bo'lur, bir qirg'ovuli behad semiz bo'lur, bir qirg'ovulning uskunasi to'rt kishi yeb tugata olmaydur... Elining lafzi qalam bila rosttur».

- A. Andijon. B. Termiz.
C. Balx. D. Buxoro.

16. «Boburnomada»da tasvirlangan. Iskandar bino qildirgan. mo'g'ul va turk ulusi Semizkand deb atagan shahar nomi qaysi qatorda berilgan?
A. Xuroson. B. Hindiston.
C. Samarqand. D. Badaxshon.

17. «Boburnoma» asarida Samarqand shahrining qaysi mevalari mashhurligi aytilgan?
A. Anor va anjir.
B. Olma va uzum.
C. O'rik va shaftoli.
D. Olcha va gilos.

18. «...qal'asining ichida yana bir qadimiy imorattur. masjidi Laqlaqa derlar. Ul gunbazning o'rtasida yerga tepsalar, tamom gunbazdin laq-laq un kelur... hech kim muning sirini bilmas...». «Boburnoma»da keltirilgan yuqoridagi parchada nuqtalar o'rniga qaysi shahar nomi qo'yilishi kerak?
A. Samarqand. B. Andijon.
C. Buxoro. D. Xorazm.

19. «Boburnoma»dagi «Olamda yaxshi qog'oz chiqadigan, tartibli bozorlari bilan mashhur», deb ta'riflangan shahar qaysi?
A. Kesh. B. Buxoro.
C. Samarqand. D. Xorazm.

20. Fransuzcha «esdalik» ma'nosini anglatuvchi muallifning o'zi qatnashgan yoki ko'zi bilan ko'rgan real voqealar haqida hikoya qilingan asar qanday nomlanadi?

- A. Voqeyiy asar.
B. Memuar asar.
C. Realistik asar.
D. Tarixiy asar.

21. Mulla Bozor Oxund, Ofoq Xo'ja kabi ustozlardan ilm o'rgangan. Ollohga oshiq bo'lgan shoir nomini belgilang.
A. Bobur. B. Mashrab.
C. Navoiy. D. Ogahiy.

22. 1990-yilda «Mehribonim qaydasan» nomi bilan nashr etilgan to'plam muallifi qaysi qatorda berilgan?
A. Ogahiy. B. Bobur.
C. Navoiy. D. Mashrab.

23. «Mab dai nur». «Kimyo» asarlarining muallifi kim?
A. Mashrab. B. Furqat.
C. Rabg'uziy. D. Bobur.

24. Ollohga muhabbatini ochiq izhor etadigan shoir nomi qaysi qatorda berilgan?
A. Ahmad Yassaviy. B. Bobur.
C. Boborahim Mashrab. D. Navoiy.

25. Boborahim Mashrabning «Muhabbat jomidin may tuttilar, ichmasdan choram yo'q» misrasidagi muhabbat jomiga quyilgan may nima-ning ramzi?
A. Ishq. B. Ma'shuqa.
C. Dunyo. D. Ko'ngil.

26. «Qissasi Mashrab» asarida Ofoq Xo'ja Boborahim Mashrab bilan ilk bor uchrashganda kimning g'azalidan aytib berishni so'ragan?

- A. So'fi Olloyor.
- B. Navoiy.
- C. Hofiz Sheroziy.
- D. Ahmad-Yassaviy.

27. Boborahimga Mashrab ismini kim qo'ygan?

- A. Otasi.
- B. Onasi.
- C. Ofoq Xo'ja.
- D. Mulla Bozor Oxund.

28. Furqat qalamiga mansub quyidagi misralarda qanday she'riy san'at qo'llangan?

Ul parivash ishqidin goh telbadurman,
goh sog'.

Chunki bordur oramizda gohi sulh-u
gohi jang.

- A. Husni ta'lil.
- B. Talmeh.
- C. Intoq.
- D. Ruju.

29. Tasavvuf adabiyotida yorning kalomi qanday ramziy timsol orqali ifodulanadi?

- A. Lab.
- B. Bo'sa.
- C. May.
- D. Jom.

30. «O'tkan kunlar» romanida nikoh kechasi Kumushbibi turmushga chiqishga qanday sababga ko'ra darhol rozilik bermadi?

- A. Manmanligi sababli.
- B. Uyatchanligi bois.
- C. Nikohga norozi edi.
- D. Taomilga ko'ra.

31. Tasavvuf adabiyotida so'fiylar nazdida nafsoniy xuruj, shaytoniy istaklar jamlangan voqelik qanday ataladi?

- A. Dunyo.
- B. Mayxona.
- C. Ko'ngil.
- D. Butxona.

32. Tarjimon, tarixnavis, davlat va jamoat arbobi. Xiva yaqinidagi Qiyot qishlog'ida Erniyozbek mirob oilasida tavallud topgan shoir ismi qaysi javobda berilgan?

- A. Furqat.
- B. Mashrab.
- C. Bobur.
- D. Ogahiy.

33. Qaysi qatorda Ogahiyning tarixiy asarlari berilgan?

1) «Riyoz ud-davla»; 2) «Zubdat ul-tavorix»; 3) «Jome ul-voqeoti sultoniy»; 4) «Jome ut-tavorix»; 5) «Tarixi jahongashta»; 6) «Gulshani davlat»; 7) «Shohidi iqbol».

- A. 1, 2, 3, 4, 5, 6.
- B. 3, 4, 5, 6.
- C. 1, 2, 4, 7.
- D. 1, 2, 3, 6, 7.

34. Qaysi qatorda Ogahiy devoni ko'rsatilgan?

- A. «Haft paykar».
- B. «Firdavs ul-iqbol».
- C. «Taviz ul-oshiqin».
- D. «Qasidai nasihat».

35. Ogahiyning qaysi g'azalida musoviyattarafayn san'ati uchraydi?

- A. «lloho har kuning navro'z bo'lsun».
- B. «Baland aylab quyoshga poya navro'z».
- C. «Mushkin qoshining hay'ati ul chashmi jallod ustina».
- D. «Ul sho'xki ochildi xat-u ruxsori».

36. Furqatning «Surmadin ko'zlar qaro, qo'llar xinodin lolarang. G'ozadin yuzlarda tob-u, o'smadin

qoshlar tarang» misralarida qanday she'riy san'at qo'llangan?

- A. Tazmin. B. Kinoya.
C. Tazod. D. Irsoli masal.

3-VARIANT

1. «O'tkan kunlar» yaxlit asar sifatida qachon bosilib chiqdi?

- A. 1926-yilda. B. 1922-yilda.
C. 1925-yilda. D. 1919-yilda.

2. A.Qodiriy birinchi bor qachon qaysi maqolasi uchun qamoqqa olindi?

- A. 1927-yilda «Ravot qashqirlari».
B. 1924-yilda «Toshpo'lat tajang nima deydi?»
C. 1926-yilda «Yig'indi gaplar».
D. 1924-yilda «Kalvak Mahzumdan».

3. «O'tkan kunlar» romani «Kutilmagan baxt» qismidagi «Kutilmagan baxt» so'zlari kimning tilidan aytilgan?

- A. Otabek. B. Kumush.
C. Hasanali. D. Oftoboyim.

4. «O'tkan kunlar» romani qahramoni Yusufbek hojining o'ziga xos fe'li bor edi. Suhbatdoshining gapi juda ham noma'qul bo'lsa, Yusufbek hoji qanday javob qaytarardi?

- A. «Yo'q».
B. «Xo'sh».
C. «Durust emas».
D. Bir iljayib qo'yish bilan kifoyalanadi.

5. «O'tkan kunlar» romanida Otabek ikkinchi marta nima sababdan uylandi?

- A. Ona orzusiga haq berish uchun.
B. O'z xohshiga ko'ra.
C. Kumushning oilasi bilan aloqasi buzilgani uchun.
D. Ota-onasi majburlagani uchun.

6. «O'tkan kunlar» romanida Homidning soxta taloqnomasidan keyin Otabek Kumush bilan necha yil ko'rishmay ketdi?

- A. Bir yil. B. Ikki yil.
C. Uch yil. D. Olti oy.

7. Kumushni o'g'irlamoqchi bo'lib, uning xonasi ostidan lahm kavlagan salbiy qahramonlar qaysi javobda ko'rsatilgan?

- A. Sobir, Sodiq, Nodir.
B. Sodiq, Ahmad, Homid.
C. Homid, Ne'mat, Sodiq.
D. Homid, Sodiq, Mutal.

8. O'z yozmalarini turli nashrlarda «Qalandar», «Mirzaqalandar». «Q» taxalluslari bilan chop ettirgan ijodkor kim?

- A. A.Qodiriy. B. Cho'lpon.
C. Mashrab. D. A.Qahhor.

9. «Adabiyot yashasa, millat yashar» degan fikrlarni qaysi ijodkor aytgan?

- A. Fitrat. B. A.Qodiriy.
C. Cho'lpon. D. U.Nosir.

10. Bir xil janrga mansub asarlar qatorini aniqlang.

- A. «Yorqinoy», «Hujum».
B. «Go'zal yozg'ichlar», «Halil farang».
C. «Buloqlar», «Cho'rining isyoni».
D. «Tong sirlari», «O'rtoq Qarshiboyev».

11. Quyidagi asarlardan qaysi birini Cho'lpon o'zbek tiliga o'g'irgan?

- 1) Gogolning «Tergovchi»;
 - 2) I. Frankoning «Feruz»;
 - 3) Andreevning «Osilgan yetti kishi-ning hikoyasi»;
 - 4) Shekspirning «Hamlet» asari;
 - 5) Pushkinning «Boris Godunov», «Dubrovskiy» asarlari;
 - 6) Gorkiyning «Ona» asari.
- A. 1, 3, 5, 6. B. 1, 2, 3, 4, 5, 6.
C. 2, 4, 6. D. 1, 2, 3, 5, 6.

12. Akbarali mingboshining hayotiga zomin bo'lgan xotinning ismi qaysi javobda ko'rsatilgan?

- A. Sultonxon. B. Poshshaxon.
C. Zebinisa. D. Qurvonbibi.

13. «Bu xunuk gapni haligi ikki boy bilan Abdisamat kaptarlarning qanotiga ilib, shamolning qo'ltig'iga qistirib, yomg'irning tomchisiga joylab, bulutning qo'yniga solib uchiradi, har bir uchgan qarg'a shuni aytib qag'illaydi, shu bilan ikki kun ichida u shumli xabar yer yuzini aylanib Makkatilloqacha yetib boradi». «Kecha va kunduz» asaridan olingan yuqoridagi parcha qaysi xabar haqida?

- A. Akbaralining o'limi haqidagi xabar.
B. Zebining qamalishi haqidagi xabar.
C. Akbarali mingboshining amalidan tushishi haqidagi xabar.
D. Razzoq so'fining eshonning o'ldirishi haqidagi xabar.

14. «Kecha va kunduz» romanidagi aybsiz aybdor kim?

- A. Zebi. B. Razzoq so'fi.
C. Akbarali. D. Qurvonbibi.

15. Bir turga mansub bo'lmagan asarlar qatorini belgilang.

- A. «Dilbar davr qizi», «O'ch».
B. «Quyosh qoraymas», «Ulug' yo'l».
C. «Oltin vodiidan shabadalar», «Navoiy».
D. «Na'matak», «Mahmud Toro-biy».

16. «Qutlug' qon» romanida Mirzakarimboy Yo'lchining kimi bo'ladi?

- A. Tog'asi. B. Amakisi.
C. Yo'lchiga begona. D. Akasi.

17. «Qutlug' qon» romani qahramoni Yo'lchining nohaq qamalishiga kim sababchi bo'ldi?

- A. Hakimboyvachcha.
B. Salimboyvachcha.
C. Tantiboyvachcha.
D. Mirzakarimboy.

18. «Qutlug' qon» romanida Toshkentda bo'lib o'tgan qaysi qo'zg'olon tasvirlanadi?

- A. 1905-yilgi qo'zg'olon.
B. 1916-yilgi xalq qo'zg'oloni.
C. 1917-yilgi qo'zg'olon.
D. 1941-yilgi urush.

19. Personajlarning boshqalarga o'xshamaydigan, o'ziga xos jihatlari- ni biror voqea-hodisa asosida ko'rsatib beradigan katta hajmli asar deb qanday janrga aytiladi?

- A. Qissa. B. Roman.
C. Hikoya. D. Drama.

20. Ilk romanlar qachondan boshlab yozilgan?

- A. 500 yil oldin.
- B. 1500 yil oldin.
- C. 2000 yil avval.
- D. 2500 yil oldin.

21. Adabiyotshunoslik ilmida romanlar mavzu yo'nalishiga qarab qanday turlarga ajratiladi?

- 1) tarixiy; 2) falsafiy; 3) realistik; 4) siyosiy; 5) romantik; 6) maishiy;
- 7) biografik; 8) fantastik; 9) detektiv:
- A. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9.
- B. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9.
- C. 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9.
- D. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

22. Besh kitobdan iborat roman qanday nomlanadi?

- A. Dialogiya. B. Trilogiya.
- C. Pentalogiya. D. Tetralogiya.

23. Bir turga mansub bo'lmagan asarlar qatorini belgilang.

- A. «Ulug'bek xazinasi». «Yurak yonmog'i kerak».
- B. «Diyonat». «Ko'hna dunyo».
- C. «Er boshiga ish tushsa». «Adolat manzili».
- D. «Muqaddas». «Izlayman».

24. «Ulug'bek xazinasi» romanidagi ijobiy obrazlar qatorini belgilang.

- A. Mirzo Ulug'bek. Bobo Husayn. Qalandar Qarnoqiy.
- B. Mirzo Ulug'bek. Sayid Abbos. Ali Qushchi.
- C. Abdullatif, Abdul'aziz. Amir Jondor.
- D. Mirzo Ulug'bek. Ali Qushchi. Amir Jondor.

25. «Lekin xutbada ... degan bir kimsa xonga yukunib, a'lohazratlaridan xun

dovlagan. Zero, Ulug'bek hazratlari uning padari buzrukvorini begunoh qatl qildirgan emish». «Ulug'bek xazinasi» romanidan olingan yuqoridagi parchada xun so'ragan kim?

- A. Ali Qushchi. B. Amir Jondor.
- C. Sayid Abbos. D. Bobo Husayn.

26. Mirzo Ulug'bek va uning padarkush o'g'li Abdullatif haqida asar yozgan ijodkorlar nomini belgilang.

- 1) G'afur G'ulom; 2) Odil Yoqubov;
- 3) Abdulla Qahhor; 4) Muhammad Yusuf; 5) Hamid Olimjon; 6) Maqsud Shayxzoda.

- A. 1, 3, 5. B. 2, 5, 6.
- C. 1, 3, 6. D. 2, 4, 6.

27. Dantening «Ilohiy komediya» asarini o'zbek tiliga tarjima qilgan ijodkor kim?

- A. O.Yoqubov. B. A.Qodiriy.
- C. A.Oripov. D. Oybek.

28. A. Oripovning birinchi she'rlar to'plami qaysi javobda berilgan?

- A. «Ruhim». B. «Onajon».
- C. «Qushcha». D. «Mitti yulduz».

29. Abdulla Oripovning qaysi she'rida dunyo bo'ronlariga duch kelgan tajribasiz, ko'ngli toza yigit tuyg'ulari ifoda etilgan?

- A. «Bahor». B. «Sarob».
- C. «Kuz manzaralari».
- D. «Genetika».

30. «Faqat o'tmish bilan yashamas inson.

Garchand bo'lolmaydi undan hech ozod» misralari A.Oripovning qaysi she'ridan olingan?

- A. «Kuz manzaralari».
- B. «Sarob».
- C. «Genetika».
- D. «Bahof».

31. Abdulla Oripovning «Genetika»she'rida «Labda tabassum-u ko'zda yosh bilan Senga talpinaman...» deb kimga murojaat qilyapti? Nuqtalar o'rniga tushirilgan so'zni belgilang.

- A. Buyuk nabiram.
- B. Aziz sevgilim.
- C. Jonim onajon.
- D. Ulug' vatandosh.

32. Abdulla Oripovning Amir Temur haqidagi asarini belgilang.

- A. «Temur tuzuklari».
- B. «Sohibqiron».
- C. «Temurnoma».
- D. «Jannatga yo'l».

33. A. Oripovning «Sohibqiron» dramasi Amir Temurning xufyasi Buqalalunning asli ismi nima?

- A. Itolmas.
- B. Sulton Shabli.
- C. Aloviddin.
- D. Muhammad Sulton.

34. «Sohibqiron» dramasi olamni kuch bilan olgandan odamlar dilini haq so'z bilan zabt etish to'g'riroqligi haqidagi fikrni Amir Temurga kim aytgan?

- A. Bibixonim.
- B. Hofiz Sheroziy.
- C. Ahmad Yassaviy.
- D. Shayxulislom.

35. «Sohibqiron» dramasi yaxshi xabar keltirgan sarboz Qosimbekni Amir Temur qanday taqdirlaydi?

- A. Bir xum oltin beradi.
- B. Lavozimini ko'taradi.
- C. Nabirasini nikohiga berishini aytadi.
- D. Oltindan yasalgan qilich taqdim etadi.

36. «Tilla baliqcha» nomli falsafiy she'r qaysi shoirning qalamiga mansub?

- A. A. Oripov. B. E. Vohidov.
- C. H. Olimjon. D. M. Shayxzoda.

4-VARIANT

1. Vilyam Shekspirning quyidagi asarlari qachon yozilgan? Bir-biriga mos javoblarni belgilang.

1) «Qirol Lir»; 2) «Romeo va Juletta»; 3) «Hamlet»; 4) «Otello».
a) 1594–1595; b) 1601; s) 1604; d) 1606.

- A. 1-a, 2-a, 3-b, 4-b.
- B. 1-s, 2-d, 3-a, 4-b.
- C. 1-b, 2-a, 3-d, 4-s.
- D. 1-d, 2-s, 3-b, 4-a.

2. Qaysi qatorda bir janrga mansub bo'lmagan asarlar berilgan?

- A. «Qirol Lir», «Romeo va Juletta».
- B. «Hamlet», «Otello».
- C. «Makbet», «Yoz kechasidagi tush».
- D. «Venetsiya savdogari», «O'n ikkinchi kecha».

3. «Otello» asari qatnashuvchilari haqidagi bir-biriga mos javoblarni belgilang.

1) Brabansio; 2) Gratsiano; 3) Lodoviko; 4) Otello; 5) Kassio; 6) Yago; 7) Rodrigo; 8) Montano;

- 9) Dezdemona; 10) Emiliya.
 a) Qibrisning oldingi hokimi;
 b) venetsiyalik boy yigit;
 d) Otelloning mulozimi;
 e) Otelloning leytenanti;
 f) Brabansioning qarindoshi;
 g) Brabansioning ukasi;
 h) senator;
 i) aslzoda arab, Venetsiya davlatining amaldori;
 j) Brabansioning qizi, Otelloning xotini;
 k) Yagoning xotini.
 A. 1-a, 2-b, 3-d, 4-i, 5-e, 6-f, 7-g, 8-h, 9-j, 10-k.
 B. 1-b, 2-a, 3-e, 4-i, 5-d, 6-g, 7-f, 8-h, 9-j, 10-k.
 C. 1-d, 2-b, 3-a, 4-i, 5-g, 6-d, 7-h, 8-e, 9-j, 10-k.
 D. 1-h, 2-g, 3-f, 4-i, 5-e, 6-d, 7-b, 8-a, 9-j, 10-k.

4. «Otello» asarini o'zbek tiliga kim tarjima qilgan?
 A. G'afur G'ulom.
 B. Oybek.
 C. Odil Yoqubov.
 D. Cho'lpon.

5. «Otello» asaridagi salbiy qahramonlar qatorini belgilang.

- A. Brabansio, Emiliya.
 B. Yago, Kassio.
 C. Rodrigo, Yago.
 D. Montano, Lodoviko.

6. «Otello» tragediyasi yakunida qaysi qahramonlar halok bo'ldi?

- A. Dezdemona, Gratsiano, Kassio, Yago.
 B. Lodoviko, Otello, Dezdemona, Montano.

- C. Brabansio, Dezdemona, Emiliya, Rodrigo.
 D. Otello, Dezdemona, Yago, Emiliya.

7. «Otello» fojiasida Emiliyani kim o'ldiradi?

- A. Otello. B. Dezdemona.
 C. Rodrigo. D. Yago.

8. «La'natlar bu yurtga, yolg'on vatanga. Unda baxt ko'radi tubanlik, xo'rlik». She'rd a achchiq hayotiy haqiqat butun shafqatsizligi bilan aks ettirilgan. Vatanda turib vatansiz yurgan odamlar haqidagi yuqoridagi misralar qaysi she'ridan olingan?

- A. «Sileziya to'quvchilari».
 B. «Germaniya».
 C. «Qish ertagi».
 D. «Atta Troll».

9. «Cho'qqida qolgan ovchining ohu zori» kimning asari?

- A. M. Shoxonov.
 B. Ch. Aytmatov.
 C. O. Yoqubov.
 D. M. Shoxonov, Ch. Aytmatov.

10. Umrining yarmidan ko'pini o'z vatanida emas, Fransiyada o'tkazgan. «Germaniya, to'qiyimiz biz kafaningni» kabi misralar yozgan ijodkor kim?

- A. H. Heyne. B. A. S. Pushkin.
 C. V. Shekspir. D. R. Hamzatov.

11. «Boshimni tutaman doimo mag'rur

Hech qachon yengilmas o'jar idrokim.
 Qirolning qoshida turib hattokim,
 Ko'zimni men yerga olmayman bir qur».

Qiroлга ham bo'ysunmaydigan H. Heyne she'r davomida kimga bosh egishini aytadi?

- A. Otasiga. B. Onasiga.
C. Yoriga. D. Vataniga.

12. Qaysi shoir ijodida ko'proq arvoҳ, ro'yo, murda, kafan, tobut, go'r obrazlari uchraydi.

- A. H. Heyne. B. Vilyam Shekspir.
C. A.S. Pushkin. D. R. Hamzatov.

13. «Darhol dedi: «Tayyor turgil sen, Kafaningni chaymoqdaman men», Darhol dedi: «Vaqt ziq, bilgin sen, Tobutingni yasayapman men»...

Darhol dedi: «Sekinroq gapir, Qaziyapman sen uchun qabr»...

Keting bundan, qora demonlar, Istamayman, keting shu zahot.

Menga suyuk – yashil o'rmonlar, Menga suyuk – nurafshon hayot».

Ushu misralar kimning qalamiga mansub?

- A. Haynrix Heyne.
B. Aleksandr Pushkin.
C. Sergey Yesenin.
D. Gyote.

14. Rus adabiyotida birinchi she'riy roman yozgan shoir kim?

- A. Haynrix Heyne.
B. Aleksandr Pushkin.
C. Sergey Yesenin.
D. Gyote.

15. A. S. Pushkinning «Yevgeniy Onegin» asari qaysi she'riy roman ta'sirida yaratilgan?

- A. «Don Juan».
B. «Romeo va Juletta».
C. «Romansero».
D. «Yoz kechalaridagi tush».

16. Umuman, qizlarga, ayniqsa, ularning sevgisiga ishonmaydigan, qizlarni aldashdan zavqlanadigan Yevgeniy Tat'yananing muhabbatiga qanday javob qaytaradi?

- A. Chin dildan Tat'yananing sevgisini qabul qiladi.
B. Soxta muhabbat bilan qizning ko'nglini oladi.
C. Yevgeniy Tat'yanaga uylanishni taklif qiladi.
D. Tat'yani aldashni istamaydi.

17. O'zbek adabiyotidagi birinchi she'riy romanni kim yozgan? U qanday nomlanadi?

- A. Mirmuhsin. «Ziyod va Adiba».
B. Muhammad Ali. «Boqiy dunyo».
C. H. Sharipov. «Bir savob».
D. To'g'ri javob yo'q.

18. «Asrga tatigulik kun» romani qahramonlari to'g'ri qayd etilgan javobni toping.

- A. Qozongap, Edigey, Jamila, Jo'lomon, Mo'min.
B. Edigey, Bo'ron, Nayman ona, Jo'lomon, leytenant Pushkarev.
C. leytenant Tansiqboyev, Edigey, Jonkeldin, Edilboy Daroz, Qalibek.
D. Nayman ona, Jo'lomon, Do'nanboy, O'razqul, Bekey.

19. «Asrga tatigulik kun» romanida marhum Kazangapni Ona Bayit qabrisoniga ko'mishga kimlar olib boradi?

- A. Edigey Bo'ron, Qalibek, O'razqul, Jo'lomon.
B. O'g'li Sobitjon, kuyovi traktorchi Qalibek bilan Jumagali, Edigey, Edilboy.

C. O'g'li Sobitjon, kuyovi, Jo'lomon, akasi Edilboy, akasi Edigey.

D. Akasi Edilboy Daroz, qudasi Edigey Bo'ron, O'g'li Sobitjon, kuyovi Qalibek.

20. «Asrga tatigulik kun» romanida marhum Kazangapni Ona Bayit qabristoniga dafn qilishga harbiy qism qorovuli boshlig'i ruxsat bermagach, marhumni qayerga dafn qiladilar?

A. Ona Bayit qabristonining tashqarisiga.

B. Uyga qaytarib olib ketadilar.

C. Nayman yayloviga.

D. Malaqumdichop jarligi tepasiga.

21. Chingiz Aytmatovning «Asrga tatigulik kun» romanidagi manqurt o'g'ilning asl ismini ko'rsating.

A. Do'nanboy. B. G'unanboy.

C. Jo'lomon. D. Edigey.

22. Chingiz Aytmatovning «Asrga tatigulik kun» romanida stalincha qatog'on qurboni bo'lgan obrazlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A. Edigey, Dovul.

B. Jo'lomon, Do'nanboy.

C. Abutolib, Zarifa.

D. Abilov, Ermak.

23. Chingiz Aytmatovning «Asrga tatigulik kun» romanida xalq baxshisi – Raymali og'a nima tufayli qurbon bo'ldi?

A. Stalincha qatog'on tufayli.

B. Og'ir xastalikdan.

C. Mahalla – urug' kishilarining jaholati tufayli.

D. Sario'zak vohasi zaharlangani tufayli.

24. Chingiz Aytmatovning «Asrga tatigulik kun» romanida manqurtlik deganda nima nazarda tutilgan?

A. Jo'lomonning o'z onasini o'ldirib qo'ygani.

B. Urushlarning insoniyatga fojialar keltirishi.

C. O'tmishini unutgan; buguniga befarq, ertasini o'ylamaydigan, yeyish-ichishdan bo'lak g'ami bo'lmagan, boshliqlarga qul kishilar keltiradigan fojia.

D. Sotqin kishilar zarari.

25. O'zbek kitobxonlari qaysi davr adabiyotida «Qur'oni karim»ni o'zbek tilida o'qish baxtiga muayassar bo'lishdi?

A. Uyg'onish davri o'zbek adabiyotida.

B. Xonliklar davri o'zbek adabiyotida.

C. Sho'ro davri o'zbek adabiyotida.

D. Mustaqillik davri o'zbek adabiyotida.

26. «Yerga botgan osmonlarni kuza tdim.

Chopilgan oyog'im bilan chopdim men.

Kesilgan qo'limni sizga uzatdim.

Bu dunyo gullarga to'ldi. Qotdim men», misralari muallifi kim?

A. Rauf Parfi.

B. Ulug'bek Hamdam.

C. Aziz Said.

D. Usmon Azim.

27. «Adashgan ruh». «Qora devon». «Munojot», «Sensiz» she'riy asarlari muallifi kim?

- A. Rauf Parfi.
- B. Azim Suyun.
- C. Shavkat Rahmon.
- D. Usmon Azim.

28. «Turkiylar», Iqron» she'rlarining muallifi kim?

- A. Shavkat Rahmon.
- B. Faxriyor.
- C. A.Oripov.
- D. Iqbol Mirzo.

29. Faxriyor qalamiga mansub she'riy asarni ko'rsating.

- A. «Tush». B. «Ayolg'u».
- C. «Yo'l». D. «Sensiz».

30. Qaysi qatorda bir turga mansub asarlar berilgan?

- A. Salomat Vafo «Tilsim saltanati». Rauf Parfi «Adashgan ruh».
- B. Omon Muxtor «Ming bir qiyofa». Abduvali Qutbiddin «Izohsiz lug'at».
- C. Nazar Eshonqul «Tobut shahar». Faxriyor «Ayolg'u».
- D. Luqmon Bo'rixon «Jaziramadagi odamlar». Ulug'bek Abdulvahobov «Yolg'izlik».

31. Ikki so'zdan iborat: **oy bolta** she'rini kim yozgan.

- A. Farida Afro'z.
- B. Faxriyor.
- C. Rauf Subhon.
- D. Tursun Ali.

32. Bir turga mansub bo'lmagan asarlar qatorini aniqlang.

- A. «Olabo'ji», «Sho'rodan qolgan odamlar».
- B. «Otamdan qolgan dalalar», «Dinazavr».

- C. «Bulut to'sgan oy». «Ozodlik».
- D. «Turkiylar». «Yolg'izlik».

33. Quyidagi misralar muallifi qaysi qatorda berilgan?

- ko'zdan ichkarida yo'l yo'q
so'zdan ichkarida yo'l yo'q
ammo xo'roz qichqirig'i ortiga
shafaqrang qishlog'im bekinib olgan.
- A. Xosiyat Rustamova.
- B. Abduvali Qutbiddin.
- C. Bahrom Ro'zimuhammad.
- D. Ikrom Otamurod.

34. Hissiyot jilvalari aks etgan she'riyat qanday nomlanadi?

- A. Romantik nazm.
- B. Meditativ nazm.
- C. Realistik nazm.
- D. Yumoristik nazm.

35. Bir turga mansub bo'lmagan asarlar qatorini aniqlang.

- A. Usmon Azim «Bir qadam yo'l», Ilhom Hasan «Bir kam dunyo».
- B. Erkin Samandar «Arabmuhammad Bahodirxon», Odil Yoqubov «Bir koshona sirlari».
- C. Abdulla A'zam «Dugohi Husayniy», Rauf Parfi «Adashgan ruh».
- D. Omon Muxtor «Maydon», Tog'ay Murod «Otamdan qolgan dalalar».

36. «Shamolni tutib bo'lmaydi» hikoyasining muallifi kim?

- A. Nazar Eshonqul.
- B. Tog'ay Murod.
- C. Shoyim Bo'tayev.
- D. Omon Muxtor.

МУНДАРИЖА

SO'ZBOSHI

ONA TILI

5- SINF.

6- SINF.

7- SINF.

8- SINF.

9- SINF.

ADABIYOT

5-SINF.

6- SINF.

7- SINF.

8- SINF.

9- SINF.

Ilmiy-uslubiy nashr

NILUFAR RASULOVA

ONA TILI VA ADABIYOT FANIDAN TESTLAR

Muharrir Gavhar MIRZAYEVA

Tex. muharrir Vera DEMCHENKO

Badiiy muharrir Uyg'un SOLIHOV

Musahhih Navro'z BEKMURODOV

Kompyuterda sahifalovchi Feruza BOTIROVA

Bosishga 4.02.2011 y.da ruxsat etildi. Bichimi 60x84 1/16.

Bosma tobog'i 9,75. Shartli bosma tobog'i 9,07.

Garnitura «LexTimes Cyr+Uzb». Ofset qog'oz.

Adadi 2000 nusxa. Buyurtma № 38

Bahosi kelishilgan narxda.

«Yangi asr avlodi» NMMda tayyorlandi.

«Yoshlar matbuoti» bosmaxonasida bosildi.

100113. Toshkent. Chilonzor-8, Qatortol ko'chasi, 60.

Murojaat uchun telefonlar:

Nashr bo'limi – 278-36-89; Marketing bo'limi – 128-78-43; faks —

web-сайтими: www.ibook.uz

e-mail: yangiasr@ibook.uz; yangiasravlodi@mail.ru

Hamkorimiz: *kitobxon.uz*

ОНА ТИЛИ ВА
АДАБИЁТ ФАНИДАН

ТЕСТЛАР

«ALIMAX TA'LIM MARKAZI»
Nodavlat ta'lim muassasasi

- Ijtimoiy-gumanitar yo'nalish: tarix, ona tili va adabiyot, ingliz tili
- Aniq fanlar yo'nalishi: matematika, ona tili va adabiyot, ingliz tili
- Texnika yo'nalishi: fizika, matematika, ona tili va adabiyot
- Tibbiyot yo'nalishi: kimyo, biologiya, ona tili va adabiyot
- Chet tillarini o'rganish: rus tili, ingliz tili

«ALIMAX TA'LIM MARKAZI»

Nodavlat ta'lim muassasasi mansifi:

Toshkent shahar, Chilonzor 26-uy, 1-B uy.

Mo'ljal: Shirin chorrahasi, 1-uy, 1-B uy, kollej yaqinida.

Tel: (-99871) 271-37-11 Mob: (+99897) 704-14-49

(+99897) 704-47-60

E-mail: alimaxtm@li

ISBN 978-9943-08-699-9

9 789943 086999